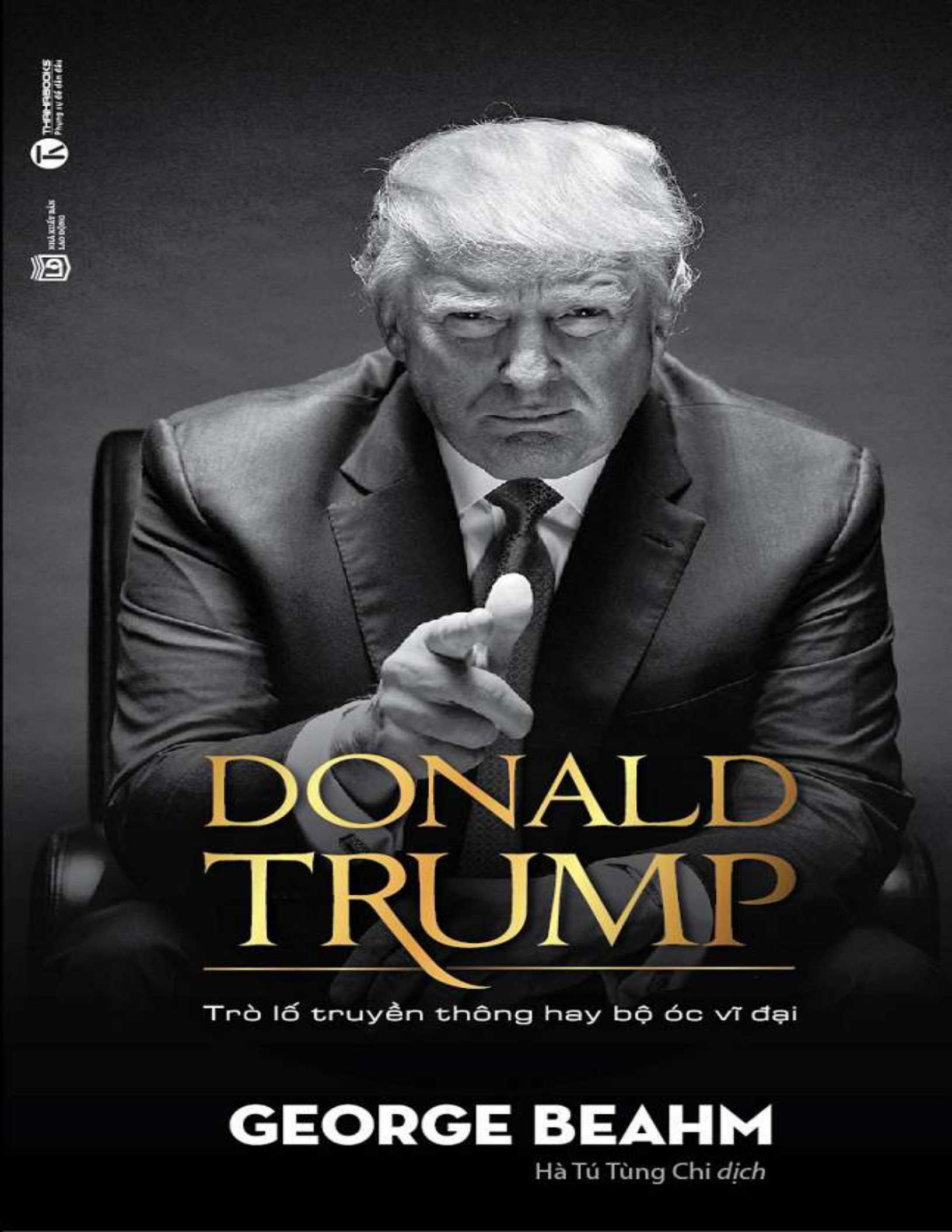

DONALD TRUMP

Trò lố truyền thông hay bộ óc vĩ đại

GEORGE BEAHM

Hà Tú Tùng Chi dịch

Table of Contents

MỤC LỤC

Đừng coi thường Donald Trump

Giới thiệu

CẠNH TRANH ĐẮM MÁU

VIỆC CỦA NƯỚC MỸ CŨNG LÀ VIỆC KINH DOANH

ĐIỂM BẦU CỬ VÀ ĐIỂM GÂY CHÚ Ý

VẪN LÀ NGƯỜI TRONG CUỘC

TẠI SAO LÀ CUỐN SÁCH NÀY?

MỘT ỨNG CỬ VIÊN ĐÁNG TIN CẬY – HAY KHÔNG?

“Ngài Trump. Hãy khiến nước Mỹ lại trở nên vĩ đại!”(1)

Trump nói về chính trị

VẤN ĐỀ NẠO PHÁ THAI

NƯỚC MỸ, MỘT BÃI PHỄ THẢI

LỜI KÊU GỌI VÀ LÒNG TIN

VẤN ĐỀ VỀ NƠI SINH CỦA TỔNG THỐNG OBAMA

LẠI VẤN ĐỀ VỀ NƠI SINH CỦA TỔNG THỐNG OBAMA

GEORGE W. BUSH

JEB BUSH

CARL ICAHN

(LẠI) JEB BUSH

CHĂM SÓC PHỤ NỮ

TRUNG QUỐC VÀ BẮC TRIỀU TIÊN

SỰ THIẾU CÂN BẰNG THƯƠNG MẠI CỦA TRUNG QUỐC

CƠ ĐỐC GIÁO

HILLARY CLINTON

GAIL COLLINS

BẢO THỦ - HAY KHÔNG

KHÔI PHỤC ÁN TỬ HÌNH

NHỮNG CUỘC TRANH LUẬN
ĐÁNH BẠI ISIS
LÀM CHỆCH HƯỚNG
CARLY FIORINA
ĐIỀU SỬA ĐỔI THỨ MƯỜI BỐN
NHỮNG NGƯỜI NHẬP CƯ TỐT
CHÍNH PHỦ NÊN ĐƯỢC ĐIỀU HÀNH NHƯ MỘT DOANH
NGHIỆP
BỨC TƯỜNG CỦA TRUMP
KIỂM SOÁT SÚNG
CHĂM SÓC Y TẾ
NGƯỜI NHẬP CƯ BẤT HỢP PHÁP: MỘT CUỘC BAO VÂY
ĐỘC LẬP
CHÍNH SÁCH NHẬP CƯ
ISRAEL
LỜI BUỘC TỘI “NGU”
TẠO VIỆC LÀM
MEGYN KELLY
CHARLES KRAUTHAMMER
NĂNG LỰC LÃNH ĐẠO
JOHN MCCAIN LÀ ANH HÙNG CHIẾN TRANH
HỆ THỐNG CÔNG BẰNG(2) DÀNH CHO NGƯỜI NHẬP CƯ
VỤ ÁN MẠNG Ở SAN FRANCISCO
VŨ KHÍ HẠT NHÂN
XÚC PHẠM NGƯỜI GỐC TÂY BAN NHA
ĐẠO LUẬT BẢO VỆ THAI NHI CÓ KHẢ NĂNG CẢM
NHẬN CƠN ĐAU(3)
SARAH PALIN
TỔ CHỨC PLANNED PARENTHOOD(4)
SỰ BẤT LỰC CỦA CÁC CHÍNH TRỊ GIA
SỰ THIẾU NĂNG LỰC LÃNH ĐẠO CỦA TỔNG THỐNG
OBAMA

TRANH CỬ TỔNG THỐNG
QUAN ĐIỂM CỦA CÔNG CHÚNG
SỰ HOÀI NGHI CỦA CÔNG CHÚNG
ỦY BAN QUỐC GIA ĐẢNG CỘNG HÒA (RNC)
TRANH CỬ VỚI TƯ CÁCH ĐỘC LẬP
Ả-RẬP XÊ-ÚT
ĐIỀU SỬA ĐỔI THỨ HAI
TỰ TÀI TRỢ
TỰ QUẢNG BÁ
EDWARD SNOWDEN
HÀN QUỐC
MỘT ỨNG CỬ VIÊN THÀNH CÔNG
THUẾ
CHIẾN THẮNG CÁC ỨNG CỬ VIÊN KHÁC
TIÊM CHỦNG VÀ BỆNH TỰ KỶ
CỰU CHIẾN BINH
CHĂM SÓC CỰU CHIẾN BINH VÀ THƯỢNG NGHỊ SỸ
JOHN MCCAIN
TRẦN NƯỚC(12)
ĐIỀU MỌI NGƯỜI MUỐN

Trump bàn về kinh doanh

LỜI KHUYẾN TỚI CÁC DOANH NHÂN KHỞI NGHIỆP
NGHỆ THUẬT ĐÀM PHÁN
KHÁT VỌNG
PHÁ SẢN
TRỞ NÊN GIÀU CÓ
LÀM THƯƠNG HIỆU CHO CÁC TÒA NHÀ
CƠ HỘI KINH DOANH
DOANH NHÂN CŨNG GIỐNG NHƯ TỔNG THỐNG
BẤT TRUNG
DOANH NHÂN KHỞI NGHIỆP
GOLF

HÃY ĐỂ NGỎ CÁC LỰA CHỌN
MẤT SÂN
THƯƠNG LƯỢNG
TỔNG TÀI SẢN RÒNG
GIÁ DẦU
TRẢ THUẾ
THƯƠNG HIỆU CÁ NHÂN
THEO DÕI TIN TỨC BÁO CHÍ
ÁP LỰC
NHỮNG NGƯỜI TỰ LÀM GIÀU
TỰ QUẢNG CÁO
THỜI ĐIỂM
HỒ SƠ LƯU TRỮ
TẦNG LỚP LAO ĐỘNG

Trump nói về bản thân

XIN LỖI
SỰ QUYẾT ĐOÁN
BỊ NHẬN DẠNG
THẨM HỌA
SỰ NGỜ VỰC
NGƯỜI LÀM GIẢI TRÍ, CHÍNH TRỊ GIA, HAY CẢ HAI?
SỰ MONG MANH CỦA CUỘC ĐỜI
BẮT TAY
HỌC HỎI TỪ CUỘC SỐNG
SAI LẦM
NGƯỜI PHẢN ĐỐI
LÒNG KIÊN TRÌ
THÚ ĂN THỊT
THỎA THUẬN TRƯỚC HÔN NHÂN
CHẠY ĐIÊN CUỒNG
NHẠY CẢM

Dòng thời gian

1946
1950–1959
1959–1964
1964–1966
1968
1971
1972
1974
1976
1977
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1987
1988
1989
1990
1992
1993
1994
1996
1999
2001
2004
2005
2006
2007
2009

2010-2012

2015

Trump trực tuyến

Phần cuối

HÃY ĐỐI MẶT VỚI ĐIỀU ĐÓ

“Tôi nổi tiế’ng là người cứng rắn và tôi cho như thế’ là thỏa đáng. Bạn phải cứng rắn khi có rấ’t nhiê’u người có ảnh hưởng ngoài kia đang nói rằ’ng thời hoàng kim của bạn đã qua, khi hôn nhân của bạn đang đổ vỡ và khi áp lực công việc ngày càng tăng. Về’ lâu dài, sự cứng rắn là bí mật then chớ’t giúp tôi luôn tô’n tại.”

- Donald Trump, *Trump: Tô’n tại trên đỉnh cao*

MỤC LỤC

ĐỪNG COI THƯỜNG DONALD TRUMP

GIỚI THIỆU

“NGÀI TRUMP. HÃY KHIẾP NƯỚC MỸ LẠI TRỞ NÊN VĨ
ĐẠI!”

TRUMP NÓI VỀ CHÍNH TRỊ

TRUMP BÀN VỀ KINH DOANH

TRUMP NÓI VỀ BẢN THÂN

DÒNG THỜI GIAN

TRUMP TRỰC TUYẾN

PHẦN CUỐI

Đừng coi thường Donald Trump

“Tôi đã nói với mọi người ngay từ đầu: Đừng bao giờ đánh giá thấp Donald Trump. Ông ta đã rất thành công, ắt phải có lý do của nó. Ông ta biết cách làm thị trường, đặc biệt là đánh bóng bản thân, cực giỏi. Ông ta cũng hiểu khách hàng muốn gì.”

- Bob Vander Plaats, Chủ tịch Tổ chức Family Leader (*Washington Post*, ngày 14 tháng 8 năm 2015)

Như tất cả các ứng cử viên đang chạy đua vào vị trí Tổng thống Mỹ, Donald Trump cần được xem xét một cách hết sức nghiêm túc. Suy cho cùng, ông đã đặt tiền bạc (ông cam kết bỏ tối đa 1 tỷ đô la Mỹ), thời gian và danh tiếng của mình vào cuộc đua này. Dù ai có nói gì đi chăng nữa, ngay trong giai đoạn đầu của cuộc chạy đua, Trump đã áp đảo tất cả những ứng viên khác về tầm suấ t xuất hiện trên phương tiện truyền thông. Không có gì phải bàn cãi khi những vấn đề mà ông ấy nêu ra – nhập cư, thương mại bình đẳng, chính sách ngoại giao, việc làm và thâm hụt liên bang – cũng là những quan ngại chủ đạo mà các ứng viên khác, bất kể đảng phái, nêu ra.

Dù thắng hay bại, Trump vẫn đang là người trong cuộc. Ông đứng ở trung tâm cuộc chiến chính trị hết sức rối loạn diễn ra trong và ngoài Đảng Cộng hòa và ở vị trí công kích một cách kịch liệt. Một ứng viên của Đảng Cộng hòa trở thành Tổng thống năm 2016 đồng nghĩa với công cuộc dọn dẹp sạch sẽ - thượng viện, hạ viện và Tổng thống cùng một Đảng. Chính xác là vì Đảng Cộng hòa chưa từng làm chủ phòng Bầu dục từ thời Tổng thống George W. Bush (2001-

2009) nên áp lực đang đè nặng lên việc đề cử một ứng viên có khả năng chiến thắng người được coi là đang dẫn đầu Đảng Dân chủ, hiện tại là Hillary Clinton.

Cuốn sách này không ủng hộ Donald Trump và tôi chỉ muốn giới thiệu một bức tranh hoàn chỉnh hơn về con người này. Những suy nghĩ của Trump về đời sống chính trị, kinh doanh và cá nhân con người mình là gì? Bằng việc tìm hiểu những câu nói, những trích dẫn được lựa chọn từ cuộc sống của Trump trong suốt 40 năm qua, điều các cử tri đang quan tâm tìm hiểu, chúng ta sẽ hiểu được ông ấy nghĩ gì.

Tôi cố gắng không để bất kỳ thiên kiến nào làm ảnh hưởng tới cuốn sách này bởi Trump là một hình mẫu mang tính phân cực: người ta hoặc là yêu thích hoặc căm ghét nhân vật này, cả hai phía đều có quan điểm rõ ràng.

Tôi hi vọng cuốn sách này sẽ mang lại nhiều điều đáng suy ngẫm và đưa ra nhiều khía cạnh của Trump khi đặt cuộc đời cũng như cuộc chạy đua của ông dưới nhiều góc nhìn khác nhau.

Liệu Donald có đánh bại Hillary? Liệu cả hai có bị quật ngã bởi Jeb? Hay có một quân tốt vùng lên từ trong bóng tối?

Không ai có thể biết. Nhưng chắc chắn một điều: Cuộc đua đã bắt đầu, số tiền đặt cược rất cao và bạn sẽ không thể loại bỏ ai cả - nhất là Trump, một doanh-nhân-muốn-trở-thành-chính-trị-gia, người đang chơi canh bạc lớn nhất cuộc đời mình.

Giới thiệu

Chúng ta đã gặp kẻ thù và hắn chính là chúng ta.

Trước cuộc tranh luận đầ_u tiên của các ứng viên của Đảng Cộng hòa, hãng Fox đã tính đế_n một số́ biện pháp phòng ngừa bởi họ băn khoăn không rõ Donald Trump có đi một nước nông cuồ_ng ngoài tâ_m kiểm soát và rằ_ng ông ta sẽ bỏ qua cương lĩnh tranh cử và biế_n một cuộc tranh luận chính thồ_ng thành chương trình truyề_n hình thực tể_ cho bản thân hay không. Trong sự kiện đó, người giữ vai trò dẫn dắ_t, Bret Baier, đã chuẩn bị một “giải pháp hạt nhân”. Theo bài báo *Fox đảm bảo Bret Baier sẵn sàng cho cuộc tranh luận GOP và một bài báo đình vê_ Donald Trump* của Stephen Battaglio trên tờ *Los Angeles Times* ngày 9 tháng 8 năm 2015, “trong trường hợp Trump trở nên khó kiểm soát, họ sẽ nói với ông ta: ‘Trump này, trong kinh doanh, ông có luật lệ và ông theo luật đó. Chúng tôi cũng có luật lệ trên sân khắ_u. Chúng tôi không muố_n phải áp giải ông ra thang máy bên ngoài phòng thu hình đâu’”. Baier thêm vào: “Chúng tôi hi vọng sẽ không phải dùng đế_n cách đó, [nhưng] phải lên đạn và sẵn sàng”.

Và như chúng ta đã thắ_y, Baier đã không câ_n đế_n phương án cuố_i cùng, nhưng Trump đã vô tình tạo ra một vụ huyền não nhỏ khi tâ_n công Megyn Kelly, người dẫn chương trình của hãng Fox, khi cô đặt câu hỏi: “... Ông sẽ trả lời như thế_ nào về_ cáo buộc do bà Hillary Clinton, người có khả năng là ứng viên của Đảng Dân chủ, đưa ra rằ_ng ông tham gia vào cuộc chiế_n chồ_ng lại phụ nữ?”

CẠNH TRANH ĐẮM MÁU

Roger Stone, một cựu cố vấn chính trị, người đã giúp Trump chuẩn bị cho cuộc tranh luận, từng cảnh báo trước với Trump cách đối đáp khi gặp câu hỏi như vậy. Theo bài *Sự đau khổ tăng tiến dành cho ứng cử viên đột ngột dẫn đầu* của Robert Costa và Philip Rucker trên tờ *Washington Post* ngày 10 tháng 8 năm 2015, Stone – người ngay sau đó tuyên bố từ chức, mặc dù Trump nói ông ta bị sa thải – đã khuyên Trump tập cách tiết chế bản thân. “Đừng bị kéo xuống bùn chỉ vì máy đôn vụn vặt”, Stone khuyên Trump, “mà hãy bắt đầu bằng cách đưa ra một chương trình hoạt động tập trung vào kinh tế và làm cho tất cả hiệu điều gì khiến ông là ứng cử viên sáng giá duy nhất.”

Như tờ báo ghi lại, “Trump đã không để tâm gì đến lời khuyên này. Thay vào đó, sau khi lướt giờ những tờ tài liệu mang theo, Trump quyết định tùy cơ ứng biến – như đã hứa.”

Thay vì giải thích, như rất nhiều người đã nghĩ, rằng ông tôn trọng phụ nữ, rằng có rất nhiều phụ nữ đang làm việc trong Tổ chức Trump và giữ những vị trí đặc biệt quan trọng, rằng không nên dùng những lời phát biểu ngẫu hứng của ông làm đại diện cho toàn bộ quan điểm cá nhân, Trump trách móc Kelly: “Thật lòng mà nói, Megyn, nếu cô không thích quan điểm của tôi, tôi xin lỗi. Tôi đã rất tốt với cô, mặc dù tôi đã có thể không như thế, dựa trên những gì cô đã đối xử với tôi. Nhưng tôi đã không như vậy.”

Nhưng ngày hôm sau, Trump trở nên điên tiết muốn trả đũa và công kích Kelly trên mạng Internet, nói rằng “mắt cô ta trào máu, chỗ nào cũng trào máu”.

Giới truyền thông phân tích và cho rằng “chỗ nào” ám chỉ kinh nguyệt phụ nữ. Trump đột nhiên bị chìm trong bể máu, bắt đầu bởi việc bị hủy buổi nói chuyện tại sự kiện Gathering RedState của Erick Erickson tại Atlanta (với vai trò là diễn giả được quảng cáo rầm rộ)

diễn ra hai ngày sau đó. Tại sự kiện của mình, Erickson nói: “Tôi không muốn tôi nay, con gái tôi ở trong cùng một căn phòng với Donald Trump, vậy nên ông ta không được mời. Nếu người lãnh đạo của chúng ta phải viện đến lý lẽ đó, chúng ta cần một phương án mới.”

Tạp chí *Time* bản điện tử (Time.com, ngày 8 tháng 8 năm 2015) đã trích dẫn lời một phát ngôn viên cho chiến dịch tranh cử của Trump: “Đây là một ví dụ khác về sự yếu kém trong khi vẫn đứng đắn về mặt chính trị. Xin chuyển lời đến những người đã trông chờ sự xuất hiện của ngài Trump: chúng tôi sẽ nhớ các bạn. Hãy đổ lỗi cho Erick Erickson, nhà lãnh đạo yếu kém và đáng thương của các người. Chúng tôi sẽ thực hiện một chiến dịch tranh cử khác tại một địa điểm khác.”

Cuộc khẩu chiến giữa Trump và giới truyền thông, giữa chính Trump và, hẳn nhiên rồi, bất cứ ai, dù cùng đảng phái, mà ông cho rằng đã đối xử không công bằng với ông, sẽ tiếp tục leo thang dù cho GOP có cố gắng kiềm chế.

Bài báo *Trump bật lại nhóm GOP* của Philip Rucker và Robert Costa trên tờ *Washington Post* ngày 9 tháng 8 năm 2015 đã tổng kết tình hình như sau: “Lo sợ rằng bài hùng biện mang tính kích động của nhà tỷ phú đã gây ra những tổn hại nghiêm trọng đến danh tiếng của Đảng Cộng hòa, những nhà lãnh đạo Đảng hi vọng sẽ xoay sự chú ý của dư luận khỏi bài trình bày của Trump và hướng tới một cuộc thảo luận nghiêm túc hơn, sâu sắc hơn giữa các thống đốc, nghị sĩ và ứng viên khác.” Tờ báo tiếp tục: “Họ ghi nhận sự thật: lời ăn nói lớn tiếng độc đáo của Trump cũng như sự đam mê của những người ủng hộ ông ta có thể mang lại nguy cơ xấu, ảnh hưởng tới cuộc chạy đua vào chức Tổng thống. Nói tóm lại, ông ta đã được cho là thất bại” sau khi đưa ra những lời nhận xét gây bất hòa với

ngệ sĩ Đảng Cộng hòa tại bang Arizona, John McCain, và ứng cử viên cùng đảng, Carly Fiorina.

Trong khi đó, những đảng viên Đảng Dân chủ, đặc biệt là người đang chiếm ưu thế, bà Hillary Clinton, đang háo hức đặt cược thời gian, mong mỗi được nhìn thấy chiến dịch tranh cử của Donald Trump tan thành mây khói.

Có một câu hỏi lớn chưa có lời giải đáp vẫn đang khiến mọi người đứng ngơ ì không yên: Cuối cùng, nếu Trump mất đi sự ủng hộ của Đảng Cộng hòa, liệu ông ta có chọn phương án ít nguy hại hơn (cho Đảng Cộng hòa - ND) là tự rút lui khỏi cuộc đua hay đứng ra tranh cử như một ứng cử viên tự do và khiến đảng Dân chủ nghiêm nhiên trở thành người chiến thắng? Trong lúc đó, cả thế giới, đặc biệt là Mexico, vẫn đang cùng nhau nín thở chờ đợi.

Ngày 3 tháng 9 năm 2015, Trump ký một cam kết, do Hội đồng Cộng hòa Quốc gia RNC công bố, công nhận bất kỳ ai do Đảng lựa chọn sẽ là ứng cử viên của Đảng. Tuy nhiên, nhiều quan sát viên cho rằng vì cam kết không có giá trị pháp lý nên Trump vẫn có thể quyết định tham gia cuộc chạy đua với tư cách là ứng cử viên của đảng thứ ba (trong trường hợp ông không phải là người được chỉ định) và đập tan toàn bộ kế hoạch của giới lãnh đạo đảng.

Vậy là mọi việc vẫn đang trong tình trạng bất ổn; Trump vẫn đang giữ trong tay quân bài của mình.

VIỆC CỦA NƯỚC MỸ CŨNG LÀ VIỆC KINH DOANH

Sau khi xây dựng một đế chế kinh doanh mở rộng trên toàn thế giới, hiển nhiên, Donald Trump đã trở thành một doanh nhân cực kỳ thành đạt, người có tổng tài sản ròng cao hơn hàng tỷ người. Trump không đồng tình với nhiều lời chỉ trích cho rằng ông sinh ra đã là

trong nhúng lựa. “Sự thật là khi bắt đầu khởi nghiệp kinh doanh, về cơ bản, tôi gần như tay trắng làm nên. Cha tôi không cho tôi nhiều tiền nhưng ông đã giúp tôi có được sự giáo dục đúng đắn và công thức đơn giản để trở nên giàu có: hãy chăm chỉ làm những gì con yêu thích,” Trump đã viết như vậy trong một trong những cuốn sách bán chạy nhất của mình: *Nghĩ lớn để thành công*([*](#)).

Trump nổi nóng khi các nhà báo nói ông không phải là người tự thân lập nghiệp; ông cũng tức giận, đôi khi còn đe dọa kiện cáo, khi báo chí đưa tin ông tuyên bố phá sản (Trump chưa từng tuyên bố phá sản *với tư cách cá nhân*, nhưng bốn sông bài của ông tại thành phố Atlantic đã tuyên bố *độc lập* phá sản).

Thật lòng mà nói, Donald Trump là người gây dựng, một nhà thương thuyết khôn ranh và cứng rắn, một nhà phê bình bộc trực luôn nêu rõ quan điểm về cách các nhà lãnh đạo đang điều hành đất nước.

Sau vài lần thăm dò vào địa hạt chính trị, cuối cùng, Trump đã đánh bài ngửa và tuyên bố mình là ứng cử viên trong cuộc chạy đua vào chiếc ghế Tổng thống năm 2016. Tuyên bố này khiến toàn bộ ban bộ của Đảng Cộng hòa bất ngờ bởi họ đã có kế hoạch vận động tích cực cho một trong những ứng viên khác, người có kinh nghiệm lập pháp sâu rộng, theo truyền thống là một nghị sĩ hoặc thống đốc bang.

Theo lời khuyên của Roger Stone, cựu cố vấn của Donald Trump, do *Washington Post* ghi lại ngày 10 tháng 8 năm 2015, Trump nên nhấn mạnh rằng kinh nghiệm kinh doanh của mình sẽ là phương thuốc bách bệnh cho những vấn đề đang khiến đất nước đau đầu. “Tôi tranh cử bởi khi nhìn vào địa hạt chính trị này - tất cả những con người tốt một cách hoàn hảo – tôi biết chẳng có

ai trong số họ có thể quản lý một trong những công ty của tôi. Họ không phải là những doanh nhân khởi nghiệp.”

ĐIỂM BẦU CỬ VÀ ĐIỂM GÂY CHÚ Ý

Stone khuyên Trump hãy đặt mình vào vị trí “người gây dựng, doanh nhân khởi nghiệp, nhà tư bản đầu lại một đám chính trị gia, những kẻ rõ ràng là một phần của vấn đề mà đất nước đang gặp phải”, đây là sự khác biệt tối quan trọng. Nhiều người Mỹ đã tỉnh ngộ trước thực tế làm thì ít, nói thì nhiều của những chính trị gia chuyên nghiệp, đám người mà theo cách nói của dân Texas là “Toàn mồm mà chẳng thấy gia súc đâu”.

Động chạm tới nỗi thất vọng của cử tri với các chính trị gia, Donald Trump đã thu hút được sự chú ý của giới truyền thông và sự quan tâm của cử tri tới mức những nhà lãnh đạo trẻ m tính của Đảng Cộng hòa phải ngạc nhiên và sự yêu mến của người dân đã đưa ông lên nhóm dẫn đầu (Đáng chú ý là hai ứng viên không phải chính trị gia chuyên nghiệp khác, Ben Carson và Carly Fiorina, cũng đang có vị trí tốt trong cuộc đua này). Bằng cách đó, Trump đã giành được một vị trí nổi bật trên sân khấu trong ba cuộc tranh luận đầu tiên dành cho các ứng viên của Đảng Cộng hòa. Hơn nữa, sự có mặt của Trump đã kích thích toàn bộ cử tri ở đó: Không phải bàn cãi gì nữa, ông là lý do tại sao người Mỹ xem các cuộc tranh luận; nếu không có Trump, hẳn họ đã tắt ti vi hoặc xem kênh khác rồi. Như Trump phát biểu trên chương trình *Today* của đài NBC sau đó: “Nếu tôi không ở trong chương trình đó, họ sẽ chỉ có khoảng 2 triệu người theo dõi mà thôi. Những ứng viên khác đã rất may mắn bởi ít nhất là có người đang xem họ nói cái gì thay vì chẳng có ai quan tâm đến họ.”

Cuộc tranh luận đầu tiên của chiến dịch tranh cử diễn ra năm 2011 do đài Fox phát sóng đã thu hút 3,2 triệu người xem. Nhưng

đến năm 2015, sự kiện này của Fox đã kéo được 24 triệu người đến bên máy thu hình và khiến nó trở thành cuộc tranh luận bầu cử được theo dõi nhiều nhất trong lịch sử truyền hình. Cuộc tranh luận đầu tiên của CNN cũng đạt 23 triệu người xem, xác lập một kỷ lục mới dành cho lượng khán giả lớn nhất trong lịch sử của đài – cảm ơn Donald Trump.

Những người tò mò muốn biết: Donald Trump là ai và tại sao ông ta nên là Tổng thống tiếp theo của nước Mỹ?

Trước cuộc tranh luận, ngày 3 tháng 8 năm 2015, người phụ trách đưa tin của tờ *Washington Post*, E.J Dionne Jr., đã có bài *Chỉ những kẻ bại trận mới loại Trump ra ngoài* và kết luận: “Trực giác đã cho những người ủng hộ Trump biết có điều gì đó cực kỳ sai lầm trong Đảng của họ... Họ đúng khi Đảng đã không mang lại những gì họ có quyền kỳ vọng. Hầu hết các ứng viên phải xoay xở với sự bất mãn của cử tri. Những người chọn cách đáp lại sự không hài lòng đó với thái độ cău thỉ thay vì cố gắng tìm lại lòng tin sẽ xứng đáng giành chiến thắng trong cuộc tranh luận.”

Vậy, ai đã thắng?

Nhìn lại diễn biến thì không có ứng viên nào đã giành chiến thắng rõ rệt, kể cả Trump. Xét cho cùng, những loạt đạn khai hỏa của một trận chiến lớn sẽ để lại tiếng vang trong nhiều tháng sau này. Do đó, sẽ thật hấp tấp khi dự đoán quá sớm người dẫn đầu trong cuộc chơi.

Không như nhiều người lo ngại, những cuộc tranh luận đã không biến thành *Chương trình truyền hình thực tế của Donald Trump*. Nhưng việc nói những điều từ tâm can thay vì kịch bản đã giúp Trump truyền tải đến cử tri những chủ đề được lặp đi lặp lại, nền tảng của chiến dịch tranh cử, những vấn đề mà ông đã đề cập

trong ba cuốn sách bán chạy nhất, *The America We Deserve*, *Time to Get Tough: Making America #1 Again*, *Time to Get Tough: Make America Great Again!* và *Crippled America: How to Make America Great Again*^(**). Trong những cuốn sách trên, ông chỉ ra những vấn đề mà nước Mỹ đang phải đối diện và đưa ra những phương thuốc chữa trị. Trong cuốn đầu tiên, ông viết: “Việc đầu tiên tôi sẽ làm nếu được bầu vào vị trí Tổng thống sẽ là tự chỉ định mình là người đại diện thương mại cho nước Mỹ; luật sư của tôi đã kiểm tra và Tổng thống có quyền hạn này. Tôi sẽ chịu trách nhiệm cá nhân trong việc thương thuyết với người Nhật, Pháp, Đức và Ả Rập. Các đối tác thương mại của chúng ta sẽ phải ngồi đối diện với Donald Trump và tôi đảm bảo việc bán giá cắt cổ cho nước Mỹ sẽ phải chấm dứt... Có lỗi của những vấn đề này là chúng ta không biết cách thương lượng. Chúng ta không biết làm thế nào đạt được những gì mình muốn từ những người đang ngồi phía bên kia bàn đàm phán.”

Nói cách khác, phương thuốc của Trump là đích thân tham dự và cứng rắn giải quyết các vấn đề liên quan đến thương mại quốc tế bởi ông cho rằng hậu như ai cũng có thể mang tới cho chúng ta các thương vụ và phần lớn những thương vụ đó là vô tích sự. Đã đến lúc việc này cần phải chấm dứt.

VẪN LÀ NGƯỜI TRONG CUỘC

Trong các cuộc tranh luận của Đảng Cộng hòa trong tương lai, tất cả sẽ đổ dồn sự tập trung vào Trump, tất cả đều muốn xem ông đã thay đổi giọng điệu, đã biết chế ngự bản tính nóng nảy, đã được chuẩn bị kỹ càng những thông tin xác thực và thông kê chi tiết thay vì phát ngôn cao húng, đã có vẻ giống một vị Tổng thống hơn chưa. Nói ngắn gọn, mọi người tò mò muốn biết liệu Trump đã trở thành một người có thể trình bày lưu loát một kế hoạch giải cứu nước

Mỹ hay chưa. Nếu ông ta có thể làm như vậy, những ứng cử viên khác sẽ có một cuộc chiến đầy khó khăn trước mắt.

Trong tạp chí *Time* ra ngày 24 tháng 8 năm 2015, Zeke J. Miller đã chỉ ra rằng, đúng như những gì các nhà lãnh đạo Đảng Cộng hòa đang quan ngại, “những lời cam kết nguyện vọng Trump rời khỏi cuộc đua vẫn chưa có lời đáp và viễn cảnh ông ta vẫn quanh quẩn trong cuộc chiến thêm vài tháng nữa là rất cao. Trump là vị khách mời không dễ dàng rời đi... Khi Trump vẫn còn xuất hiện trên mặt báo, làm chủ các cuộc tranh luận và dẫn đầu trong các cuộc thăm dò dư luận, ông ấy vẫn dẫn đầu.”

Nói cách khác: hãy bình tĩnh mà ngồi giữ ghế, chuyện đi còn dài và lắm gian nan.

TẠI SAO LÀ CUỐN SÁCH NÀY?

Năm 1987, khi Donald Trump xuất bản cuốn *Trump: The Art of the Deal* (tạm dịch: Trump: Nghệ thuật đàm phán), tôi đã mua một bản, đọc và kết luận rằng đây là một người thỏa hiệp khôn ranh, dứt khoát và có tầm nhìn lớn. Nói cách khác, ông ta không phải là kẻ chỉ nói miệng mà là người luôn hành động, do đó, đáng quan tâm, theo dõi.

Sau đó, tầm nhìn của Trump ngày càng rõ nét hơn, tham vọng của ông ngày càng lớn hơn và ông tiếp tục viết những cuốn sách kinh doanh bột trực, mới mẻ và có tính giáo dục.

Sau khi theo dõi cuộc tranh luận đầu tiên của Đảng Cộng hòa, tôi băn khoăn không biết có ứng viên nào đang đứng cùng sân khấu với Trump đã từng đọc *bất kỳ* cuốn sách nào của ông ta hay chưa (hẳn người đó có một nền tảng văn hóa đọc tuyệt vời). Thật sai lầm khi ai đó trong số họ từng ngăm loại bỏ ông, coi ông không phải là

một đồ i thủ nghiêm túc. Dù có nghĩ gì về con người này đi chăng nữa, bạn cũng không thể phủ nhận thành công của ông ta – ông ấy đã thực hiện vô số thương vụ mang lại lợi nhuận trong bốn thập kỷ qua và trở thành tỷ phú; đó là một sự thật không thể chối cãi.

Như thành viên GOP của bang Iowa, Jeff Kaufmann, nói trong một bài báo của MJ Lee trên tờ CNN *Politic*, ra ngày 26 tháng 10 năm 2015: “Tôi không nghĩ rằng bạn có thể tìm thấy một đảng viên Đảng Cộng hòa nào trong bang này, bốn tháng trước từng dự đoán Donald Trump sẽ ở vị trí dẫn đầu (trên toàn quốc).” Ông gọi hiện tượng này là “con khát một kẻ ngoại đạo”.

MỘT ỨNG CỬ VIÊN ĐÁNG TIN CẬY – HAY KHÔNG?

Với tất cả những cuốn sách do Donald Trump viết và viết về Donald Trump - một số được ủy quyền, một số không - và sự bao phủ truyền thông mà ông gặt hái được, Trump đã bị những người phản đối gọi là “thằng hề” (theo Salon.com và Jack Shafer trên trang Politico.com). Những người khác kịch liệt phản đối biệt danh đó: cây bút chuyên mảng chính trị Errol Louis của trang NY1, thuộc tờ *New York Daily News* (ngày 4 tháng 8 năm 2015) khẳng định rằng “chúng ta nên chấp nhận những gì ông ấy nói và đồ i xử với ông ấy như chính con người của ông ta: một ứng cử viên dẫn đầu của Đảng Cộng hòa cho vị trí Tổng thống. Ông cũng đã ủy quyền hai cuốn sách viết về cách ông sẽ lãnh đạo đất nước, đưa ra những ý tưởng nầm trong xu hướng chính trị chủ đạo... Không phải bàn cãi việc Ngài-Ứng-Cử-Viên Trump là một ông bầu lãnh nghề và, trong nhiều trường hợp, còn là kẻ chọc tức giới truyền thông. Nhưng khi người ta so sánh Trump với ông bầu, người chủ gánh xiếc nổi tiếng thế kỷ XIX, P.T. Barnum, họ cũng nên nhớ rằng Barnum, sau khi làm nên sự nghiệp trong ngành giải trí, đã nhảy sang

lĩnh vực chính trị, giành chiến thắng trong cuộc bầu cử vào cơ quan lập pháp của bang Connecticut và được giao nhiệm vụ Thị trưởng thành phố Bridgeport. Trong cả hai công việc này, ông đều được coi là người cải cách có tiếng nói và hiệu quả.”

Nói cách khác, đừng bỏ qua cái tên Donald Trump. Nếu không xem xét con người này một cách nghiêm túc thì ít nhất, hãy cân nhắc sự đánh cược của ông ta một cách cẩn trọng. Tại thời điểm cuốn sách này được viết ra, ông được xem là sẽ đi theo con đường chính trị dài hạn và đã mở rộng hậu bao cho việc đó. Khi được hỏi tại một lần xuất hiện trước công chúng tại Hội chợ bang Iowa (ngày 15 tháng 8 năm 2015) rằng ông có sẵn sàng chi ra 1 tỷ đô la từ tiền riêng của mình vào chiến dịch tranh cử hay không, Trump đã trả lời: “Tôi sẽ làm thế, nếu tôi phải làm. Tôi làm ra 400 triệu đô la mỗi năm nên làm thế thì cũng đâu có khác biệt gì nhiều?”

Dù Donald Trump thắng hay thua, việc ông ấy xuất hiện trong cuộc chạy đua vào Nhà Trắng, không phải bàn cãi gì nữa, đã làm choáng váng và chấn động những người đứng đầu Đảng Cộng hòa. Nó đã biến cuộc bầu cử năm 2016 trở thành một sự kiện mà cử tri đều theo dõi với sự háo hức say mê. Trump nói chuyện một cách đơn giản, gần gũi với cử tri toàn nước Mỹ, những người đã quá lâu rồi, luôn cảm thấy bị tước quyền bầu cử, xa cách và thất vọng với một lứa chính trị gia cũ kỹ chỉ phục tùng cương lĩnh của Đảng mà cuối cùng, nói vẫn nói mà làm vẫn không làm - Trump nói ông ta sẽ nói đi đôi với làm.

Trump rõ ràng đã chạm vào đúng mạch của những cử tri Đảng Cộng hòa: đưa ra những vấn đề còn gây tranh cãi, cập nhật và chưa được giải quyết, vốn đã tồn tại đến thời điểm không thể ngó lơ hơn được nữa. Vì những lý do đó, ông ấy đã vươn lên đứng đầu trong các cuộc thăm dò ý kiến. Rõ ràng, mọi người đều hứng thú với những gì ông ta nói.

“Ngài Trump. Hãy khiến nước Mỹ lại trở nên vĩ đại!”⁽¹⁾

Ngày 16 tháng 6 năm 2015, tại Tháp Trump⁽²⁾ của thành phố New York, Donald Trump, người sáng lập và đứng đầu Trump Organization, đi xuống thang cuốn và bước tới bục phát biểu. Ông lắng nghe cô con gái Ivanka giới thiệu mình với quan khách. Ông cầm trong tay một bài phát biểu dài bốn trang, được đánh máy cẩn thận do Hội đồng Khai thác Donald J. Trump chuẩn bị. Ông mang bài phát biểu này đến đây để đọc lại đúng nguyên văn – giới hạn hết tài liệu mà hội đồng này đã thông báo đến giới báo chí bằng thư điện tử trước khi sự kiện diễn ra, nhằm đảm bảo báo chí sẽ trích dẫn chính xác khi đưa tin.

Bài trình bày có tựa đề: “Ngài Trump. Hãy khiến nước Mỹ lại trở nên vĩ đại! Bài tuyên bố tranh cử Tổng thống của Donald J. Trump như đã đọc. Tháp Trump, thành phố New York, ngày 16 tháng 6 năm 2015.”

Bài trình bày bắt đầu với một câu trình bày vắn tắt: “Đất nước của chúng ta đang trong một tình thế nghiêm trọng. Không ai tôn trọng chúng ta cả. Chúng ta là đối tượng để cười nhạo khắp nơi trên thế giới. ISIS, Trung Quốc, Mexico đang đánh bại chúng ta. Tất cả đang đánh bại chúng ta. Kẻ thù thì ngày càng mạnh lên còn nước Mỹ thì ngày một yếu đi.”

Bài diễn văn tiếp tục, đặt trách nhiệm lên những chính trị gia chuyên nghiệp, những người mà ông cho là “tất cả là lời nói và không có hành động.”

Sau khi phát biểu “Tôi không thể ngồi yên và nhìn tình trạng kém cỏi này tiếp diễn lâu hơn được nữa”, ông ấy tự đề cử mình là giải pháp. “Thưa quý vị, tôi chính thức tuyên bố tranh cử cho vị trí Tổng thống của Hợp chúng quốc Hoa Kỳ.”

Bài tuyên bố tiếp tục diễn giải những vấn đề chính: khoản nợ quốc gia ngày càng phình to (“sẽ sớm vượt ngưỡng 20 nghìn tỷ đô la”), đường biên giới không an ninh, 90 triệu người Mỹ từ bỏ tìm kiếm việc làm, 45 triệu người sống nhờ trợ cấp thực phẩm và 50 triệu người sống trong nghèo khổ. Bài diễn văn dựng lên mối đe dọa từ nước ngoài – ngày càng phát triển nguy hiểm hơn – bao gồm Iran và vũ khí hạt nhân của nước này, sức mạnh quân sự đang được tăng cường của Trung Quốc, những kẻ khủng bố Hồi giáo giết hại các nhà ngoại giao Mỹ tại Benghazi, Iran, ISIS chặt đầu người Thiên chúa giáo và chiếm đóng “những vùng đất rộng lớn ở Trung Đông và cùng với đó là khu vực dự trữ dầu mỏ lớn nhất thế giới.”

Ông đề xuất đất nước cần tập trung vào “một hướng đi mới, rõ ràng”, rằng “đây là thời điểm đưa người Mỹ trở lại con đường đúng đắn”.

Những phương án giải quyết của Trump: xây dựng một bức tường tại biên giới phía Nam, chăm sóc cựu chiến binh, tái xây dựng quân đội, bổn phận danh dự với những người cao tuổi, dỡ bỏ chương trình Obamacare^(*), đơn giản hóa mã số thuế, dừng việc chuyển việc làm ra nước ngoài “thông qua những giao dịch thương mại yếu kém”, ngăn chặn các biện pháp trốn thuế tại phố Wall, tạo cơ hội cho các doanh nghiệp nhỏ, đầu tư vào cơ sở hạ tầng, dừng chương trình Common Core^(**) trong các trường học, ủng hộ Israel, chặn việc phát triển vũ khí hạt nhân của Iran, đánh bại ISIS và cứng rắn hơn với Trung Quốc.

Nói chuyện cứng rắn.

Rõ ràng và chính xác, bài phát biểu gốc của Trump có thể đã được truyền đi trong thời gian định sẵn, cung cấp nguồn tư liệu cho giới truyền thông bàn tán, mổ xẻ. Sự kiện này thậm chí còn không phải dành để đưa ra những chi tiết cụ thể - sẽ được đưa ra sau đó, trong chiến dịch tranh cử - nhưng bài phát biểu này là điểm khởi đầu, một nền tảng vững chắc để từ đó xây dựng cuộc chạy đua vào vị trí Tổng thống của Trump.

Tuy nhiên, Trump đã không bao giờ đọc bài phát biểu đó.

Thay vào đó, Trump đã sử dụng bài phát biểu như một dàn ý để phát biểu tùy ứng. Vì bất kỳ lý do gì đi chăng nữa, ông ấy nói một cách tự do và làm những người tham gia vào chiến dịch tranh cử bất ngờ. Bản ghi lại bài diễn văn ứng khẩu của ông đã nhanh chóng xuất hiện trên mạng từ nhiều nguồn truyền thông, một vài trong số đó đã được xác thực.

Bởi bài diễn văn ứng khẩu của Trump là nền tảng đề từ đó, ông xuất hiện với tư cách là một ứng cử viên Tổng thống nên tôi sẽ trình bày lại nó ở dưới đây, với một vài chỉnh sửa nhỏ - cần thiết để bài nói rõ ràng hơn và dễ đọc hơn. Tôi cũng thêm một số lời dẫn giải ở phía sau để bạn đọc biết được bối cảnh.

Rất nhiều điểm trong bài diễn văn chuẩn bị trước hẳn đã được toàn bộ cử tri không còn ảo tưởng và đang nản lòng với tình hình chính trị hiện tại đón nhận, những người đang tìm kiếm một người lãnh đạo táo bạo đi trên con đường mà chưa ai dám đi trước đó. Nhìn chung, các điểm chính của bài trình bày chuẩn bị trước của Trump là tương đồng với những luận điểm do các ứng cử viên khác của Đảng Cộng hòa, những người cũng đang tìm kiếm sự đề cử của Đảng.

Thật tuyệt vời khi được có mặt tại Tháp Trump. Thật tuyệt vời khi có mặt tại thành phố kỳ diệu này, New York. Và thật vinh dự khi mọi người có mặt tại đây. Điều này vượt quá sự trông đợi của bất cứ ai. Chưa từng có một đám đông nào được như thế này.

Đất nước của chúng ta đang ở trong một tình thế nghiêm trọng. Chúng ta không còn những chiến thắng lẫy lừng nữa. Chúng ta đã từng chiến thắng, nhưng giờ thì không. Lần cuối cùng ai đó chứng kiến nước Mỹ đánh bại, giả sử, Trung Quốc trong một thương vụ là khi nào? Thực tế, họ đã hạ gục chúng ta. Vậy mà tôi lại luôn đánh bại được Trung Quốc.

Chúng ta đã đánh bại Nhật Bản lúc nào? Hàng triệu chiếc ô tô của họ đã vượt đại dương đến chúng ta và chúng ta thì làm gì? Lần cuối cùng các bạn thấy một chiếc Chevrolet ở Tokyo là khi nào? Nó chưa từng xảy ra đâu, thua các bạn. Họ đã luôn đánh bại chúng ta.

Chúng ta đánh bại Mexico ở biên giới lúc nào? Họ đang cười nhạo chúng ta, cười nhạo sự ngu xuẩn của chúng ta. Và giờ đây, họ còn hạ gục chúng ta trên mặt trận kinh tế. Họ không phải bạn của nước Mỹ đâu, tin tôi đi. Mà họ đang đánh bại chúng ta về mặt kinh tế.

Nước Mỹ đã trở thành bãi rác cho mọi rác rưởi của tất cả các nước khác.

Khi Mexico gửi người sang đây, họ không gửi những người tốt nhất. Họ mang sang đây những người với hàng tá vấn đề và những người này mang các vấn đề đó đến cho chúng ta. Họ mang theo ma túy. Họ mang theo tội phạm. Họ là những kẻ hãm hiếp. Nhưng tôi cho là vẫn còn một số người tốt.⁽³⁾

Nhưng tôi nói chuyện với lính biên phòng và họ nói cho chúng ta biết chúng ta đang được cái gì. Và đó là lẽ thường tình thôi. Họ

không gửi cho chúng ta những con người đúng đắn. Họ không gửi [những người như các bạn].

Các vấn đề không chỉ đến từ Mexico. Chúng đến từ Nam và [Trung] Mỹ và - có thể - từ Trung Đông nữa. Nhưng chúng ta không biết. Bởi chúng ta không có sự bảo vệ và cũng không đủ năng lực, chúng ta không biết điều gì đang diễn ra. Điều này phải chấm dứt và phải chấm dứt nhanh chóng.

Chủ nghĩa khủng bố Hồi giáo đang nuôi dưỡng một vùng đất rộng lớn ở Trung Đông. Chúng đã trở nên giàu có. Tôi đang trong một cuộc đua với chúng. Chúng vừa xây dựng một khách sạn ở Syria. Các bạn có tin nổi không? Chúng đã xây một khách sạn.⁽⁴⁾ Khi xây một khách sạn, tôi phải trả tiền lãi. Chúng thì không bởi chúng lấy được dầu mỏ, thứ tài nguyên mà khi chúng ta rời khỏi Iraq, tôi đã từng nói chúng ta phải mang theo.

Và thế là giờ đây, ISIS có dầu mỏ, và thứ chúng không có thì Iran lại có. Tôi sẽ nói với các bạn điều này, và tôi đã từng đề cập đến nó một cách mạnh mẽ từ nhiều năm trước - và tôi yêu quân đội Mỹ, tôi muốn có lực lượng quân sự mạnh nhất trong lịch sử nước Mỹ, chúng ta đang cần điều đó hơn bao giờ hết - “Đừng tấn công Iraq”, bởi các bạn sẽ làm khu vực Trung Đông bất ổn hoàn toàn. Iran sẽ chiếm được Trung Đông, Iran và một thế lực nào đó sẽ chiếm được dầu mỏ và rô-t cuộc, hiện nay, Iran đang chiếm lấy Iraq. Hãy nghĩ tới điều này: Iran đang chiếm lấy Iraq và nâng tay trên những nước sừng sỏ khác.

Chúng ta đã tiêu tốn 2 nghìn tỷ đô la vào Iraq.⁽⁵⁾ Chúng ta đã mất đi hàng nghìn sinh mạng tại Iraq.⁽⁶⁾ Chúng ta có những binh lính bị thương, những người mà tôi yêu mến - họ thật vĩ đại - ở khắp các mặt trận, hàng nghìn, hàng nghìn người.

Và chúng ta chẳng được gì cả. Chúng ta thậm chí còn không thể đến đó. Chúng ta chẳng có gì. Và mỗi lần chúng ta gửi trang thiết bị cho Iraq, nhưng chỉ cần một viên đạn bắn chỉ thiên, họ đã bỏ chạy.

Tuần trước, tôi đọc được rằng 2.300 xe Humvee - những cỗ xe đồ sộ - đã bị bỏ lại đằng sau cho kẻ thù. Hai nghìn? Bạn sẽ nói có thể hai, có thể bốn thôi chứ? [Người Iraq] bỏ chạy và kẻ thù đã chiếm được 2.300 phương tiện tối tân.⁽⁷⁾

Quý trước, tổng sản phẩm quốc nội của Mỹ đã được công bố, một dấu hiệu của sức mạnh, phải không? Nhưng không như vậy đâu - chỉ số đó là âm. Đã ai nghe tin này chưa? Nó chưa từng dưới không.⁽⁸⁾ Tỷ lệ lao động có việc làm đạt mức tối thiểu kể từ năm 1978. Nhưng, hãy nghĩ về điều đó: GDP âm, tỷ lệ lao động có việc làm thấp kinh khủng và phần trăm không có việc làm thực tế ở trong khoảng 18-20%. Đừng tin vào [con số] 5, 6%.⁽⁹⁾

Đúng như vậy: rất nhiều người... không thể kiếm được việc làm. Họ không thể kiếm được việc vì chẳng có việc làm nào hết, bởi Trung Quốc lấy công việc của chúng ta và Mexico cũng vậy. Họ đang làm công việc của chúng ta. Nhưng con số thực tế rơi vào khoảng 18-19%, thậm chí có thể lên tới 21%, và chẳng có ai nói về nó cả bởi đó chỉ là thống kê và chẳng có nghĩa lý gì hết.

Kẻ thù của chúng ta thì mạnh hơn từng ngày và chúng ta, nước Mỹ này, thì ngày càng yếu ớt hơn.

Thậm chí, kho vũ khí hạt nhân của chúng ta còn không hoạt động.⁽¹⁰⁾ Chúng ta có trang thiết bị 30 năm tuổi và không biết chúng hoạt động thế nào. Và tôi nghĩ thật kinh khủng khi thông tin ấy được phát sóng trên truyền hình vừa mới đây thôi, bởi như vậy là chúng ta đã gửi tín hiệu cho Putin và tất cả những người khác đang

nhìn chúng ta, [họ] nói rằng: “Được rồi, đây là một nhóm người, đây là một quốc gia thật sự chẳng biết cái quái gì. Họ không biết họ đang làm gì hết.”

Chúng ta có một thảm họa được gọi là lời nói dối huênh hoang: Obamacare. Hôm qua, người ta phát hiện ra chi phí cho người dân đang tăng lên, đến mức 39,49 và thậm chí 55%.⁽¹¹⁾ Và những khoản có thể giảm trừ đang vượt mức có thể tưởng tượng nổi. Bạn phải bị một cái máy kéo, máy kéo theo đúng nghĩa đen ấy, đâm để có thể dùng đến khoản đó bởi các khoản giảm trừ cao đến nỗi gần như vô dụng. Thật là một thảm họa.

Và mọi người có nhớ trang web [Obamacare] 5 tỷ đô la không? Đến hôm nay, nó vẫn không hoạt động. Một trang web 5 tỷ đô. Tôi có rất nhiều trang web. Tôi có ở khắp nơi. Tôi thuê người, họ làm một trang web. Tôi 3 đô la.⁽¹²⁾

Thế đấy, các bạn cần một ai đó bởi những chính trị gia đều chỉ nói suông mà chẳng hành động gì. Chẳng có gì được thực hiện hết. Hãy tin tôi, họ sẽ không mang đến cho chúng ta mảnh đất đã hứa đâu. Họ sẽ không làm như thế.

Đây là một ví dụ. Tôi chuẩn bị các bài phát biểu và lắng nghe những người bạn Cộng hòa của mình, những người tuyệt vời. Tôi thích họ. Tất cả đều muốn tôi ủng hộ họ. Họ đến văn phòng tôi. Tôi sẽ gặp ba trong số đó vào tuần tới và họ đều không biết: Ông có chạy đua tranh cử không, ông không chạy đua à, chúng tôi có thể có được sự ủng hộ của ông không, chúng ta nên làm gì, chúng ta làm như thế nào?

Và tôi thích họ. Tôi lắng nghe những bài trình bày của họ. Và họ không nói về việc làm. Họ không nói về Trung Quốc. Lần cuối cùng các bạn nghe thấy người ta nói “Trung Quốc đang giết chết

chúng ta” là khi nào? Họ đã làm mất giá đồng tiền của họ tới mức bạn không thể tin nổi đâu; điều đó khiến việc cạnh tranh của các công ty Mỹ trở thành bất khả thi. Họ đang giết chết chúng ta nhưng các bạn chẳng nghe thấy điều đó từ ai cả.

Tôi nghe các bài diễn thuyết và họ nói rằng: “Mặt trời sẽ mọc. Mặt trăng sẽ lặn. Đủ những điều tuyệt vời sẽ diễn ra.” Và người dân lại nói: “Điều gì đang diễn ra? Tôi chỉ muốn một việc làm. Tôi không cần lời nói khoa trương, hoa mỹ. Tôi chỉ cần một việc làm thôi.” Và mọi việc sẽ trở nên tồi tệ hơn bởi, hãy nhớ rằng Obamacare sẽ thật sự bắt đầu trong năm 2016.

Obama sẽ sớm nghỉ ngơi và đi chơi golf. Thậm chí ông ấy có thể chơi trên một sân golf nào đó của tôi - tôi sẽ mời. Tôi có những sân golf tốt nhất thế giới. Vậy tôi nói, các bạn biết không, nếu Obama muốn - tôi có một sân golf nằm ngay sát Nhà Trắng, trên bờ Potomac - nếu ông ấy muốn chơi, tốt thôi. Thực ra, tôi rất mong ông ấy sớm dời đi và vui chơi thoải mái. Đó sẽ là một điều rất tuyệt. Nhưng, trong năm 2016, Obamacare sẽ bắt đầu và phá hoại kinh hoàng.

Bác sỹ đang bỏ nghề. Tôi có một người bạn là bác sỹ và một ngày, anh ta nói với tôi thế này: “Donald, tôi chưa từng thấy điều gì như thế. Tôi có nhiều kế toán hơn y tá. Thật là một thảm họa. Bệnh nhân của tôi không tự chủ được. Họ từng có một kế hoạch tốt. Giờ thì chẳng còn kế hoạch nào cả.”⁽¹³⁾

Chúng ta phải hủy bỏ chương trình Obamacare và thay thế nó bằng một điều gì đó tốt đẹp hơn cho tất cả mọi người. Hãy tiến hành một chương trình dành cho tất cả mọi người, nhưng tốt đẹp hơn và ít tốn kém hơn cho người dân và chính phủ. Và chúng ta có thể làm điều đó.

Tôi đã quan sát các chính trị gia. Tôi đã thương thảo với họ trong suốt cuộc đời mình. Nếu không thể có một thương vụ tốt với một chính trị gia, hẳn là bạn đã có gì đó không đúng. Chắc chắn có điều gì đó không ổn và đó chính là điều chúng tôi trình bày ở đây.

Họ sẽ không bao giờ khiên nước Mỹ lại trở nên vĩ đại. Họ thậm chí còn không có cơ hội. Họ hoàn toàn bị điều khiển bởi những người vận động hành lang, bởi những người ủng hộ tiền và bởi những mô-i quan tâm đặc biệt.

Tôi cũng có những người vận động hành lang chứ. Tôi phải nói cho các bạn biết, tôi có những người vận động hành lang có thể làm ra bất kỳ điều gì tôi cần. Họ rất tuyệt. Nhưng, bạn biết không, điều đó sẽ không xảy ra. Nó sẽ không xảy ra bởi chúng ta phải dừng làm những việc có ích cho người khác nhưng lại phá hủy đất nước này. Chúng ta phải dừng lại và việc đó phải diễn ra ngay lập tức.

Lúc này, đất nước của chúng ta cần có một nhà lãnh đạo thật sự xuất sắc. Chúng ta cần một nhà lãnh đạo viết cuốn *Nghệ thuật đàm phán*.⁽¹⁴⁾ Chúng ta cần một nhà lãnh đạo có thể mang việc làm, nên sản xuất, quân đội của chúng ta trở lại đúng vị trí của chúng và có thể chăm lo cho những cựu chiến binh, [những người] đã bị bỏ rơi. Và chúng ta cũng cần một hoạt náo viên.

Khi Tổng thống Obama thắ ng cử, tôi đã nói: “Ồ, một việc mà tôi nghĩ rằng ông ta sẽ làm tốt – tôi cho rằng ông ấy sẽ là một hoạt náo viên tuyệt vời cho đất nước này. Tôi nghĩ ông ấy sẽ mang lại một tinh thần hưng khởi.” Ông ấy sôi nổi. Ông ấy trẻ trung. Tôi thật sự đã nghĩ rằng ông ấy sẽ là một hoạt náo viên tuyệt vời.

Đúng là ông ấy không phải là một nhà lãnh đạo. Các bạn đúng về điều đó. Nhưng ông ấy cũng không phải là hoạt náo viên. Hóa

ra, ông ấy lại là một tác động tiêu cực. Chẳng phải hoạt náo viên gì hết, ông ấy là một thứ gì đó ngược lại cơ.

Chúng ta cần một ai đó có thể chịu trách nhiệm về thương hiệu của đất nước này và khiến nó một lần nữa trở nên vĩ đại. Hiện giờ thì nó chẳng tuyệt chút nào.

Chúng ta cần một ai đó nắm lấy đất nước này theo đúng nghĩa đen và khiến nó một lần nữa trở nên vĩ đại. Chúng ta có thể làm điều đó.

Và, tôi sẽ nói với các bạn, tôi yêu cuộc sống của mình. Tôi có một gia đình tuyệt vời. Con gái tôi nói: “Bố sắp làm một việc khó khăn lắm đấy!” Các bạn đều biết, cả đời tôi đã nghe người ta nói rằng một người thành công đích thực - thành công đáng kể và thậm chí chỉ “tương đối” thành công - không thể chạy đua vào một vị trí trong bộ máy công quyền. Chỉ đơn giản là điều đó không thể xảy ra! Thế nhưng, lối tư duy của những người này có lại chính là cái các bạn cần để khiến nước Mỹ một lần nữa trở nên vĩ đại.

Do đó, thưa quý vị, tôi chính thức chạy đua vào vị trí Tổng thống của Hợp Chúng quốc Hoa Kỳ và chúng ta sẽ đưa đất nước này trở nên vĩ đại một lần nữa. Điều đó có thể xảy ra. Đất nước này có tiềm năng vô cùng to lớn. Chúng ta có tiềm năng vô cùng to lớn.

Chúng ta có những người đang không làm việc. Chúng ta có những người không có động lực làm việc. Nhưng họ sẽ có động lực bởi việc làm chính là phương thức mang tính xã hội tuyệt vời nhất. Và họ sẽ tự hào, sẽ yêu công việc đó, sẽ kiếm được nhiều tiền hơn bao giờ hết. Họ sẽ làm việc hiệu quả và đất nước chúng ta sẽ trở nên thịnh vượng. Điều đó có thể xảy ra.

Xin thưa với các bạn, tôi sẽ là vị Tổng thống mang tới việc làm, vị Tổng thống vĩ đại nhất mà Chúa từng tạo ra. Tôi sẽ đòi lại những

công việc của chúng ta từ Trung Quốc, từ Mexico, từ Nhật và từ rất nhiều nơi khác. Tôi sẽ mang công việc của chúng ta, tiền của chúng ta trở lại nơi vốn là chỗ của chúng.

Ngay bây giờ - hãy cùng nghĩ về điều này – chúng ta nợ Trung Quốc 1.300 tỷ đô la.⁽¹⁵⁾ Chúng ta nợ Nhật còn nhiều hơn số đó. Họ đến đất nước này, họ lấy công việc của chúng ta, lấy tiền của chúng ta rồi họ cho chúng ta vay lại và chúng ta phải trả tiền lãi cho họ. Và đồng đô la tăng giá, thế là các thỏa thuận của họ trở thành món hời lớn hơn.

Các vị lãnh đạo của chúng ta mới ngu ngốc đến thế nào? Các chính trị gia đó ngu xuẩn đến đâu mà lại để điều này xảy ra?

Tôi sẽ kể cho bạn vài câu chuyện về thương mại vì tôi có một số lý do để hoàn toàn chống lại các dự luật thương mại.

Thứ nhất: Những người đàm phán các dự luật thương mại chẳng có chút hiểu biết gì về chúng cả. Tổng thống của chúng ta chẳng hiểu gì. Ông ấy là một tay thương thuyết tồi. Ông ta chính là người thực hiện “Giao dịch Bergdahl”⁽¹⁶⁾. Chúng ta có Bergdahl; chúng thì có 5 tên khủng bố sát nhân mà ai ai cũng truy nã. Chúng ta có được 1 kẻ phản bội vớ vẩn và chúng có 5 đồ i tượng mà chúng thèm khát bao năm trời. Và chính những kẻ đó đã quay lại chiến trường để giết hại chúng ta. Đó là nhà thương thuyết mà chúng ta có đây!

Hãy nhìn lại thỏa thuận ông ấy đang đàm phán với Iran. Obama thực hiện thỏa thuận đó thì Israel sẽ chẳng thể tồn tại lâu được nữa. Đó là một thảm họa và chúng ta phải bảo vệ Israel.

Tôi ủng hộ thương mại tự do, nhưng vấn đề của thương mại tự do là bạn phải có những người thực sự tài năng để có thể đàm phán cho bạn. Nếu không có những người tài năng, nếu không có tài lãnh đạo tuyệt vời, nếu không có những người hiểu rõ vấn đề - chứ không

chỉ biết một thủ đoạn chính trị đã giúp ông ta có được công việc hiện tại, ví dụ như góp phần vào một chiến dịch - thì tự do thương mại đúng là một thảm họa.

Thương mại tự do sẽ thật tuyệt vời nếu bạn có những người thông minh. Nhưng chúng ta lại có những kẻ ngu ngốc, những người chẳng thông minh lắm. Và chúng ta có những kẻ bị chi phối bởi những mối quan tâm đặc biệt và như thế thì chẳng có tác dụng gì cả.

Trung Quốc đang tràn sang và đồ đồ ng hàng hóa của họ. Tôi mua chúng, thật đấy, vì tôi có nghĩa vụ phải mua chúng, vì họ phá giá đồ ng tiền của họ một cách không thể tin nổi. Họ vừa mới thực hiện chính sách đó gần đây và chẳng ai nghĩ họ có thể làm lại một lần nữa; nhưng với tất cả những vấn đề của chúng ta với Nga và với tất cả mọi thứ khác, họ lại phá giá. Và người Mỹ chẳng thể nào mà cạnh tranh nổi. Và đây là một vài câu chuyện. Vừa mới xảy ra. Một người bạn của tôi là một nhà sản xuất lớn. Ông ấy gọi cho tôi vài tuần trước, cực kỳ khó chịu.

Tôi hỏi: “Anh gặp vấn đề gì vậy?”

Ông ấy đáp: “Anh biết không, tôi làm một sản phẩm tuyệt vời.”

Tôi đáp: “Tôi biết, vì tôi mua nó mà”

Ông ấy tiếp tục: “Tôi không xuất sang Trung Quốc được. Họ không chấp nhận nó. Tôi gửi một tàu đi và họ trả lại. Họ nói về các vấn đề môi trường, họ nói về một tá vấn đề vớ vẩn khác chẳng liên quan đến hàng của tôi.”

Tôi nói: “Ồ, đợi chút, điều đó thật kinh khủng. Có ai biết điều này không?”

Ông ấy trả lời: “Họ làm thế suốt và với tất cả mọi người”

Tôi hỏi: “Họ gửi trả lại?”

Ông ấy nói: “Đúng thế, nên tôi có một dòng hàng ở đây. Và họ bắt tôi nộp một khoản kha khá thuê má”.

“Đáng lẽ họ không được làm việc đó. Thật là một chuyện chẳng hay ho gì. Tôi chẳng muốn nghe chút nào.”

Mọi người bảo: “Ồ, Trump không thích Trung Quốc.” Không, tôi yêu họ nhưng lãnh đạo của họ lại thông minh hơn lãnh đạo của chúng ta. Chúng ta không thể giữ đất nước ổn định trước thực tế đó.

Hiện nay, họ đánh đủ loại thuế khi chúng ta gửi xe cộ và nhiều thứ hàng hoá khác từ Mỹ sang. Hãy hỏi hãng Boeing mà xem. Người Trung Quốc muốn tất cả các bằng sáng chế và bí mật của Boeing trước khi đồng ý mua máy bay của họ.

Này, tôi không nói rằng họ ngu ngốc. Tôi thích Trung Quốc. Tôi vừa bán một căn hộ giá 15 triệu đô cho một tay nào đó đến từ Trung Quốc. Tôi mà lại không thích họ ư?

Tôi sở hữu một khoản lớn của Ngân hàng Hoa Kỳ ở số 1290 đại lộ Mỹ, tiền kiếm được từ tay máy gã Trung Quốc. Một món hời. Tôi yêu Trung Quốc.

Ngân hàng lớn nhất thế giới là từ Trung Quốc. Các bạn có biết trụ sở chính tại Mỹ của nó nằm ở đâu không? Ngay trong tòa nhà này, Tháp Trump.

Vậy là quá nhiều [chênh lệch]. Nó giống như... mang đội New England Patriots và Tom Brady rồi đấu với một đội bóng bầu dục trung học. Đó là sự khác biệt giữa nhà lãnh đạo Trung Quốc với nhà lãnh đạo của chúng ta.

Họ đang xẻ thịt chúng ta. Chúng ta đang tái thiết Trung Quốc. Chúng ta đang tái thiết rất nhiều quốc gia khác.

Trung Quốc có đường xá, cầu cống, trường học. Các bạn chưa từng thấy bất kỳ thứ gì như vậy. Họ xây những cây cầu mà so với chúng, cầu George Washington chỉ trông như củ khoai tây bé tí. Và chúng được xây ở khắp mọi nơi. Chúng ta có mọi quân bài nhưng lại chẳng biết chơi thế nào. Thậm chí, chúng ta còn chẳng biết là mình có bởi những lãnh đạo của chúng ta còn chẳng hiểu luật chơi.

Chúng ta sẽ chặn cái ống xả hàng đó bằng cách đánh thuế cho đến khi họ biết cư xử đúng mực.

Giờ thì họ đang xây dựng một đảo quân sự ở ngay giữa biển Đông – vâng một đảo quân sự⁽¹⁷⁾. Giờ thì đất nước này không bao giờ có thể làm điều đó vì chúng ta phải giữ môi trường sạch sẽ và các nhà hoạt động vì môi trường sẽ không cho phép làm như vậy. Chúng ta sẽ không bao giờ có thể xây cái gì giữa đại dương cả.

Trung Quốc đã xây hòn đảo này trong một năm, chính cái cảng quân sự khổng lồ đó. Họ đang củng cố quân đội của mình tới mức đáng sợ.

Các bạn có vấn đề với ISIS, nhưng các bạn có vấn đề còn nghiêm trọng hơn với Trung Quốc.

Và theo ý kiến của tôi, nước Trung Quốc mới, dù tin hay không, trong lĩnh vực thương mại chính là Mexico.

Nhưng tôi có một câu chuyện khác, về Ford. Một nhà máy sản xuất xe dự định xây ở Tennessee đã bị Mexico “cướp” mất.

Ai cũng nghĩ là thỏa thuận đã xong, theo báo cáo gần đây từ *Wall Street Journal*. Mọi người nói “ván đã đóng thuyền”. Nó chắc

chắc hẳn sẽ được xây dựng tại Tennessee - địa lợi, nhân hòa. Nhưng dùng một cái, vào những thời khắc cuối cùng, hãng sản xuất xe đó tuyên bố sẽ không tới Tennessee nữa - thay vào đó, họ sẽ tiêu hàng tỷ đô la ở Mexico. Chẳng tốt tí nào.

Mấy tuần trước, Ford thông báo là họ sẽ xây một nhà máy sản xuất ô tô, xe tải và phụ tùng trị giá 2,5 tỷ đô la ở Mexico. Nó sẽ là một trong những nhà máy lớn nhất thế giới.⁽¹⁸⁾

Tôi biết những nhà thương thuyết thông minh nhất thế giới. Tôi biết những người xuất sắc, những kẻ kém cỏi và cả những kẻ được thăng bốc lên mây.

Người dân Mỹ có quá nhiều nhà thương thuyết ảo tưởng sức mạnh. Họ có những câu chuyện ngon lành vì báo chí đã “bom vá” đủ kiểu. Nhưng họ chẳng ngon lành tí nào. Nhưng tôi có biết những nhà thương thuyết giỏi nhất trên thế giới và tôi sẽ để mỗi người phụ trách một quốc gia. Các bạn của tôi ơi, hãy tin tôi đi, chúng ta rồi sẽ làm rất tốt, rất tốt.

Nhưng tôi sẽ chẳng tốn thời gian của mình vào vụ này. Tôi sẽ gọi cho Tổng giám đốc của Ford, tôi biết ông ấy. Nếu tôi là Tổng thống, tôi sẽ nói: “Chúc mừng! Tôi hiểu là anh đang xây dựng một nhà máy trị giá 2,5 tỷ đô trên đất Mexico và anh sẽ mang xe từ nhà máy đó về bán tại Mỹ. Vậy thì miễn thuế - toàn bộ luôn.”

Và các bạn sẽ tự hỏi: “Điều đó giúp gì chúng ta? Tốt ở điểm nào chứ?”. Chưa hết đâu.

Tôi sẽ tiếp tục: “Chúc mừng, đó là tin tốt. Giờ tôi sẽ thông báo tin xấu: Chúng tôi sẽ đánh thuế 35% cho từng chiếc ô tô, từng chiếc xe tải, từng phụ tùng được sản xuất từ nhà máy đó khi chúng đi qua biên giới. Khoản thuế đó sẽ được thu đồng thời khi giao dịch. Chấm hết.”

Và nếu không phải tôi mà là một trong những chính trị gia mà chúng ta đang cạnh tranh ở vị trí đó, đây sẽ là những gì sẽ xảy ra. Họ không quá ngu ngốc đâu. Họ biết điều đó chẳng tốt lành gì. Và thậm chí họ còn cảm thấy khó chịu nữa, nhưng rồi, họ sẽ nhận được cuộc gọi từ những nhà tài trợ của họ, hoặc có thể từ những người vận động hành lang của Ford, nói rằng: “Ông không thể làm thế với Ford, vì Ford lo cho tôi, còn tôi thì lo cho ông, và ông không thể làm thế với Ford được.”

Các bạn biết không? Không có gì biến chuyển hết. Họ sẽ xây ở Mexico và mang đi hàng ngàn việc làm. Thật tồi tệ với chúng ta. Nên dưới thời Tổng thống Trump, mọi việc sẽ diễn ra như sau: Chỉ trong khoảng một tiếng sau khi được tôi báo tin xấu, Tổng giám đốc của Ford sẽ gọi lại cho tôi, tôi cá là như vậy, nhưng cũng có thể ông ta sẽ tỏ ra lạnh lùng và đợi đến ngày hôm sau.

Và ông ta sẽ nói: “Làm ơn, làm ơn, làm ơn đừng làm vậy.” Ông ta sẽ xin lỗi tôi một lúc và tôi sẽ nói: “Xin lỗi, tôi không quan tâm.”

Sau đó, ông ta sẽ gọi điện cho hàng loạt chính trị gia và tôi sẽ nói: “Xin lỗi các bạn, tôi không quan tâm.” Vì tôi không cần tiền của bất kỳ ai. Thật tuyệt. Tôi tiêu tiền của tôi [cho chiến dịch tranh cử]. Tôi không dùng những người vận động hành lang. Tôi không dùng tiền quyên tặng. Tôi không quan tâm. Tôi rất giàu. Và nhân tiện đây, tôi không nói ra để khoe khoang đâu nhé. Đó là lối tư duy, cách suy nghĩ mà các bạn cần cho đất nước này. Bởi vì chúng ta phải làm cho đất nước giàu có.

Nghe thật lố bịch. Vài người đã nói: “Ồ, thật lố bịch”. Chẳng lố bịch tẹo nào. Chúng ta có 18.000 tỷ đô la nợ công.⁽¹⁹⁾ Chúng ta chẳng có gì ngoài những vấn đề. Chúng ta có một quân đội cần trang bị ở khắp mọi nơi. Chúng ta có vũ khí hạt nhân đã lỗi thời. Chúng ta chẳng có gì. Chúng ta có Chương trình An sinh xã hội sẽ sớm phá sản

nếu những người như tôi không mang tiền về cho đất nước này. Những người khác thì muốn cắt triệt để chương trình đó. Tôi sẽ không cắt gì cả. Tôi sẽ mang tiền về và chúng ta sẽ giữ nó lại.

Nhưng đây là những gì sẽ xảy ra. Sau hàng loạt cuộc gọi từ 30 người bạn của tôi, những người đã đóng góp cho những chiến dịch khác, từ tất cả các nhóm lợi ích đặc biệt, từ những nhà tài trợ và những người vận động hành lang, họ sẽ chẳng có cơ hội nào để thuyết phục tôi cả. 0%.

Tôi sẽ nhận cuộc gọi từ người đứng đầu của Ford vào ngày hôm sau. Ông ta sẽ nói: “Tổng thống, hãy cân nhắc lại đi!”

Tôi sẽ trả lời: “Không.”

Ông ta sẽ nói: “Thưa Tổng thống, chúng tôi đã quyết định chuyển nhà máy về lại Mỹ, chúng tôi sẽ không xây dựng ở Mexico nữa.”

Thế đấy. Họ sẽ không được quyền lựa chọn. Sẽ có hàng trăm vụ diễn ra theo kiểu như vậy.

Tôi sẽ cho các bạn một ví dụ khác: Ả Rập Saudi. Họ kiếm hàng tỷ đô một ngày. Tôi yêu họ. Rất nhiều người Ả Rập Saudi trong tòa nhà này. Bất cứ khi nào họ gặp vấn đề, chúng ta cử ngay tàu tới. Chúng ta bảo vệ họ [miễn phí].⁽²⁰⁾

Chúng ta đang làm gì vậy? Họ chẳng có gì ngoài tiền. Nếu đúng người đề nghị họ chi tiền, họ sẽ xì ra một đống. Họ sẽ không có mặt ở đó, nếu không phải vì chúng ta.

Hãy nhìn biên giới của họ với Yemen.⁽²¹⁾ Các bạn nhớ Obama nói cách đây 1 năm là Yemen là một chiến thắng tuyệt vời đúng không. Hai tuần sau, khu vực đó nổ tung.

Và họ giữ trang thiế't bị của chúng ta. Họ luôn giữ trang thiế't bị của chúng ta. Chúng ta nên gửi những thứ đã qua sử dụng phải không? Họ luôn giữ trang thiế't bị của chúng ta, chúng ta phải gửi những thứ bỏ đi, những thứ chúng ta không dùng đê'n nữa. Vậy mà chúng ta luôn mấ't những thứ mới tinh, sáng bóng.

Nhưng hãy nhìn lại biên giới với Ả Rập Saudi xem. Các bạn có thật sự nghĩ bọn họ quan tâm tới Yemen không? Ả Rập Saudi mà không có chúng ta sẽ biế'n mấ't.

Và tôi là người đã có những dự đoán chuẩn xác về Iraq. Hãy xem Jeb Bush. Ông ta mấ't 5 ngày để trả lời các câu hỏi về Iraq. Ông ta không thể trả lời chúng. Ông ta chẳng biế't gì cả.⁽²²⁾

Tôi hỏi: “Jeb Bush có thông minh không?” rô'i nhìn về phía [Marco] Rubio. Ông ta cũng chẳng trả lời được. Ông ta cũng chẳng biế't.

Làm thế' nào mà những người như vậy lại dẫn dắ't chúng ta? Làm sao để chúng ta quay lại và làm đắ't nước này vĩ đại một lâ'n nữa? Chúng ta không thể. Họ chẳng có ý tưởng nào. Họ không thể lãnh đạo chúng ta. Họ không thể. Họ thậm chí còn không trả lời nổi những câu hỏi đơn giản.

Ả Rập Saudi đang gặ'p rắ'c rô'i vô cùng lớn. Ngày nay, nhờ công nghệ trích xuấ't dầu từ đá phiế'n và những thứ khác, dầu mỏ ở khắ'p mọi nơi. Và tôi vẫn thường nói: ngay khi cuộc khủng hoảng dầu khí ở giai đoạn tồ'i tệ nhấ't, vẫn có những con tàu chở đầ'y dầu đang lênh đênh trên biển. Tổ chức dầu mỏ thế' giới vẫn tiế'p tục đẩy giá dầu lên bởi, một lâ'n nữa, họ thông minh hơn các lãnh đạo của chúng ta. Có rấ't nhiề'u cơ hội có thể khiế'n đắ't nước này lại trở nên giàu có, và từ đó, trở nên vĩ đại một lâ'n nữa.

Chúng ta cần tiền. Chúng ta đang hấp hối. Chúng ta phải làm điều đó và chúng ta cần đúng người, nên Ford sẽ quay lại; tất cả bọn họ sẽ quay lại. Và tôi nói rằng: Sẽ có một cuộc bầu cử được diễn ra mà theo ý kiến của tôi, dựa trên thực lực của các ứng viên.

Một ngày nọ, có người đã nói với tôi, một tay nhà báo rất tốt: “Nhưng Trump này, ông không phải là người tốt”. Nhưng thực ra, tôi nghĩ, tôi là người tốt đấy chứ. Gia đình tôi có yêu quý tôi không? Chắc là có. Nhìn gia đình tôi xem. Tôi tự hào về họ. Nhân tiện nói về gia đình của tôi - Melania, Barron, Kai, Donny, Dunn, Vanessa, Tiffany, Jarrett, Laura và Eric - Ivanka đã làm một việc xuất sắc [khi giới thiệu tôi hôm nay]. Tôi tự rất hào về gia đình mình. Họ là một gia đình tuyệt vời.

Một lần khác, tay phóng viên đó lại nói với tôi: “Nhưng thưa ông Trump, ông không phải là người tốt. Làm thế nào ông có thể thuyết phục cử tri bỏ phiếu cho ông?”

Tôi nói: “Tôi không biết. Tôi nghĩ rằng, thứ nhất, tôi là người tốt. Tôi đóng góp rất nhiều tiền cho các tổ chức từ thiện và hoạt động khác.” Tôi nghĩ, tôi chắc chắn là người tốt, nhưng tôi tiếp tục: “Cuộc bầu cử này sẽ hoàn toàn dựa trên thực lực. Vì cử tri đã mệt mỏi với những người tốt mà chúng ta đang có và họ cũng mệt mỏi vì bị “móc túi” bởi cả thế giới này, họ mệt mỏi vì phải chi tiền cho giáo dục nhiều hơn bất kỳ quốc gia nào trên thế giới.”⁽²³⁾

Chúng ta đứng vị trí 26 trên thế giới, 25 quốc gia khác có nền giáo dục tốt hơn chúng ta và một số còn thuộc thế giới thứ ba. Nhưng chúng ta đang trở thành một nước thế giới thứ ba bởi vì cơ sở hạ tầng, sân bay, đường xá và tất cả mọi thứ khác. Vậy nên, một trong những điều tôi đã nói, và đã làm, đó là: “Anh biết tôi sẽ làm gì không? Tôi sẽ thực hiện đấy.” Rất nhiều người nói: “Ông ta sẽ không bao giờ chạy đua vào vị trí Tổng thống. Thứ nhất, Trump sẽ

không bao giờ từ bỏ lối sống của mình đâu!” Họ nói đúng, nhưng tôi vẫn đang chạy đua vào vị trí ấy đây.

Thứ hai, tôi là doanh nghiệp tư nhân nên chẳng ai biết tôi có bao nhiêu tiền. Thực tế là khi tranh cử, bạn phải thông báo và chứng minh tài sản thực tế của mình cho hàng loạt các cơ quan chính phủ. Vậy nên tôi đã nói rằng: “Được thôi, tôi tự hào về tài sản của mình.” Tôi đã làm một công việc tuyệt vời.

Tôi bắt đầu từ một văn phòng nhỏ cùng với cha mình ở Brooklyn and Queens. Ông ấy là một nhà thương thuyết xuất sắc. Ngồi chơi với đồ ng gạch xếp hình dưới chân ông ấy, tôi cũng đã học được rất nhiều điều nhờ nghe ngóng ông ấy thương thảo với các nhà thầu phụ. Nhưng tôi còn học được nhiều hơn nữa. “Donald, đừng tới Manhattan. Đó là một thị trường lớn. Chúng ta không biết gì về nó cả. Đừng tới đó.”

Nhưng tôi đã nói với cha mình: “Bố, con sẽ tới Manhattan. Con sẽ xây những tòa nhà ở đó. Con phải làm điều đó, bố ạ, con sẽ làm điều đó.” Và sau bốn năm ở Brooklyn, tôi đã liêu mình tới Manhattan và kiếm được những thương vụ tuyệt vời: Khách sạn Grand Hyatt chẳng hạn; tôi [cũng] góp phần xây dựng trung tâm hội nghị ở Bờ Tây.

Tôi đã có những thỏa thuận xuất sắc khi còn rất trẻ và bây giờ tôi xây dựng khắp nơi trên thế giới. Tôi yêu những gì mình đang làm. Thế mà hầu hết các chuyên gia lên truyền hình đều nói rằng: “À, Donald sẽ chẳng tranh cử đâu và một trong những lý do chính đó là ông ấy kín tiếng. Có thể ông ấy chẳng thành công như mọi người nghĩ.”

Nên tôi tự nhủ với mình rằng: “Mày biết đấy, chẳng ai tin mày sẽ tranh cử trừ khi mày làm thật bởi mày tự hào về bản thân, đúng là

như thế đấy.” Tôi đã tuyển dụng hàng chục ngàn người trong suốt cuộc đời của mình. Điều đó có nghĩa là tôi biết về y tế, giáo dục và tất cả thứ khác.⁽²⁴⁾

Thế là một công ty kế toán lớn và các nhân viên kế toán của tôi đã phải làm việc mấy tháng liền để cho ra một báo cáo tài chính, vì công việc kinh doanh của tôi lớn và phức tạp. Đó là chỉ là một bản tổng kết nhưng tất cả các thứ giấy tờ sẽ dần dần được lưu hồ sơ cho chính phủ. Chúng tôi không cần gia hạn hay gì cả, chúng tôi nộp bản báo cáo đó đúng hạn. Thế mà đến hôm qua, bản báo cáo đó vẫn bị cho là sai bởi họ nói tôi có tổng tài sản là 9 tỷ đô.

Tôi nói: “Không, đó là con số không đúng. Chắc chắn không phải tổng tài sản.”

Thế là họ tổng hợp tất cả, và trước khi bàn thêm, tôi phải nói điều này trước: Tôi làm sổ sách theo cách truyền thống. Đó là bất động sản, là lao động, là công đoàn. Và tôi có những tài sản của mình - một công ty kế toán lớn, một trong những công ty được tôn trọng nhất - trị giá 9,24 tỷ đô la. Và tôi có các khoản nợ khoảng 500 triệu đô, một khoản nợ dài hạn với lãi suất rất thấp.

Thực tế, một ngân hàng lớn tìm tới tôi và hỏi: “Donald, ông vay ít quá. Chúng tôi có thể cho ông vay bốn tỷ đô không?” Tôi đáp: “Tôi không cần, tôi không muốn, đơn giản là tôi không muốn.”

Và chỉ hai giây sau, họ cho tôi bất kỳ thứ gì tôi muốn. Thế là tôi có tổng giá trị tài sản ròng, tính cả khoản mới gia tăng, đã lên đến hơn 10 tỷ đô. Nhưng đây là giá trị tài sản ròng chứ không phải tổng tài sản, 8.737.54.000 đô la.

Tôi không kể ra để khoe khoang, bởi vì các bạn biết không, tôi chẳng cần khoe khoang. Tôi không cần, tin hay không thì tùy. Tôi nói ra ở đây chỉ để chứng minh đó là lối suy nghĩ mà đất nước này

cần. Chúng ta cần lối suy nghĩ đó. Chúng ta phải có những suy nghĩ trái ngược.

Chúng ta có những kẻ thất bại. Chúng ta có những kẻ chẳng có gì. Chúng ta có những kẻ suy đồi. Chúng ta có những kẻ đang bán rẻ đất nước.

Vậy nên tôi tuyên bố sẽ chạy đua tranh cử. Và nguyên nhân chính tôi nói với các bạn ngày hôm nay là vì chúng ta phải tiến lên bởi chỉ cần 3 hoặc 4 năm nữa thôi - chúng ta đang nợ 8.000 tỷ - khoản nợ của chúng ta sẽ là 20.000 tỷ đô.

Theo các nhà kinh tế học, mặc dù tôi cũng chẳng tin họ lắm, tuy nhiên có còn hơn không: chúng ta đã tới rất gần điểm vỡ nợ, mức 24.000 tỷ đô.⁽²⁵⁾ Chúng ta sẽ sớm tới mức đó thôi, đó là thời điểm chúng ta biến thành Hy Lạp, đó là thời điểm đất nước này chẳng thể cứu vãn được nữa. Và chúng ta sẽ sớm đến điểm đó, thậm chí là rất sớm.

Để giải quyết nhanh gọn, tôi sẽ rất nhanh chóng làm một số công việc sau.

Tôi sẽ bãi bỏ và thay thế chương trình Obamacare, một sự đổ lỗi trách nhiệm trọn.

Tôi sẽ xây dựng một bức tường lớn - và chẳng có ai xây tường giỏi hơn tôi đâu, tin tôi đi, tôi sẽ xây với giá rẻ nhất - ở biên giới phía nam đất nước này. Và tôi sẽ bắt Mexico trả tiền cho bức tường đó. Hãy nhớ lời tôi.

Không ai cứng rắn với ISIS hơn Donald Trump. Không ai hết.

Tôi sẽ tìm trong quân đội của chúng ta những vị tướng như Patton hay MacArthur. Tôi sẽ tìm người xứng đáng có thể đứng đầu quân

đội và làm nó vận hành theo đúng nghĩa. Không ai có thể lừa chúng ta chạy vòng quanh được nữa.

Tôi sẽ bắt Iran dừng chương trình phát triển vũ khí hạt nhân. Và chúng ta sẽ không sử dụng người như ông Ngoại trưởng Kerry, người chẳng hiểu tí gì về nghệ thuật thương thuyết, người đang góp phần tạo ra một thỏa thuận kinh khủng và nực cười, người chỉ biết bám theo sau khi Iran đang tiến hành làm vũ khí, rồi tham gia một cuộc đua xe đạp ở cái tuổi 72, bị ngã và gãy chân. Tôi sẽ không làm như thế. Tôi hứa là tôi sẽ không bao giờ tham gia bất kỳ cuộc đua xe đạp nào. Tôi hứa với các bạn. [\(26\)](#)

Tôi sẽ ngay lập tức chấm dứt đạo luật nhập cư của Tổng thống Obama. [\(27\)](#)

Tôi sẽ tích cực ủng hộ và hỗ trợ Luật sửa đổi thứ hai.

Nhờ sự ngớ ngẩn này mà trong một nhà tù khét tiếng, hai kẻ sát nhân nguy hiểm đã trốn thoát và chẳng ai biết chúng trốn ở đâu. [\(28\)](#) Mọi người phụ nữ ở khu lân cận nhà tù đó đã lên sóng truyền hình vào sáng nay và nói: “Ông biết không, Trump, tôi luôn luôn phản đối súng đạn. Tôi không muốn súng ở nơi gì hết. Và đến thời điểm này, vì vụ việc này xảy ra mà tôi và chồng cuối cùng đã đồng thuận, bởi vì ông ấy muốn có súng. Giờ thì chúng tôi đặt súng ở tất cả các bàn trong nhà. Chúng tôi sẵn sàng nhả đạn rồi.”

Tôi đáp: “Thật thú vị”.

Thế nên tôi ủng hộ Luật sửa đổi thứ hai.

Chấm dứt bộ tiêu chuẩn học lực Common Core. [\(29\)](#) Common Core là một thảm họa. Giáo dục cần phải mang tính địa phương. Ông Bush đã hoàn toàn ủng hộ Common Core.

Tôi không hiểu tại sao ông ta lại được đề cử Tổng thống. Ông ta có chính sách nhập cư lỏng lẻo. Ông ta thích thú với Common Core. Làm thế quái nào các bạn lại bỏ phiếu cho ông ta? Các bạn đáng lẽ không nên làm thế.

Tái thiết cơ sở hạ tầng quốc gia. Không ai có thể làm điều đó giống như tôi. Hãy tin tôi, nó sẽ hoàn thành đúng hạn, trong ngân sách được cấp, với chi phí cực thấp, thấp hơn mức bất cứ ai có thể nghĩ tới.

Tôi nhìn vào đường xá được xây dựng khắp nơi trên đất nước và tôi dám nói mình có thể xây với giá chỉ bằng 1/3. Những gì họ đang làm thật không thể tin được. Thật tồi tệ.

Chúng tôi đang xây dựng một tòa nhà ở Pennsylvania Avenue, tòa Bru điện cũ, và chuyển đổi nó thành một trong những khách sạn tốt nhất thế giới.⁽³⁹⁾ Nó sẽ là khách sạn tốt nhất ở thủ đô Washington. Chúng tôi mua lại từ Cục Quản lý dịch vụ công ở Washington của chính quyền ông Obama. Đó là dự án được giá nhất, hay ít ra là một trong những dự án giá cao nhất, trong lịch sử của Cục Quản lý dịch vụ công.

Chúng tôi đã mua được nó. Mọi người đã sốc khi biết ông Trump mua được nó. Tôi mua được nó vì hai lý do. Thứ nhất, chúng tôi tốt thật. Thứ hai, chúng tôi có kế hoạch rất tốt. Và tôi sẽ nói thêm nguyên nhân thứ ba nữa: Chúng tôi có một báo cáo tài chính xuất sắc. Bởi Cục Quản lý dịch vụ công, những con người xuất sắc và rất tài năng, muốn làm một việc có lợi. Và họ muốn chắc chắn là kế hoạch đó được triển khai.

Vậy chúng ta sẽ phải xây dựng lại cơ sở hạ tầng, cầu đường, sân bay.

Bạn vào sân bay LaGuardia và cảm giác như đang ở một nước thế giới thứ ba. Bạn nhìn thấy những mảng bong tróc và mặt sàn 40 năm tuổi.⁽³¹⁾

Tôi đã tới Trung Quốc, Qatar và nhiều nơi khác, họ có những sân bay hàng đầu thế giới. Và rồi các bạn quay lại đất nước này và các bạn có LAX (Sân bay Los Angeles), một thảm họa. Chúng ta có toàn những sân bay sập xệ kiểu đó. Chúng ta phải xây dựng lại cơ sở hạ tầng.

Giữ bảo hiểm y tế, viện trợ y tế và an sinh xã hội, không cắt giảm một chút nào hết. Chúng ta phải đảm bảo điều đó.

Loại bỏ các gian lận. Loại bỏ lãng phí và lạm quyền, nhưng phải giữ lại các chương trình trên. Người dân đã trả tiền cho những phúc lợi đó nhiều năm trời. Và giờ thì nhiều ứng viên muốn cắt giảm chúng. Chúng ta phải giữ lại phúc lợi đó bằng cách làm cho nước Mỹ thịnh vượng trở lại, bằng cách đòi lại những khoản tiền mà chúng ta đã mất.

Đàm phán lại các thỏa thuận thương mại.

Giảm món nợ 18.000 tỷ đô của chúng ta, bởi vì, tin tôi đi, chúng ta đang ở thời kỳ kinh tế bong bóng. Chúng ta có lãi suất thấp nhưng giả tạo. Chúng ta có thị trường chứng khoán, mà nói thẳng ra, rất có lợi đối với tôi nhưng tôi vẫn không thoải mái khi nhìn thấy những gì đang diễn ra ở đó. Chúng ta có thị trường chứng khoán đang bị thổi phồng lên. Cần thận với bong bóng tài chính bởi vì những thứ bạn thấy trong quá khứ có thể sẽ chẳng là gì khi so sánh với những gì sẽ xảy ra [trong tương lai]. Nên phải cẩn thận, hết sức cẩn thận.

Và tăng cường sức mạnh quân sự của chúng ta đồng thời chăm lo tới các cựu chiến binh. Rất, rất quan trọng.

Đáng tiếc là giấc mơ Mỹ đã chết, nhưng nếu tôi được bầu làm Tổng thống, tôi sẽ mang nó trở lại, lớn hơn, tốt hơn, mạnh mẽ hơn tất cả những gì từng có từ trước tới nay. Và chúng ta sẽ khiến nước Mỹ một lần nữa trở nên vĩ đại.

Rất cảm ơn các bạn.

Trump nói về chính trị

VẤN ĐỀ NẠO PHÁ THAI

“Tôi nghĩ là có những thứ không thể thương lượng được. Tôi sẽ nói như thế này: tôi phản đối việc nạo phá thai và những người phản đối việc nạo phá thai sẽ thấy rằng tôi cực kỳ trung thành với họ, chẳng khác gì tôi trung thành với những người khác. Tôi sẽ bổ nhiệm những thẩm phán có chung cảm nhận với tôi.”

Nguồn:

“TIN TỨC ĐỊA PHƯƠNG; Trump nói về nạo phá thai, những lời chửi thề và những cái bắt tay,” của Michael Barbaro, *New York Times*, ngày 3 tháng 5 năm 2011.

<http://query.nytimes.com/gst/fullpage.html?res=9A03EED71F30F930A35756CoA9679D8B63>

Bối cảnh:

Các nhà phê bình đã chỉ ra rằng quan điểm của Trump về nạo phá thai đã thay đổi từ ủng hộ sang phản đối nạo phá thai khi nó không còn là một khái niệm trừu tượng nữa mà đã biến thành vấn đề mang tính cá nhân của riêng ông. Ông giải thích với David Brody của chương trình *Hồ sơ Brody* (CBN News: Blogs, ngày 8 tháng 4 năm 2011) rằng, “Tôi có một đặc điểm là rất coi trọng danh dự. Tôi phản đối nạo phá thai, và quan điểm này đến từ nhiều năm trước. Một trong những lý do khiến tôi thay đổi... đó là vợ của bạn tôi có thai, hai người đã kết hôn. Cô có thai nhưng anh không muốn có đứa bé. Anh vừa khóc vừa kể với tôi. Cuối cùng, anh vẫn để đứa bé

chào đời và rồi nó trở thành bảo bối của anh. Đó là điều tuyệt vời nhất từng xảy đến với anh. Và anh biết đây, đây là đứa bé mà từng suýt không được cho phép tồn tại trên đời. Khi tôi nghe câu chuyện này, cùng nhiều chuyện khác, thì tôi phản đối nạo phá thai... [Các câu chuyện] đã thay đổi tôi. Vâng, chúng đã thay đổi quan điểm của tôi về vấn đề đó, hoàn toàn.”

NƯỚC MỸ, MỘT BÃI PHẾ THẢI

“Khi Mexico gửi người đến nước Mỹ, họ không gửi những người tốt nhất... Họ gửi những người có rất nhiều vấn đề, và những người này mang những vấn đề đó đến cho chúng ta. Họ mang theo ma túy. Họ mang theo tội ác. Họ cưỡng hiếp phụ nữ. Nhưng tôi cho rằng, vẫn có một số người tốt.”

Nguyên:

“Biên bản Donald Trump: ‘Đất nước của chúng ta cần một người lãnh đạo thực sự’ của Washington Wire, *Wall Street Journal*, ngày 16 tháng 6 năm 2015.

<http://blogs.wsj.com/washwire/2015/06/16/donald-trump-transcript-ourcountry-needs-a-truly-great-leader/>

Bối cảnh:

Trong cuộc phỏng vấn tiếp theo với Katy Tur của NBC, ông giải thích rõ hơn quan điểm này của mình: “Có nhiều người nhập cư hợp pháp làm việc với tôi. Và nhiều người trong số đó đến từ Mexico. Họ yêu tôi, tôi yêu họ. Tôi sẽ tạo ra việc làm và những người Mỹ Latinh sẽ có việc làm. Tôi sẽ làm điều đó tốt hơn bất kỳ ai nếu các bạn bỏ phiếu cho tôi; tôi sẽ xứng đáng với sự lựa chọn đó.”

Lá phiếu của những người Mỹ La-tin có vai trò rất quan trọng trong kế hoạch tranh cử của Trump và Đảng Cộng hòa. Từ *Los Angeles Times* chỉ ra (“Những lời nói của Donald Trump đã xúc phạm nhiều người Mỹ La-tin, nhưng không phải tất cả,” của Kate Linthicum, *Los Angeles Times*, ngày 23 tháng 7 năm 2015), “Những người thuộc Đảng Cộng hòa sẽ cần rất nhiều lá phiếu của người Mỹ La-tin nếu họ muốn giành được Nhà Trắng. Năm 2012, ứng cử viên Đảng Cộng hòa Mitt Romney đã giành được gần 6 trong 10 lá phiếu của người da trắng nhưng thua cuộc vì người Mỹ gốc Phi, người Mỹ La-tin, người châu Á và các dân tộc thiểu số khác đã bỏ phiếu cho Tổng thống Obama với tỷ lệ áp đảo. Theo kết quả thăm dò những người vừa bỏ phiếu xong thì Romney chỉ thu được khoảng 27% số phiếu của người Mỹ La-tin. Do tỷ lệ người da trắng trên đất nước ngày càng giảm nên phần lớn các chiến lược gia của Đảng Cộng hòa tin rằng đảng của họ cần cải thiện đáng kể màn trình diễn của Romney với những người Mỹ La-tin thì mới có cơ hội thách thức cử Tổng thống.”

LỜI KÊU GỌI VÀ LÒNG TIN

“Họ tìm một ai đó sẽ xoay chuyển đất nước này – một người có khả năng xoay chuyển đất nước này. Họ đã mệt mỏi với những người thiếu năng lực. Khi anh nhìn thấy báo cáo [tài chính] của tôi, anh sẽ rất ấn tượng. Đó là lý do tại sao nó quan trọng. Nếu tôi chỉ đáng giá 10 đô la, mọi người sẽ nói, ‘Ông là thằng [quái] nào?’ Anh hiểu không? Họ biết báo cáo của tôi. Tôi có rất nhiều tiền. Cuốn sách của tôi, *Nghệ thuật đàm phán*, được dựa trên tài sản của tôi. Nếu tôi không kiếm được nhiều tiền, thằng [quái] nào sẽ mua *Nghệ thuật đàm phán*? Đó là lý do họ xem chương trình *Nhân viên tập sự*, vì tôi vô cùng thành công.”

Nguồn:

“Nghe Donald Trump chửi thề và nói về chính trị trên chuyên cơ riêng,” của Robert Costa, *Washington Post*, ngày 12 tháng 7 năm 2015.

www.washingtonpost.com/news/post-politics/wp/2015/07/12/listening-to-donald-trump-swear-and-talk-politics-on-his-private-plane/

Bộ i cảnh:

Một chủ đề thường xuyên được nhắc đến trong cuộc đời của Trump, như ông nói với *Playboy* (tháng 3 năm 1990), là: “Tôi không muốn làm Tổng thống. Tôi chắc chắn 100%. Tôi thay đổi quyết định chỉ vì tôi thấy đất nước đang ngày càng xuống dốc.” Đó là 25 năm trước. Theo đánh giá của Trump, đất nước thật sự đang ngày càng xuống dốc, buộc ông phải ra tay.

Thành công không thể chối cãi của Trump trên thương trường chính là khác biệt lớn nhất giữa ông và những ứng viên Tổng thống khác, dù họ thuộc đảng nào. Jeremy Diamond của CNN đã chỉ ra rằng (“Donald Trump vào cuộc,” ngày 17 tháng 6 năm 2015), “phê trương sự giàu có và thành công của mình trên thương trường là chiến lược tranh cử chính của ông... Ông cho thấy rằng, với của cải và sự nghiệp kinh doanh thành công của mình, ông không chỉ đủ điều kiện để trở thành Tổng thống... mà điều đó còn cho phép ông không bị hấp dẫn bởi những lợi ích đặc biệt mà theo ông là chỉ phải nên chính trị Mỹ”.

VẤN ĐỀ VỀ NƠI SINH CỦA TỔNG THỐNG OBAMA

“Phần lớn chúng ta tin rằng Barack Obama không được sinh ra ở Mỹ. Trong đoạn băng, bà của ông ở Kenya nói rằng, ông được sinh ra ở Kenya và bà đã chứng kiến việc đó. Gia đình của ông ở Honolulu

cũng đang phải đấu tranh về việc ông sinh ra ở bệnh viện nào của Hawaii – đơn giản là họ không biết.”

“Ông ta không thể đưa ra ‘giấy khai sinh’ mà hoàn toàn chỉ là ‘giấy chứng sinh’ không có chữ ký. Giấy này hoàn toàn chẳng có ý nghĩa gì cả. Không như giấy khai sinh, giấy chứng sinh rất dễ kiếm. Một điểm nữa không kém phần quan trọng là không hề có dữ liệu nào ở Hawaii cho thấy có một Barack Hussein Obama đã được sinh ra ở đây – không có hóa đơn nào, không có tên bác sỹ nào, không có tên y tá nào, không có đăng ký nào, không có khoản thanh toán nào v.v... Nếu hai điều này được trưng ra trên mặt báo thì có thể đã có nhiều chuyện xảy ra, nhưng một số người cảm thấy rằng ông bà của ông ta đã đặt một quảng cáo để chứng minh rằng ông ta là công dân Mỹ và thu được tất cả các lợi ích đi kèm. Suy cho cùng thì ai chẳng muốn trở thành công dân Mỹ, đặc biệt là vào lúc đó...”

“Vì một lý do nào đó, báo chí đã bảo vệ Tổng thống Obama hơn bất kể thứ gì, bất kể ai tôi từng thấy. Điều họ không nhận ra là nếu ông ta không được sinh ra ở Mỹ thì đáng ra, họ đã lật mở được trò lừa đảo lớn nhất trong lịch sử đất nước này.”

Nguồn:

Lá thư gửi cho biên tập viên, “Donald Trump phản pháo,” *New York Times*, ngày 8 tháng 4 năm 2011.

[www.nytimes.com/2011/04/08/opinion/lweb08trump.html?
r=2](http://www.nytimes.com/2011/04/08/opinion/lweb08trump.html?r=2)

Bối cảnh:

Trump luôn nổi tiếng với các phát ngôn chỉ trích Tổng thống Barack Obama, khẳng định rằng vì Tổng thống không có giấy khai

sinh ở Mỹ nên ông không phải là một công dân được sinh ra ở Mỹ, và do đó không thể ngồi trong văn phòng dành cho Tổng thống Mỹ. Theo Trump, ông được sinh ra ở Kenya, chứ không phải Hawaii.

Năm 2008, chiến dịch của Obama đã công bố giấy chứng sinh của Tổng thống trong đó cho thấy rằng ông sinh ra ở Hawaii. Khi Trump và những người khác phản đối rằng đây không phải là một tài liệu đủ thuyết phục, Tổng thống đã cho phép công bố giấy khai sinh đầy đủ của mình vào ngày 27 tháng 04 năm 2011.

Một cuộc điều tra của CNN và Opinion Research Corporation “đã chỉ ra rằng gần 75% người Mỹ tin rằng Obama chắc chắn hoặc có thể sinh ra ở Mỹ. Tuy nhiên, cứ 10 người theo Đảng Cộng hòa thì có hơn 4 người tin rằng ông chắc chắn hoặc có thể không sinh ra ở Mỹ.” (“Cuộc điều tra của CNN: Obama sinh ở Mỹ,” của Gary Tuchman, ngày 25 tháng 4 năm 2011, www.cnn.com/2011/POLITICS/04/25/birthers.obama.hawaii/.)

LẠI VẤN ĐỀ VỀ NƠI SINH CỦA TỔNG THỐNG OBAMA

“Tôi không nói về điều đó nữa.”

Nguồn:

“Xem cuộc phỏng vấn không bao biện của Donald Trump với Stephen Colbert,” của Daniel Kreps, RollingStone.com, ngày 23 tháng 9 năm 2015.

www.rollingstone.com/tv/news/watch-donald-trumps-unapologeticstephen-colbert-interview-20150923

Bối cảnh:

Trump dường như đã nhận ra rằng vấn đề này thu hút sự quan tâm của người khác nhiều hơn, thay vì vào chiến dịch của ông, nên ông đã từ chối tiếp tục nói về nó.

GEORGE W. BUSH

“Các bạn biết đây, tôi không thích Tổng thống Bush cho lắm... Tôi nghĩ ông ta đã bị lạc lối. Ông ta không phải là một Tổng thống xuất sắc... Chắc chắn ông ta cũng không phải là một Tổng thống tốt. Ông ta đưa chúng ta vào vấn đề Iraq và đây đúng là một thảm họa. Cuối nhiệm kỳ, ông ta còn gây ra một rắc rối về tài chính khi để bong bóng cho vay mua nhà thế chấp bị vỡ cũng như những việc khác mà tôi đã dự đoán. Tôi đã nói rằng sẽ có một bong bóng lớn ở đây. Theo tôi dự đoán thì một bong bóng khác cũng sắp xuất hiện. Các bạn có những ngôi nhà được mua bằng các khoản vay thế chấp đang phát nổ. Tôi hiểu điều đó. Tôi đã kiếm được rất nhiều tiền vì tôi đã lao vào và mua được nhiều tài sản giá rẻ sau khi bong bóng vỡ. Và chính ông ta đã đưa Obama đến cho chúng ta. Clinton có nhiều vấn đề với các cô Monica và nếu không có những vấn đề này thì ông ấy hẳn đã là một vị Tổng thống tốt. Không phải một vị Tổng thống xuất sắc nhưng là một vị Tổng thống khá tốt. Nhưng vấn đề đó là một thảm họa và là một phiên nhiều kinh khủng.”

Nguồn:

“Donald Trump giải thích tất cả,” của các nhân viên *Time* (Nancy Gibbs, Michael Scherer, và Zeke Miller), Time.com, ngày 20 tháng 8 năm 2015.

<http://time.com/4003734/donald-trump-interview-transcript/>

JEB BUSH

“Chúng ta cần một người cực kỳ thông minh, cực kỳ tinh ranh, và cực kỳ giàu năng lượng. Nhưng Jeb không có những điều đó. Tôi nghĩ ông ta là một người rất tốt. Nếu ông ta là Tổng thống – nếu ông ta trở thành Tổng thống, thì chúc may mắn. Sẽ lại là một Bush nữa. Câu chuyện sẽ vẫn như cũ.”

Nguồn:

“*This Week* biên bản: Donald Trump,” cuộc phỏng vấn của George Stephanopoulos, ABC News, ngày 23 tháng 8 năm 2015.

<http://abcnews.go.com/Politics/week-transcript-donald-trump/story?id=33203713>

CARL ICAHN

“Tôi sẽ nói thế này, ‘Carl, chúc mừng ông, lo giải quyết Trung Quốc đi nhé.’ Tôi biết nhiều người khác giống như Carl. Tôi sẽ nói thế này, ‘Chúc may mắn, Nhật Bản đây.’ Tin tôi đi, chúng ta sẽ làm rất tốt. Chúng ta sẽ kiếm được rất nhiều.”

Nguồn:

“Cảm nhận sức nóng trước phiên tranh luận,” của Kathleen Parker, *Washington Post*, ngày 5 tháng 8 năm 2015.

Những người đăng ký trên trang HighBeam.com có thể đọc tại địa chỉ:

www.highbeam.com/doc/1P2-38588017.html

Bối cảnh:

Từ lâu Trump đã khẳng định rằng nước Mỹ đang thua trên mặt trận kinh tế và nguyên nhân chủ yếu là vì không có lập trường vững chắc. Trong *Trump: Surviving at the Top* (tạm dịch: Trump: Tôi ở trên đỉnh cao), ông đưa ra một biện pháp là thành lập “một ban gồm toàn những con người xuất sắc nhất để theo dõi các cuộc đàm phán của Mỹ với Nhật Bản, châu Âu, và các khu vực cần chú ý khác”. Sau khi đưa ra những người mà mình biết – tất cả những nhà đàm phán lão luyện – ông dẫn lời Carl Icahn, khi đó là chủ tịch của Trans World Airlines.

Trả lời phỏng vấn của *Playboy* (tháng 3 năm 1990), Trump nói, “Tôi nghĩ nếu chúng ta đưa những người làm kinh doanh – những Carl Icahn, những Ross Perots – vào đàm phán một số chính sách quốc tế thì chúng ta sẽ có được sự tôn trọng trên khắp thế giới.”

(LẠI) JEB BUSH

“Làm sao tôi lại có thể bị ghép chung với Jeb Bush được? Ông ta thật kinh khủng. Ông ta yêu về các vấn đề nhập cư. Những thành phố không xét xử người nhập cư bất hợp pháp. Cô có biết là ông ta có đến năm thành phố như vậy ở Florida khi còn là thị trưởng không?... Tôi không coi [Bush] là đối thủ.”

Nguồn:

“Trump nói về Jeb Bush: ‘Tôi không coi ông ta là đối thủ,’” của Reena Flores, CBSNews.com, ngày 11 tháng 7 năm 2015.

www.cbsnews.com/news/election-2016-donald-trump-jeb-bush-i-dontsee-him-as-a-factor/

Bối cảnh:

Là một chính trị gia lão luyện, Jeb Bush đã lựa chọn ngôn từ rất cẩn trọng. Ông nói rằng Trump “đã sai khi dùng giọng điệu gay gắt” và gián tiếp ám chỉ đến Trump khi nói rằng, “Tôi nghĩ các chính trị gia không nên nhả m vào sự sợ hãi và lo lắng... Để chiến thắng, và để đi đúng đường, chúng ta phải đoàn kết thay vì chia rẽ.” (“Jeb Bush cảnh báo Donald Trump về việc nhả m vào ‘sự sợ hãi và lo lắng’ của người bỏ phiếu,” của Michael Barbaro, *New York Times*, ngày 4 tháng 8 năm 2015.)

CHĂM SÓC PHỤ NỮ

“Đổi với tôi, các vấn đề sức khỏe của phụ nữ rất quan trọng. Tôi quan tâm đến phụ nữ. Ý tôi là, mẹ tôi là một người phụ nữ phi thường. Tôi có những đứa con tuyệt vời. Tôi có một người vợ tuyệt vời. Tôi quan tâm đến phụ nữ. Tôi hiểu tầm quan trọng của phụ nữ. Tôi rất kính trọng phụ nữ. Thật lòng mà nói, có nhiều nữ giám đốc trong công ty của tôi được trả lương cao hơn nhiều đồng nghiệp nam. Ý tôi là, họ đã làm việc rất tốt với tôi. Từ rất lâu rồi, khi tôi bắt đầu xây dựng những cao ốc lớn, thì tôi đã để phụ nữ phụ trách một số chúng. Những cao ốc thật sự lớn và thực sự quan trọng. Và đó là điều chưa từng có tiền lệ trong ngành xây dựng. Nếu nhìn lại 30 năm trước thì điều đó đúng là hoàn toàn chưa từng có tiền lệ. Vì vậy tôi hiểu phụ nữ. Và các vấn đề sức khỏe của phụ nữ rất quan trọng đối với tôi. Nếu bạn để ý Jeb Bush vào tuần trước khi ông ta nói, ‘Chúng ta sẽ không chỉ tiền cho các vấn đề sức khỏe của phụ nữ,’ bạn sẽ thấy ông ta lấp ba lấp bấp đến mức tôi chẳng hiểu ông ta nói gì.”

Nguồn:

“Donald Trump nói về *Gặp gỡ báo chí*, có chú thích,” của Chris Cillizza, *WashingtonPost.com*, ngày 17 tháng 8 năm 2015.

www.washingtonpost.com/news/the-fix/wp/2015/08/17/donald-trump-onmeet-the-press-annotated/

TRUNG QUỐC VÀ BẮC TRIỀU TIÊN

“Tôi sẽ khiến Trung Quốc kính trọng chúng ta vì Trung Quốc có ảnh hưởng đối với Bắc Triều Tiên... Tôi sẽ nói, ‘Này Trung Quốc, tốt nhất anh nên đi đến đó và làm gì đó đi’ vì điều đó sẽ gây ảnh hưởng đến Trung Quốc về mặt kinh tế - Cũng giống như tôi có các ngân hàng Trung Quốc trong các tòa nhà của mình, họ lắng nghe tôi, họ kính trọng tôi. Trung Quốc có ảnh hưởng đối với Bắc Triều Tiên. Trung Quốc sẽ làm thế. Và nếu họ không làm thế, họ sẽ phải gánh chịu hậu quả về mặt kinh tế vì chúng tôi ‘nắm giữ động cơ’ giúp Trung Quốc vận hành. Anh biết đấy, nếu không có Mỹ, hay nếu Trung Quốc không hút được tiền và việc làm của chúng ta, thì Trung Quốc sẽ sụp đổ chỉ trong khoảng hai phút.”

SỰ THIẾU CÂN BẰNG THƯƠNG MẠI CỦA TRUNG QUỐC

“Nhìn xem, Trung Quốc chẳng khác gì Mexico. Cả hai đều đang lợi dụng Mỹ. Họ đang cười nhạo chúng ta trên suốt quãng đường đi tới ngân hàng. Tất nhiên, họ sẽ trả lời và nói điều gì đó đại loại như, ‘Ồi không, chúng tôi yêu đối tác làm ăn của chúng tôi chứ, chúng tôi yêu nước Mỹ chứ.’ Vâng, tất nhiên là họ nên yêu chúng ta rồi, họ đang kiếm được cả núi tiền từ chúng ta kia mà. Còn chúng ta chả kiếm được gì từ họ. Chúng ta không được lợi gì từ giao dịch đó cả, tin tôi đi. Điều đó sẽ thay đổi nếu tôi trở thành Tổng thống.”

Nguyễn:

“Donald Trump: Tôi không phải là ‘nhân viên tập sự’ trong những chuyện liên quan đến Israel,” của Jacob Karmas/JNS.org; Algemeiner.com, ngày 29 tháng 6 năm 2015.

www.algemeiner.com/2015/06/29/donald-trump-im-no-apprenticewhen-it-comes-to-israel-interview/

Bối cảnh:

Theo Trump, tài sản của quốc gia đến và đi đều liên quan mật thiết đến các giao dịch kinh tế với Trung Quốc, đất nước mà ông cho là luôn thích thao túng, đặc biệt là trong các vấn đề liên quan đến tiền tệ.

Mark Hensch đã dẫn lời Trump trên TheHill.com (ngày 12 tháng 8 năm 2015), “Họ chỉ đang phá hoại chúng ta. Họ liên tục làm giảm giá trị đồng tiền của họ cho đến khi đạt được mục đích. Họ hạ giá đồng nhân dân tệ rất mạnh và điều đó là thảm họa đối với chúng ta. Trung Quốc giàu lên từ việc lấy tài sản của chúng ta. Trung Quốc tái thiết bằng tiền và việc làm mà nó hút từ Mỹ.”

Chúng kiến sự hoảng loạn của thị trường chứng khoán trên toàn thế giới khi cả thế giới phản ứng với việc Trung Quốc thao túng đồng nhân dân tệ, khiến Dow bị giảm 1.000 điểm, Trump đã đăng trên Twitter của mình như sau, “Như tôi đã nói từ lâu, chúng ta bị ràng buộc vào Trung Quốc và châu Á đến mức thị trường của họ đang kéo tụt thị trường Mỹ. Nước Mỹ cần phải thông minh lên... Các thị trường đang sụp đổ - tất cả là bởi khả năng lên kế hoạch yếu kém cũng như cho phép Trung Quốc nói riêng và châu Á nói chung điều khiển chương trình. Điều này có thể tạo nên hỗn loạn! Hãy bỏ phiếu cho Trump” (ngày 24 tháng 8 năm 2015).

CƠ ĐỐC GIÁO

“Hãy nói với tôi về` tự do tôn giáo. Những người Cơ Đốc giáo đang bị đố`i xử tồ`i tệ vì không có ai đại diện cho họ trong chính phủ. Hãy tin tôi đi, nế`u tôi tranh cử và giành chiế`n thắ`ng, tôi sẽ là người đại diện tuyệt vời nhấ`t cho những người Cơ Đốc giáo mà họ từng có.”

Nguồ`n:

“Donald Trump nói với chương trình *Hồ` sơ Brody*: Là Tổng thố`ng, ‘tôi sẽ là người đại diện tuyệt vời nhấ`t cho những người Cơ Đốc giáo mà họ từng có trong một thời gian dài,’” của David Brody, CBN News: Blogs, ngày 20 tháng 5 năm 2015.

<http://blogs.cbn.com/thebrodyfile/archive/2015/05/20/donald-trump-tellsbrody-file-as-president--i-will.aspx>

Bô`i cảnh:

Trong một buổi diễn thuyế`t vào ngày 11 tháng 7 năm 2015 ở Las Vegas, Trump, một tín đồ` Tin Lành, đã nói về` việc xét xử những người Cơ Đốc giáo – ông phàn nàn rằ`ng chính quyề`n Obama đã thiên vị những người nhập cư Hồ`i giáo hơn những người nhập cư Cơ Đốc giáo. “Nế`u bạn đế`n từ Syria và là người Cơ Đốc giáo, bạn sẽ không thể vào đấ`t nước này. Và họ là những người đang bị xét xử. Nế`u bạn là người Hồ`i giáo và bạn đế`n đấ`t nước này, thì thật khó tin, bạn có thể vào rấ`t dễ dàng. Thực tề` thì đây chính là một trong những nhóm người chính đang tiế`n vào đấ`t nước của chúng ta. Không phải là chúng ta nên phân biệt nhóm người này với nhóm người khác. Nhưng nế`u bạn là người Cơ Đốc giáo, bạn không thể vào đấ`t nước này. Bạn không thể. Tôi nghĩ điề`u đó thật khó tin. Chúng ta phải làm gì đó để thay đổi điề`u đó.”

PolitiFact.com (Louis Jacobson, ngày 20 tháng 7 năm 2015) phản đố`i quan điể`m này của Trump: “Từ ngày 1 tháng 10 năm 2014 cho đế`n ngày 17 tháng 7 năm 2015, theo dữ liệu liên bang, có 859 người

Hồ`i giáo dòng Sunni, 5 người Hồ`i giáo dòng Shiite và 42 người chỉ được xác định là ‘người Hồ`i giáo’ vào nước Mỹ với tư cách là người tị nạn từ Syria, tổng cộng là 906 người. Trong khi đó, có 28 người Cơ Đốc giáo đến từ Syria. (Những trường hợp vào khác gồm hai người vô thần, hai người theo đạo Baha’i, và một người không ghi tôn giáo.)... Luận điểm chúng ta đang bàn đến ở đây là: Trump nói rằng ‘Nếu bạn đến từ Syria và là người Cơ Đốc giáo, bạn sẽ không thể vào đất nước này’ với tư cách là người tị nạn. Điều này sai về mặt ngôn từ – một số lượng nhỏ những người Syria theo đạo Cơ Đốc đã được cho phép tị nạn trong vòng 9 tháng qua – và sai cả về mặt tinh thần, vì không có điều nào trong bộ luật của nước Mỹ phân biệt những người tị nạn theo đạo Cơ Đốc. Chúng tôi đánh giá tuyên bố này là sai.”

HILLARY CLINTON

“Anh nói về Teflon, họ đã bóp méo luật pháp trong quá nhiều lĩnh vực trong suốt nhiều năm nhưng thật đáng kinh ngạc là bà ta lại thoát khỏi việc đó, và họ đang nói như thể bà ta sẽ ra tranh cử Tổng thống, bà ta sẽ trở thành ứng cử viên vậy. Vài ngày trước, tôi xem một số chuyên gia nói chuyện trên truyền hình, có người thuộc Đảng Cộng hòa, có người bảo thủ, và họ đang nói như thể Tổng thống sẽ là Hillary. Họ không nói về nó như tôi. Tôi rất ngạc nhiên khi thấy họ không gay gắt hơn nữa với những việc bà ta đã làm đối với những thư điện tử đó vì rõ ràng đó là một hành vi phạm pháp. Anh biết đấy, bà ta đã bị Quốc hội Mỹ gửi trát yêu cầu hắt hủi tòa và sau khi nhận được trát, bà ta đã xóa rất nhiều thư điện tử. Đó rõ ràng là một sự cấu kết. Những gì bà ta làm thật đáng kinh ngạc, và tôi cũng kinh ngạc khi thấy họ thường xuyên nói về bà ta như thể bà ta là ứng cử viên vậy. Việc này thì anh cũng thấy rồi đấy. Anh biết họ nói về Hillary như thể bà ta là ứng cử viên mà, nhưng tôi nghĩ những gì bà ta làm là bất hợp pháp.”

Nguồn:

“Donald Trump nói về các vấn đề vào năm 2016,” của Hugh Hewitt, bản ghi lại, HughHewitt.com, ngày 3 tháng 8 năm 2015.

www.hughhewitt.com/donald-trump-on-things-2016/

Bối cảnh:

Kênh CNN Chính trị (“Trump nói về Clinton,” của Eric Bradner, ngày 26 tháng 7 năm 2015) đã trích dẫn từ cuộc phỏng vấn qua điện thoại của Jake Tapper với Trump. Ông cảm thấy rằng việc Clinton sử dụng máy chủ là máy tính cá nhân để chứa thư điện tử cá nhân còn kinh khủng hơn nhiều hành vi của tướng Petraeus. “Sự thật là bà ta đã phạm pháp. Hành vi của bà ta còn tồi tệ hơn nhiều hành vi của tướng Petraeus, và ông ta đã phải từ chức một cách nhục nhã. Nhưng những điều ông ta làm không tệ như Hillary Clinton, nó tương tự nhưng không tệ bằng. Ý tôi là, bà ta đã vớt máy chủ còn ông ta chưa bao giờ làm điều gì như thế.” CNN nhấn mạnh rằng Petraeus “đã nhận tội xử lý sai thông tin tuyệt mật”. (Ông ta đã đưa rất nhiều tài liệu tuyệt mật cho người viết tiểu sử kiêm nhân tình của mình là Paula Broadwell.)

GAIL COLLINS

Vào ngày 2 tháng 4 năm 2011, Gail Collins, một nhà báo của New York Times, đã đăng một bài viết có tựa đề “Donald Trump ngày càng kỳ lạ”. Trong bài viết, bà chỉ trích ông pha chút mỉa mai: “Lập luận chính mà Donald Trump đưa ra về việc mọi người nên xem ông ta là một ứng cử viên đáng gờm cho vị trí Tổng thống là sự nghiệp kinh doanh thành công của mình. Liệu Obama đã bao giờ dẫn một chương trình truyền hình thực tế dài tập chưa? Đã từng sở hữu các chuỗi sòng bạc sắp phá sản chưa? Đã từng đặt tên mình lên

trên một dãy cao ốc vô cùng xa u xí chưa? Chưa bao giờ!... Trong một thời kỳ suy thoái, tôi đã gọi ông ta trên mặt báo là ‘nhà ngàn phú bị kéo vào cuộc chiến tài chính’ và ông ta đã gửi cho tôi một bản của bài viết đó, khoanh tròn hình của tôi kèm theo dòng chữ ‘Khuôn mặt của một con chó!’ ở trên.”

Những lời lẽ của Collins chẳng khác gì giờ vãi đồ trước mắt bò tót: Trump đã phản pháo bằng một bức thư gửi cho biên tập viên. Ông viết: “Ngay từ trước khi Gary Collins làm việc ở *New York Times*, bà ta đã viết những bài báo lăng mạ và hạ nhục tôi. Thực ra, tôi vô cùng kính trọng bà Collins vì bà ta đã có thể sống sót quá lâu khi mà có quá ít tài năng như vậy. Khả năng kể chuyện và cách sử dụng từ ngữ của bà ta (so với tôi, người đã viết nhiều cuốn sách bán chạy nhất) không cao lắm. Quan trọng hơn là những dữ kiện của bà ta hoàn toàn sai!”.

Nguồn:

Lá thư gửi cho biên tập viên, “Donald Trump phản pháo,” *New York Times*, ngày 8 tháng 4 năm 2011.

[www.nytimes.com/2011/04/08/opinion/lwebo8trump.html?
r=0](http://www.nytimes.com/2011/04/08/opinion/lwebo8trump.html?r=0)

Bối cảnh:

Trong cuốn sách *Trump: Never Give Up* (Tạm dịch: Trump: Không bao giờ từ bỏ), chương 38 có tên là, “Khi bạn bị tấn công, hãy cắn lại.” Trump đã cắn lại Collins một phát rất đau khi Collins tấn công ông. Trong cuốn sách của mình, Trump đã viết chi tiết về một người viết cho *New York Times* tên là Timothy L. O’Brien, tác giả cuốn sách *Trump Nation: The Art of Being The Donald* (Tạm dịch: Quốc gia Trump: Nghệ thuật làm Donald) (2005). Trump đã cho anh này quyết tâm tiếp cận độc quyền mình để bảo đảm

“các thông tin của anh ta là chính xác”. Nhưng khi cuốn sách được xuất bản, Trump “ngã ngửa” vì “tôi nhận ra có sự khác biệt giữa tin xấu và quỷ dữ. Gã này vô cùng ti tiện. Hắ n ta muố n phỉ báng tôi.” Nhưng Trump đã không thắ ng cuộc chiế n này. Từ *Hollywood Reporter* (Eriq Gardner, ngày 8 tháng 9 năm 2011) đã báo rằ ng, “Một phiên tòa phúc thẩm ở New Jersey đã công nhận phán quyế t của phiên tòa sơ thẩm về việc bác đơn kiện tội phỉ báng do Donald Trump nộp lên...” Để đáp trả, Trump nói với *Reporter* rằ ng những điề u luật về tội phỉ báng của đấ t nước này “chưa bao giờ công bằ ng”.

BẢO THỦ - HAY KHÔNG

“Ồ, anh biế t đấ y, anh có thể nói điề u đó về Ronald Reagan, vì Ronald Reagan thuộc Đảng Dân chủ nhưng rấ t, rấ t nghiêng về tự do. Và thực sự, ông ta đã trở thành người thuộc Đảng Cộng hòa với một tư tưởng khá bảo thủ. Tôi không nói ông ta là người bảo thủ nhấ t, nhưng khá bảo thủ.

Và ông ta đã nói về việc theo thời gian, mình thay đổi như thế nào. Tôi cũng vậy. Và đừng quên, tôi – khi các anh dán cho tôi cái nhãn chính trị gia - thì chưa bao giờ là một chính trị gia. Vì vậy, mọi người gọi tôi là gì cũng chẳng quan trọng. Nó không làm nên khác biệt nào cả. Ngoài ra, tôi đã ở Manhattan, nơi mà mọi người đề u theo Đảng Dân chủ. Nế u anh được đại diện cho Đảng Dân chủ ứng cử vào hội đồ ng thành phố hay bá t kỳ cái gì đi nữa, thì coi như anh đã thắ ng cử, cho dù cuộc bậ u cử chưa diễn ra. Nó như kiểu tự động vậy.

Vậy là tôi đề n từ một khu vực toàn Đảng Dân chủ. Và thật lòng mà nói, qua nhiề u năm, tôi đã – đặc biệt khi tôi tham gia ngày càng

sâu – thay đổi. Tôi đảm nhận những vị trí khác so với trước đây. Tôi có một cảm giác rất rõ ràng về những việc đó.”

Nguồn:

“*Face the Nation* biên bản ngày 23 tháng 8 năm 2015: Trump, Christie và Cruz,” cuộc phỏng vấn của người dẫn chương trình đài CBS, John Dickerson, CBSNews.com.

www.cbsnews.com/news/face-the-nation-transcripts-august-23-2015-trump-christie-cruz/

KHÔI PHỤC ÁN TỬ HÌNH

Trump đã trả 85.000 đô la để đăng quảng cáo trên bìa tờ báo của thành phố New York sau khi xảy ra vụ tấn công một người phụ nữ đang chạy bộ và những người khác tại Công viên Trung tâm vào ngày 19 tháng 4 năm 1989. Thủ phạm là “những tên côn đồ và những kẻ sát nhân... Chúng đáng bị trừng phạt và khi chúng giết người, chúng phải bị xử tử vì tội ác của mình.”

“Tôi ghét nhìn đất nước này lao xuống địa ngục. Chúng ta đang bị phân còn lại của thế giới cười nhạo. Để mang luật pháp và trật tự quay trở lại các thành phố, chúng ta cần trao lại thẩm quyền và án tử hình cho lực lượng cảnh sát. Tôi nhận được 15 nghìn lá thư ủng hộ thông qua quảng cáo về án tử hình. Tôi nhận được 10 hoặc hơn một chút các lá thư phản đối... Khi ai đó giết người một cách máu lạnh, họ phải trả giá. Việc này sẽ làm gương răn đe những kẻ khác. Không ai có thể lập luận rằng án tử hình không có tác dụng ngăn cản. Hoặc là nó được mang trở lại thật nhanh hoặc xã hội của chúng ta sẽ thối nát. Nó đang thối nát rồi đây.”

Nguồn:

“Donald Trump,” của Glenn Plaskin, *Playboy*, tháng 3 năm 1990.

Bộ i cảnh:

Trump rất kiên quyết với việc trừng phạt nghiêm khắc những tên tội phạm đã bị kết án. Ông ủng hộ án tử hình, thời hạn phạt tù dài, các chính sách chống tội phạm hà khắc, và các thẩm phán tin tưởng vào các quyết định của mình – ông gọi họ là “những thẩm phán vị tha” (*The America We Deserve*). Trong cuốn sách này, Trump viết: “Người văn minh không chấp nhận hành vi man rợ... Bỏ tù Hitler có phải là văn minh không? Không – nó sẽ là một sự sỉ nhục đối với nền văn minh... Tôi không quan tâm nạn nhân là CEO hay người lau sàn. Một sinh mạng là một sinh mạng, và nếu bạn cướp đi một sinh mạng vô tội thì bạn nên sẵn sàng từ bỏ sinh mạng của mình đi.”

Cũng trong cuốn sách này, ông giải thích quan điểm của mình về án tử hình: “Có một điều vô cùng hiển nhiên là 100% những kẻ bị xử tử không bao giờ phạm thêm tội nào nữa. Một điều khá hiển nhiên khác (chúng ta không thể áp những con số vào đây) là rất nhiều người đáng ra đã phạm những tội bị kết án tử hình nhưng lại không phạm nữa vì họ biết rằng họ có thể chết vì nó.”

Năm thanh niên bị buộc tội trong vụ tấn công người phụ nữ đang chạy bộ ở Công viên Trung tâm sau đó đã bị kết án từ 6 đến 13 năm tù. Vào năm 2002, một người khác, một tên sát nhân đã bị kết án và đang ngồi tù, đã tự thú về hành vi hiếp dâm của mình và nói rằng ta chỉ thực hiện một mình. Dựa trên bằng chứng DNA (tinh dịch của hắn trên tất của người phụ nữ), bang đã hủy các bản án dành cho những người đàn ông mà ban đầu đã bị kết án vì tội danh này. Năm 2014, thành phố New York đã bồi thường cho những người này 41 triệu đô la sau khi họ kiện thành phố này.

Từ *New York Times* (“Trump gây sóng gió khi đăng quảng cáo sau vụ tấn công người phụ nữ chạy bộ,” của Michael Wilson, ngày 23 tháng 10 năm 2002): “Vào ngày 1 tháng 5 năm 1989, Donald J. Trump đã đăng các quảng cáo toàn trang lên bốn tờ báo địa phương để kêu gọi khôi phục án tử hình. Trump nói rằng ông muốn ‘những tên tội phạm ở mọi lứa tuổi,’ những kẻ bị buộc tội đánh đập và cưỡng hiếp người phụ nữ đang chạy bộ ở Công viên Trung tâm 12 ngày trước phải ‘cảm thấy sợ hãi’.”

Những người phản đối án tử hình thì đưa ra những trường hợp chứng minh rằng sự nhu nhược của con người có thể khiến những người vô tội bị kết án tử hình và điều này thực sự đã từng xảy ra; những người này ủng hộ việc phạt tù chung thân, một phương pháp thay thế mà có thể cứu sống những người chẳng may bị kết tội sai, thay vì một bản án tử hình không thể vãn hồi.

NHỮNG CUỘC TRANH LUẬN

“Khi chuẩn bị cho những cuộc tranh luận, tôi là chính mình. Tôi cũng không biết nữa. Trước đây, tôi chưa từng tham gia tranh luận. Tôi không phải là chuyên gia tranh luận. Tôi hoàn thành mọi việc. Tôi không biết tôi sẽ làm thế nào. Có thể tôi sẽ làm rất tệ. Có thể tôi sẽ làm rất tốt... Vâng, tôi không phải là chuyên gia tranh luận mà. Những chính trị gia này – tôi luôn nói rằng họ chỉ được cái mồm, còn chẳng làm gì cả. Lúc nào họ cũng tranh luận. Họ ra ngoài và tranh luận mỗi tội. Tôi không tranh luận. Tôi xây dựng – tôi đã tạo nên các công việc to lớn. Tôi đã xây dựng một công ty tuyệt vời. Tôi làm rất nhiều thứ.”

Nguồn:

“*This Week: Donald Trump*,” do Tom Llamas phỏng vấn, ABC News, ngày 2 tháng 8 năm 2015.

<http://abcnews.go.com/Politics/week-transcript-donald-trump/story?id=32829376>

Bộ i cảnh:

Chiến lược của các chính trị gia trước khi tham gia cuộc tranh luận công khai trên truyền hình là bảo nhân viên chuẩn bị các bài trình bày quan điểm về mọi vấn đề có thể được đưa ra, để họ có thể nói nhanh chóng và chính xác những thông tin và con số nhằm bảo vệ quan điểm của mình. *Washington Post* (ngày 6 tháng 8 năm 2015) viết “Jeb Bush đã tập luyện cả mùa hè... Ted Cruz dành cả tuần này đóng cửa ở nhà với các cố vấn.”

Trump, mặc dù nhân viên cũng đã chuẩn bị các bài trình bày quan điểm, lại thích theo kiểu “để xem thế nào đã” hơn. “Tôi sẽ phải kiểm tra, xem xét những người khác đang đến từ đâu. Tôi thích không có mâu thuẫn, không có tranh đấu nội bộ, nhưng nếu họ tấn công tôi, tôi sẽ tấn công họ mạnh hơn. Tất cả đều phụ thuộc vào hoàn cảnh lúc đó. Cứ để xem thế nào đã. Tôi sẽ luôn cảnh giác cao độ. Tôi rất kính trọng họ.” (“Trump bước lên đấu trường, và các đô i thủ có cơ hội đô n ngã ông,” của Robert Costa và Philip Rucker, *Washington Post*, ngày 6 tháng 8 năm 2015.)

ĐÁNH BẠI ISIS

“Tôi có một cách hoàn hảo để đánh bại ISIS. Cách này vừa dứt điểm vừa nhanh gọn, lại rất đẹp nữa. Cực kỳ triệt để...” (“*Quân đội trên mặt đất? Máy bay không người lái?*”) “Nếu tôi nói ngay với anh thì những người khác sẽ nói: ‘Ồ, đúng là một ý tưởng tuyệt vời.’ Nhưng mười ứng viên khác cũng sẽ sử dụng nó và mọi người sẽ quên mất nó đến từ đâu. Tức là quên mất tôi.”

Nguồn:

“Cuộc phỏng vấn điên rồ của Donald Trump với *Des Moines Register*, có chú thích,” của Jon Green, AMERICAblog, ngày 2 tháng 6 năm 2015.

<http://americablog.com/2015/06/donald-trump-insane-interview-with-the-des-moines-register-annotated.html>

Bộ i cảnh:

Nếu có bất kỳ một giải pháp dễ dàng nào - một cuộc tấn công dứt điểm – mà giúp loại bỏ ISIS, thì quân đội Mỹ và các đồng minh của nó sẽ rất hoan nghênh. Nhưng trong chiến tranh, hiếm khi có những giải pháp đơn giản, triệt để: Sau khi loại bỏ Saddam Hussein, người nắm quyền lực thép ở Iraq và sự thống trị của ông đã ngăn chặn sự xâm nhập của các nhóm khủng bố đang tìm cách thâm nhập vào quốc gia này, một khoảng trống quyền lực đã được tạo ra. Majid Karimi, một nhà báo Trung Đông, đã chỉ ra, “ISIS... bắt nguồn từ tổ chức al-Qaeda ở Iraq sau khi triều đại Saddam sụp đổ. Al-Baghdadi, một người Hồi giáo cực đoan dòng Sunni và là một linh mục, đã lãnh đạo al-Qaeda ở Iraq cho tới năm 2010 rồi từ bỏ và tạo nên ISIS, khi các nhóm Hồi giáo bất đầu tấn công Bashar [al-] Assad... Quả thật, ISIS có thể lợi dụng các chính sách khác nhau của các thế lực quốc tế và trong khu vực trong ngắn hạn. Nó là một vấn đề phức tạp với nhiều đảng phái và thế lực phía sau màn.” (“Điều gì khiến việc chiến đấu với ISIS lại khó khăn đến vậy?” của Majid Karimi, Rappler.com, ngày 14 tháng 4 năm 2015.)

Như Karimi chỉ ra, không có những câu trả lời đơn giản, không có giải pháp nhanh chóng, không có biện pháp dễ dàng – dù cho Trump, hay ai, có nói gì đi nữa.

LÀM CHỆCH HƯỚNG

Khi Katy Tur của NBC News hỏi quan điểm của Trump về việc phản đối Obama trở thành Tổng thống vì ông ấy không sinh ra ở Mỹ, cô đã kết thúc như sau: “Ông Trump là người dẫn đầu phong trào phản đối Obama trở thành Tổng thống vì Obama không sinh ra ở Mỹ. Ông đã cử người đến Hawaii để điểu tra xem liệu Obama có phải không sinh ra ở đó hay không. Obama đã công bố giả ý khai sinh rồi.”

“Nếu cô tin điều đó thì cũng được. Tôi không quan tâm. Tôi quan tâm đến việc làm. Tôi quan tâm đến an ninh. Tôi quan tâm đến sửa sang quân đội. Tôi quan tâm đến việc chăm sóc các cựu chiến binh. Tôi quan tâm đến nhiều thứ. Cô không cần phải mang các chủ đề cũ ra bàn. Liệu [Obama] có đúng là sinh ra ở Mỹ hay không, ai biết? Nhiều người không đồng ý với cô về vấn đề đó đâu.”

Nguyên:

“Xem cuộc phỏng vấn Donald Trump bản đầy đủ, không chỉnh sửa,” NBC News, video, ngày 8 tháng 7 năm 2015.

www.nbcnews.com/video/watch-the-full-unedited-donald-trump-interview-480244291643

Bối cảnh:

Trong cuộc tranh luận đầu tiên giữa các ứng viên tranh cử Tổng thống của Đảng Cộng hòa (ngày 6 tháng 8 năm 2015), Megyn Kelly đã tấn công Trump trên cơ sở là những nhận xét băng quơ của ông về phụ nữ cho thấy rằng ông không có “khí chất của một người đàn ông mà chúng ta nên bầu là Tổng thống”. Thay vì trả lời thẳng vào vấn đề – một tình huống mà kiểu gì ông cũng thua vì nhiều khả năng ông sẽ bị mắc kẹt trong mớ dây thếp gai – Trump đổi chiến thuật và sau khi chỉ ra rằng ông dành những lời xúc phạm đó

“chỉ [cho] Rosie O’Donnell” khiến cả hội trường cười phá lên, ông làm chệch hướng vấn đề bằng cách tấn công nó. CNN nhún vai, “Trump không nao núng và không xin lỗi”. Thay vào đó, ông coi vấn đề chỉ là luôn phải nói sao cho không đụng chạm đến bất kỳ ai. “Thật lòng mà nói thì tôi không có thời gian cân nhắc từng câu từng chữ để không đụng chạm đến bất kỳ ai. Và nói thật với cô, đất nước này cũng không có thời gian đâu.”

CARLY FIORINA

“Nhìn khuôn mặt đó kìa! Có ai bầu cho cái mặt đó không? Anh có nghĩ là cái mặt đó sẽ là *Tổng thống* tiếp theo của chúng ta không? Ý tôi là, bà ta là một phụ nữ, và tôi không định nói những điều tồi tệ, nhưng thôi nào, các bạn, các bạn định thật đấy à? Các bạn *ngghiêm túc* chứ?”

Nguồn:

“Trump nghiêm túc,” của Paul Solotaroff, *Rolling Stone*, ngày 9 tháng 9 năm 2015.

www.rollingstone.com/politics/news/trump-seriously-20150909

Bối cảnh:

Trong cuộc tranh luận thứ hai của Đảng Cộng hòa, vào ngày 16 tháng 9 năm 2015, Fiorina đã nhận được tràng pháo tay lớn nhất đêm hôm đó khi bà từ chối đáp trả lời nhận xét của Trump trên *Rolling Stone*, mà chỉ đơn giản nói: “Tôi nghĩ phụ nữ trên khắp cả nước đã nghe rất rõ những lời nói của ngài Trump.”

Phản ứng của Trump trước việc bà không phản ứng chút nào là: “Tôi nghĩ bà ấy có một khuôn mặt đẹp và tôi nghĩ bà ấy là một phụ

nữ đẹp.”

Trump có thể chính là kẻ thù tồi tệ nhất của chính ông khi tự bắn vào chân mình. Nhận xét của ông trên *Rolling Stone* không có tác dụng gì cả, ngoại trừ việc khiến ông đánh mất một lượng lớn số phiếu của các nữ cử tri, những người cảm thấy rằng họ vẫn đang bị đánh giá chỉ bằng ngoại hình – một nhận thức mà nhận xét của Trump đã thổi bùng lên.

ĐIỀU SỬA ĐỔI THỨ MƯỜI BỐN

“Vâng, đầu tiên, điều sửa đổi thứ mười bốn, với nhiều học giả lớn, được nhà nước công nhận – không phải các học giả trên truyền hình, mà là các học giả được nhà nước công nhận – thì rất, rất rõ ràng là nó sai. Nó có thể được sửa lại bằng một đạo luật của Quốc hội, thậm chí có thể không cần đến cái đó.

Một phụ nữ có thai. Cái thai đã được 9 tháng, cô bước qua biên giới, cô sinh đứa bé tại Mỹ, và chúng ta chăm sóc đứa bé trong 85 năm. Tôi không nghĩ vậy đâu.

Tiện đây tôi nói luôn, Mexico và gần như mọi quốc gia khác trên thế giới đều không có chính sách đó. Chúng ta là những người duy nhất đủ ngu si, đủ dần dộn để tiến hành chính sách đó. Và mọi người – nhân tiện, đây không chỉ liên quan đến Mexico. Họ từ châu Á đến đây để sinh con, và bỗng nhiên, chúng ta phải chăm sóc những đứa trẻ đó cả đời.

Điều sửa đổi thứ mười bốn nói rõ rằng, bạn có thể phải – có thể sẽ bị kiểm tra nữa – đi qua một quá trình xem xét, có thể lên đến tận tòa án Tối cao, nhưng có nhiều học giả lớn, được nhà nước công nhận, nói rằng nó không đúng.

Và theo tôi, tuyệt đối là không – chúng ta là quốc gia duy nhất – một trong những quốc gia duy nhất, chúng ta sẽ chăm sóc những đứa trẻ đó trong 70, 75, 80, 90 năm ư? Tôi không nghĩ vậy đâu.”

Nguồn:

“Biên bản: Đọc đầy đủ bản ghi cuộc tranh luận thứ hai của Đảng Cộng hòa,” của Ryan Teague Beckwith, Time.com, ngày 16 tháng 9 năm 2015.

<http://time.com/4037239/second-republican-debate-transcript-cnn/>

Bối cảnh:

Trump đang nói đến hiện tượng phụ nữ có tình du lịch đến Mỹ trong thời gian ngắn để sinh con ở Mỹ, và sau đó đứa bé tự động được trao quyền công dân cả đời. *Time* (Hannah Beech, “Tôi muốn một đứa con quốc tịch Mỹ!,” ngày 27 tháng 11 năm 2013) chỉ ra, “Mỹ là một trong rất ít quốc gia mà chỉ đơn giản được sinh ra trên đất của nó là đứa trẻ mới sinh sẽ được trao quyền công dân. Chính sách đó đã mở ra ngành công nghiệp du lịch sinh con, trong đó những người nước ngoài đang mang thai lũ lượt kéo đến các bệnh viện Mỹ để có được hộ chiếu Mỹ cho con của mình. Mặc dù các cặp vợ chồng người nước ngoài không được tự đổi sang quốc tịch Mỹ, nhưng khi đứa con sinh ra ở Mỹ của họ đến 21 tuổi, về lý thuyết, nó có thể bảo lãnh để bố mẹ trở thành công dân Mỹ trong tương lai... Số lượng người giàu Trung Quốc gửi gia đình và tiền bạc ra nước ngoài đang nhiều hơn bao giờ hết... Tất cả những điều này dẫn đến việc bùng nổ những đứa trẻ mà người ta gọi là những đứa con mỏ neo. Ít nhất 10.000 đứa trẻ Trung Quốc như vậy đã được sinh ra ở Mỹ vào năm ngoái, theo ước tính của một trang web chuyên theo dõi và

xếp hạng các trung tâm nuôi dưỡng những phụ nữ Trung Quốc sinh con tại Mỹ.”

NHỮNG NGƯỜI NHẬP CƯ TỐT

“Chúng ta cũng muốn những con người tài năng đến đất nước của chúng ta. Chúng ta muốn mọi người theo học tại những trường đại học của chúng ta. Anh học tại Harvard, anh học tại Wharton, anh học tại Stanford, và rồi anh ngay lập tức bị tống cổ khỏi đất nước sau khi hoàn thành một bậc đại học. Anh có thể đứng đầu lớp ở Princeton và bị tống cổ ra khỏi đất nước, anh bị ép làm việc ở Trung Quốc, trong khi nơi anh muốn – và anh muốn ở đây – chính là đất nước này.

Tôi sẽ thay đổi điều đó và thay đổi thật nhanh. Chúng tôi muốn những con người tài năng.”

Nguồn:

“*Face the Nation* biên bản ngày 23 tháng 8 năm 2015: Trump, Christie & Cruz,” do John Dickerson – dẫn chương trình đài CBS – thực hiện, CBSNews.com, ngày 23 tháng 8 năm 2015.

www.cbsnews.com/news/face-the-nation-transcripts-august-23-2015-trump-christie-cruz/

CHÍNH PHỦ NÊN ĐƯỢC ĐIỀU HÀNH NHƯ MỘT DOANH NGHIỆP

“Chính phủ cần được điều hành như một doanh nghiệp. Đàm phán là một kỹ năng quan trọng trong kinh doanh cũng như quan hệ ngoại giao và chúng ta cần những người giao dịch có khả năng này. Ngoài ra, năng lực lãnh đạo cũng rất quan trọng và tôi tin chúng ta không

có những nhà lãnh đạo tốt nhất. Các nhóm rất quan trọng nhưng phải có người lãnh đạo giỏi. Là một doanh nhân, tôi am hiểu cơ chế này và nó áp dụng cho cả chính phủ nữa.”

Nguồn:

“Lời khuyên của Donald Trump dành cho thế hệ 10X,” của Geoffrey James, Inc.com, ngày 22 tháng 1 năm 2014.

www.inc.com/geoffrey-james/donald-trumps-advice-for-millennials.html

Bối cảnh:

Trump cảm thấy Washington cần những cải cách triệt để và ngay lập tức, và những người như ông – được thử thách trong thế giới kinh doanh và tài chính cao cấp đầy hỗn loạn – là những nhà đàm phán nước Mỹ cần để đạt được những thỏa thuận có lợi cho mình. “Chúng ta cần những người ở Washington biết cách đưa ra một thỏa thuận,” Trump nói với những nhà hoạt động ở New Hampshire. (“Trump nói rằng những kinh nghiệm thương trường của ông sẽ phát huy tốt trong chính phủ,” của Kathleen Ronayne, Associated Press, MSNBC.com, ngày 19 tháng 3 năm 2015.) Ông nói thêm rằng, không giống những ứng cử viên tranh cử Tổng thống khác muốn cắt giảm an sinh xã hội và hỗ trợ y tế, ông sẽ không làm thế vì “tôi sẽ khiến đất nước này giàu có đến mức bạn sẽ không phải cắt gì cả”.

BỨC TƯỜNG CỦA TRUMP

“Tôi sẽ xây một bức tường khi cần thiết và Mexico sẽ trả chi phí cho việc đó. Mexico đã kiếm được khoản tiền khổng lồ từ sự ngu ngốc của nước Mỹ. Họ đang tiếp tục kiếm nhiều tiền hơn nữa. Càng

ngày họ càng kiế' m được nhiề' u tiề' n hơn. Mexico sẽ trả tiề' n cho bức tường đó. Tin tô' t duy nhấ' t là tôi biế' t cách xây nó với một cái giá hợp lý, nhưng đó sẽ là một bức tường thật. Nó sẽ không phải là một bức tường kiểu [như] một cái vọt mà mọi người có thể đi qua. Đây sẽ là một bức tường thật.

Và vâng, các bạn nghe đúng rô' i đầ' y, Mexico sẽ trả tiề' n cho nó. Mexico đang kiế' m được cả đố' ng tiề' n từ nước Mỹ. Tôi xin nhấ' c lại, tôi yêu Mexico. Tôi yêu con người Mexico. Nhưng họ đang lợi dụng sự ngu ngố' c, những nhà đàm phán cùng những chính trị gia rấ' t ngu ngố' c mà chúng ta có ở Mỹ. Các bạn rấ' t may mắ' n khi có được đúng người mà các bạn câ' n để đàm phán đầ' y.”

Nguồ' n:

“Biên bản: Cuộc phỏng vấ' n độc quyề' n cho kênh Telemundo của Donald Trump,” do José Díaz-Balart thực hiện, NBC Universal Media Village, Noticiero Telemundo, ngày 25 tháng 6 năm 2015.

<https://www.nbcumv.com/news/transcript%C2%AO-donald-trumpexclusive-telemundo-interview>

Bô' i cảnh:

Reuters (“Trump nói sẽ tăng phí thị thực để lấ' y tiề' n xây bức tường ở biên giới Mexico,” của Tony Clarke và Christine Murray, ngày 16 tháng 8 năm 2015) đã tóm tắ' t kế' hoạch nhập cư của Trump, bao gồ' m việc buộc Mexico trả tiề' n để xây bức tường ở biên giới, như sau: (1) Nế' u Mexico không đò' ng ý trả tiề' n cho bức tường thì đặt phí cho các thị thực hạn ngắ' n; (2) trục xuấ' t những người nhập cư không có giấ' y tờ; (3) hủy bỏ các quy định về' việc nhập cư của Obama; (4) tịch thu các khoản tiề' n chuyển về' quê nhà của những người nhập cư bấ' t hợp pháp; (5) tăng phí ở trạm kiểm soát, cắ' t trợ giúp nước ngoài, và áp thuế'. Trump kế' t luận: “Chính phủ Mexico

đã đưa nước Mỹ đến cho những người lau dọn. Họ có trách nhiệm về vấn đề này, và họ phải giúp trả tiền để lau dọn nó.”

KIỂM SOÁT SÚNG

“Tôi là thành viên trọn đời của NRA⁽¹⁾ và tôi tự hào về sự phục vụ của họ trong việc bảo vệ quyền sở hữu vũ khí. Những nỗ lực của NRA trong việc chấm dứt các luật cấm sở hữu súng là vô giá. Việc truyền thông tập trung vào những nỗ lực đó đã che mờ công tác tuyệt vời mà NRA thực hiện nhân danh sự an toàn và gìn giữ.

Tôi có quyền mang súng, và khi sống ở New York, tôi trực tiếp biết được những thách thức mà các công dân tuân thủ luật pháp gặp phải khi thực hiện quyền công dân được ghi trong Điều sửa đổi thứ hai. Những người đáng tin cậy nhất của tôi là hai con trai tôi, Don Jr. và Eric. Hai đứa rất giỏi thể thao và thường xuyên tham gia các hoạt động săn bắn, thi bắn súng, cũng như gìn giữ môi trường sống.

“Gia đình Trump sẽ rất cẩn trọng trong việc ủng hộ quyền sở hữu vũ khí. Và dựa trên những mối đe dọa trên khắp nước Mỹ ngày nay, điều này càng trở nên quan trọng hơn bao giờ hết. An ninh quốc gia bắt đầu từ ngôi nhà của chúng ta. Tất cả các công dân phải có khả năng bảo vệ bản thân, gia đình và tài sản của họ. Điều sửa đổi thứ hai là một quyền, không phải một ưu tiên. Sự an toàn và an ninh của chúng ta [được] thể hiện trong Điều sửa đổi thứ hai và tôi sẽ luôn bảo vệ quyền quan trọng nhất này.”

Người n:

“Donald Trump bàn về vấn đề kiểm soát súng, các vũ khí tấn công, các khu vực cấm súng và tự phòng vệ,” Fredy Riehl,

Ammoland.com; Infowars.com của Alex Jones, ngày 11 tháng 7 năm 2015.

www.infowars.com/donald-trump-talks-gun-control-assault-weapons-gun-free-zones-self-defense/

CHĂM SÓC Y TẾ

“Tôi cũng là một người đạo đức. Anh đã nghe những điều tôi nói ngày hôm nay về chăm sóc y tế rồi đây. Tôi nói rằng, các bạn, tôi xin lỗi, nhưng chúng ta phải chăm sóc những người không có tiền. Tôi biết điều này không phải là một quan điểm bảo thủ, nhưng tôi đã nhận được tràng pháo tay nồng nhiệt từ những người rất bảo thủ. Chúng ta không thể để mọi người thất vọng vì họ không được nhận bất kỳ sự chăm sóc y tế nào khi họ ốm đau và không có tiền đi khám. Anh phải giúp họ.”

Nguồn:

“Phỏng vấn Donald Trump: Ông trùm bất động sản nói về báo chí và chính trị trên chuyên cơ riêng,” của Robert Costa, *Independent*, ngày 13 tháng 7 năm 2015.

www.independent.co.uk/news/people/donald-trump-interview-real-estate-mogul-talks-press-and-politics-aboard-his-private-plane-10386260.html

Bối cảnh:

Trong cuốn sách *Time to Get Tough* (2011), Trump giải thích rằng mặc dù phản đối đạo luật chăm sóc sức khỏe bình dân (Obamacare), nhưng ông ủng hộ việc chăm sóc y tế cho tất cả mọi người. “Tôi là người bảo thủ trong phần lớn các vấn đề nhưng là một người tự do trong vấn đề về y tế. Có một thực tế không thể

chấp nhận được là số người Mỹ không có bảo hiểm đã lên đến 42 triệu người... Con người là tài sản lớn nhất của chúng ta. Chúng ta phải chăm sóc người của mình. Chúng ta phải có chương trình chăm sóc y tế cho tất cả mọi người...

Đã có một hệ thống được thiết lập rồi – Chương trình Lợi ích Sức khỏe Nhân viên Liên bang – nó có thể được coi như một hướng dẫn cho tất cả các cải cách trong lĩnh vực chăm sóc y tế. Nó hoạt động thông qua một cơ quan tập trung và cơ quan này đưa ra rất nhiều lựa chọn đa dạng. Mặc dù đây là một chương trình của chính phủ nhưng nó cũng dựa rất nhiều vào thị trường. Nó cho phép 620 công ty bảo hiểm tư nhân cạnh tranh cho thị trường này. Mỗi năm một lần, những người tham gia có thể chọn lựa từ nhiều kế hoạch tùy theo sự khác nhau về lợi ích và chi phí.”

NGƯỜI NHẬP CƯ BẤT HỢP PHÁP: MỘT CUỘC BAO VÂY

Pelley hỏi, “Ông có nghiêm túc về việc trục xuất 12 triệu người nhập cư bất hợp pháp không?” “Ồ, không ai biết con số. Nhưng câu trả lời là - anh chỉ cần nói: họ là những người nhập cư bất hợp pháp. Họ ở đây bất hợp pháp... Nếu đúng như vậy, họ sẽ ra đi và quay trở lại đây hợp pháp... Chúng ta sẽ bao vây họ một cách rất nhân đạo, một cách rất tốt bụng. Và họ sẽ vui vẻ vì họ muốn được hợp pháp hóa. Nhân tiện, tôi biết điều này nghe không tốt đẹp lắm, nhưng không phải cái gì cũng tốt đẹp... Khi tôi nói về bức tường, và tôi đã nói từ trước rồi, chúng ta sẽ có một cánh cửa lớn rất đẹp, một cánh cửa to lớn, đẹp đẽ, rộng mở. Chúng ta muốn mọi người đến đất nước chúng ta.”

Nguyễn:

“Trump bàn chuyện nghiêm túc trên chương trình *60 phút*,” cuộc phỏng vấn của Scott Pelley, phát sóng ngày 27 tháng 9 năm 2015.

www.cbsnews.com/news/donald-trump-60-minutes-scott-pelley/

ĐỘC LẬP

“Tôi đã đóng góp rất nhiều cho rất nhiều người thuộc đủ mọi tầng lớp trong rất nhiều năm. Tôi không muốn có những người vận động hành lang. Tôi không muốn có những lợi ích đặc biệt, nhưng chắc chắn rồi các bạn – rất nhiều tiền đang đến với chúng ta.

Hôm trước một người phụ nữ đã gửi 7,23 đô la. Thật dễ thương. Cô ấy đã viết bức thư nhỏ nhắn đẹp đẽ. Đó là những gì cô có. Nhưng chúng ta có rất nhiều khoản đóng góp nhỏ. Tôi sẽ nhận cả những khoản đóng góp lớn miễn là họ đừng kỳ vọng bất kỳ điều gì cả, vì những người duy nhất có thể kỳ vọng cái gì đó từ tôi là những người muốn nhìn đất nước này trở nên vĩ đại một lần nữa.

Đó là những người duy nhất. Vì vậy, chắc chắn, tôi sẽ nhận – tôi thực sự thích ý tưởng đầu tư vào một chiến dịch, nhưng nó phải không có ràng buộc gì cả. Tôi không muốn có bất kỳ ràng buộc nào. Bạn biết đấy, những người vận động hành lang đã vào cuộc. Trước, tôi đã từ chối 5 triệu đô la từ một người vận động hành lang rất quan trọng, vì một thứ như thế có rất nhiều sợi dây ràng buộc.

Một hai năm nữa, anh ta sẽ đến gặp tôi và muốn một cái gì đó cho đất nước mà anh ta đại diện hoặc cho công ty mà anh ta đại diện. Đó là loại tiền mà tôi sẽ không lấy.”

Nguồn:

“*Face the Nation* biên bản ngày 23 tháng 8 năm 2015: Trump, Christie và Cruz,” do John Dickerson - dẫn chương trình đài CBS – thực hiện, CBSNews.com

www.cbsnews.com/news/face-the-nation-transcripts-august-23-2015-trump-christie-cruz/

CHÍNH SÁCH NHẬP CƯ

“Chúng ta có những kẻ thực sự tồi tệ ở ngay đây, trên đất nước này, và chúng ta đang đuổi chúng đi. Chúng ta đang gửi trả chúng về đất nước của chúng... Những kẻ xấu đang bị đuổi đi. Rồi từ đó trở đi, chúng ta sẽ để ý rất kỹ những việc chúng ta làm. Tôi sẽ viết một kế hoạch mà tôi nghĩ mọi người sẽ thích... Chúng ta sẽ thấy được những thứ mà chúng ta sẽ thấy... Chúng ta sẽ đạt đến tầm cao; chúng ta sẽ làm điều đúng. Một số người sẽ thử, và chúng ta sẽ chỉ xem chuyện gì xảy ra. Đây rất, rất lớn, và là một chủ đề rất phức tạp.”

Nguồn:

“Những rắc rối của Donald Trump mới chỉ bắt đầu,” của John Cassidy, *New Yorker*, ngày 28 tháng 7 năm 2015.

www.newyorker.com/news/john-cassidy/donald-trumps-troubles-are-just-beginning

Bối cảnh:

Theo trung tâm nghiên cứu Pew, từ năm 2014, có 11,3 triệu người nhập cư không được cấp phép ở Mỹ, trong đó người Mexico chiếm 52%. Người nhập cư bất hợp pháp chiếm 5,1% tổng số lực lượng lao động (8,1 triệu người đang làm việc hoặc đang tìm việc), và năm

2012, khoảng 7% học sinh tiểu học và trung học cơ sở có ít nhất bố hoặc mẹ là người nhập cư bất hợp pháp.

Vấn đề còn tồn tại tệ hơn ở chỗ biên giới giữa Mexico và Mỹ có rất nhiều lỗ hổng. Điều này đảm bảo rằng ngay cả khi bị trục xuất, những người Mexico có thể đơn giản quay trở lại bằng cách vượt biên, tị nạn trong các thành phố không xét xử người nhập cư bất hợp pháp. Luật ở đây sẽ bảo vệ họ không phải tiết lộ tình trạng nhập cư của mình khi bị bắt.

Trong *Time to Get Tough*, Trump đã đưa ra một kế hoạch chi tiết với các ràng buộc hữu hình cũng như các ràng buộc về pháp luật và chính trị để ngăn chặn dòng người nhập cư bất hợp pháp: xây một hàng rào ở biên giới, tuyển thêm 25.000 cảnh sát biên phòng, sử dụng các máy bay không người lái Predator, thi hành luật nhập cư, loại bỏ các trại tạm giam mà ông cảm thấy là giống khách sạn hơn nhà tù, phản đối đạo luật DREAM (không giảm học phí đại học quá nhiều), và thay đổi điều luật trao quyền công dân Mỹ cho những đứa trẻ được sinh ra ở đây, bắt chấp tình trạng pháp lý của bố mẹ chúng.

Gần đây hơn, trong một bài trình bày quan điểm được đăng trên trang web chiến dịch của Trump (www.donaldjtrump.com), ông đã cập nhật các quan điểm của mình, trong đó tập trung vào ba điểm chính: “(1) Một quốc gia không có biên giới không phải là một quốc gia. Phải có một bức tường dọc biên giới phía nam. (2) Một quốc gia không có luật lệ không phải là một quốc gia. Các điều luật được thông qua bởi hệ thống chính quyền lập hiến của chúng ta phải được thi hành. (3) Một quốc gia mà không phục vụ các công dân của nó không phải là một quốc gia. Bất kỳ kế hoạch nhập cư nào cũng phải cải thiện việc làm, tiền lương và an ninh cho tất cả người Mỹ.” (Các quan điểm: “Những cải cách trong việc nhập cư mà sẽ khiến nước Mỹ trở nên vĩ đại một lần nữa.”)

Kế hoạch cơ bản bao gồm: “Bắt Mexico trả tiền cho bức tường... Bảo vệ luật pháp và Hiến pháp Mỹ... Tăng gấp ba số nhân viên Cơ quan Thực thi Nhập cư và Hải quan... Chúng nhận điện tử trên cả nước... Bắt buộc trả về những tội phạm nước ngoài... Tạm giam – không phải bắt và thả... Ngừng cấp tiền cho các thành phố không xét xử người nhập cư bất hợp pháp... Tăng hình phạt cho tội ở quá hạn thị thực... Hợp tác với các lực lượng đặc nhiệm chuyên trấn áp băng đảng ở địa phương... Chấm dứt việc trao quyền công dân cho những đứa trẻ sinh ra ở Mỹ.”

Những phát ngôn gây sốc của Trump về người nhập cư bất hợp pháp, chủ yếu là người Mexico, đúng như dự đoán, đã khiến dư luận phản đối gay gắt, đặc biệt là cộng đồng người gốc Tây Ban Nha.

Trump cảm thấy rằng trong cuộc bầu cử chung tiếp theo, sẽ có rất nhiều người gốc Tây Ban Nha bầu cho ông, dựa trên một cuộc điều tra về một vài người gốc Tây Ban Nha theo Đảng Cộng hòa. Một cuộc điều tra của NBC News/*Wall Street Journal* đối với 250 người gốc Tây Ban Nha lại vẽ ra một bức tranh khác: 13% ủng hộ Trump, 14% phản đối, và 61% rất phản đối, tổng cộng là 75%. (“Cuộc điều tra gây sốc: Những người Mỹ La-tin thực sự không thích Donald Trump,” của Philip Bump, *Washington Post*, ngày 3 tháng 8 năm 2015.)

Ruth Marcus, trong bài viết trên *Washington Post* (“Những giả định sai lầm phía sau kế hoạch nhập cư của Trump,” ngày 18 tháng 8 năm 2015), đã trích dẫn báo cáo của Dự án Hamilton, trong đó kết luận rằng: “Các tài liệu kinh tế đều nói rằng thuế do những người nhập cư và con cháu họ trả luôn vượt quá những lợi ích họ được nhận - tức là suy cho cùng thì họ đem lại lợi nhuận ròng cho ngân sách liên bang.” Bà nói thêm, “Những người nhập cư bất hợp pháp không được phép nhận phúc lợi, tem phiếu thức ăn, các lợi ích khi

thất nghiệp, an sinh xã hội và chăm sóc y tế. Quả thật, họ thường xuyên đóng thuế liên bang và mỗi năm đóng góp hơn 12 tỷ đô la vào quỹ An sinh Xã hội mà không thể thu được.”

ISRAEL

“Người [ứng cử viên] duy nhất sẽ hỗ trợ thực sự cho Israel là tôi. Những người còn lại chỉ nói chứ không làm đâu. Họ là chính trị gia. Tôi trung thành với Israel từ ngày tôi được sinh ra. Bởi tôi, Fred Trump, trung thành với Israel trước tôi. Người duy nhất sẽ cho Israel loại hỗ trợ mà họ cần là Donald Trump.

Tôi biết rất nhiều người đến từ Israel. Tôi có rất nhiều bạn ở Israel. Đầu tiên, người Israel là những doanh nhân tuyệt vời. Họ có trực giác kinh doanh thiên phú và những công ty khởi nghiệp của họ thì vô cùng xuất sắc. Tôi làm việc với người Israel trong mọi lúc, và tôi làm việc với người Do Thái trong mọi lúc, dù họ có phải người Israel hay không.”

Nguồn:

“Donald Trump: Tôi không phải là ‘nhân viên tập sự’ trong những chuyện liên quan đến Israel,” của Jacob Karmas/JNS.org; Algemeiner.com, ngày 29 tháng 6 năm 2015.

www.algemeiner.com/2015/06/29/donald-trump-im-no-apprenticewhen-it-comes-to-israel-interview/

LỜI BUỘC TỘI “NGU”

“Chẳng lẽ tôi phải chấp nhận việc người ta gọi tôi là thằng ngu? Phải chiến đấu lại chứ.”

Nguồn:

“Donald Trump chặn họng Anderson Cooper trong cuộc phỏng vấn: ‘Mọi người không tin ông’ – Xem ngay!,” của Francesca Bacardi, ngày 23 tháng 7 năm 2015.

www.eonline.com/news/679254/donald-trump-slams-anderson-cooper-during-interview-the-people-don-t-trust-you-watch-now

Bộ i cảnh:

Trong chương trình *This Morning* của CBS (ngày 21 tháng 7 năm 2015), thượng nghị sỹ Lindsey Graham đã nói, “Tôi không quan tâm ông ta có bỏ cuộc hay không. Ở lại cuộc đua cũng được, chỉ đừng là thằ ng ngu nữa. Bạn không phải trở thành thằ ng ngu nhấ t quả đấ t để tranh cử Tổng thồ ng đầ u.” Cũng trong ngày hôm đó, khi nói với Kate Bolduan của CNN, Graham nói thêm, “Ông ta trở thành một thằ ng ngu vào lúc chúng ta câ n một cuộc tranh luận nghiêm túc về tươ ng lai của đắ ng và đấ t nướ c. Ông ta đã vi phạm lầ n ranh đố và đố là khô i đầ u cho sự kắ t thúc của Donald Trump... Tôi thực sự rấ t bực mình.”

Trump, trong cuộc phỏng vấn với *Playboy* (tháng 3 năm 1990), đã giải thích rằ ng “khi có kẻ muố n chơi tôi, muố n đầ m sau lưng tôi, tôi trả đũa lại thậm tậ hơn nhiề u. Nế u có kẻ muố n dắ t mũi tôi, hắ n sẽ phải trả giá. Những kẻ đố sẽ không dám quay lại lầ n thứ hai. Tôi không thích bị dắ t mũi hay lợi dụng.”

Cái giá mà Graham phải trả là trở thành mục tiêu tấ n công của Trump. Trump, người đã đóng góp 2.600 đô la cho chiế n dịch tái tranh cử của Graham vào năm 2014, đã hỏi rằ ng, “Gã này là cái loại gì vậy? Ắ n xin à?” Sau đó Trump chia sẻ số i điện thoại của Graham với khán giả và nói rằ ng, “Khi bạn không bỏ phiế u cho họ, thì trời đấ t quý thầ n oi, họ chẳng có gì để mấ t.” (“Thằ ng ngu”, ‘thằ ng

ngô c': Graham, Trump đầu khẩu," của Andrew Shain, TheState.com, ngày 21 tháng 7 năm 2015.)

Graham sau đó đã phải vứt cái điện thoại nấp gấp của mình, mua một chiếc điện thoại thông minh, và đổi số điện thoại.

TẠO VIỆC LÀM

Trump nói với Chris Wallace, phóng viên của NBC News tại Nhà Trắng khi đó, rằng: "Tôi đã tuyển dụng hàng ngàn người mà đáng ra sẽ không có việc làm nếu không có những thứ tôi đã xây dựng nên. Ý tôi là tôi tuyển dụng khoảng 25.000 hay 30.000 người, và Chris này, đó là việc tôi đã làm trong 4,5 năm qua. Tôi nghĩ sẽ có rất nhiều người biết ơn điều đó." (CNN.com báo cáo rằng "tập đoàn Trump tuyển dụng 22.000 người" trong "Kiểm tra thực tế: Donald Trump có phải là một doanh nghiệp nhỏ không?", của nhân viên CNN, CNNPolitics.com, ngày 5 tháng 10 năm 2012.)

Nguồn:

"Xem lại đoạn băng: Trong cuộc phỏng vấn năm 1988, NBC đã thúc đẩy Donald tranh cử Tổng thống; khiến trách sự giàu có của ông," của Rich Noyes, Newsbusters.org, ngày 17 tháng 7 năm 2015.

<http://newsbusters.org/blogs/nb/rich-noyes/2015/07/17/video-flashback-88-interview-nbc-pushed-donald-trump-presidential-run>

MEGYN KELLY

Ngày 6 tháng 8 năm 2015, trong cuộc tranh luận đầu tiên giữa các ứng cử viên tranh cử Tổng thống của Đảng Cộng hòa, người dẫn chương trình của Fox, Megyn Kelly, đã giáng cho Trump một đòn

như sau: “Ông đã gọi những người phụ nữ ông không thích là ‘lợn’, ‘chó’, lười biếng, nhếch nhác, hay những con vật kinh tởm khác.” Trump trả lời là, “Chỉ Rosie O’Donnell.” Cô đáp trả, “Không phải. Theo tư liệu thì còn rất nhiều người khác ngoài Rosie O’Donnell. Tài khoản Twitter của ông có vài nhận xét chê bai về hình thức của phụ nữ. Ông từng nói với một thí sinh trong chương trình Nhân viên tập sự rằng nếu cô quỳ thì sẽ là một cảnh khá đẹp mắt đấy. Ông có thấy đó là khí chất của một người chúng ta nên bầu là Tổng thống không?”

“Tôi nghĩ một vấn đề lớn của đất nước này là luôn phải nói sao cho không đụng chạm đến bất kỳ ai. Tôi đã bị quá nhiều người chỉ trích và thật lòng mà nói thì tôi không có thời gian cân nhắc từng câu từng chữ để không đụng chạm đến bất kỳ ai... Tôi đã rất nhẹ nhàng với cô, mặc dù tôi có thể không, dựa trên cách cô đối xử với tôi. Nhưng tôi sẽ không làm thế.”

Ngày hôm sau, trên chương trình Morning Joe của MSNBC, Trump làm rõ những nhận xét của mình: “Câu hỏi về phụ nữ, tôi không nói nhiều những cái đó. Tôi không nhớ đã nói điều đó trên chương trình Nhân viên tập sự, và nói thật với anh, bản thân những lời đó tôi cũng chẳng nhớ. Thực ra, tôi sẽ phải nhờ ai đó tìm hiểu xem những lời đó đến từ đâu.”

Giọt nước đã sắp làm tràn ly nhưng CEO của Fox đã giảm nhiệt bằng cách gọi cho Trump và nói rằng chúng ta “có thể giải quyết chuyện này ngay bây giờ, hoặc một cuộc chiến sẽ nổ ra”. Cuối ngày, tình hình đã được giữ ổn định.

CHARLES KRAUTHAMMER

Nhà báo Charles Krauthammer, bị liệt nửa thân dưới, đã tấn công Trump khi gọi ông là “thằng hề”. Đáp trả, trong một cuộc

phỏng vấn của NBC News, Trump nói, “Hóa ra tôi đã bị đặt tên bởi một gã còn không thể mua một chiếc quần, tôi bị đặt tên hả?”

“Người ta hoàn toàn đánh giá quá cao Charles Krauthammer. Hắ n ta thực sự không thích tôi dù tôi chưa bao giờ gặp hắ n ta. Người ta hoàn toàn đánh giá quá cao hắ n, không biế t những gì hắ n làm, hắ n ta ủng hộ chiế n tranh ở Iraq, hắ n ta muố n đế n Iraq, và anh biế t đấ y, ở đó mãi mãi. Đó chính là những người được đánh giá quá cao, tôi biế t họ là ai, anh có thể kể ra rấ t nhiề u cái tên đấ y. Nhân tiện, anh có định đưa ra tên những người mà thích Trump không? Anh không làm thế ́ phải không?”

Nguồ n:

“Donald Trump xúc phạm nhà báo khuyế t tật trong một cuộc phỏng vấn,” của Dieter Holger, Inquisitr.com, ngày 11 tháng 7 năm 2015.

www.inquisitr.com/2244736/donald-trump-insults-disabled-columnist/

Bô i cảnh:

Việc Trump ăn miế ng trả miế ng đã chẳng còn xa lạ với bất kỳ ai biế t phong cách khẩu chiế n của ông. Khi bị tâ n công, ông ngay lập tức phản công. Ông được coi là người không nhân nhượng bất kỳ ai vì ông không quan tâm đế n việc phải nói như thế ́ nào để không đụng chạm đế n một số ́ người: Ông thấ y họ thế ́ nào thì nói đúng như vậy – một đặc điể m giúp ông trở nên gầ n gũi hơn với những cử tri thích những lời nói thẳng trong thế ́ giới chính trị mù mờ, và là một trong những lý do khiế n ông giành được số ́ phiế u cao trong các cuộc thăm dò – và không cảm thấ y rằ ng mình phải nhận “gạch đá” từ những người đưa ra những chỉ trích mang tính cá nhân về ông.

NĂNG LỰC LÃNH ĐẠO

“Ông định nghĩa năng lực lãnh đạo là gì? Ý tôi là, năng lực lãnh đạo là một từ rất lạ vì ông biết đây, có người có, có người không mà chẳng ai biết tại sao. Ý tôi là, Winston Churchill là một lãnh đạo kiệt xuất. Tại sao? Ông mặc tạt vè nói bẩm sinh, ông có đủ loại vắn đề, ông chắc chắn cũng không đẹp trai, song ông lại là một lãnh đạo vĩ đại. Tại sao ông lại là một lãnh đạo vĩ đại chứ? Chẳng ai biết cả, nhưng ông là một lãnh đạo vĩ đại.”

Nguồn:

“Biên bản: Donald Trump thông báo những kế hoạch để xây dựng ủy ban thăm dò Tổng thống,” *Larry King Live*, CNN.com, ngày 8 tháng 10 năm 1999.

www.cnn.com/ALLPOLITICS/stories/1999/10/08/trump.transcript/

JOHN MCCAIN LÀ ANH HÙNG CHIẾN TRANH

“Ông ta không phải là anh hùng chiến tranh. Ông ta chỉ được coi là anh hùng chiến tranh vì ông ta bị bắt. Tôi thích những người không bị bắt.”

Nguồn:

“John McCain nói rằng những lời của Donald Trump sẽ khiến Trump làm mất lòng các cựu chiến binh,” của Alan Rappeport, FirstDraft, *New York Times*, ngày 20 tháng 7 năm 2015.

www.nytimes.com/politics/first-draft/2015/07/20/john-mccain-saysdonald-trumps-remarks-will-hurt-him-among-veterans/

Bối cảnh:

Ở Iowa, trong một sự kiện gặp gỡ giữa những người bảo thủ, Trump đã xuất hiện để nhạo báng thượng nghị sỹ John McCain, một cựu tù nhân chiến tranh đã bị bắt giữ ở miền Bắc Việt Nam. Những lời của Trump đã khiến các cựu chiến binh tức giận, trong đó có cả chính McCain. Trên chương trình *Morning Joe* của MSNBC, McCain đã nói rằng, “Tôi nghĩ ông ta nợ các gia đình và những người đã hy sinh trong cuộc chiến, cũng như những người đã phải chịu cảnh giam cầm khi đang phục vụ đất nước, một lời xin lỗi.”

Trong một cuộc điện thoại gọi đến chương trình truyền hình *Today*, Trump đáp lại rằng ông đã bị truyền thông bêu xấu khi đưa một lời nhận xét ra khỏi ngữ cảnh của nó. “Tôi rất kính trọng những người không bị bắt; nhưng không ai đề cập đến họ bao giờ cả. Chúng ta nói về John McCain và tôi nghĩ điều đó thật tuyệt. Ông ấy là một người dũng cảm và tuyệt vời, nhưng chúng ta lại không bao giờ nói về những người không bị bắt, và đó là điều tôi muốn nói.”

HỆ THỐNG CÔNG BẰNG⁽²⁾ DÀNH CHO NGƯỜI NHẬP CƯ

“Tôi cực kỳ tin tưởng vào hệ thống công bằng. Tôi phải nói với các anh điều này: Một số những người này đã ở đây, họ làm việc rất tốt. Anh biết đấy, trong một số trường hợp, thật buồn là họ không được tốt cho lắm... Nếu có ai đó nổi trội, chúng ta sẽ thử và tìm ra cách hiệu quả. Nhưng trước khi làm bất kỳ điều gì, chúng ta phải bảo vệ vì biên giới hiện tại cứ như thể chẳng có biên giới gì cả.”

Nguồn:

“Donald Trump đề xuất ‘hệ thống công bằng’ dành cho những người nhập cư không giấy tờ,” của Brent Johnson, NJ.com, ngày 25 tháng 7 năm 2015.

_[www.nj.com/politics/index.ssf/2015/07/donaldtrumphintsatmeritsystemforundocumente.html][link36](#)

Bối cảnh:

Trump đã phải nhận rất nhiều sức ép vì những lời nhận xét gây kích động về những người Mexico nhập cư trái phép. Nhưng ông đã làm dịu bớt bằng câu cuối cùng: “Nhưng tôi cho rằng, vẫn còn một số người tốt”.

Khi được đề nghị làm rõ quan điểm của mình trong một cuộc phỏng vấn trên Fox News (*Media Buzz*, ngày 5 tháng 7 năm 2015), ông trả lời: “Tôi không ngại phải xin lỗi. Nhưng tôi không thể xin lỗi vì đã nói sự thật. Tôi đã nói rằng những tội ác lớn đang tràn đến. Mọi người biết đó là sự thật. Và chuyện đó lúc nào cũng xảy ra. Vậy thì tại sao, khi tôi nói ra, tôi lại bỗng nhiên trở thành kẻ phân biệt chủng tộc? Tôi không phân biệt chủng tộc. Tôi không có một cái xương phân biệt chủng tộc nào trong cơ thể cả.”

Trump lý luận rằng những nhận xét của ông đã bị đưa ra khỏi ngữ cảnh.

VỤ ÁN MẠNG Ở SAN FRANCISCO

“Người này – hay con thú này – kẻ đã bắt người phụ nữ xinh đẹp, tuyệt vời đó ở San Francisco, hấn đã bị Mexico đẩy ra ngoài. Chúng ta đưa chúng về nhưng rồi họ lại đẩy chúng đi. Mexico đẩy những tên tội phạm, những kẻ buôn bán ma túy qua biên giới. Họ đang gây ra những vấn đề rất lớn. Về tội ác, về án mạng, về cưỡng

hiếp... người nhập cư bất hợp pháp không nên ở đây chút nào. Không nên tồn tại bất kỳ tội ác nào. Họ không được phép ở đây. Tôi không chỉ đang nói tới Mexico... Khi nói tới quyền công dân, đa phần thứ mà chúng ta đang nói tới là (tình trạng) hợp pháp. Nhưng để tôi nói điều này, trước cả khi tôi nghĩ về điều đó, chúng ta phải xây một... bức tường, một bức tường thật. Không phải một bức tường mà mọi người có thể đi qua.”

Nguồn:

“Jan Brewer: Donald Trump ‘Nói đúng sự thật,’” của Susan Jones, CNSNews.com, ngày 9 tháng 7 năm 2015.

www.cnsnews.com/news/article/susan-jones/jan-brewer-donald-trump-telling-it-it-really-truly

Bối cảnh:

“Con thú” mà Trump nói đến là Juan Francisco Lopez-Sanchez, một người nhập cư bất hợp pháp từng bị trục xuất 5 lần. Sanchez đã 4 lần bị bắt vì tội vận chuyển ma túy và từng ở tù 17 năm vì nhập cảnh trái pháp vào Mỹ. Anh ta bị cáo buộc là đã bắt Kathryn Steinle, một phụ nữ ở một cà u cảng San Francisco. Anh ta nói rằng mình tìm thấy một khẩu súng ngắn được quăng trong một chiếc áo ở cà u cảng và khi nhặt lên thì nó chẳng may bị cướp cò. (Khi lần theo nguồn gốc khẩu súng thì nó thuộc về một đặc vụ liên bang Mỹ.) Anh ta được chứng minh vô tội.

Thị trưởng Arizona, Jan Brewer, đã khen ngợi Trump vì mang sự chú ý đến vấn đề nhập cư bất hợp pháp. Bà nói với Don Lemon của CNN vào ngày 8 tháng 7 năm 2015 rằng, “Tôi tin ngài Trump đang nói đúng sự thật. Anh biết đấy, là thị trưởng (Arizona), cửa ngõ nhập cư bất hợp pháp trong 6 năm, chúng tôi phải đối mặt với rất nhiều vấn đề. Tôi nghĩ người dân Arizona nhận ra rằng

chúng tôi đã phải trả giá cho phần lớn các vụ bạo lực tràn qua biên giới có liên quan đến các tập đoàn ma túy, các tổ chức buôn lậu, hay những ngôi nhà trung chuyển người nhập cư bất hợp pháp. Nó thật khủng khiếp. Và tất nhiên, chúng sẽ đi qua Arizona, lan sang các bang khác và ra khắp đất nước.”

VŨ KHÍ HẠT NHÂN

“Tôi nghĩ chúng ta cần một sự bảo vệ to lớn và anh biết đấy, thật không may là vũ khí hạt nhân chính là sự bảo vệ đó. Ngày nay, vấn đề không còn nằm ở việc có nhiều binh lính nữa. Bạn cần sự bảo vệ đó vì Bắc Triều Tiên có nó... Iran sẽ có nó, Pakistan có nó, Ấn Độ có nó. Hy vọng là Ấn Độ về phe chúng ta nhiều hơn phần lớn các nước khác nhưng ai cũng đang có nó, Nga có rất nhiều và Trung Quốc cũng thế. Nhưng anh biết đấy, một tháng trước, Putin đã nói một điều làm tôi cảm thấy sốc – lần đầu tiên tôi nghe điều đó từ một người có quyền lực như vậy. Về cơ bản, ông ấy nói là đừng có gây chuyện với chúng tôi, chúng tôi có vũ khí hạt nhân đấy. Anh nhớ không?”

Nguồn:

“Donald Trump nói về các vấn đề vào năm 2016,” của Hugh Hewitt, bản ghi lại, HughHewitt.com, ngày 3 tháng 8 năm 2015.

www.hughhewitt.com/donald-trump-on-things-2016/

Bối cảnh:

Trump nói với Newsmax rằng ông phản đối thỏa thuận mà chính quyền Obama có với Iran liên quan đến vũ khí hạt nhân. Trump nói với các phóng viên rằng, “Thỏa thuận này đã khởi động một cuộc chạy đua vũ trang hạt nhân ở Trung Đông, khu vực bất ổn

nhất thế giới. Đây là một sự kiện kinh khủng và có thể là thảm họa, ngay cả đối với cả Israel.” (TeaParty.org, ngày 14 tháng 09 năm 2015.)

XÚC PHẠM NGƯỜI GỐC TÂY BAN NHA

“Ồ, họ không nên cảm thấy mình bị xúc phạm. Những gì tôi nói là đúng. Đất nước này đang trở thành một bãi phế thải của toàn thế giới. Hợp chủng quốc Hoa Kỳ. Chúng ta nợ 19 ngàn tỷ đô la. Con số sẽ lên tới 20, 22 rồi 24 ngàn tỷ. Đó thực sự là những con số ma thuật. Những con số tồi tệ. Chúng giống như kiểu không thể quay đầu lại.

Chúng ta không thể chấp nhận điều này thêm nữa. Chúng ta có những lãnh đạo thiếu năng lực. Tổng thống thiếu năng lực. Chúng ta có những lãnh đạo thiếu năng lực và những nhà đàm phán thiếu năng lực. Ngược lại, Mexico có những nhà đàm phán rất giỏi. Và tôi muốn nói rằng. Tôi yêu người Mexico. Tôi kính trọng người Mexico. Và tôi kính trọng Mexico.

Nhưng thực tế là, nếu tôi trở thành Tổng thống, tin tôi đi, mọi thứ sẽ khác hoàn toàn bây giờ. Tôi nói anh nghe, tôi sẽ tạo ra một mối quan hệ với Mexico tốt hơn mối quan hệ mà nước Mỹ đang có hiện nay. Chúng ta sẽ yêu mến lẫn nhau. Ngay lúc này đang tồn tại một sự thù hận sâu sắc giữa Mỹ và Mexico bất chấp thực tế là Mexico đang được hưởng toàn bộ số tiền. Họ đang được hưởng toàn bộ số tiền. Chúng ta đang bị giết. Vì vậy, để kết thúc, tôi sẽ nói thế này. Tôi thực sự thích Mexico và tôi yêu người Mexico. Chẳng còn gì khác để nói. Nhưng nếu tôi là Tổng thống, nước Mỹ sẽ lại một lần nữa trở thành một nơi tuyệt vời.”

Nguồn:

“Biên bản: Cuộc phỏng vấn độc quyền cho kênh Telemundo của Donald Trump,” của José Díaz-Balart, NBCUniversal Media Village, Noticiero Telemundo, ngày 25 tháng 6 năm 2015.

<https://www.nbcumv.com/news/transcript%C2%A0-donald-trumpexclusive-telemundo-interview>

ĐẠO LUẬT BẢO VỆ THAI NHI CÓ KHẢ NĂNG CẢM NHẬN CƠN ĐAU⁽³⁾

“Tôi ủng hộ đạo luật bảo vệ thai nhi có khả năng cảm nhận cơn đau và tôi hối thúc Quốc hội hãy thông qua đạo luật này. Việc cấm phá thai khi thai nhi đã được 20 tuần trong các trường hợp không bắt buộc sẽ bảo vệ những đứa trẻ không được mong muốn chào đời này. Chúng ta không nên trở thành một trong bảy quốc gia cho phép phá thai khi thai nhi đã được 20 tuần trong các trường hợp không bắt buộc. Nó đi ngược lại các giá trị cốt lõi của chúng ta.”

Nguồn:

“Tin nóng: *Hồ sơ Brody* Độc quyền: Donald Trump công khai ủng hộ lệnh cấm phá thai khi thai nhi đã được 20 tuần,” của David Brody, CBN News, phát sóng lần đầu vào tháng 4 năm 2011.

<http://blogs.cbn.com/thebrodyfile/archive/2015/07/22/just-in-brody-file-exclusive-donald-trump-comes-out-in.aspx>

SARAH PALIN

“Ồ, tôi không nghĩ bà ấy muốn, vì – câu trả lời là – anh biết đấy, tôi rất thích Sarah Palin. Tôi nghĩ báo chí đã đối xử với bà ấy rất không công bằng. Nhưng tôi sẽ chọn một người tuyệt vời, anh phải nhìn nhận trên góc độ ai sẽ là một Tổng thống tốt trong trường hợp

có chuyện gì đó xảy ra. Nhưng tôi nghĩ có rấ t, rấ t nhiề u người ngoài kia rấ t giỏi.”

Nguồ n:

“*This Week* biên bản: Donald Trump,” cuộc phỏng vấ n của Jonathan Karl, ABC News, ngày 2 tháng 8 năm 2015.

<http://abcnews.go.com/Politics/week-transcript-donald-trump/story?id=32829376>

Bô i cảnh:

Tháng 5 năm 2015, trong một cuộc gặp tại tòa thị chính ở Livingston, New Jersey, ứng cử viên Tổng thố ng, thị trưởng Chris Christie đã được hỏi liệu ông có cân nhấ c chọn Sarah Palin làm người cùng tranh cử với ông không. Ông trả lời, “Chấ c chấ n rồ i. Tôi sẽ chọn một người giồ ng như Sarah Palin. Không có nhiề u người có nề n tảng tồ t như bà â y. Dựa trên phản ứng của mọi người ngày hôm nay thì – tại sao không chứ? Thực ra, tôi sẽ chọn Sarah Palin.”

Mặc dù vậy, Trump lại đang tìm cách giảm thiểu rủi ro cho các lựa chọn đặt cược của mình. Biế t rằ ng vị trí phó Tổng thố ng ở rấ t gầ n vị trí Tổng thố ng, Trump vô cùng thận trọng về việc lựa chọn Palin. Ông không giải thích lý do nhưng có thể cuộc phỏng vấ n mờ nhạt của Palin với Katie Couric vào năm 2008 là một trong những nguyên nhân.

Ngày 28 tháng 8 năm 2015, Palin phỏng vấ n Trump trên One America News Network. Hai người đã dành cho nhau những lời khen ngợi, “Nế u cô nhìn vào những gì đang xảy ra với đấ t nước này thì thật là buồn. Cô đã chỉ ra những điề u đó trong nhiề u năm. Tôi phải nói rằ ng cô là một người tuyệt vời... Một trong những lý do tôi

luôn luôn thích cô, Sarah, là cô có quan hệ tốt [với các cựu chiến binh],” ông nói với bà.

TỔ CHỨC PLANNED PARENTHOOD⁽⁴⁾

“Tôi phản đối nạo phá thai... và đó là khối lượng công việc khổng lồ mà họ thực hiện.”

Nguồn:

“Donald Trump bị phụ nữ dạy cho một bài học về tổ chức Planned Parenthood,” của Nina Bahadur, HuffingtonPost.com, ngày 10 tháng 9 năm 2015, trong đó trích dẫn lời giải thích Whoopi Goldberg từ *The View* rằng, “Planned Parenthood chỉ nạo phá thai cho 3% số người tìm đến họ. Phần việc còn lại của họ là chăm sóc sức khỏe phụ nữ. Và số 3% đó không được liên bang tài trợ, nên không có đồng tiền thuế nào bị sử dụng vào việc phá thai cả. Song nếu ông cắt tài trợ của Planned Parenthood, sẽ có hàng triệu phụ nữ không được chăm sóc y tế. Tôi nghĩ rằng, nếu ông đã có một trái tim bác ái đối với những người Syria như vậy thì ông cũng nên mở rộng nó cho những người phụ nữ trên đất nước này.”

www.huffingtonpost.com/2015/09/10/donald-trump-gets-womansplained-on-planned-parenthoodn8118150.html

Bối cảnh:

Báo cáo thường niên giai đoạn 2013-2014 của Planned Parenthood cho thấy dịch vụ nạo phá thai chỉ chiếm 3% các dịch vụ của họ; 42% là chữa trị và kiểm tra các bệnh lây nhiễm qua đường tình dục, 34% là tránh thai, 9% là ngăn chặn và phát hiện ung thư; 11% là các dịch vụ sức khỏe phụ nữ khác, và 1% là các dịch vụ khác.

SỰ BẤT LỰC CỦA CÁC CHÍNH TRỊ GIA

“Vì vậy, tôi đã quan sát các chính trị gia. Tôi đố i đầ u với họ suố t cả đời. Nế u bạn không thể có được một thỏa thuận tồ t với chính trị gia thì chắ c chắ n sẽ có chuyện với bạn đầ y. Chắ c chắ n là bạn sẽ không ổn lắ m đâu. Và đó chính là những người đang đại diện cho chúng ta. Họ sẽ không bao giờ khiế n nước Mỹ trở nên vĩ đại một lầ n nữa. Họ không có một cơ hội nào cả. Họ hoàn toàn bị khô ng chề bởi những người vận động hành lang, những nhà tài trợ, và những lợi ích đặc biệt, hoàn toàn.”

Nguồ n:

“Biên bản Donald Trump: ‘Đầ t nước của chúng ta câ n một người lãnh đạo thực sự’,” của Federal News Service, *Wall Street Journal*, ngày 16 tháng 6 năm 2015.

<http://blogs.wsj.com/washwire/2015/06/16/donald-trump-transcript-ourcountry-needs-a-truly-great-leader/>

Bô i cảnh:

Có thể nói rằ ng con át chủ bài của Trump là ông không phải người đại diện về chính trị như thông thường – đặc biệt ông cũng không phải ứng cử viên đang chạy đua vào văn phòng Tổng thố ng. Trump nói rằ ng, các phương pháp gây quỹ thử-và-đúng đã sản sinh ra các chính trị gia. Chính trị gia chính là kế t quả của các nguồ n quyên góp cho chiế n dịch, và họ sẽ phân phát lợi ích chính trị sau khi được ngồ i vào vị trí cao. Sự giàu có của Trump cho phép ông có được một quyề n lợi xa xỉ là không phải phụ thuộc vào những nguồ n quyên góp tài trợ cho chiế n dịch của mình; do đó, ông không mang ơn bắ t kỳ ai hay bắ t kỳ nhóm lợi ích đặc biệt nào. Vì vậy những

“người bạn” chính trị sẽ không là một vấ n đề với ông như với tất cả các ứng cử viên tranh cử Tổng thống khác.

SỰ THIẾU NĂNG LỰC LÃNH ĐẠO CỦA TỔNG THỐNG OBAMA

“Bạn thực sự cần năng lực lãnh đạo. Bạn phải đưa mọi người vào một căn phòng và thu được một điều gì đó tốt cho tất cả mọi người dù đó là thỏa hiệp hay cái gì đi nữa, nhưng bạn phải đưa họ vào một căn phòng và dẫn dắt. Chuyện đó không xảy ra dưới thời Tổng thống Obama.”

Nguồn:

“Donald Trump: ‘Tôi trả càng ít càng tốt về thuế’,” của Rebecca Kaplan, *Face the Nation*, CBS News, ngày 2 tháng 8 năm 2015.

www.cbsnews.com/news/donald-trump-i-pay-as-little-as-possible-in-taxes/

Bối cảnh:

Trump không thích Obama. Ông nói với Jonathan Karl trong chương trình *This Week* của ABC News (ngày 2 tháng 8 năm 2015) rằng, “Tôi nghĩ trong vai trò Tổng thống, ông ta đã làm rất tồi. Hiện tại chúng ta đang có khoản nợ 18 nghìn tỷ đô la và nó đang tăng rất nhanh... Vì tôi nghĩ ông ta đã đặt ra một tiêu chuẩn rất nghèo nàn. Tôi nghĩ ông ta đã đặt ra một hạn mức rất thấp và tôi nghĩ đó là một sự xấu hổ đối với những người Mỹ gốc Phi. Nhân tiện tôi cũng nói luôn, ông ta chả làm gì cho những người Mỹ gốc Phi cả. Hãy nhìn những gì đã xảy ra với mức thu nhập của họ. Hãy nhìn những gì đã đi mất cùng tuổi trẻ của họ. Tôi đã nghĩ ông ta sẽ là một hoạt náo viên tuyệt vời của đất nước này. Tôi đã nghĩ ông ta sẽ làm

những việc tuyệt vời cho các công dân Mỹ gốc Phi của đất nước này.” (“*This Week* biên bản: Donald Trump,” cuộc phỏng vấn của Jonathan Karl, ABC News, *abcnews.go.com*, 2015.)

PolitiFact.com (ngày 2 tháng 8 năm 2015) sau khi kiểm tra thực tế đã kết luận rằng “Trump sai ở một vài điểm quan trọng” và chỉ ra “Trump nói rằng dưới thời Obama, mức thu nhập và tỷ lệ thất nghiệp của người Mỹ gốc Phi ‘hiện tại tồi tệ hơn bất kỳ kỳ thời điểm nào trước đây.’ Một vài con số thống kê quan trọng về người Mỹ gốc Phi cho thấy, chẳng hạn như tỷ lệ thất nghiệp, đã được cải thiện đáng kể trong nhiệm kỳ của Obama. Những thứ bị đình trệ hoặc xấu đi dưới thời Obama vẫn tích cực hơn so với lịch sử gần đây.

“Chúng tôi đánh giá tuyên bố này là sai.”

TRANH CỬ TỔNG THỐNG

Khi được hỏi: “Ông có thấy cuộc tranh cử của mình giống chiến dịch tranh cử Tổng thống kỳ lạ vào năm 1992 của Ross Perot không?”, “Không. Tôi không coi Perot là một phong trào. Đây mới là một phong trào. Đó là một phong trào khác hẳn những thứ tôi nghĩ bạn từng thấy trước đây. Giận dữ, đau buồn, thất vọng, chán nản vì những gì xảy ra với đất nước. Thật thê lương. Một số người đã mất con vì [những người nhập cư bất hợp pháp], thật thê lương. Hôm nay, tôi đã nói chuyện với một người mẹ mất con trai 5 năm trước. Chuyện mới như ngày hôm qua. Cuộc sống của họ đã kết thúc [từ bây giờ]. Bà ấy sẽ không bao giờ hạnh phúc được nữa.

“Chiến dịch này là để khiến nước Mỹ một lần nữa trở nên vĩ đại.”

Nguồn:

“Nghe Donald Trump chửi thề và nói về chính trị trên chuyên cơ riêng,” của Robert Costa, *Washington Post*, ngày 12 tháng 7 năm 2015.

www.washingtonpost.com/news/post-politics/wp/2015/07/12/listening-to-donald-trump-swear-and-talk-politics-on-his-private-plane/

Bối cảnh:

James Surowiecki của tờ *New Yorker* (“Bài thuyết trình bán hàng của Donald Trump,” ngày 10 tháng 8 năm 2015) đã tóm tắt như sau: “Bạn không thể nào có được một minh họa tốt hơn về mức độ phức tạp trong thái độ của những người Mỹ bình thường đối với đẳng cấp, sự giàu có, và địa vị xã hội như sự nổi tiếng của một tỷ phú giữa những cử tri thuộc tầng lớp lao động đã đem lại cho ông ta vị trí dẫn đầu trong cuộc chạy đua giành vị trí ứng cử viên tranh cử Tổng thống của Đảng Cộng hòa. Trong một cuộc điều tra gần đây của *Washington Post*/ABC, Trump là ứng cử viên được lựa chọn bởi 1/3 những người da trắng theo Đảng Cộng hòa không theo học đại học.”

QUAN ĐIỂM CỦA CÔNG CHÚNG

“Tôi nghĩ rằng mọi người coi tôi là một người yêu tổ quốc. Nhưng quan trọng hơn, có thể họ xem tôi là người sẽ không để đất nước tuyệt vời của chúng ta bị xâm xé bởi quá nhiều người khác. Tất cả đều đang xâm xé chúng ta. Và tôi nghĩ họ thấy điều đó. Họ nghĩ rằng tôi là một người thông minh. Họ nghĩ rằng tôi đã làm tốt. Nhưng quan trọng nhất là họ coi tôi là một người yêu đất nước này, một người nhiệt tình với đất nước này, một người sẽ không để Trung Quốc và OPEC hay những người khác lợi dụng chúng ta thêm nữa. Tôi nói cho anh này, nếu giá dầu tăng cao hơn nữa, đất nước này

sẽ gặp một cuộc khủng hoảng kinh tế rất, rất nghiêm trọng. Chúng ta không gánh chịu được đâu. Chúng ta không thể cho phép nó xảy ra. Và tôi nghĩ họ coi tôi là một người cứng rắn và thông minh.”

Nguồn:

“Phỏng vấn Donald Trump: Biên bản phần hai,” của George Stephanopoulos, ABC News, ngày 19 tháng 4 năm 2011.

<http://blogs.abcnews.com/george/2011/04/donald-trump-interview-transcript-part-two.html>

Bối cảnh:

Trump lôi kéo được tầng lớp lao động Mỹ vì ông đã đánh trúng tâm lý khi nói về việc đứng lên chống lại Trung Quốc trong các giao dịch thương mại quốc tế và đưa người Mỹ trở lại làm việc. Jerry Hubbard, một người đã về hưu sống ở Flint, Michigan, đã chứng kiến cuộc suy giảm nghiêm trọng việc làm trong ngành ô tô Mỹ diễn ra ở thị trấn, đã nói: “Tôi từng làm việc ở xưởng 36. Tất cả đã biến mất. Tất cả đã mọc rêu ròi. Bạn không thể tàn phá một nơi như thế được. Công ăn việc làm của General Motors đã tạo nên nơi này... Rất nhiều điều ông ta nói đã đánh trúng tâm lý của tôi. Những người nhập cư và việc làm đang chảy vào Trung Quốc – đất nước này thực sự phải gánh chịu nhiều hậu quả từ việc đó. Tôi chỉ thích những người sẵn sàng đứng lên vì những điều mình nói thôi.” (“Tại sao Donald Trump hợp với nhiều cử tri – thậm chí cả một số người theo Đảng Dân chủ,” của David Weigel, *Washington Post*, ngày 15 tháng 8 năm 2015.)

SỰ HOÀI NGHI CỦA CÔNG CHÚNG

“Đầu tiên, mọi người nói tôi sẽ không bao giờ tranh cử, và tôi đã tranh cử. Sau đó, họ nói, tôi sẽ không bao giờ nộp đơn xin tranh cử Tổng thống cho Ủy ban Bầu cử Liên bang, và tôi đã nộp. Tiếp theo, họ nói tôi sẽ không bao giờ nộp những giấy tờ công khai tình hình tài chính cá nhân. Tôi đã nộp sớm dù cho tôi được phép gia hạn 45 ngày hai lần [nguyên văn]... Giờ tôi đang đầu tư mạnh cho các cuộc thăm dò và đang chiến đấu để Khiến Nước Mỹ Trở Nên Vĩ Đại Một Lần Nữa. Tôi chờ được những thử thách của việc làm Tổng thống và sẽ làm những điều tuyệt vời cho đất nước của chúng ta. Tôi sẽ khiến nước Mỹ trở nên giàu có, mạnh mẽ, và đáng kính trọng một lần nữa. Tôi cũng sẽ khiến nước Mỹ trở thành một quốc gia có “trái tim lớn”, biết quan tâm đến người dân của mình.”

Nguồn:

“Đội của Donald Trump nói rằng giá trị tài sản ròng ‘khổng lồ’ của ông là hơn ‘MƯỜI TỶ Đô la,’” của Igor Bobic, HuffPost Politics, HuffingtonPost.com, ngày 15 tháng 7 năm 2015.

www.huffingtonpost.com/entry/donald-trump-net-worth_55a6a342e4b0c5f0322c1726

Bối cảnh:

Mọi quan tâm được lặp đi lặp lại của Trump về việc ra tranh cử Tổng thống bắt đầu vào năm 1988, khi một nhà hoạt động của Đảng Cộng hòa tên là Mike Dunbar khởi xướng phong trào Bầu Trump, vì, theo như ông nói với Associated Press, “tôi thấy Trump có mọi phẩm chất cần thiết”. Mặc dù Trump phủ nhận việc mình sẽ ra tranh cử, nhưng vào tháng 10 năm 1987, ông đã đến New Hampshire và đưa ra các phát ngôn mang tính chính trị. Sau đó, ông thừa nhận rằng sự kiện đó đã khởi nguồn cho mọi quan tâm của ông về việc tranh cử Tổng thống vì nó “đã gieo một hạt giống”.

Trong cuộc chạy đua cho vị trí Tổng thống vào năm 2000, Trump đã nói với *New York Times* rằng, “Có một khả năng rất lớn là tôi sẽ ra tranh cử”. Ông nói rằng, ông sẽ ra tranh cử với tư cách đại diện cho Đảng Độc lập của New York. Tuy nhiên, nhiều tháng sau, ông đã rút lại phát ngôn này và nói rằng, mình không thể thách thức đại diện cho Đảng Độc lập.

Truyền thông nói rằng ông chỉ nói đùa về khả năng tranh cử vào năm 2006, nhưng năm 2012, Trump đã thu hút rất nhiều sự chú ý của báo chí khi công kích Tổng thống Obama và nói rằng ông muốn đầu tay đối với Tổng thống để làm chùn bước chiến dịch tái tranh cử của Tổng thống. Nhưng một lần nữa, ông rút lui.

Không có gì ngạc nhiên khi trong cuộc tranh cử Tổng thống năm 2016, các cử tri cảm thấy rằng đây có thể chỉ là một trò đùa nữa của Trump. Tuy nhiên, lần này, ông đã đi một bước quyết định khi tuyên bố tranh cử Tổng thống.

Trong cuốn sách xuất bản năm 1990 của mình, *Trump: Tôi ở trên đỉnh cao*, ông phủ nhận mọi mối quan tâm đối với việc phục vụ công chúng, khẳng định rằng, “Tôi không phải chính trị gia. Tôi không muốn dính dáng gì đến các thỏa hiệp, những cái ôm nồng ấm, hay tất cả những việc vô nghĩa khác mà bạn phải làm để có được phiếu bầu.”

Mặc dù vậy, thời thế đã thay đổi, và Trump cũng đã thay đổi quan điểm về việc chạy đua vào văn phòng chính trị cao nhất đất nước.

ỦY BAN QUỐC GIA ĐẢNG CỘNG HÒA (RNC)

“RNC đang không hỗ trợ tôi. Họ đã luôn hỗ trợ tôi khi tôi còn là người đóng góp. Tôi từng là ‘cục cưng’ của họ... Tôi nghĩ RNC đang rất ngu ngốc... Tôi không phải phe của họ. Tôi không ở trong nhóm khi

nhóm làm những việc thuộc phận sự của mình. Tôi muốn làm những điều có ích cho đất nước – không phải những điều có ích cho những nhóm lợi ích đặc biệt đã đóng góp tiền, cũng không phải những điều có ích cho những người vận động hành lang hay các nhà tài trợ.”

Nguồn:

“Độc quyền: Trump đe dọa cuộc chạy đua của đảng thứ ba,” của Kevin Cirilli và Bob Cusack, TheHill.com, ngày 23 tháng 7 năm 2015.

<http://thehill.com/homenews/campaign/248910-exclusive-trump-threatens-third-party-run>

Bối cảnh:

Vì lợi ích của mình, RNC không muốn Trump ra tranh cử, vì ông đang thu hút mọi sự chú ý, che mờ những người khác. Với việc đang dẫn đầu các cuộc thăm dò, Trump chính là nhân vật chính trong ba cuộc tranh luận đầu tiên của Đảng Cộng hòa, còn các ứng cử viên khác chỉ là nhân vật phụ. *Washington Post* (“Khi những người thuộc Đảng Cộng hòa sẵn sàng tranh luận...,” ngày 5 tháng 8 năm 2015) chỉ ra: “Hiện tại, chiến dịch tranh cử ngày một thăng hoa của Trump đang là chủ đề nóng nhất. Một trong những người điều hành cuộc tranh luận, Chris Wallace, đã nói trên Fox vào tối thứ Ba rằng, ‘Chúng tôi không muốn biến nó thành chương trình Donald Trump, nhưng nó đã tự biến thành như vậy.’”

TRANH CỬ VỚI TƯ CÁCH ĐỘC LẬP

“Tôi không thể nói nếu trở là một ứng cử viên, thì tôi thì tôi sẽ không tranh cử với tư cách độc lập. Nhưng – và tôi vẫn đang thảo luận nó với tất cả mọi người – tôi đang, cô biết đấy, nói rất nhiều về

đòn bẩy... Tôi muốn chiến thắng với tư cách là người của Đảng Cộng hòa. Tôi muốn tranh cử với tư cách ứng cử viên của Đảng Cộng hòa.”

Nguồn:

“10 câu tóm gọn 10 khoảnh khắc quan trọng của các ứng cử viên,” và “Trump làm rõ về việc ông (thiệt) trung thành với Đảng Cộng hòa,” của Kathleen Hennessey, Hướng dẫn đường đi: Chiến dịch 2016, *Los Angeles Times*, ngày 6 tháng 8 năm 2015.

Bối cảnh:

Ngay từ trước khi diễn ra cuộc tranh luận đầu tiên rất được trông đợi của Đảng Cộng hòa, rất rõ ràng rằng phát đạn đầu tiên của nó được thiết kế là để đưa Trump vào tầm ngắm bằng cách buộc ông trả lời một câu hỏi mà chắc chắn sẽ khiến ông phải nhận những tiếng la ó của khán giả vốn toàn những người trung thành với Đảng Cộng hòa.

Trump đã nói rõ rằng ông muốn tranh cử bằng tấm vé của Đảng Cộng hòa, nhưng ông cũng nói rõ không kém rằng ông không muốn bó buộc các lựa chọn của mình, và nếu cần thiết, ông sẽ tranh cử với tư cách đại diện cho một đảng thứ ba mà không cần quan tâm đến các tác động của nó đối với Đảng Cộng hòa. Tuy nhiên, vào ngày 3 tháng 9, ông đã ký một văn bản thể sẽ không làm vậy. Thời gian sẽ chứng minh liệu ông có tôn trọng lời thể không bị ràng buộc về mặt pháp lý đó không.

Ả-RẬP XÊ-ÚT

Trump: “Tôi có quyết tâm với nhiều người. Tôi có thể đưa hai người vào trong một căn phòng. Một người về nhà với thịt muốn còn người

kia thì không. Những điều đại loại như vậy. Chúng ta bảo vệ Ả-rập Xê-út. Chúng ta có quân đội ở đó, nhưng nhân tiện tôi cũng nói, họ không trả tiền cho chúng ta vì việc đó. Chúng ta có quân đội ở khắp Trung Đông, bảo vệ những quốc gia này. Nếu chúng ta rút quân, hãy xem chuyện gì đã xảy ra cho Kuwait. Chúng ta trở lại, chúng ta đảm nhiệm, và chúng ta trao trả lại cho những con người này. Chúng ta trao trả – và giờ họ không đầu tư vào Mỹ nữa, vì lợi nhuận trên vốn đầu tư của họ không đủ cao. Hoàn toàn chỉ là cách nói thôi. Chúng ta có quân đội ở đó. Chúng ta bảo vệ họ. Nếu chúng ta không ở đó, nó sẽ sụp đổ. Dù gì nó cũng có thể sụp đổ mà.”

George Stephanopoulos: “Vậy là ông sẽ đe dọa lấy lại sự bảo vệ đó?”

Trump: “Ồ, tất nhiên rồi. Tất nhiên rồi. Chúng ta hãy – để tôi nói với anh điều này. Giá dầu có thể giảm. Vì có rất nhiều dầu, trên khắp thế giới. Những con tàu ở ngoài biển. Họ không biết đổ đi đâu. Hôm qua tôi có xem một báo cáo. Có rất nhiều dầu, trên khắp thế giới, họ không biết đổ đi đâu. Và Ả-rập Xê-út nói, ‘Ồ, có quá nhiều dầu.’ ... Anh có xem báo cáo đó không? Họ muốn giảm sản lượng dầu. Anh có nghĩ họ là bạn chúng ta không? Họ không phải là bạn của chúng ta?”

Nguồn:

“Phỏng vấn Donald Trump: Biên bản phần một,” của George Stephanopoulos, ABC News, ngày 19 tháng 4 năm 2011.

<http://blogs.abcnews.com/george/2011/04/donald-trump-interview-transcript-part-one.html>

ĐIỀU SỬA ĐỔI THỨ HAI

“Một điều vô cùng quan trọng là chúng ta phải duy trì điều sửa đổi thứ hai và duy trì nó một cách mạnh mẽ. Một trong những lý do chính là những người tốt, những người trung thực, thì tuân thủ luật pháp và thông lệ còn những người xấu thì không. Vì vậy, nếu không có điều sửa đổi thứ hai để bảo vệ các quyền của chúng ta và ai đó gây hại đến các quyền đó, thì những người tốt sẽ bị ảnh hưởng còn những người xấu sẽ không quan tâm – họ không thể ít quan tâm hơn được nữa.

Paris gần như có những điều luật nghiêm ngặt nhất ở mọi vấn đề, mọi nơi, nhưng hãy xem vụ thảm sát tại *Charlie Hebdo* xem, nó là như vậy đây – một vụ thảm sát mà không có một cơ hội sống sót nào. Lúc đó, tôi đã nói rằng nếu mọi người trong phòng đó có súng thì có lẽ đã tốt hơn nhiều chứ không chỉ đứng đó chờ bị giết.”

Nguồn:

“Độc quyền – Donald Trump: Chúng ta phải duy trì điều sửa đổi thứ hai ‘dưới dạng mạnh mẽ nhất của nó,’” của A. W. R. Hawkins, Breitbart News, ngày 11 tháng 4 năm 2015.

www.breitbart.com/big-government/2015/04/11/exclusive-donald-trump-we-must-maintain-2nd-amendment-in-its-strongest-form/

Bối cảnh:

Một tờ tạp chí châm biếm, *Charlie Hebdo* có trụ sở ở Paris, Pháp, đã trở thành tâm điểm tấn công của khủng bố – không chỉ một lần mà ba lần: vào năm 2011, 2012 và 2015, với lý do là đã đăng những bức tranh chế nhạo nhà tiên tri Muhammad. Cuộc tấn công thứ ba đã khiến 12 người thiệt mạng.

Sau sự kiện đó, lượng bản in của tạp chí đã tăng vọt từ 60.000 bản (lượng bản in thông thường) lên 5 triệu bản, và toàn bộ số tiền thu được được chuyển cho các gia đình của người bị hại.

Cuối cùng, tổng biên tập của tờ tạp chí, Laurent Sourisseau, đã nói rằng họ sẽ không cho đăng các bức tranh châm biếm Muhammad nữa. Đó là một sự sỉ nhục đối với cộng đồng Hồi giáo và là chất xúc tác cho khủng bố, đặc biệt là đối với chi nhánh của al-Qaeda ở Yemen, tổ chức đã đứng ra nhận trách nhiệm cho vụ khủng bố này.

TỰ TÀI TRỢ

“Tôi không phải là một chính trị gia. Tôi không thể bị mua chuộc. Tôi sẽ không chạy loăng quăng khắp đất nước để xin mọi người tài trợ tiền cho chiến dịch của tôi. Tôi sẽ không nợ bất kỳ ai bất kỳ cái gì. Tôi sẽ không mang ơn bất kỳ ai ngoại trừ các bạn, những người dân Mỹ, nếu các bạn bầu tôi làm Tổng thống của các bạn.”

Nguồn:

“Bài phát biểu thông báo ra tranh cử Tổng thống của Donald J. Trump, được thực hiện tại Tháp Trump ở thành phố New York vào ngày 16 tháng 6 năm 2015.” [Chú ý: Đây là tài liệu gốc, được viết ra với mục đích để mọi người đọc, nhưng thay vào đó lại được sử dụng làm dàn ý cho bài phát biểu của ông.]

<http://blog.4president.org/2016/2015/06/donald-j-trump-presidential-announcement-speech-as-delivered-at-trump-tower-in-new-york-city-on-june.html>

Bối cảnh:

Không giống các ứng cử viên khác – Cộng hòa, Dân chủ, hay Độc lập – Trump tự tài trợ cho chiến dịch của mình vì ông có khả năng làm điều đó. Mặc dù các ước tính về giá trị tài sản ròng của ông có khác nhau, nhưng không có gì nghi ngờ về việc ông là ứng cử viên giàu nhất – một tỷ phú có thể tự ký séc cho mình thay vì dựa vào sự giúp đỡ từ các nguồn tài trợ bên ngoài.

Nó đem lại cho Trump một lợi thế to lớn về mặt chiến thuật so với các ứng cử viên khác đang chạy đua cạnh tranh với ông.

Trump, mặc dù vô cùng giàu có, cảm thấy rằng mình đồng cảm với những người bình thường. Trong *Trump: Tôi ở trên đỉnh cao*, ông viết: “Khi tôi đi dạo [trên các con phố của thành phố New York], khoảng 25 người hoàn toàn không quen biết tôi vẫy tay và hét lên, ‘Chào ông Donald,’ ‘Khỏe không, ông Donald,’ hoặc ‘Tiếp tục làm việc tốt như vậy nhé’. Việc này minh chứng cho tôi một điều là những con người lao động bình thường thích nghi và cảm thấy an toàn hơn nhiều so với những người được cho là thành công đang quan sát họ từ trên các căn hộ chung cư cao cấp của mình.”

TỰ QUẢNG BÁ

Khi được hỏi, “[M]ột số người nói rằng ông chơi khăm Đảng Cộng hòa để quảng bá cho các chương trình, các tòa nhà, và các khóa học chơi golf của mình. Ông nói sao về việc này?”

“Ồ, không phải đâu. Nhìn đây, tôi theo Đảng Cộng hòa. Trong nhiều khía cạnh, tôi là người rất bảo thủ. Phải nói là trong phần lớn các khía cạnh. Nhưng tôi quá thất vọng, nhiều người thuộc Đảng Cộng hòa đã đến văn phòng của tôi. [Scott] Walker vừa mới đi khỏi, và anh biết đây, toàn người tốt. Ý tôi là họ đến đây và họ muốn có được sự ủng hộ, họ còn muốn nhiều thứ khác nữa. Ai biết họ muốn gì chứ? Nhưng họ thực sự đến đây và thực sự kính

trọng các khán giả của tôi, vì tôi có lượng khán giả rất lớn. Chắc anh cũng biết rồi, tôi có hàng triệu người theo dõi trên Facebook và Twitter. Nhưng tôi không giúp họ đâu, tôi quá thất vọng với việc dù là Benghazi hay quá nhiều các đồ tượng khác – IRS, quá nhiều đồ tượng, dù là chuyện liên quan đến việc là Hilary hay là Tổng thống, tất cả đều chỉ toàn nói mà không làm. Họ sẽ bắt đầu, họ sẽ theo đuổi nó, nhưng đó là thông tin cuối cùng bạn nghe về nó.”

Nguồn:

“Donald Trump nói về năm 2016 và việc chơi khăm Đảng Cộng hòa,” của Hugh Hewitt, biên bản, HughHewitt.com, ngày 25 tháng 2 năm 2015.

www.hughhewitt.com/donald-trump-on-2016-and-trolling-the-gop/

EDWARD SNOWDEN

“Cô biết đấy, ngày xưa, các gián điệp đều bị xử tử. Với một số người thì hẳn ta là một anh hùng. Giờ tôi có thể nói rằng, vì đã qua lâu rồi nên ngay cả những người từng thích hẳn hoặc đứng về phe hẳn cũng đang bỏ cuộc... Chúng ta phải đòi lại hẳn và đòi lại thật nhanh. Có thể mất hàng tháng hoặc hàng năm, thật đáng thương cho chúng ta. Hẳn là một kẻ tội tệ, và cô biết đấy, vẫn còn một thứ gọi là tử hình... Có hàng ngàn người có khả năng tiếp cận những tài liệu như thế này. Chúng ta sẽ không còn là một đất nước nữa.”

Nguồn:

“Donald Trump: Snowden, kẻ tội giác NSA, nên bị ‘ám sát,’” của Kristin Tate, MrConservative.com, không ghi ngày tháng.

<http://mrconservative.com/2013/06/20087-donald-trump-nsa-whistle-blower-snowden-should-be-assassinated/>

Bộ i cảnh:

Quan điểm của Trump là: không nhân nhượng kẻ phản bội. Trong một cuộc phỏng vấn với *Fox & Friends*, được Tal Kopan trích dẫn cho Politico.com (“Trump: Snowden ‘thực sự làm tổn thương chúng ta,’” ngày 24 tháng 6 năm 2013), Trump đã nói rằng Snowden là “một kẻ tồi tệ, hắn đã phá hoại đất nước của chúng ta... Hắn ta đã tiết lộ những điều mà không ai nghĩ là có thể xảy ra, và tôi nghĩ có thể hắn còn có những thứ sâu xa hơn thế – có thể đó là lý do tại sao hắn ta đang ở Nga. Nga rất thông minh, và có lẽ họ đang tìm cách khai thác mọi thứ từ hắn. Họ sẽ nói, ‘Này, đợi chút, chúng ta sẽ không gửi anh ta đến Ecuador hay bất cứ nơi nào. Chúng ta hãy ngay lập tức – hãy nói chuyện với anh ta trong một vài ngày. Đây là đồ tồi tệ mà.’”

HÀN QUỐC

“Và chúng ta bảo vệ Hàn Quốc nữa sao?... Chúng ta điếu mẩu hạm USS *George Washington* và tàu khu trục đến bảo vệ Hàn Quốc. Họ không hề trả tiền cho chúng ta để làm điều đó. Chúng ta điếu tất cả những con tàu này, gửi hàng trăm triệu đô la để bảo vệ Hàn Quốc trước Bắc Triều Tiên... Mặc dù vậy, chúng ta có gì nào? 20.000 – 25.000 lính của chúng ta đang ở đó. Họ thậm chí cũng không trả tiền cho chúng ta vì điều này. Chúng ta đang làm gì vậy? Chúng ta đang nghĩ gì vậy?”

Tôi đã nói tôi không thể chấp nhận những đề nghị của các công ty Mỹ vì Trung Quốc thao túng dòng tiền của họ khiến các công ty Mỹ không thể cạnh tranh được với các công ty Trung Quốc... Tôi đã hỏi, ‘Có ai sản xuất tivi ở Mỹ không?’ Anh biết câu trả lời là gì

rồi đây. Chúng ta chẳng thấy ai cả. Tất cả đều từ Trung Quốc, Nhật Bản và Hàn Quốc. Và tôi nói với họ, vì tôi đã mua hàng nghìn chiếc c.”

Nguồn:

“Phỏng vấn Donald Trump: Biên bản phần hai,” của George Stephanopoulos, ABC News, ngày 19 tháng 4 năm 2011.

<http://blogs.abcnews.com/george/2011/04/donald-trump-interview-transcript-part-two.html>

MỘT ỨNG CỬ VIÊN THÀNH CÔNG

“Các chính trị gia – tôi biết tất cả bọn họ – họ sẽ không bao giờ khiến đất nước này trở nên vĩ đại... Cho đến hiện tại thì tôi là người thành công nhất từng tranh cử Tổng thống. Chưa có ai từng thành công hơn tôi. Tôi là người thành công nhất từng tranh cử. Ross Perot không thành công như tôi. Romney – tôi có một cửa hàng Gucci đáng giá hơn cả Romney.”

Nguồn:

“Trump: Tôi sẽ không tham gia cuộc bầu cử sơ bộ ở Iowa nếu mọi người rút lui,” của Josh Hafner, *Des Moines Register*, ngày 2 tháng 6 năm 2015.

www.desmoinesregister.com/story/news/elections/presidential/caucus/2015/06/01/donald-trump-straw-poll-mitt-romney-gucci-store/28313569/

THUẾ

“Vâng, tôi đã nghĩ về thuế phả⁽⁵⁾ng, tôi biế⁽⁶⁾t nó rấ⁽⁶⁾t rố⁽⁶⁾. Điề⁽⁶⁾u tôi không thích là nế⁽⁶⁾u bạn kiế⁽⁶⁾m đượ⁽⁶⁾c 200 triệu đô la một năm, bạn phải trả 10%, thì bạn đang phải trả quá ít so với người kiế⁽⁶⁾m đượ⁽⁶⁾c 50.000 đô la một năm và phải thuê cả H&R Block⁽⁶⁾ để làm [báo cáo thuế⁽⁶⁾] – vì nó quá phức tạp.

Tôi sẽ nói với [ứng cử viên Tổng thố⁽⁶⁾ng] Ben [Carson] một điề⁽⁶⁾u là trong nhiề⁽⁶⁾u năm, chúng ta đã sử dụng một hệ thố⁽⁶⁾ng thuế⁽⁶⁾ lũy tiế⁽⁶⁾n, vì thế⁽⁶⁾ nó không phải một thứ mang tính xã hội. Điề⁽⁶⁾u tôi muố⁽⁶⁾n làm, tôi chỉ cầ⁽⁶⁾n khoảng hai tuầ⁽⁶⁾n để lập kế⁽⁶⁾ hoạch, và tôi nghĩ mọi người cũng sẽ thích, là giảm mạnh thuế⁽⁶⁾. Giảm mạnh cho tầ⁽⁶⁾ng lớp trung lưu. Các quỹ phòng vệ⁽⁷⁾ sẽ không còn thích tôi nhiề⁽⁶⁾u như hiện nay nữa đâu. Tôi biế⁽⁶⁾t tấ⁽⁶⁾t cả bọn họ, nhưng họ sẽ phải trả nhiề⁽⁶⁾u tiế⁽⁶⁾n hơn.

Tôi biế⁽⁶⁾t những người đang làm ra rấ⁽⁶⁾t nhiề⁽⁶⁾u tiế⁽⁶⁾n và gầ⁽⁶⁾n như không phải đóng thuế⁽⁶⁾, tôi nghĩ điề⁽⁶⁾u đó là không công bằ⁽⁶⁾ng.”

Nguồ⁽⁶⁾n:

“Biên bản: Đọ⁽⁶⁾c đầ⁽⁶⁾y đủ bản ghi cuộc tranh luận thứ hai của Đả⁽⁶⁾ng Cộ⁽⁶⁾ng hò⁽⁶⁾a,” của Ryan Teague Beckwith, Time.com, ngày 16 thá⁽⁶⁾ng 9 năm 2015.

<http://time.com/4037239/second-republican-debate-transcript-cnn/>

Bô⁽⁶⁾i cẩ⁽⁶⁾nh:

Vào ngày 28 thá⁽⁶⁾ng 9 năm 2015, chiế⁽⁶⁾n dịch của Trump đã công bố⁽⁶⁾ bản kế⁽⁶⁾ hoạch thuế⁽⁶⁾ của ứng cử viên này. Trump đư⁽⁶⁾a ra đề⁽⁶⁾ xuấ⁽⁶⁾t là những người có thu nhậ⁽⁶⁾p từ 25.000 đô la trở xuố⁽⁶⁾ng (50.000 đô la đố⁽⁶⁾i với các cặp vợ chồ⁽⁶⁾ng) sẽ không phải đóng thuế⁽⁶⁾. Thuế⁽⁶⁾ suấ⁽⁶⁾t cá nhâ⁽⁶⁾n cao nhấ⁽⁶⁾t là 25% (thuế⁽⁶⁾ suấ⁽⁶⁾t cao nhấ⁽⁶⁾t hiện đang là

39,6%). Ngoài ra, thuế suất doanh nghiệp sẽ được giảm xuống còn 15% và những thu nhập từ nước ngoài sẽ chỉ phải đóng thuế một lần. Kế hoạch này loại bỏ một kẽ hở quan trọng về thuế mà những nhà quản lý quỹ phòng vệ thường lợi dụng nhưng để lại nó cho những nhà quản lý quỹ đầu tư vốn cổ phần cá nhân⁽⁸⁾. Liên quan đến kế hoạch này, Trump nói, “Kế hoạch của tôi sẽ khiến các mã số thuế thảm họa của đất nước chúng ta trở nên rõ ràng, bình thường và đơn giản. Nó sẽ tạo ra việc làm cùng đủ loại kích thích khác, đồng thời phát triển nền kinh tế.” (“Kế hoạch của Trump giảm thuế cho hàng triệu người,” của Monica Langley và John D. McKinnon, *Wall Street Journal*, ngày 29 tháng 9 năm 2015, www.wsj.com/articles/trump-plan-cuts-taxes-for-millions-1443427200.)

CHIẾN THẮNG CÁC ỨNG CỬ VIÊN KHÁC

Khi được hỏi: “Tại sao ông là người cuối cùng [DNC⁽⁹⁾] muốn nhìn thấy trong cuộc chạy đua?”

“Vì họ nghĩ tôi sẽ là người hiệu quả nhất trong việc đánh bại Hillary Clinton. Vì tôi biết cần phải làm gì để chiến thắng. Tôi biết cách để chiến thắng. Mitt Romney không biết cách để chiến thắng. Mitt Romney đã nghẹt thở. Mitt Romney đã làm rớt tôi. Mitt Romney đã biến mất một tháng trước cuộc bầu cử.”

Nguồn:

“Phỏng vấn Donald Trump: “Tôi không muốn gây rối,” của Heather Haddon, *Wall Street Journal*, ngày 19 tháng 6 năm 2015.

<http://blogs.wsj.com/washwire/2015/06/19/donald-trump-interview-i-dont-want-to-be-disruptive/>

TIÊM CHỦNG VÀ BỆNH TỰ KỶ

Khi được hỏi, “Ông đã viết rằng những mũi tiêm chủng tổng hợp dành cho trẻ nhỏ là nguyên nhân khiến bệnh tự kỷ gia tăng mạnh. Hãy chia mũi tiêm ra làm nhiều lần trong thời gian dài và xem việc này đem lại kết quả tích cực như thế nào. Ông còn giữ nguyên ý kiến đó không, ông Trump?”

“Vâng, tôi có chứ, tôi sẽ giải thích thật nhanh. Tôi là người hoàn toàn tin tưởng vào việc tiêm chủng, hoàn toàn tin tưởng, 100%, không có ai tin tưởng hơn tôi. Điều mà tôi không thích nhìn thấy là một đứa bé chỉ có 10kg nhưng phải nhận một mũi tiêm chủng loại lớn với tất cả những thứ tổng hợp bên trong. Tôi thích chia nó ra, vì hãy nhìn xem, tỷ lệ trẻ bị bệnh tự kỷ đang ở mức chưa từng có. Anh biết đây, ngày xưa làm gì có ai bị bệnh tự kỷ, chả ai nghe đến bệnh tự kỷ bao giờ, vậy mà hiện nay, nó ở một mức rất cao, đặc biệt là các bé nam, cao đến mức không thể tin được. Tôi muốn nói là 100% tôi muốn mọi người tiêm chủng. Tôi muốn tất cả mọi người tiêm chủng nhưng phải chia làm nhiều lần. Nhiều lần liên tiếp nhỏ hơn trong một thời gian dài hơn. Hãy chia nó ra trong suốt một năm. Như vậy sẽ không có hại gì cả, và tôi tin rằng bệnh tự kỷ sẽ giảm bớt.”

Nguồn:

“Donald Trump nói về năm 2016 và việc chơi khăm Đảng Cộng hòa,” của Hugh Hewitt, biên bản, HughHewitt.com, ngày 25 tháng 2 năm 2015.

www.hughhewitt.com/donald-trump-on-2016-and-trolling-the-gop/

Bối cảnh:

Trung tâm Ngăn ngừa và Kiểm soát Bệnh tật (CDC) nói trên website của họ rằng, “Một số người lo ngại rằng ASD⁽¹⁰⁾ có thể có liên quan đến những loại vắc-xin trẻ em tiếp nhận, nhưng các nghiên cứu đã cho thấy rằng không có mối liên quan nào giữa việc tiếp nhận vắc-xin với việc bị ASD... Một nghiên cứu vào năm 2013 của CDC cũng cho thấy rằng vắc-xin không gây ra ASD. Nghiên cứu này đã xem xét số lượng kháng nguyên... từ các vắc-xin trong hai năm đầu đời. Kết quả cho thấy rằng tổng số kháng nguyên từ các vắc-xin mà trẻ bị ASD tiếp nhận không khác gì trẻ không bị ASD. (“Vắc-xin không gây ra bệnh tự kỷ,” Công bố của CDC: Báo cáo nhi khoa năm 2004 về MMR⁽¹¹⁾ và bệnh tự kỷ, CDC.gov)

CỰU CHIẾN BINH

“Hãy xem những gì đang xảy ra với các cựu chiến binh. Các cựu chiến binh đang bị đối xử như các công dân hạng ba. Những gì đang xảy ra thật khủng khiếp. Mặc dù John McCain có quan hệ rất mật thiết với các cựu chiến binh nhưng chả có gì xảy ra cả vì suy cho cùng họ cũng là các chính trị gia mà.”

Nguồn:

“Phỏng vấn Trump: ‘Khâm phục Palin,’ Truyề n thông Chính trị ‘Không trung thực một cách đáng kinh ngạc’, ‘Cốt lõi’ Biế n đổi Khí hậu Thực tế,” của Michelle Moons, Breitbart News, ngày 27 tháng 7 năm 2015.

www.breitbart.com/big-government/2015/07/27/trump-interview-admirepalin-political-media-amazingly-dishonest-real-climate-change-nuclear/

Bối cảnh:

Khi Trump đưa ra nhận xét rằng thượng nghị sỹ John McCain không phải là anh hùng chiến tranh, nó đã châm ngòi cho một cuộc khẩu chiến trên các phương tiện truyền thông. Mặc dù Trump từng đi học tại một trường dự bị quân đội nhưng ông chưa bao giờ phục vụ trong quân đội Mỹ. Tuy vậy, một số người nói rằng ông phục vụ các cựu chiến binh rất tốt, theo như Vincent McGowan (tổ chức Quảng trường Cựu chiến binh Việt Nam ở New York) đã chỉ ra trong một câu chuyện trên ABCNews.go.com (“Lãnh đạo nhóm cựu chiến binh New York bảo vệ Donald Trump,” của John Santucci, ngày 20 tháng 7 năm 2015). McGowan giải thích rằng khi việc xây dựng Quảng trường Cựu chiến binh bị đình trệ, Trump đã lập ra một quỹ trị giá 1 triệu đô la để hoàn thiện việc xây dựng đó.

Tổ chức này cũng về phe Trump vào năm 1995 khi ông ủng hộ một cuộc diễu hành của cựu chiến binh. Trump đã đóng góp 175.000 đô la cho hoạt động này, đồng thời cho phép sử dụng trực thăng của mình để vận chuyển nhân viên bên trong thành phố, theo báo cáo của ABCNews.go.com. Ngoài ra, “McGowan còn nhắc lại một sự kiện từ vài năm trước, khi một đại đội trưởng vừa mới nghỉ hưu sau 10 năm phục vụ muốn ngắm nhìn New York nhưng giai đoạn đó ông ấy đang gặp nhiều điều không may mắn. McGowan đã gọi cho Trump, và Trump đã đưa người cựu chiến binh này đi tham quan Pháp Trump, đi ăn trưa, và cho người đó một tờ séc 10.000 đô la để bắt đầu việc học của mình.

CHĂM SÓC CỰU CHIẾN BINH VÀ THƯỢNG NGHỊ SỸ JOHN MCCAIN

“Tôi tin rằng mình sẽ làm được cho các cựu chiến binh những điều tốt hơn nhiều so với những điều John McCain đã làm trong rất, rất nhiều năm, giai đoạn mà ông ta chỉ toàn nói mà không làm. Lúc nào ông ta cũng chỉ lên truyền hình và nói luôn miệng. Ông ta chả

làm gì cả. Hãy nhìn những điều đang xảy ra với các cựu chiến binh của chúng ta – họ đang bị đối xử tồi tệ. Tôi sẽ làm được cho các cựu chiến binh những điều tốt hơn bất kỳ ai có thể làm. Tôi sẽ xây cho họ những bệnh viện mới, tôi sẽ xây cho họ những trung tâm chăm sóc. Tôi sẽ giúp đỡ các cựu chiến binh.

John McCain đã thất bại. Tất cả những gì cô phải làm chỉ là mở to mắt mà nhìn – những điều mà cô lúc nào cũng báo cáo, hãy mở to mắt mà nhìn vụ bê bối ở Hội Cựu chiến binh cùng những điều kiện sống kinh khủng mà các cựu chiến binh của chúng ta phải chịu đựng. Tin tôi đi, tôi đã cùng với một vài người xây dựng đài tưởng niệm cựu binh Mỹ tham gia chiến tranh ở Việt Nam tại trung tâm Manhattan. Tôi biết thế nào là giúp đỡ mọi người và tôi biết thế nào là giúp đỡ các cựu chiến binh.”

Nguồn:

“*This Week: Donald Trump*,” cuộc phỏng vấn của Martha Raddatz, ABC News, ngày 19 tháng 7 năm 2015.

<http://abcnews.go.com/Politics/week-transcript-donald-trump/story?id=32528691>

TRẤN NƯỚC⁽¹²⁾

“Tôi thiên về ý kiến chúng ta phải rất cứng rắn. Khi người ta đang áp dụng phương pháp chặt đầu thì chúng ta lại đi lo lắng về việc trấn nước. Chúng ta không thể làm thế vì tôi không hề nghi ngờ về tính hiệu quả của nó. Tôi hoàn toàn không nghi ngờ một chút nào.”

Nguồn:

“*This Week* biên bản: Donald Trump,” cuộc phỏng vấn của Jonathan Karl, ABC News, ngày 2 tháng 8 năm 2015.

<http://abcnews.go.com/Politics/week-transcript-donald-trump/story?id=32829376>

Bộ i cảnh:

“Việc trấ n nước đã tồ n tại hàng thế kỷ rồ i. Nó là cách thức thẩm vấ n phổ biế n khi xét xử đị giáo ở Italy trong những năm 1500. Có lẽ nơi nổi tiế ng nhấ t áp dụng nó là các nhà tù Campuchia dưới triề u đại Khơ-me Đỏ trong suồ t những năm 1970. Đế n tận tháng 11 năm 2005, trấ n nước vẫn nằ m trong danh sách ‘những cách thức thẩm vấ n cao câ p’ được cho phép của CIA, chuyên dùng cho các đố i tượng bị tình nghi khủng bộ . Theo các ghi chép do Bộ Tư pháp Mỹ công bộ vào tháng 4 năm 2009, trấ n nước là một trong mười cách thức tra tấ n được cho phép sử dụng khi thẩm vấ n các thành viên của tổ chức al-Qaeda. Nói ngắ n gọn thì trấ n nước khiế n nạn nhân cảm thấ y như đang bị chề t đầ u.” (“Trấ n nước là gì?” của Julia Layton, HowStuffWorks.com,

<http://science.howstuffworks.com/water-boarding.htm>.)

Quan điể m của Trump về việc đố i phó với các thành viên của tổ chức ISIS rấ t giồ ng với một bộ luật có từ thời vua Hammurabi của vùng Lưỡng Hà (1792 – 1750 trước Công nguyên). Đoạn mở đầ u của danh sách 282 điề u luật hà khắ c này nói rằ ng ông muố n “khiế n công lý trở nên hữu hình trên mảnh đấ t này, tiêu diệt những kẻ hiể m độc và xấ u xa, không để người mạnh làm tổn thương người yế u”. Thành ngữ nổi tiế ng “nợ máu phải trả bằ ng máu” có nguồ n gồ c chính từ bộ luật này của Hammurabi và nó đã thiế t lập một sự công bằ ng về mặt công lý dựa trên địa vị xã hội – người bình thường sẽ không phải chịu số phậ n khắ c nghiệt như những người thuộc tầ ng lớp cao.

ĐIỀU MỌI NGƯỜI MUỐN

“Ồ, tôi nghĩ rằng, hơn tất cả mọi điều khác, họ muốn thấy chúng ta trở nên vĩ đại một lần nữa. Đó là chủ đề của tôi, toàn bộ chủ đề của tôi là, ‘Khiến Nước Mỹ Trở Nên Vĩ Đại Một Lần Nữa’. Đó là sự vĩ đại dành cho đất nước này. Họ đã mệt mỏi với việc bị xâm xé bởi tất cả các quốc gia làm ăn với chúng ta. Dù đó là Trung Quốc, Nhật Bản, Mexico, Việt Nam hay Nhật Bản với những chiếc xe ô tô. Và anh biết đấy, lợi ích lại hoàn toàn một chiều. Họ đã mệt mỏi với việc phải thấy những gì đang xảy ra, họ đã mệt mỏi với việc... những người chúng ta có thể nói là thông minh nhất, tài năng nhất nhưng lại không tham gia vào các quyết định quan trọng nhất. Họ muốn thấy những giao dịch thương mại tuyệt vời, họ muốn thấy quân đội hùng mạnh. Họ muốn thấy các khoản nợ giảm đi, vì chúng ta đang ở mức mà sẽ sớm chạm đến 19 nghìn tỷ đô la và họ chỉ đơn giản là, anh biết đấy, không thể chịu đựng được điều đó. Họ muốn thấy các cựu chiến binh được chăm sóc, vì họ đang không được chăm sóc, họ đang bị đố kỵ vô cùng tồi tệ. Có nhiều thứ họ muốn thấy. Có rất nhiều điều tức giận trên đất nước này.”

Nguồn:

“*The Economist* phỏng vấn Donald Trump,” Economist.com, ngày 3 tháng 9 năm 2015.

www.economist.com/news/briefing/21663216-donald-trump-has-become-surprise-republican-frontrunner-early-2016-us-presidential

Trump bàn về kinh doanh

LỜI KHUYÊN TỚI CÁC DOANH NHÂN KHỞI NGHIỆP

“Bạn phải yêu thích những gì mình làm. Thiêu đam mê, thành công vĩ đại hầu như sẽ không tìm được. Một doanh nhân khởi nghiệp sẽ gặp khó khăn nếu anh ấy hoặc cô ấy không đam mê những gì mình đang làm. Những người yêu những gì họ làm sẽ không bao giờ từ bỏ. Không bao giờ dù chỉ là một lần xem xét. Đó là một công thức đơn giản”.

Người:

“Mười câu hỏi với Donald Trump”, Guy Kawasaki, Guy Kawasaki.com, ngày 25 tháng 1 năm 2007.

[\(http://guykawasaki.com/tenquestionw-5/\)](http://guykawasaki.com/tenquestionw-5/).

NGHỆ THUẬT ĐÀM PHÁN

Gửi George Stephanopoulos: “Tôi đã có một vài sai lầm, George ạ. Và khi mắc một sai lầm nào đó, tôi sẽ cố gắng và khiến cho việc đó thành công. Ví dụ, nếu một thị trường sụp đổ trong khi bạn đang có một công trình xây dựng lớn, mà tình cờ tôi lại gặp phải vài lần rồi, thì trong một số trường hợp, tôi sẽ khiến cho công trình đó còn thành công hơn.

“Tôi quay trở lại ngân hàng. Tôi chiến đấu với bọn họ. Tôi thuyết phục. Tôi làm đủ thứ. Và tôi có được những thương vụ lẽ ra là

những thảm họa và rồi chúng trở thành những thương vụ thành công vĩ đại, thực tế là còn thành công hơn nếu thị trường ở trong thế yên ổn.

“Và tôi vẫn nói điều này, bạn sẽ học được nhiều điều từ những thời điểm khó khăn. Đúng là tôi đã học được rất nhiều.”

Nguồn:

“*This Week* biên bản: Donald Trump”, do George Stephanopoulos phỏng vấn, ABC News, 23 tháng 8 năm 2015.

<http://abcnews.go.com/Politics/week-transcript-donald-trump/story?id=33203713>

KHÁT VỌNG

“Tôi thích những thách thức và thích kể câu chuyện về con trai của người thợ mỏ than. Người thợ mỏ than mắc bệnh phổi đen, nên người con trai đã tiếp nhận công việc của bố, và cuối cùng người con trai cũng mắc căn bệnh đó. Nếu tôi là con trai của người thợ mỏ than, tôi sẽ để kẻ xác những cái mỏ than chết tiệt đó. Nhưng hầu hết mọi người không thể hình dung – hay bất kỳ cái quái gì – về việc từ bỏ mỏ than của mình. Họ không có được cái ý tưởng đó.”

Nguồn:

“Donald Trump,” Glenn Plaskin, *Playboy*, tháng 3 năm 1990.

Bối cảnh:

Ông Fred, cha của Donald đã dành cả đời xây dựng những tòa nhà giá rẻ phía bên ngoài khu vực Manhattan, nhưng ngay từ đầu, Donald đã nói rõ với cha mình rằng ông không thích kế thừa sự nghiệp của cha; thay vào đó, ông muốn tự mình bước những sai chân

lớn và dài khắp vùng East River, ngăn cách South Side và Manhattan, nơi ông quyết định đầu tư vào những tòa nhà cao chọc trời. Không còn nghi ngờ gì, Donald đã khắc tên mình lên những tòa nhà lớn nhất thành phố New York. Cha của ông là một triệu phú, nhưng con trai ông đã trở thành một tỷ phú thành công.

“Nếu tôi có một khía cạnh nào đó hơn hẳn cha mình, thì đó là khía cạnh về những khái niệm – khái niệm về một tòa nhà. Nó cũng có thể là vấn đề về mục tiêu. Tôi muốn xây những căn hộ cho những tỷ phú muốn sống ở Fifth Avenue và 57 Street hơn là cho những con người tuyệt vời sống ở Brooklyn nhưng lại có thể hạ gục tôi, bởi mỗi đồ ng xu đồ i với họ cũng đều vô cùng quan trọng... Tôi thường đứng bên bờ bên này East River và nhìn về phía Manhattan.” (*Playboy* phỏng vấn: Donald Trump”, David Hochman, *Playboy*, tháng 11 năm 2004.)

PHÁ SẢN

“Những năm đầu thập niên 1990, tôi vướng phải rất nhiều rắc rối bởi thị trường bất động sản sụp đổ; nhiều người bạn của tôi phá sản, không bao giờ nghe được tin tức từ họ nữa. Tôi chưa từng phá sản, nhưng tôi cũng vướng phải những vấn đề khủng khiếp và giờ đây công ty của tôi lại càng lớn mạnh hơn. Vì thế, tôi không bao giờ tự xem mình là kẻ “lội ngược dòng”. Nhưng khi tôi diễn thuyết, có hàng nghìn người đến nghe những bài nói chuyện về sự thành công và mọi vấn đề khác. Nếu tôi có một cuộc đời đơn giản, suôn sẻ, đám đông này sẽ chẳng bao giờ tồn tại.”

Nguồn:

“Donald Trump: Phỏng vấn,” Gaby Wood, TheGuardian.com, ngày 7 tháng 1 năm 2007.

Bộ i cảnh:

Trump chưa từng tuyên bố phá sản và cũng luôn nói với giới truyền thông rằng ông sẽ không bao giờ phá sản. James Hirby của hãng luật The Law Dictionary cũng đồng ý với quan điểm đó – ngoại trừ một điều: “Trump chưa bao giờ điền vào đơn xin phá sản. Các doanh nghiệp của ông đã nộp đơn xin phá sản theo chương 11⁽¹⁾ bốn lần... Bằng cách nộp đơn xin phá sản theo chương 11, doanh nghiệp được phép tiếp tục hoạt động trong thời gian tái cấu trúc và giảm nợ. Bằng cách cho phép doanh nghiệp tiếp tục hoạt động, nhân viên vẫn có công việc và doanh nghiệp vẫn tiếp tục kiếm được tiền. Các khoản nợ doanh nghiệp vẫn cần phải hoàn trả nhưng có thể được giảm bớt. Doanh nghiệp phải xây dựng một kế hoạch trả nợ và ngân sách doanh nghiệp. Cả hai kế hoạch này phải được người cho vay và tòa án thương mại thông qua.”

Hirby kể ra bốn doanh nghiệp phá sản đó: năm 1991, Trump Taj Mahal; năm 1992, Trump Plaza Hotel ở thành phố Atlantic; năm 2004, Trump Hotels and Casino Resorts; và năm 2009, Trump Entertainment Resorts. (Đã được kiểm chứng bởi nhân viên của The Law Dictionary, xem thêm trên trang TheLawDictionary.org.)

Như chính Trump đã nói với tạp chí *Playboy* trong cuộc phỏng vấn vào tháng 10 năm 2004 “Đầu những năm 1990, tôi đầu cơ vay nợ rất nhiều khi thị trường bất động sản sụp đổ. Tôi nợ cũng nhiều mà người ta nợ tôi cũng không kém... Thời điểm khó khăn nhất trong cuộc đời tôi chính là giai đoạn từ 1990 đến 1994, nhưng giờ đây doanh nghiệp của tôi đã lớn mạnh hơn bao giờ hết. Tôi không muốn phải trải qua việc đó một lần nào nữa, nhưng từ đó, tôi học được rằng thế giới có thể thay đổi chỉ bằng một đồng xu, và

hãy nhìn vào bức tranh toàn cảnh, tập trung vào những điều quan trọng.”

Trong chương 1 của cuốn sách *Trump: The Art of Comeback* (Trump: Nghệ thuật Lội ngược dòng), tỷ phú đã phơi bày toàn bộ nghệ thuật này cho độc giả của mình, giải thích về việc có một số câu chuyện trên trang nhứt của các tờ báo được đăng tải vào ngày 26 tháng 3 năm 1991, trong đó có *New York Times* và *Wall Street Journal* đã “dự đoán ‘cái chết’ của tôi, phân tích chi tiết những rắc rối tài chính mà tôi đang vướng phải. Bất kỳ ai lúc đó khi đọc những câu chuyện này cũng đều sẽ nói tôi thế là xong. Những câu chuyện đó tiếp tục được đài phát thanh và đài truyền hình truyền đi và lan nhanh trên toàn thế giới. Đây chính là thời điểm khủng hoảng khốc liệt nhất trong cuộc đời tôi.”

Trump, theo góc nhìn của báo chí khi đó, đang nợ ngân hàng gần 1 tỷ đô la bởi ông đã tự mình bảo chứng cho các khoản vay chứng khoán có tổng trị giá lên đến 3,7 tỷ đô la. Trong cuốn sách trên, ông miêu tả sự cố này như sau: “Một hôm, khi đi dọc đại lộ Fifth Avenue, tay trong tay với Marla [Maples], tôi tình cờ nhìn thấy trên phố một người đàn ông đang cầm một chiếc cốc và một con chó dẫn đường cho người mù. Tôi hỏi Marla ‘Em có biết kia là ai không?’

“Marla nói: Có chứ Donald. Ông ấy là ăn mày. Chẳng phải trông rất khổ sao? Ông ta trông rất buồn.”

Tôi nói: Đúng vậy. Ông ta là một ăn mày, nhưng ông ta đáng giá hơn anh 900 triệu đô la.

Cô ấy nhìn tôi và nói: Ý anh là gì, Donald. Sao ông ta có thể giá trị hơn anh 900 triệu đô la được?

Tôi nói: Giả sử ông ấy chẳng có giá trị gì (chỉ xét về góc độ tiền bạc) – thì anh có giá trị âm 900 triệu đô la.

TRỞ NÊN GIÀU CÓ

“Một số người không có ý định giàu có... nó đơn giản là vì bạn đã giàu có từ trong trứng nước, sinh ra trong hũ vàng. Nhiều người lại không có khả năng trở nên giàu có, bởi họ quá lười và không có khát khao hoặc không kiên nhẫn. Làm giàu là một năng khiếu. Có người có năng khiếu chơi Piano. Có người có năng khiếu nuôi dạy con cái. Có người có năng khiếu chơi golf. Tôi chỉ tình cờ có năng khiếu kiếm tiền mà thôi.”

Nguồn:

“*Playboy* phỏng vấn Donald Trump,” David Hochman, *Playboy*, tháng 10 năm 2004.

LÀM THƯƠNG HIỆU CHO CÁC TÒA NHÀ

“Ý tôi là tôi đặt tên cho các tòa nhà bằng chính tên của mình vì nó giúp bán các căn hộ tốt hơn. Tôi không làm điều đó bởi, haizzz, vì tôi cá nhân. Ý tôi là với mỗi mét vuông đất ở New York, tôi kiếm được nhiều hơn hẳn bất kỳ ai. Nếu bạn xây một tòa nhà ở chỗ này, và tôi xây một tòa nhà ở chỗ kia... Về căn bản, tôi sẽ kiếm được nhiều hơn trên mỗi mét vuông... Không hẳn hai tòa nhà đều giống nhau. Tôi xây một tòa nhà tốt hơn. Tôi sử dụng vật liệu hoàn thiện tốt hơn. Đơn giản, đó là một sản phẩm tốt hơn. Và tôi kiếm được nhiều hơn những người khác. Vì thế, khi tôi đặt tên mình cho tòa nhà, mọi người đều nói: ô, ông ấy đặt tên mình cho tòa nhà kia.”

Nguồn:

“Biên bản: Donald Trump thông báo kế hoạch xây dựng hội đồng thăm dò Tổng thống,” Larry King Live, CNN.com, 8 tháng 10 năm 1999.

www.cnn.com/ALLPOLITICS/stories/1999/10/08/trump.transcript/

CƠ HỘI KINH DOANH

“Lý thuyết của tôi là cuộc sống luôn đầy những cơ hội. Chúng có thể hơi khó tìm, nhưng dù vậy chúng vẫn luôn tồn tại. Cần nghiên cứu tìm hiểu chúng và có những cơ hội rất cần phải đề phòng. Tuy vậy, tôi là người lạc quan và tôi nghĩ tốt hơn hết là tập trung vào giải pháp thay vì vào vấn đề. Nên kinh tế hiện nay, không còn nghi ngờ gì nữa, đang rất khó khăn, nhưng chỉ tập trung vào những khó khăn không phải là giải pháp hay phương thức tiếp cận hiệu quả. Lúc này không phải là thời điểm vàng cho việc cải tiến, đổi mới – nó là thời điểm của những điều thiết thực. Chiến lược của tôi là luôn tìm kiếm những cơ hội. Chúng luôn luôn tồn tại và chờ sẵn ở đó.”

Nguồn:

“Phỏng vấn Donald Trump và Robert Kiyosaki”, Dick Donahue, PublishersWeekly.com, 3 tháng 10 năm 2011.

DOANH NHÂN CŨNG GIỐNG NHƯ TỔNG THỐNG

“Tôi cảm thấy mệt mỏi với những chính trị gia như tổng thống, bởi tôi hiểu công việc tôi làm mà họ đang đảm nhận, và tôi chỉ là mệt mỏi với nó. Tôi nghĩ nhiều người khác cũng cảm thấy như vậy. Bạn biết đấy, là một doanh nhân, bạn đã có một công việc tuyệt vời rồi, chẳng có gì sai trái cả. Ý tôi là nếu Jack Welch, người điều hành và khiến GE tỏa sáng trong gần 20 năm, ông ấy nên là một chủ tịch, và ông ấy đã là một chủ tịch; ông ấy rất xuất sắc. Giờ đây ông không điều hành nữa, ông ấy không nên muốn điều hành nữa. Nhưng ông ấy là một người tuyệt vời đã thực hiện một công việc đáng kinh ngạc. Ông ấy có thể là một Tổng thống vĩ đại.”

Nguồn:

“Biên bản: Donald Trump thông báo kế hoạch xây dựng hội đồng thẩm dò Tổng thống” Larry King Live, CNN.com, ngày 8 tháng 10 năm 1999.

www.cnn.com/ALLPOLITICS/stories/1999/10/08/trump.transcript/

BẤT TRUNG

Trong một hồ sơ của tạp chí Vanity Fair (tháng 9 năm 1990), Marie Brenner nói với Trump rằng một luật sư của Trump đã nói với cô: “Donald tin vào thuyết lời nói dối lớn. Nếu bạn nói đi nói lại một điều gì đó, người ta sẽ tin điều đó.” “Một trong những luật sư của tôi đã nói thế sao? Tôi nghĩ nếu một trong những luật sư của tôi nói vậy, thì tôi muốn biết đó là ai, bởi tôi sẽ sa thải anh ta ngay lập tức. Tôi muốn tìm ra kẻ tội tệ đó là ai!”.

Nguồn:

“Sau cuộc tìm vàng”, Marie Brenner, *Vanity Fair*, tháng 9 năm 1990.

Bối cảnh:

Trong suốt cuộc trò chuyện hỏi đáp với Trump, trước 3.500 khán giả tại Trung tâm triển lãm Nghe nhìn Công nghệ Starkey Hearing, Brandon Sawalich, chủ tịch cấp cao của công ty đã nói: “Chúng ta sẽ bàn về rất nhiều chủ đề, song có một điều Trump đặc biệt nhấn mạnh với tôi. Khi tôi hỏi anh rằng anh đánh giá cao điều gì nhất ở một nhân viên, anh đã trả lời: lòng trung thành”.

“Thành thật mà nói, đó không phải là câu trả lời mà tôi kỳ vọng nhận được từ một người đàn ông nổi tiếng là có thái độ, hành vi nhân tâm, ít thương xót. Tôi nghĩ anh ấy sẽ nói đến những thứ đưa lại kết quả công việc, kiểu như sự kiên trì hay ý chí quyết tâm. Tôi hẳn sẽ không ngạc nhiên nếu anh ấy nói điều gì đó liên quan đến những điều đó. Và ‘sự trung thành’ là câu trả lời chưa từng xuất hiện trong đầu tôi.

“Vĩ thế, tôi đã suy nghĩ rất nung về câu trả lời của anh ấy. Lòng trung thành có thể được coi là một tiêu chí mềm, nhưng không nên như vậy. Nó là một dấu hiệu cho thấy doanh nghiệp của bạn đang hoạt động đúng, rằng những gì bạn đại diện và cách bạn điều hành phù hợp với nhân viên của mình. Một công ty mất đi một nhân viên từng trung thành cần phải xem lại xem đã có điều gì sai sót – và phải thật nhanh. (“3 lessons about loyalty that I learned from Donald Trump [3 bài học về lòng trung thành mà tôi học được từ Donald Trump], Brandon Sawalich, *The Business Journals*, 2 tháng 2 năm 2015.

www.bizjournals.com/bizjournals/how-to/growthstrategies/2015/02/3-loyalty-lessons-learned-from-donald-trump.html.

Trong cuốn sách *Think Big and Kick Ass in Business and Life* (tạm dịch: Nghĩ lớn và táo bạo trong kinh doanh và đời sống), Trump đã kể một câu chuyện về một người phụ nữ từng làm trong chính phủ và đã được ông tư vấn “Tôi mang đến cho cô ấy một công việc tuyệt vời tại Trump Organization, và qua thời gian cô ấy trở nên vô cùng quyết tâm trong giới bất động sản. Cô ấy đã mua một căn nhà xinh đẹp.”

“Tôi cần sự hỗ trợ của cô ấy”, ông viết, trong suốt những năm đầu thập niên 1990, khi ông phải vượt qua “những thời điểm khó

khăn” vì thế, đã đề nghị cô ấy gọi điện cho một giám đốc ngân hàng mà cô ấy biết rằng ông đang làm việc cùng. Cô ấy từ chối. Vì thế ông sa thải cô. Sự nghiệp và đời sống cá nhân của cô ấy sau này đều đổ vỡ.

“Cuối cùng, cô ấy không giữ nổi cả gia đình của mình. Chồng cô, người chỉ kết hôn với cô vì tiền, đã rời bỏ cô, và tôi thấy thật vui mừng. Nhiều năm sau, vẫn có rất nhiều người gọi điện đến hỏi xin đánh giá của tôi về cô ấy. Tôi chỉ có thể cho cô ta những đánh giá tồi tệ. Chỉ là tôi không thể tiêu hóa nỗi sự bất trung.”

Quan điểm của Trump là nếu bạn giúp một ai đó và người đó, sau này, ở vào vị trí cần phúc đáp lòng tốt đó, mà lại không đồng ý hỗ trợ bạn thì đó là dấu hiệu của sự bất trung. Như trong ví dụ vừa rồi, ông ấy không đơn giản là phớt lờ cô ta đi – ông muốn đòi lại sự công bằng, cho dù có thô lỗ và thiếu nhân văn. “Người phụ nữ này vô cùng bất trung, và bây giờ tôi sẽ khiến cho cuộc đời cô ta trở nên không khổ. Cô ta có gọi điện đề nghị cùng ăn trưa hoặc ăn tối. Nhưng tôi không bao giờ trả lời các cuộc gọi của cô ta.”

DOANH NHÂN KHỞI NGHIỆP

“Những doanh nhân lần đầu khởi nghiệp phải nghiên cứu tìm hiểu lĩnh vực mình định làm và họ nên phải rất đam mê với những điều mình đang làm. Đam mê là gia vị số 1 cho sự thành công... bởi phải có nó, bạn mới trụ vững được trước những thách thức và khó khăn phải đối mặt.”

“Bạn phải thật sự tin tưởng hoàn toàn những gì mình đang làm, và kiên thức, sự hiểu biết về kinh doanh là vô cùng hữu dụng, nhưng tôi muốn nói rằng niềm đam mê, động lực và sự tập trung mới là yếu tố quyết định. Bạn cũng nên đọc sách của những người thành công... Một cuốn sách cũng rất hay dành cho các doanh nhân khởi

nghiệp là cuốn sách tôi viết cùng với Robert Kiyosaki, Midas Touch (Cái chạm tay của vua Midas).”

Nguồn:

“Donald Trump: Hãy để golf là môn thể thao dành cho tầng lớp tinh hoa giàu có”, Daniel Roberts, Fortune.com, ngày 1 tháng 7 năm 2015.

<http://fortune.com/2015/07/01/donald-trump-golf-rich-elite/>

GOLF

“Golf là môn thể thao dành cho kinh doanh... Tôi đã ký kết được vài thương vụ trên sân golf mà lẽ ra tôi sẽ không bao giờ có thể thực hiện được nhờ một bữa ăn trưa. Tôi thực sự đã nói với mọi người ở Wharton rằng “Hãy tham gia một khóa học Golf. Ở đó anh sẽ tìm được tình bạn thân thiết. Khi các anh hiểu rõ mọi người hơn, người ta sẽ trở thành đối tác của các anh. Tôi luôn nói về Obama rằng tôi không quan tâm về việc ông ấy chơi golf, nhưng ông ấy nên chơi golf với những người ông ấy muốn thương lượng cùng.”

Nguồn:

“Donald Trump: Hãy để golf là môn thể thao dành cho tầng lớp tinh hoa giàu có,” Daniel Roberts, Fortune.com, 1 tháng 7 năm 2015.

<http://fortune.com/2015/07/01/donald-trump-golf-rich-elite/>

HÃY ĐỂ NGỎ CÁC LỰA CHỌN

Khi xem xét vùng đất chưa phát triển khi đó, các khu đất ở West Side “Tôi tiếp tục để ngỏ các lựa chọn của mình, bởi vì, như tôi đã nói, đó là cách duy nhất để bạn có thể bảo vệ chính mình. Nếu thị

trường bất động sản khu vực tiếp tục sôi động, không nghi ngờ gì là tôi sẽ bán rất tốt những căn hộ lớn, nhìn ra sông ở khu vực đó. Nếu thị trường rớt giá – và tất nhiên là tình trạng đó chỉ là tạm thời ở một thành phố như New York – tôi sẽ chỉ xây các khu phức hợp mua sắm. Tôi sẽ làm rất, rất tốt.”

Nguồn:

Trump: The Art of the Deal (Trump: Nghệ thuật đàm phán)
(Random House, 1987).

Bối cảnh:

Một ví dụ hoàn hảo cho việc Trump xử lý nghệ thuật đàm phán, sự phát triển của câu chuyện mà ông gọi là “Câu chuyện West Side”, đã cho thấy sức mạnh của sự kiên định và để ngỏ các lựa chọn.

Như ông viết trong dòng mở đầu của chương 13 trong cuốn *Nghệ thuật đàm phán* “Quyết định khó khăn nhất tôi từng đưa ra đó là từ bỏ lựa chọn về các khu đất West Side – 31 ha đất trước mặt bờ sông nằm giữa Đường 59 và Đường 72 – vào mùa hè năm 1979. Quyết định dễ dàng nhất tôi từng đưa ra đó là mua lại chính những ha đất đó vào tháng 1 năm 1985.”

Sự kiên nhẫn của ông cuối cùng đã được đền bù xứng đáng. Như ông viết “Người ta báo cáo rằng tôi đã trả 95 tỷ đô la cho khu đất West Side đó, khoảng 1 triệu đô la cho 0,4 ha, quá nhiều so với con số thực tế.”

Tháng 6 năm 2005, như Charles V. Bagli viết trên tờ *New York Times* (“Trump Group bán lô đất West Side Parcel với giá 1,8 tỷ đô la”, vào ngày 1 tháng 6 năm 2005), “Một tập đoàn tài chính của các nhà đầu tư Hồng Kông và Donald J Trump đã bán một mạch đường của lô đất bên bờ sông và ba toàn nhà ở Upper West Side với giá

khoảng 1,8 tỷ đô la trong một cuộc mua bán nhà ở lớn nhất trong lịch sử thành phố và là sự lên giá nhanh như tên lửa của thị trường nhà ở”. Nó, như ghi nhận của tờ báo, “từng là một sân ga đường ray xe lửa... đã trở thành một vùng đất xa hoa với cái tên Riverside South and Trump Place...”

MẤT SÂN

“Nhìn này, tôi là một nghệ sĩ. Giờ đây khi nhìn, bạn sẽ thấy Biển Bắc, những con sóng vỗ bờ, bạn thấy vẻ tráng lệ của hồ nước. Tôi không muốn nhìn thấy những cối xay gió han gỉ ở khắp mọi nơi. Bởi giờ đó chính là những gì sẽ xảy ra với chúng – tất cả đều trở nên han gỉ và ghê tởm. Và như tôi đã nói rằng dự án đó bị hủy hoại, tôi sẽ không xây dựng thêm gì nữa. Tôi sẽ không ngó nhìn chằm chằm vào máy cái cối xay gió. Theo quan điểm của tôi, trang trại gió sẽ chẳng bao giờ thành hiện thực. Tôi nghĩ chúng sẽ thất bại. Và khi chuyện đó xảy ra, khi họ thông báo rằng họ sẽ từ bỏ ý định đó, tôi sẽ bắt đầu xây dựng cái sân thứ hai.”

Nguyên:

Donald Trump: Tôi vĩ đại, John Barton, GolfDigest.com, tháng 11 năm 2014.

www.golfdigest.com/magazine/2014-11/donald-trump-interview

Bối cảnh:

Như trang Guardian đưa tin (ngày 11 tháng 2 năm 2014): “Donald Trump đã mua 5 khu nghỉ dưỡng sân golf 5 sao bên bờ biển phía tây Ireland sau khi thua trong cuộc đua pháp lý với một trang trại gió được xây dựng gần khu nghỉ dưỡng sân golf của ông tại

Aberdeenshire. Nhà tỷ phú có tài sản mỗi lúc một nhiều này nói rằng trong khi kháng án tại Scotland, ông sẽ tiêu khiển ở khu phức hợp khách sạn và sân golf Doonberg trên bờ biển Atlantic của hạt Clare, được thiết kế lại theo mô hình khu nghỉ dưỡng Trump International Golf Link tại Ireland.”

“Trump yêu cầu chính quyền Scotland đến tòa án xử việc quyết định chấp nhận cho thử nghiệm trang trại gió quy mô lớn ở Aberdeen Bay, cách khu nghỉ dưỡng dự kiến của ông 2 dặm về phía đông nam... vì nó hủy hoại tầm nhìn ngắm cảnh.”

THƯƠNG LƯỢNG

“Ồ, như tôi đã nói, tôi nghiên cứu con người và trong mọi cuộc thảo luận, tôi đều cần nhắc xem mình nên thể hiện như thế nào. Tôi có thể là một kẻ giết người và cũng có thể là một gã đáng yêu. Bạn phải là tất cả mọi kiểu người. Bạn phải mạnh mẽ. Bạn phải ngọt ngào. Bạn cũng cần phải thô lỗ. Và tôi không cho là có thứ nào trong số đó có thể học được. Dù bạn đã có nó hay chưa. Và đó là lý do vì sao hầu hết lũ trẻ nhỏ đều có thể dễ dàng đạt được điểm A khi đi học nhưng lại bại trận trong cuộc chiến cuộc đời.”

Nguyên:

“Donald Trump,” Glenn Plaskin, tạp chí *Playboy*, tháng 3 năm 1990.

Bộ i cảnh:

Tự biểu dương mình là bậc thầy về đàm phán, Trump cảm thấy các chính trị gia, các đại sứ và các chuyên gia đàm phán thương mại của nước Mỹ đều không có những kỹ năng đàm phán hiệu quả. Trong cuốn *Nghệ thuật đàm phán*, ông giải thích: “Phong cách

quyết định thương lượng của tôi rất đơn giản và thẳng thắn, cởi mở. Tôi hướng đến mục tiêu rất cao, sau đó tôi cứ thúc đẩy, thúc đẩy và thúc đẩy cho đến khi đạt được những gì tôi muốn. Đôi khi tôi đạt được ít hơn mục tiêu tìm kiếm, nhưng đa phần tôi có được những gì mình muốn.”

TỔNG TÀI SẢN RÒNG

“Khoản nợ của ông ấy chỉ chiếm một phần giá trị vô cùng nhỏ, và với mức lãi suất vô cùng thấp. Ở thời điểm này, tổng tài sản ròng của Ngài Trump là MUỖI TỶ ĐÔ LA.”

Nguồn:

“Nhóm của Donald Trump nói tổng tài sản ‘không lồ’ của ông là hơn MUỖI Tỷ ĐÔ LA”, Igor Bobic, HuffPost Politics, HuffingtonPos.com, 15 tháng 7 năm 2015.

www.huffingtonpost.com/entry/donald-trump-net-worth_55a6a342e4b0c5f0322c1726

Bối cảnh:

Trump kiện tác giả Timothy L. O'Brien, người viết về tài sản ròng của Donald thấp hơn con số ông tuyên bố - Trump thua kiện. Tòa án New Jersey quyết định: “Không có sự thoong nhất nội bộ nào về các thông tin được đưa ra bởi các nguồn tin mật hay bất cứ thông tin ‘đáng tin cậy’ nào trái với thông báo của họ thì có thể coi là sự thâm độc. Không có gì cho thấy O'Brien chủ định về sự sai lầm trong con số mà ông có được hay ông phải nghi ngờ tính chính xác của thông tin của mình”. Sau đó, James Surowiecki viết trong bài viết *Nghệ thuật thuyết trình bán hàng của Donald Trump* đăng trên *New Yorker* ngày 10 tháng 8 năm 2015 rằng “Không thể có

được con số chính xác về tài sản của ông, bởi hầu hết chúng đều nằm dưới dạng tài sản – chủ yếu là bất động sản – chưa được đánh giá thị trường chính xác. Tuy vậy, rõ ràng là ông ta rất rất giàu. *Bloomberg* ước tính tài sản của ông ta là 2,9 tỷ đô la trong khi *Forbes* ước tính là 4,1 tỷ đô la... Nhưng Trump không thừa nhận con số nào trong đó: nhờ có giá trị thương hiệu, ông nói, tổng tài sản ròng của ông ta ít nhất là 10 tỷ đô. Con số này dường như ngớ ngẩn đến mức bất khả thi.”

Theo đánh giá của chính Trump, báo cáo một trang vào ngày 15 tháng 7 năm 2015 gửi đến FEC thì tổng tài sản ròng của ông ước tính vào khoảng 8,7 tỷ đô la, nhưng người của ông đã sửa lại, tăng giá trị bất động sản sở hữu của ông lên, do đó tăng lên hơn 10 tỷ đô la.

GIÁ DẦU

“Vấn đề lớn nhất hiện nay của chúng ta – và luôn luôn như vậy – bất kể mỗi lần tôi xem các chương trình truyền hình khác nhau vào buổi sáng, đó là các chương trình về kinh doanh. Mỗi khi nền kinh tế có dấu hiệu tốt, giá dầu tăng. Dấu hiệu tốt hơn, giá dầu tăng. Dấu hiệu tốt hơn, giá dầu tăng. Vì thế, điều mà họ đang làm đó là hủy hoại một cách hệ thống bất kỳ động lực nào nơi bạn. Bởi giá dầu đang được bán với giá 25 đến 30 đô la một thùng. Nền kinh tế bốc mùi trên toàn cầu, đặc biệt là Trung Quốc và một số nước OPEC nơi kiếm bội thu từ dầu.”

Nguồn:

“Cuộc phỏng vấn Donald Trump, phần 2”, George Stephanopoulos, ABC News, 17 tháng 8 năm 2011.

<http://blogs.abcnews.com/george/2011/08/full-transcript-my-interview-with-donald-trump-part-2.html>

TRẢ THUẾ

“Tôi đã đầu tranh diện cuối cùng để phải trả ít thuế nhất có thể bởi hai lý do. Một, tôi là một doanh nhân. Và đó là cách bạn được cho là sẽ làm... Thứ hai là tôi ghét cách chính phủ sử dụng tiền thuế của chúng ta. Tôi ghét cách họ lãng phí chúng. Hàng ngàn ngàn tỷ đô la đã bị lãng phí và lạm dụng. Tôi ghét điều đó.”

Nguồn:

“Donald Trump nói mình có thể là ứng cử viên đầu tiên trong lịch sử chính trị thừa nhận điều này”, Jason Howerton, TheBlaze.com, ngày 3 tháng 8 năm 2015.

www.theblaze.com/stories/2015/08/03/donald-trump-says-hes-probably-the-first-candidate-in-the-history-of-politics-to-admit-this-about-his-taxes/

THƯƠNG HIỆU CÁ NHÂN

“Một thương hiệu cá nhân dành thời gian cho công chúng. Họ sẽ biết một thương hiệu tiêu chuẩn vàng bởi tên tuổi của nó đại diện cho tiêu chuẩn vàng. Nó cá nhân được đánh giá. Chanel đã làm điều đó với thời trang và nước hoa của mình và đã vô cùng thành công.

“Tòa nhà đầu tiên tôi đặt tên mình cho nó là Tháp Trump đã trở thành một địa điểm du lịch và vẫn đẹp nguyên vẹn như khi được mở cửa vào năm 1983. Đối với tôi, đó chính là điểm khởi đầu cho thương hiệu Trump.”

Nguồn:

“7 điều thông minh Donald Trump nói với tôi”, Geoffrey James, Inc.com, ngày 2 tháng 5 năm 2012.

www.inc.com/geoffrey-james/7-smart-things-to-learn-from-donald-trump.html

THEO DÕI TIN TỨC BÁO CHÍ

“Mark – anh là kẻ thua toàn tập – và cuốn sách của anh (và những bài viết của anh) đề u tệ! Chúc anh những điều tốt đẹp nhất, Donald. Tái bút: Và tôi nghe là nó bán rất tệ.”

Nguồn:

Cuộc chiến chữ nghĩa của Donald Trump với giới báo chí, Ben Terris, *Washington Post*, 17 tháng 6 năm 2015.

www.washingtonpost.com/news/style-blog/wp/2015/06/17/donald-trumpshandwritten-war-with-the-press/

Bối cảnh:

Trump thường xuyên được đề nghị phỏng vấn, và ông coi việc này là một thanh gươm hai lưỡi: Báo chí giúp xây dựng thương hiệu cho anh, nhưng báo chí tiêu cực sẽ làm ô uế nó. Hồ sơ của Mark Singer về Trump trên Character Studies (Mariner Book, 2005), in lại từ *New Yorker* (Trump Solo – tạm dịch: Trump độc diễn, 19 tháng 5 năm 1997), rõ ràng đã nghiên sát Trump theo cách sai lệch đó. Trump nói với Singer “Tôi nghĩ, điều kém cỏi nhất của tôi chính là quản lý báo chí. Báo chí khấc họa tôi như một súng phun lửa hoang dã. Thực tế, tôi cho là mình khác thế rất nhiều. Tôi nghĩ mình đã bị khấc họa hoàn toàn sai.”

Singer tự biện rằng dù Trump có phải là một tấm gương kiểu mẫu hay không, thì ông ta cũng đang trong tình thế rất nguy hiểm. Vì thế, không còn nghi ngờ gì, trong một cuốn sách của mình

(Trump: Nghệ thuật lợi ngược dòng), ông dành hẳn một chương cho báo chí và đặt tên “Báo chí và những con vi trùng.”

ÁP LỰC

“Số 1: Tôi có thể chịu được áp lực. Rất nhiều người bạn của tôi không thể và đã phải tự vẫn. Tôi biết rất nhiều gã có vẻ cứng cỏi, và những người tôi nghĩ là cứng cỏi, cuối cùng lại bò lê đến một góc, cho tay vào miệng và kêu lên “Mẹ ơi, con muốn về nhà”. Tôi không bao giờ mất ngủ, không bao giờ từ bỏ, và tôi chiến đấu hết mình để tồn tại. Điều lớn nhất tôi học được đó là bánh xe kinh tế không bao giờ là vĩnh cửu, nó có lúc thăng, lúc giáng. Và dù bạn có làm gì để cố giữ cho bánh xe tiếp tục quay, thì vẫn sẽ có lúc nó dừng lại. Đó là chu kỳ. Nếu bạn nghiên cứu bảng biểu tài chính từ năm 1990 đến nay, bạn sẽ thấy đó hầu như là một vòng tàu lượn siêu tốc hoàn hảo, quả là đáng kinh ngạc.”

Nguồn:

“Trump bàn về tình dục, tiền bạc và chính trị”, Piers Morgan, British GQ, GQ-magazine.co.uk, 7 tháng 8 năm 2015, tái bản từ bản in đầu tháng 12 năm 2008.

www.gq-magazine.co.uk/entertainment/articles/2011-05/17/gq-entertainment-donald-trump-interview-piers-morgan

NHỮNG NGƯỜI TỰ LÀM GIÀU

“Những người giàu có thường là những kẻ sống sót vĩ đại, và một cách tự nhiên, họ được chia thành hai nhóm – những người được thừa kế và những kẻ tự làm ra tiền. Những người được thừa kế và được lựa chọn không phải làm gì thường rất nhút nhát, sợ mất đi những gì mình đang có, và ai có thể đổ lỗi cho họ vì điều đó? Những kẻ còn

lại là những người chấp nhận rủi ro lớn và sẽ kiếm được vô cùng nhiều hoặc sẽ ‘nổ tung’”.

Nguồn:

“Donald Trump,” Glenn Plaskin, *Playboy*, tháng 3 năm 1990.

TỰ QUẢNG CÁO

“Bởi nếu bạn không làm thế, sẽ chẳng ai làm giúp bạn. Dù tôi đang xây tòa nhà tuyệt vời nhất Chicago, New York, California hay tôi chỉ tình cờ xây được tòa nhà đẹp, thì tôi nghĩ tôi cũng sẽ kiếm được tiền nhờ là một nhà quảng cáo tài ba. Thực tế, tôi chính là một nhà xây dựng vĩ đại. Tôi xây nên những điều tuyệt vời và trở nên thành công, tất cả mọi người đều nói về chúng. Tôi thích được nhớ đến là một người có gu cảm nhận cao, tạo ra công ăn việc làm, tiền bạc cho những người nghèo khổ và mang bữa ăn đến cho nhiều gia đình.”

Nguồn:

“Donald Trump,” Glenn Plaskin, *Playboy*, tháng 3 năm 1990.

THỜI ĐIỂM

“Cho dù bạn giỏi như thế nào, thì việc chọn đúng thời điểm vẫn vô cùng quan trọng; một số người có được thời điểm tốt, một số người không, và tôi may mắn là người có được thời điểm tốt.”

Nguồn:

“Trump trưởng thành”, Ben Schreckinger, Politico.com, 15 tháng 7 năm 2015.

www.politico.com/story/2015/07/donald-trump-grows-up-politico-interview-120196

HỒ SƠ LƯU TRỮ

“Tôi đặc biệt tin vào hai thứ: con người và hồ sơ thành tích. Có một câu cách ngôn cổ trên Phố Wall rằng: “Phúc hữu trùng lai” chỉ một số người liên tục gặp may mắn. Thực tế là, những người đó “may mắn” vì nhiều lý do. Họ tiến hành nghiên cứu, có bản năng tuyệt vời và trí tuệ siêu phàm, và cuối cùng là nhân tố bí ẩn X – những thành tố đặc biệt giúp con người kiếm được tiền.”

Nguồn:

Trump: Nghệ thuật lợi ngược dòng, “Đầu tư: Hãy cẩn trọng” (Times Books, 1997).

Bối cảnh:

Sự khác nhau giữa những điều bạn nói bạn sẽ làm và những gì bạn đã làm chính là hồ sơ thành tích. Đó là sự khác biệt mang tính quyết định giữa suy nghĩ và thực tế. Trong cuộc đua tranh cử tổng thống đầu tiên của Đảng Cộng hòa (ngày 6 tháng 8 năm 2015), Chris Wallace đã hỏi tôi: “Ngài Trump, ông đã nói rất nhiều về việc ông tham gia cuộc đua này vì muốn phát triển kinh tế đất nước. Tôi muốn hỏi ông về các hồ sơ kinh doanh của ông. Các tập đoàn, casino và khách sạn Trump đã bỏn lãn tuyên bố phá sản trong 1/4 thế kỷ trước.

“Năm 2011, ông có nói với tạp chí *Forbes* rằng: ‘Tôi sử dụng luật pháp của đất nước này làm lợi thế cạnh tranh của mình.’ Nhưng cùng lúc đó, các chuyên gia tài chính liên quan đến những vụ phá

sản này lại nói rằng những người cho các công ty của ông vay tiền đã chịu mất hàng tỷ đô la.

“Vậy thưa ngài, câu hỏi liên quan đến những hồ sơ đó là: Tại sao chúng tôi nên tin tưởng để ông điều hành các vấn đề quốc gia.”

Trump phản hồi, viện dẫn các hồ sơ thành tích của ông: “Trong hàng trăm thương vụ mà tôi đã thực hiện, chỉ có 4 lần tôi dùng lợi thế của luật [phá sản] của đất nước này, giống như nhiều người khác... Bốn lần, tôi đã tận dụng lợi thế pháp luật. Và thành thật mà nói, bất cứ ai ở vào vị trí của tôi cũng sẽ làm như thế. Thực tế là, tôi đã kiếm được một tài khoản ròng có giá trị hơn 10 tỷ đô la. Tôi có một công ty vô cùng tuyệt vời. Tôi đã thuê hàng nghìn người. Và tôi tự hào về công việc tôi đang làm... Hãy để tôi nói với anh về những người cho vay. Trước hết, những người cho vay đó không phải là con cái bé bỏng của tôi. Họ hoàn toàn là những kẻ giết người. Họ không bé bỏng, ngọt ngào và đáng yêu như anh nghĩ, được chưa?” Nói cách khác, xuyên suốt sự nghiệp kinh doanh lâu dài, Trump đã thành công nhiều hơn là thất bại. Công việc của ông là kinh doanh mạo hiểm, và ai cũng biết rằng khi đã nhúng chân vào đó – hãy chấp nhận những rủi ro tiềm ẩn, hoặc là thất bại, hoặc là một khối tài sản.

Không ai luôn luôn thắng lợi suốt cuộc đời, chỉ có những người thất bại mới là luôn luôn thất bại. Và trong hồ sơ thành tích, nó rõ ràng như đen và trắng. Các con số không nói sai bao giờ.

TẦNG LỚP LAO ĐỘNG

“Tôi thích bất động sản, tôi yêu những tòa nhà. Tôi đang xây tòa tháp dân cư cao nhất thế giới ngay phía trước Liên Hợp quốc. Tôi yêu tòa tháp đó. Tôi thích được đi đến đó. Tôi yêu thích cảm giác được ở bên những công nhân. Tôi thích đi lại trong xi măng cát vữa. Ý

tôi là, điều đó thật khó tin. Và tất cả họ là những người thật sự ủng hộ tôi, bỏ phiếu cho tôi, những người đang xây dựng những tòa nhà đó, và tất cả những tòa nhà đó có mặt trên khắp đất nước. Công nhân là những người thật sự thích tôi.

“Tôi thường nói: Những người giàu ghét tôi và tầng lớp lao động yêu mến tôi. Giờ đây, những người giàu biết rõ về tôi yêu thích tôi, nhưng những người giàu chưa biết tôi, họ thật sự ghét tôi.”

Nguồn:

“Biên bản: Donald Trump thông báo kế hoạch xây dựng hội đồng thăm dò tổng thống” Larry King Live, CNN.com, ngày 8 tháng 10 năm 1999.

www.cnn.com/ALLPOLITICS/stories/1999/trump.transcript/

Trump nói về bản thân

XIN LỖI

“Tôi cho rằng xin lỗi là một hành động tuyệt vời, nhưng trước hết bạn phải làm sai đã... Lúc nào đó, hi vọng là không bao giờ, nếu tôi có làm sai thì chắc chắn tôi sẽ xin lỗi.”

Nguồn:

“Donald Trump trong chương trình *Tonight Show*: Tốt, Xấu và Ảo tưởng”, Jessica Roy, TVGuide.com, 12 tháng 9 năm 2015

www.tvguide.com/news/donald-trump-tonight-show

SỰ QUYẾT ĐOÁN

“Từ khi còn tiểu học, tôi đã là một đứa trẻ cực kỳ hiếu chiến và quyết đoán. Năm lớp hai, suýt nữa tôi bị đuổi học vì đánh một giáo viên dạy nhạc thăm tím mặt mày bởi ông ta chẳng biết gì về âm nhạc. Tôi không tự hào về điều đó, nhưng đây là bằng chứng rõ ràng cho thấy từ nhỏ tôi đã có xu hướng đứng lên và bày tỏ quan điểm của mình theo cách cực kỳ mạnh mẽ. Điều khác biệt là giờ đây tôi thích sử dụng trí óc của mình hơn là nắm đấm.”

Nguồn:

Trump: Nghệ thuật đàm phán, “Trưởng thành” (NXB Random House, 1987).

Bối cảnh:

Trump đã biến nhược điểm thành lợi thế khi ông sử dụng nó để thúc đẩy các cuộc đàm phán của mình. Kể cả những người chỉ trích ông cũng phải thừa nhận điều này. Trump là một người cứng rắn và luôn đạt được những thỏa thuận có lợi. Trong cuốn *Trump: Tôi ở trên đỉnh cao*, ông viết: “Tôi kính trọng những người thông minh, mạnh mẽ giống như cách người khác ngưỡng mộ những vận động viên vĩ đại hay những huyền thoại trong làng giải trí – dù cho những người đó không nổi tiếng hay không gặp thời.”

BỊ NHẬN DẠNG

Bạn muốn biết thế nào là tình trạng bị nhận dạng hoàn toàn? Tôi sẽ nói bạn nghe cách để biết mình đã đạt đến tình trạng đó. Đây là khi những người Nigeria đứng ở góc phố - những người không biết một chữ tiếng Anh nào và bán đồ hàng cho mấy gã ở New Jersey - thấy bạn bước qua và nói, ‘Trump! Trump!’ Cái đó gọi là tình trạng bị nhận dạng hoàn toàn.

Nguồn:

“Trump độc hành”, tác giả Mark Singer, *New Yorker*, 19 tháng 5, 1997

www.newyorker.com/magazine/1997/05/19/trump-solo

Bối cảnh:

Dù New York là nơi Trump thường xuyên lui tới thì việc những người đàn ông trên phố nhận ra ông ngay lập tức cũng không phải là điều bất ngờ. Đó là nhờ truyền hình đã thường xuyên đem đến cho công chúng một hình tượng nhân vật xuất chúng và thành công theo cách mà các phương tiện truyền thông bá ng in ấn không một mình làm được. Chẳng hạn như chương trình truyền hình *Nhân viên*

tập sự - chương trình mà ông có câu nói bất hủ “Bạn bị sa thải!” – đã biến Trump trở thành một cái tên quen thuộc với công chúng.

Như dự đoán, khi đài NBC không tiếp tục hợp tác với Trump, hành động này đã truyền cảm hứng dạt dào cho các tờ báo, với rất nhiều biến thể của câu “Bạn bị sa thải!”

Robert Siegel (“NBC chia tay Trump vì những phát ngôn của ông về người nhập cư Mexico”, NPR.org, 29 tháng 6 năm 2015), giải thích: “NBC không còn hợp tác với Donald Trump. Đài truyền hình đã chấm dứt hợp đồng với nhà tỷ phú vì những phát ngôn gây tranh cãi của ông về người nhập cư Mexico khi ông tuyên bố tranh cử Tổng thống. Nhà phê bình truyền hình NPR Eric Deggans cho rằng hành động của NBC có thể gây tổn hại cho đế chế truyền thông của Trump, trong đó bao gồm hai cuộc thi sắc đẹp và một chương trình truyền hình thực tế.”

Trump nói về sự kiện này (“Trò chuyện cùng Donald: Murdoch, Ailes, NBC và sự vội vàng của một cỗ máy rating truyền hình”): “Ban đầu tôi phải chịu sức ép vì họ muốn thực hiện chương trình *Nhân viên tập sự*, và họ vô cùng giận dữ vì tôi không làm tiếp... Hai tuần trước, tôi nghe được một chuyện mà tôi không tài nào hiểu nổi, rằng NBC đã chấm dứt hợp đồng với Trump. Họ không chấm dứt hợp đồng với tôi mà tôi đã chấm dứt hợp đồng với họ. Nhưng họ đã rất khó chịu.”

THẨM HỌA

“Tôi luôn phản ứng mạnh mẽ với những thảm họa. Tôi từng chịu cảnh cháy nhà, cháy những tòa nhà lớn. Tôi cũng chịu những biến động khiến nền kinh tế toàn cầu sụp đổ vào đầu những năm 1990, nhưng tôi đã vượt qua và trở nên mạnh mẽ hơn. Tôi không rơi vào cảnh phá sản như nhiều người bị tình thế ép buộc, và họ bị đẩy vào

cảnh phá sản như thể thảm họa sẽ không bao giờ xảy đến nữa. Tôi vượt qua và trở nên mạnh mẽ hơn trước. Tôi đã chứng kiến cuộc khủng hoảng kinh tế xảy đến. Tám, chín năm trước, khi tôi mua vé và mọi người bán ra vì họ chẳng có tiền còn tôi thì có rất nhiều tiền và tôi đã mua được rất nhiều tài sản quý giá. Và bạn biết đấy, tôi đã trải qua rất nhiều biến cố khác nhau, nhưng tôi luôn vượt lên dẫn đầu.”

Nguồn:

“Ngày tuyên thệ của Donald Trump” Hugh Hewitt, bản ghi, HughHewitt.com, 3 tháng 9 năm 2015.

www.hughhewitt.com/donald-trump-on-the-day-he-took-the-pledge/

SỰ NGỜ VỰC

“Tôi chứng kiến mọi người *chèn ép* Fred và tôi rút ra được bài học rằng *phải luôn cảnh giác cao độ 100%*, điều mà Fred đã không làm. Anh ấy không thực sự hiểu được tại sao cần phải làm như vậy, đó là một sai lầm *tai hại* trong cuộc sống. Mọi người quá cả tin. Tôi là người luôn ngờ vực tất cả. Một cách tự động, tôi luôn tìm hiểu con người, đó là cách tôi sống, dù cho có như thế nào đi nữa.”

Nguồn:

“Donald Trump” Glenn Plaskin, *Playboy*, tháng 3 năm 1990.

Bối cảnh:

Anh trai của Trump, Fred Trump Jr, được kỳ vọng đi theo con đường của cha nhưng ông nhận thấy kinh doanh không phải là niềm đam mê của mình. Ông trở thành một phi công và “chết vì

suy tim do ngộ độc rượu cấp tính”, theo thông tin từ *Playboy*. Donald Trump, người không bao giờ uống rượu và cà phê vì anh trai ông đã khiến ông nhận thức được tác hại của việc hút thuốc và uống rượu – những điều mà ông cũng đã răn dạy các con mình. Trong *Hồ sơ Brody* (“Khía cạnh con người: Donald Trump nói về cái chết do nghiện rượu của anh trai”, David Brody, bản tin CBN, lên sóng tháng 4 năm 2011), Donald Trump nói rằng ông luôn quá quyết và liên tục răn đe con cái về những con quái vật song sinh này đến nỗi “Ivanka, con gái tôi phải thốt lên, ‘Bố đừng nói nữa, bố đừng có nói nữa.’ Nhưng tuấn nào tôi cũng nhắc nhở chúng một lần, và tôi nghĩ rằng chúng đã vượt qua được sức cám dỗ khủng khiếp của rượu chè, ma túy và cả thuốc lá. Vậy nên chúng không hút thuốc, lạm dụng ma túy và uống rượu. Tôi nghĩ vậy, tôi hy vọng là vậy.”

NGƯỜI LÀM GIẢI TRÍ, CHÍNH TRỊ GIA, HAY CẢ HAI?

“Nếu nói về khí chất – và tất cả chúng ta đều biết rằng – nếu nói về khí chất, tôi nghĩ mình có một khí chất lớn lao. Tôi đã gây dựng một tập đoàn độc nhất vô nhị với những tài sản phi thường đầy tính biểu tượng, một trong những tập đoàn bất động sản hùng mạnh.

Tôi có thể là một người làm giải trí, vì tôi đã đạt được thành công rực rỡ với những cuốn sách bán chạy khắp thế giới, với chương trình *Nhân viên tập sự* và tất cả những điều tôi đã làm.

Nhưng tôi sẽ nói cho các bạn biết điều này: Tôi làm doanh nhân giỏi hơn hàng vạn lần so với làm một người giải trí, và đó là kiểu tư duy mà đất nước này cần văn hóa, vì lúc này chúng ta đang nợ 19

ngàn tỷ đô la, 19 ngàn tỷ đô la, và chúng ta cần tư duy của một doanh nhân để khôi phục đất nước.

Và tin tôi đi, tính khí của tôi rất dễ chịu, rất ôn hòa. Nhưng chúng ta sẽ nhận được sự tôn trọng từ các nước. Hiện giờ chúng ta không hề được tôn trọng.”

Nguồn :

“Bản ghi: Đọc toàn bộ biên bản buổi tranh luận thứ hai của Đảng Cộng hòa”, Ryan Teague Beckwith, Time.com, 16 tháng 9, 2015

<http://time.com/4037239/second-republican-debate-transcript-cnn/>

Bối cảnh:

Trong buổi tranh luận thứ hai của Đảng Cộng hòa, Carly Fiorina có nói, “Tôi nghĩ rằng Trump là một người làm giải trí tài ba. Ông ta rất giỏi trong lĩnh vực đó.”

Không thể phủ nhận rằng Trump là một người làm giải trí, nhưng như ông đã liên tục nhắc đi nhắc lại trong vô số cuộc phỏng vấn, ông cũng là một doanh nhân thành đạt lâu năm. Jake Tapper, người chủ trì cuộc tranh luận, đã so sánh hai ứng viên trong vai trò của một người làm kinh tế: “Bà Fiorina, bà là CEO của Hewlett-Packard. Donald Trump có nói nguyên văn rằng bà đã “khiến HP lụn bại”, sau đó nhả tâm sa thải hàng ngàn người. Đối với những người bỏ phiếu để tìm ra một ứng viên có kinh nghiệm tư doanh để tạo ra việc làm cho người dân Mỹ, tại sao họ nên chọn bà thay vì Donald Trump?”

Trong buổi tranh luận đó, Trump còn nói thêm: “Hiệu trưởng trường đại học thương mại Yale, Jeffrey Sonnenfeld, đã viết trong

một bài báo gần đây rằng nhiệm kỳ CEO của Carly là một trong những nhiệm kỳ tồi tệ nhất mà ông từng chứng kiến, đứng trong top 20 nhiệm kỳ tệ nhất lịch sử kinh doanh. Công ty là một thảm họa và tiếp tục là một thảm họa... Carly nói rằng lợi nhuận tăng trưởng, đó là do bà ta đã mua lại Compaq. Đó là một thương vụ tồi tệ, và nó thực sự dẫn công ty đến ngưỡng suy tàn. Còn có một công ty khác trước đó là công ty Lucent. Carly từng làm việc ở Lucent. Và Lucent cũng đã biến thành một thảm họa. Nên tôi chỉ có thể nói thế này: Bà ta không đủ năng lực điều hành bất kỳ công ty nào của tôi. Đó là điều tôi có thể khẳng định với mọi người.”

SỰ MONG MANH CỦA CUỘC ĐỜI

“Cuộc sống thật mong manh dù cho bạn có là ai, dẫu cho bạn có đang làm tốt công việc của mình đến thế nào, dù bạn có xây được bao nhiêu tòa nhà tráng lệ hay có bao nhiêu người biết tên bạn đi chăng nữa. Không có ai trên Trái Đất này là có thể an toàn tuyệt đối, vì không gì có thể bảo vệ chúng ta khỏi những bi kịch của cuộc đời và sự khốc nghiệt của thời gian.”

Nguyên:

Trump: Tôi ở trên đỉnh cao, “Đến phần khó khăn” (NXB Random House, 1990).

Bối cảnh:

Vào ngày 10 tháng 10 năm 1989, “một ngày thay đổi cuộc đời tôi”, Trump nhận được tin ba vị giám đốc điều hành của mình đã tử nạn trong một vụ tai nạn máy bay trực thăng. Ông biết được tin theo một cách không thể tồi tệ hơn, từ một phóng viên tin tức của đài CBS-TV, anh ta đã gọi điện cho ông và nói: “Năm người chết, thưa ông

Trump. Tất cả đều nằm trong túi đựng xác. Ông có bình luận gì không?”

Chiếc trục thăng thuê đã gặp phải trục trặc kỹ thuật nghiêm trọng, khiến toàn bộ năm người trên trục thăng tử nạn. Trump nói rằng điều đó khiến ông nhận ra rằng không điều gì có thể bảo vệ một người khỏi sự ngẫu nhiên của vũ trụ, rằng sự an toàn trên đời này chỉ là một ảo tưởng.

Giờ đây ở tuổi 69 và đang trải qua cuộc hôn nhân thứ ba, Trump ngày một trân trọng cuộc sống mong manh và quý giá. Những người gần gũi và thân thiết với ông – gia đình, bạn bè và nhân viên – là những thứ quan trọng nhất. Không giống như những vật sở hữu như những chiếc xe sang trọng, bất động sản, trục thăng hay những tòa nhà thương mại, mạng sống con người là không thể thay thế.

BẮT TAY

Tại câu lạc bộ 21 ở Manhattan, khi một người đàn ông vừa mới đi ra từ nhà vệ sinh và đến gần bạn: “Giờ thì tôi có hai lựa chọn. Không bắt tay và khiến người đàn ông đó suốt đời căm ghét Donald Trump. Nhưng tôi không muốn như vậy. Tôi cũng có trái tim. Hoặc bắt tay. Và bạn không thể biết được bạn đang bắt tay với thứ gì. Và bạn biết tôi đã làm gì không? Tôi đã bắt tay anh ta. Sau đó, tôi ăn uống mát ngon, vì tôi chẳng biết tay anh ta đã sờ vào những đâu. Nhưng tôi có thể đoán chắc rằng đó không phải là chỗ hay ho gì.”

Nguồn:

“Sau bữa thịt nướng, phản ứng thường thấy của Trump”, Micheal Barbaro, *New York Time*, 1 tháng 5 năm 2011; bản in ngày 2 tháng 5 năm 2011.

www.nytimes.com/2011/05/02/nyregion/after-roasting-trump-reacts-in-character.html?_r=0

Bộ i cảnh:

Có thể xem đó là một tật của Trump, nhưng thực tế, ông chưa bao giờ thích thú với việc bắt tay. Ông cho rằng hành động đó không hợp vệ sinh.

Như ông từng viết trong cuốn *Trump: How to get rich (Trump: Cách làm giàu)*, “Đây đúng là một tập tục kinh khủng. Rất nhiều lần, một ai đó rõ ràng là đang ốm, do cảm lạnh hoặc cảm cúm, đến gần tôi rồi nói, ‘Ông Trump, tôi rất vinh hạnh được bắt tay ông.’ Thực tế y khoa đã chỉ ra rằng đó chính là cách thức lây lan của vi trùng. Giả như thay vì bắt tay, chúng ta có thể bắt chước phong tục cúi đầu chào nhau của người Nhật.”

HỌC HỎI TỪ CUỘC SỐNG

“Rất nhiều người hỏi tôi, ‘Nếu được làm lại, ông sẽ làm gì?’ Tôi luôn đưa ra cùng một câu trả lời. Tôi xem xét cuộc đời vì cuộc đời là một câu hỏi mà bạn chẳng thể làm được gì. Tôi là một người thực tế. Tất cả mọi người đều mắc sai lầm, ai cũng mắc sai lầm, bạn có những sai lầm, tôi cũng có, tất cả chúng ta đều có. Mấu chốt là bạn phải học hỏi từ những sai lầm của mình. Như vậy, sai lầm đó sẽ không tái diễn. Thế nên, tôi không muốn làm điều gì hơn. Tôi đã sống một cuộc sống hào hăng, một cuộc sống tuyệt vời. Tôi thực sự tận hưởng cuộc sống của mình. Tôi có một gia đình êm ấm, những đứa con tài giỏi. Tóm lại tôi chỉ muốn nói một điều về tất cả những chuyện này là không có sự bù đắp nào cả, nhưng bạn cần phải học hỏi từ tất cả mọi thứ.”

Nguồn:

“Phỏng vấn Donald Trump: Bản ghi phần hai”, George Stephanopoulos, Thời sự ABC, 19 tháng 4 năm 2011.

<http://blogs.abcnews.com/george/2011/4/donald-trump-interview-transcript-part-two.html>

SAI LẦM

“Bạn phải học hỏi từ những thành công và những thất bại của bản thân. Nếu không học hỏi từ những sai lầm thì bạn thật ngu ngốc. Lý tưởng nhất là chúng ta nên học hỏi từ những sai lầm của họ, vì điều đó giúp chúng ta bớt đau đớn và trả giá ít hơn. Nhưng tôi chẳng muốn thay đổi nhiều những điều tôi đã làm. Chẳng hạn, người ta từng bảo tôi, ‘Đừng thực hiện *Người tập sự* vì chương trình đó không đời nào có thể thành công trên truyền hình, chỉ rất ít chương trình làm được điều đó’. Nhưng trái với mong muốn của nhiều người, tôi đã thực hiện chương trình. Vậy nên bạn phải biết nhìn nhận mọi thứ một cách sáng suốt.”

Người nói:

“Donald Trump”, Candace Taylor, TheRealDeal.com, 2009.

<http://therealdeal.com/closings/donald-trump/>

NGƯỜI PHẢN ĐỐI

“Nếu bạn muốn thành công, bạn phải làm quen với việc thường xuyên nghe thấy tiếng *không* và mặc kệ nó. Những người bỏ cuộc chẳng bao giờ đi đến đâu. Bạn sẽ không thể thành công nếu nghe theo những lời phản đối. Mọi người không quan tâm đến bạn đâu. Họ không muốn những điều tốt đẹp nhất dành cho bạn; họ chỉ quan tâm đến bản thân mình. Hầu hết mọi người khi nói không,

đó là họ đang muốn thu lợi về mình. Đừng để tiếng không tùy tiện của ai đó ngăn cản bạn.”

Nguồn:

Think Big and Kick Ass in Business and Life, viết cùng Bill Zankler, phần “Bạn có những điều cần thiết?” (NXB HarperCollins, 2007).

Bối cảnh:

Nhìn qua, Donald Trump không cần những cơn đau đầu đến từ cuộc đua chính trị - nhất là tranh cử Tổng thống. Nhưng mới đây, nhiều người phản đối đã dự đoán ông sẽ thất bại chóng vánh. Như Errol Luis của *New York Times* (“Donald Trump không phải một gã hề: Những dấu hiệu cho thấy ông thực sự muốn giành chiến thắng – và những cuốn sách của ông hé mở những chính sách rõ ràng”, 4 tháng 8 năm 2015) dẫn rằng: “Tôi không đếm nổi bao nhiêu người bạn và người lạ đã chặn tôi trên đường với hàng loạt câu hỏi về việc: Khi nào Donald Trump sẽ từ bỏ cuộc chạy đua vào chức Tổng thống? Tôi trả lời chặc nịch rằng tôi không biết được điều gì hết và mọi người cũng vậy – nhưng chúng ta có thể phỏng đoán ông ta cũng giống như những ứng viên khác, sẽ nỗ lực trụ lại cuộc đua cho đến khi kết quả trở nên rõ ràng. Thời điểm đó tùy suy đoán của mỗi người. Mặc dù theo tôi thấy, một lượng lớn học giả và nhà báo đã sớm có kết luận rằng sự nghiệp chính trị của Trump sẽ chấm dứt nhanh chóng.”

Ở buổi tranh luận đầu tiên giữa các ứng viên Đảng Cộng hòa, thậm chí một người bạn của Trump, Thống đốc bang Ohio, John Kasich đã nói rằng: “Chúng ta cần học hỏi từ Trump nếu chúng ta thực sự định học hỏi. Vấn đề của Donald Trump là thế này. Ông ta kích động nỗi lo âu trong lòng mọi người. Mọi người đều vỡ mộng.

Họ buồn chán. Họ nghĩ rằng chính phủ không giúp ích gì cho mình. Và những người muốn đưa ông ta lên đều đang mắc sai lầm.”

Giữa những đánh giá thấp nhẽm vào Trump, trong buổi tranh luận đầu tiên giữa các ứng viên Tổng thống của Đảng Cộng hòa, ban biên tập của *Washington Post* (“Chỉ có vồn vện vài ứng viên của Đảng Cộng hòa sống thực tế”, 7 tháng 8 năm 2015) đã kết luận: “Có rất nhiều ứng viên không đủ can đảm, thiếu hiểu biết một cách khủng khiếp, hoặc cả hai, và ông Trump là người tệ nhất. Những ứng viên Đảng Cộng hòa này sẽ tạo ra một thế cục chính trị thảm họa. Ông Trump không phải là một ứng viên đáng tin cậy.”

Đến bây giờ, còn có nhiều người nữa cho rằng Trump sẽ từ bỏ cuộc đua, nhưng như Errol Louis đã quan sát, Trump không cho thấy dấu hiệu từ bỏ nào: “Chúng ta có thể phỏng đoán ông ta cũng giống như những ứng viên khác, sẽ nỗ lực trụ lại cuộc đua cho đến khi kết quả trở nên rõ ràng.”

Nếu Trump nghe theo những người chỉ trích mình thì ông đã không bao giờ tranh cử. Khi tham gia tranh cử, người ta nói rằng ông sẽ không công khai báo cáo tài chính, nhưng ông đã làm như vậy; họ gán những biệt danh cho ông (“gã nhu nhược lắm mồm”, trên tờ *Des Moines Register*), và ông không bỏ cuộc. Khi ông đứng trên sân khấu tại buổi tranh luận đầu tiên giữa các ứng viên Đảng Cộng hòa, ông lập tức gặp phải khó dễ từ những nhà quản trị, khi họ hỏi thẳng ông câu hỏi mà họ đã biết trước câu trả lời: Liệu ông có ủng hộ cho ứng viên triển vọng của Đảng Cộng hòa không nếu ông không được đề cử? Và liệu ông có tranh cử với tư cách độc lập không?

Rất nhiều người đã nói *Không*, nhưng Trump đáp lại: “Tôi không quan tâm họ nghĩ gì.”

Điểm mấu chốt: Trump đang chơi một trò chơi để giành chiến thắng. Dù ban đầu chỉ là trò đùa của giới truyền thông khi ông còn rõ công bố tranh cử, nhưng hiện tại ông đã nhận được nhiều quan tâm nghiêm túc hơn từ các ứng viên Đảng Cộng hòa và giới truyền thông. Ghi chú của Susan Page, tờ *USA Today* (“Không ngừng trôi dạt nhanh chóng, Trump khiến các đối thủ cạnh tranh đau đầu”, 23 tháng 10 năm 2015), “Thật quá khó để phủ nhận nhà tỷ phú ngôi sao 69 tuổi này cũng là một ứng viên Đảng Cộng hòa đáng tin cậy cho cuộc đua vào chức Tổng thống.”

LÒNG KIÊN TRÌ

“Rất nhiều lần tôi gặp những người có những ý tưởng tuyệt vời nhưng họ thiếu kiên định để thực hiện những ý tưởng đó, và đôi khi họ thiếu kỹ năng. Bạn cần biết mọi thứ có thể về những điều bạn đang làm. Không phải lúc nào mọi thứ cũng hoạt động hiệu quả. Vậy nên bạn phải duy trì và không bao giờ được bỏ cuộc. Tôi đã chứng kiến những người bỏ cuộc quá sớm. Tất nhiên có những rủi ro đi kèm nên chúng ta phải biết chung sống với rủi ro. Một số người không có khả năng này và một số thì không phát triển được khả năng này.”

Nguồn:

“Phỏng vấn thứ Hai với Donald Trump và Robert Kiyosaki”,
Dick Donahue, PublishersWeekly.com, 3 tháng 10 năm 2011.

www.publishersweekly.com/pw/by-topic/authors/interviews/article/48931-the-monday-interview-with-donald-trump-and-robert-kiyosaki.html

Bối cảnh:

Trên Twitter ngày 21 tháng 5 năm 2014, Trump viết: “Kiên trì là chìa khóa của thành công. Đừng bỏ cuộc. Tiếp tục nghĩ lớn và bạn sẽ làm được điều mình muốn.” Trong *Trump: Never Give up*, ông nói về những khó khăn gặp phải trong quá trình xây dựng Tháp Trump. Ông viết, “Không có gì là dễ dàng ở ngày đầu tiên. Tôi mất gần ba năm chỉ để nhận được hồ i âm từ người quản lý mảnh đất mà tôi muốn mua. Tôi gọi điện và viết hết lá thư này đến lá thư khác. Tôi đã học được nhiều điều về lòng kiên trì, nhưng tôi cũng học được rằng nếu bạn đam mê điều gì đó, thì dù không có lời khích lệ nào, bạn cũng sẽ không nhụt chí. Chỉ đơn giản là tôi không bỏ cuộc.”

Dù Trump là thói nam châm thu hút những chỉ trích, nhưng kể cả những người chỉ trích ông quyết liệt nhất cũng phải thừa nhận Trump là một người vô cùng kiên định, dù cho có bao nhiêu trở ngại và phải mất bao nhiêu thời gian để vượt qua đi chăng nữa.

THÚ ĂN THỊT

“Nhìn xem, chúng ta còn xấu xa hơn lũ sư tử trong rừng. Xấu xa hơn bất cứ loài thú ăn thịt nào. Sư tử đi săn để kiếm thức ăn, để sinh tồn. Chúng ta đi săn để tiêu khiển. Hành động đi săn của chúng ta gây ra nhiều điều không hay đối với những người khác, như cướp đi tiền bạc của họ hay gì đó. Con người thật xấu xa, thực sự xấu xa! Nhiều khi con người giống như ác quỷ vậy! Vậy nên bạn phải giương nắm đấm lên. Mọi người phải tôn trọng bạn, nếu họ không tôn trọng bạn, thì kể cả họ là người trung thực, họ cũng sẽ bắt đầu đánh cắp từ bạn. Đó là quy luật. Khá buồn, nhưng sự thật là vậy.”

Nguồn:

“Donald Trump nói về tình dục, tiền bạc và chính trị”, Piers Morgan, *British GQ*, GQ-magazine.co.uk, 7 tháng 8 năm 2015, in lại

từ bản in xuấ t bản tháng 12 năm 2008.

www.gq-magazine.co.uk/entertainment/articles/2011-05/17/gq-entertainment-donald-trump-interview-piers-morgan

Bô i cảnh:

Về mặt địa chính trị, một trong những chỉ trích gay gắ t nhấ t của Trump là nước Mỹ giồ ng như diễn viên hài quá cô Rodney Dangerfield: “Tôi không được ai tôn trọng hê t!” Trump chỉ ra rằ ng nước Mỹ đã cho các nước khác không chỉ hàng triệu mà là hàng tỷ đô la, và thường chỉ nhận lại đôi chút, hoặc không có gì.

Chẳng hạn: Trump viế t trong *Times to Get Tough*: “Pakistan không phải là bạn của chúng ta. Chúng ta đã trao cho họ hàng tỷ và hàng tỷ đô la, và chúng ta nhận lại được những gì? Sự phản bội và thiế u tôn trọng – và những điề u tồ i tệ hơn nữa. Khi một chiế c trực thăng của chúng ta bị rơi trong chiế n dịch truy quét Osama bin Laden, Pakistan đã bàn giao lại cho Trung Quố c để các kỹ sư Trung Quố c có thể nghiên cứu và đánh cắ p công nghệ mà chúng ta đã phải bỏ ra hàng tỷ đô la để phát triển. Pakistan cho rằ ng chúng ta là một lũ ngò nghêch.”

Cũng trong chương đó, “Tăng cường cơ bắ p Mỹ”, ông chỉ ra rằ ng khi nước Mỹ tìm thấ y Osama bin Laden, hắ n đang “ở Pakistan, ngay sát một học viện quân sự uy tín nhấ t Pakistan. Sự việc đó nói lên điề u gì? Đó là Pakistan đã luôn biế t Osama ở đâu.”

THỎA THUẬN TRƯỚC HÔN NHÂN

“Ví dụ, do sự đờ ì sộ và phức tạp trong công việc kinh doanh của mình, tôi sẽ mấ t từ mười đế n mười lăm năm ở nhiề u tòa án khác nhau, nhiề u bang, thậm chí nhiề u nước khác nhau chỉ để giải quyế t dứt

điểm giữa tôi và hai người vợ cũ – Ivana và Marla. Đời tôi sẽ dấn chìm trong các tranh chấp tài chính và hiển nhiên tôi sẽ không còn thời gian để viết sách. Nhiều triệu đô la sẽ phải bỏ ra để trả cho luật sư. Điều đó thật lộ bịch. Xét về lèo lái và đàm phán, những điều chủ yếu trong đời tôi, tôi sẽ bị kiện tụng và tráp hậu tòa làm phiền nhiều. Công việc làm ăn của tôi sẽ bị xáo trộn hoàn toàn.”

Nguồn:

Trump: Nghệ thuật lợi ngược dòng, “Nghệ thuật thỏa thuận trước hôn nhân: Nắm chắc một cuộc hôn nhân”(NXB Times Books, 1997).

Bối cảnh:

Hai cuộc hôn nhân đầu tiên của Donald Trump đều kết thúc bằng việc ly dị. “Tôi tự trách bản thân vì công việc làm ăn đã chiếm trọn tâm trí tôi”, Trump trả lời Jake Tapper trong chương trình *State of the Union* của đài CNN. (“Donald Trump nhấn mạnh đến việc cả 3 cuộc hôn nhân của ông đã ‘truyền thống’ như thế nào” của Elise Foley, HuffPost Politics, 28 tháng 6 năm 2015.)

Trump đề cập đến việc cả hai người vợ cũ đều đã phản bác lại bản thỏa thuận trước hôn nhân và thua kiện. Đương nhiên ông cũng có một bản thỏa thuận trước hôn nhân với người vợ thứ ba, Melania Knauss, vào ngày 22 tháng 1 năm 2005, đã sinh cho Trump người con thứ 5, Barron William Trump. Từ *New York Magazine* (“Với chiếc nhẫn (và bản hợp đồng này), chúng ta kết hôn”, tác giả Geoffrey Gray, 27 tháng 3 năm 2006) trích lời Trump: “Nó là một công cụ xù xì, xấu xí. Hãy tin tôi, chuyện này chẳng hề vui vẻ gì. Nhưng biết đâu đến một lúc nào đó khi anh phải nói rằng, ‘Em à, anh nghĩ em là người phụ nữ tuyệt vời, và anh rất thương yêu em, nhưng nếu mối quan hệ của chúng ta không hòa hợp, thì đây là

những gì em được nhận.” Trump không tán đồng với ý kiến cho rằng, trong hôn nhân, tất cả những gì chúng ta cần chỉ là tình yêu. Những gì bạn cần là một hợp đồng trước hôn nhân thật chặt chẽ. Không tin thì hãy hỏi Paul McCartney.

CHẠY ĐIÊN CUỒNG

Glenn Plaskin, tạp chí *Playboy* nói với Trump: “Trong *Trumped!*, một cuốn tiểu sử không được công nhận, John O'Donnell, nhân viên cũ của ông đã miêu tả ông từng xé toạc lớp bọc da của một chiếc limo, đập tung các quân cờ trong một sòng bạc và thường quát mắng các phi công trong các chuyến bay hạ cánh không nhẹ nhàng.”

Trump trả lời: “O'Donnell là một tên bạc nhược. Tất cả đều là bịa đặt. Tôi thậm chí chẳng biết hắn là ai. Hắn cũng chẳng làm tốt công việc của mình. Có rất nhiều cuốn sách viết về tôi, và hầu như lúc nào người ta cũng thêm thắt này nọ và nói những gì họ muốn, kể cả khi điều đó hoàn toàn vô lý. Tôi đã xé da bọc của một chiếc limo ư? Anh đùa đấy à?”

Nguồn:

“Donald Trump”, Glenn Plaskin, *Playboy*, tháng 3 năm 1990.

Bối cảnh:

John R. O'Donnell, cựu chủ tịch và giám đốc điều hành của Trump Plaza Hotel & Casino, đã viết một cuốn sách dạng toàn-bộ-sự-thật. Trong đó, ông phê phán gay gắt Trump và người vợ đầu tiên của Trump, Ivana. O'Donnell miêu tả ông chủ của mình là kẻ đòi hỏi khắt khe quá mức chịu đựng và những cơn giận dữ cùng ngôn từ báng bổ thường được Trump phát ra bằng một giọng the thé. Hiện

không có bằng chứng xác thực hay bác bỏ các thông tin của O'Donnell.

Cuốn sách O'Donnell cũng miêu tả tại sao Trump luôn cảnh giác và có thái độ gay gắt với các cuốn sách viết về ông ta, dù cuốn sách đó có được công nhận hay không.

NHẠY CẢM

“Lúc đó, tôi đang nghe anh nói về Bush và Rubio và một vài người khác, và anh đã quên nhắc đến tên tôi mặc dù tôi đang ‘bôi trơn’ tất cả bọn họ trong cuộc bỏ phiếu”.

Nguồn:

“Lạy Chúa, đừng có nhạy cảm thái quá như thế!” Joe Scarborough vừa có một cuộc phỏng vấn khó tin với Donald Trump”, của Colin Campbell, BusinessInsider.com, 24 tháng 7 năm 2015.

www.businessinsider.com/joe-scarborough-donald-trump-thin-skinned-2015-7

Bối cảnh:

Joe Scarborough là người dẫn chương trình của MSNBC, có mối quan hệ tốt với Donald Trump. Trong cuộc phỏng vấn mà Campbell đề cập, khi Trump hỏi Scarborough về việc bỏ sót tên ông, Scarborough đã trả lời rằng: “Donald, ông đang nói cái gì vậy? Ông đang nói cái gì vậy! Chúng tôi đã nói về ông cả tuần nay rồi! Ông đang nói gì vậy, Donald? Ông nhạy cảm đến vậy cơ à? Chúng tôi đã nói về ông cả tuần nay rồi!”

Campbell đã nhấn mạnh đến việc Scarborough đã liên tục quay lại chủ đề này: “Donald, ông không thực sự nhạy cảm đến mức đấy đúng không? Chúng tôi đã nói về ông rất nhiều. Chuyện này thật buồn cười, Ông nhạy cảm đến mức khó tin đấy, ông bạn.”

Trump tán thành. “Đúng, tôi rất nhạy cảm.”

Trong quá khứ, Bill Maher người viết bài cho chuyên mục trên Cộng hòa mới của tờ *Huffington Post*, và một vài người khác cũng từng chỉ ra rằng, theo họ, Donald Trump là một người nhạy cảm, vậy nên Scarborough không phải là người duy nhất có quan điểm này.

Dòng thời gian

Dòng thời gian rút gọn này là bản tóm lược các cột mốc trong cuộc đời và sự nghiệp của Donald Trump. Tôi chủ đích cung cấp một vài thông tin nhưng không phải toàn bộ về Tập đoàn Tổ chức của Trump, điều mà tôi cho rằng vượt quá khuôn khổ của quyển sách này, vì chúng bao gồm rất nhiều thứ từ bất động sản trên toàn thế giới, khách sạn, sân golf, kinh doanh giải trí và truyền hình, truyền thông, hay các nhãn hàng hóa. Độc giả nếu muốn tìm hiểu thêm có thể xem chi tiết tại www.trump.com.

Lưu ý: DT = Donald Trump.

1946

Donald John Trump sinh ngày 14 tháng 6 ở quận Queens, New York, cha ông là Frederick C. Trump, một chủ đầu tư xây dựng, mẹ ông là Mary MacLeod.

Anh chị em của ông bao gồm: Maryanne Trump Barry (thẩm phán tòa án phúc thẩm liên bang, quận New Jersey), Fred Trump Jr. (phi công hàng không; mất năm 1981), Robert Trump (phó chủ tịch điều hành tập đoàn Trump), và Elizabeth Trump Grau (một trợ lý hành chính trong lĩnh vực ngân hàng).

1950–1959

DT theo học Kew-Forest, một trường dự bị đại học K-12 dành cho cả nam lẫn nữ ở Forest Hill, New York. Ông được coi, và chính bản thân ông cũng công nhận, là một đứa trẻ bướng bỉnh. “Kể từ hồi tiểu học,

tôi đã là một đứa trẻ cực kỳ hiếu chiến và quyết đoán.” (*Trump: Nghệ thuật đàm phán*). Theo tờ *Washington Post* (17 tháng 7 năm 2015), cha của Trump “đã phải đến gặp ban giám hiệu. Các vấn đề về hành vi của Donald đã khiến ông bị đuổi học. Sau đó ở tuổi 13, cha mẹ đã gửi ông đến Học viện Quân sự New York, theo như Biography.com, cha mẹ ông hy vọng rằng ‘sự kỷ luật ở học viện sẽ hướng năng lượng trong người trẻ về những hành vi tích cực.’”

1959–1964

DT vào học tại Học viện Quân sự New York vì “cha tôi quyết định gửi tôi đến một trường quân sự, cho rằng một khóa huấn luyện quân sự nhỏ có thể có ích cho tôi. Tôi đã không hào hứng lắm với ý tưởng đó, nhưng hóa ra cha tôi đã đúng. Tôi đã học đến hết năm cuối, và thời gian ở đó, tôi đã học được rất nhiều điều về kỷ luật và về việc hướng tính khí hung hăng của mình vào những thành tựu. Vào năm cuối, tôi đã được phân làm đội trưởng đội sinh viên trường quân sự.” (*Trump: Nghệ thuật Đàm phán*)

Tháng 6 năm 1964, DT tốt nghiệp Học viện Quân sự New York, với bảng thành tích rực rỡ trong thể thao và là một người đứng đầu giới sinh viên.

1964–1966

DT theo học đại học Fordham sau đó chuyển đến trường Tài chính Wharton thuộc đại học Pennsylvania. Trong thời gian đi học, DT đã tham gia hoạt động kinh doanh của gia đình, Trump Management Co., tập trung vào các quận xung quanh Manhattan.

1968

DT nhận bằng cử nhân kinh tế của trường Tài chính Wharton thuộc Đại học Pennsylvania. “Vào thời điểm đó” ông có viết trong cuốn *Trump: Nghệ thuật đàm phán*, “nếu bạn định tạo dựng sự nghiệp trong kinh doanh, Wharton là nơi bạn nên theo học. Harvard có thể sản sinh ra rất nhiều CEO – những người quản lý các công ty công – nhưng những nhà khởi nghiệp hầu như đều theo học Wharton... Có lẽ điều lớn nhất tôi học được từ Wharton là đừng để bằng cấp che mờ mắt bạn... Theo quan điểm của tôi, bằng cấp không chứng tỏ được gì nhiều, nhưng nhiều người tôi làm việc cùng lại rất coi trọng chúng, và thường coi bằng cấp là thứ rất đáng tin cậy.”

(Ba người con của Trump, Donald Jr., Eric, và Ivanka, đều tham gia hoạt động kinh doanh của gia đình. *BusinessInsider*, dẫn lời Jack Dickey [Time.com, 16 tháng 8 năm 2015], tập đoàn Trump “theo báo cáo có đến 22.000 nhân viên, 9 khách sạn sang trọng, 17 sân golf và 18 tòa biệt thự tư nhân sang trọng trên toàn thế giới. Don Jr. có nhiệm vụ quản lý danh mục tài sản hiện có, Ivanka giám sát các khách sạn gia đình, và Eric quản lý các sân golf.”)

1971

DT chuyển đến một căn hộ ở Manhattan, tại đường 75 Đại lộ 3, “Tôi phấn khích với việc chuyển đến căn hộ đó hơn nhiều so với việc chuyển đến ba tầng thượng của tòa Tháp Trump 15 năm sau đó. Tôi là một cậu bé đến từ Queens và làm việc ở Brooklyn, rồi đột nhiên, tôi có một căn hộ ở phía thượng Đông Manhattan.” (*Trump: Nghệ thuật đàm phán*) Ông bắt đầu sự nghiệp của mình là một chủ đầu tư xây dựng.

1972

DT thực hiện vụ giao lịch lớn đầu tiên với việc bán Swifton Village tại Cincinnati, Ohio, với mức giá 6,75 triệu đô la.

1974

DT mua mảnh đất gần sông Hudson, thường được gọi là Bãi Phía Tây. Trên mảnh đất 37 héc-ta này, Trump xây dựng một khu phức hợp gọi là Television City, về sau đổi tên thành Trump City. Theo trang Observer.com (Eliot Brown, 5 tháng 8 năm 2008), “Trump bán phần lớn cổ phần của mình vào giữa những năm 1990 cho một nhóm các nhà đầu tư từ Hồng Kông. Vào giữa năm 2005, tập đoàn Extell và Carlyle mua phần tài sản còn lại với mức giá 1,76 tỷ đô la, dù sau đó Trump đệ đơn kiện cho rằng các nhà đầu tư Hồng Kông đã có thể nhận được một mức giá cao hơn.”

DT trở thành chủ tịch của doanh nghiệp gia đình, Trump Management Co., và sau đó, vào năm 1980, được đổi tên thành Trump Organization.

1976

DT và tập đoàn Hyatt liên kết để mua lại chuỗi khách sạn Commodore Hotel, biến nó thành Grand Hyatt. Ngày 7 tháng 10 năm 1996, Hyatt mua đứt cổ phần của Trump với giá 142 triệu đô la.

1977

DT kết hôn với Ivana Marie Zelníková, một người mẫu thời trang ở New York. Ngày 31 tháng 12, gia đình Trump chào đón đứa con đầu tiên trong ba đứa: Donald Trump Jr.

1979

Sau khi mua xong “chủ quyền trên không” từ Tiffany ngay bên cạnh, DT đã mua cửa hàng mười một tầng Bonwit Teller ở Đại lộ số 5 giữa đường 56 và 57. Ông cho xây lại thành một phức hợp 68 tầng với cửa hàng bán lẻ, văn phòng công sở cho thuê, và chung cư; ba tầng cao nhất là nơi ở riêng của ông với diện tích khoảng 2780 mét vuông. Tòa nhà đầu tàu này được đặt tên là Tháp Trump (Trump Tower), là trụ sở của Trump Organization.

1980

DT tiếp quản dự án xây dựng sân trượt băng Wollman ở công viên Trung tâm, sau khi chính quyền thành phố New York thất bại trong nỗ lực phát triển và tiêu tốn 12 triệu đô la cũng như 6 năm thi công. (Sân trượt băng Trump, được điều hành bởi Trump Organization, mở cửa từ tháng 10 đến tháng 4 hàng năm.)

DT cho mở cửa Grand Hyatt New York sau những thay đổi lớn.

1981

Ivanka Trump, người con thứ hai của Trump, chào đời vào ngày 30 tháng 10. Cô đã cùng với anh trai mình tạo nên Trump Hotel Collection. Cô cũng bắt đầu thương hiệu của riêng mình với nhãn hàng quần áo và phụ kiện được bán bởi các cửa hàng cao cấp. Cô hiện đang làm việc với tư cách phó chủ tịch điều hành các vụ mua lại, sáp nhập và phụ trách phát triển công việc làm ăn của công ty gia đình, ngoài ra cô còn là tác giả của cuốn *The Trump Card: Playing to Win in Work and Life* (Tạm dịch: Lá bài của Trump: Giành chiến thắng trong công việc và cuộc sống (NXB Touchstone, 2009).

1982

DT mua lại bất động sản của Harrah và đổi tên thành Trump Plaza.

1983

Tháp Trump mở cửa tại trung tâm Manhattan và trở thành địa điểm lớn hấp dẫn du khách.

DT trở thành ông chủ của đội bóng bầu dục New Jersey Generals, thành viên của giải bóng bầu dục quốc gia. Giải này đã dừng tổ chức chỉ sau 3 mùa.

1984

Eric Trump, người con thứ ba của Trump ra đời. Như anh chị của mình, anh được định hướng đi theo con đường kinh doanh của gia đình; hiện anh đang là giám đốc điều hành về sáp nhập, mua lại và phát triển của công ty, anh chuyên về xây dựng. Anh sở hữu xưởng rượu nho Trump, trên mảnh đất 527 héc-ta gần Charlottesville, Virginia, đi vào hoạt động từ năm 2011.

1985

DT mua Mar-a-Lago, một dinh thự xa xỉ ở Palm Beach, Florida (giờ dinh thự đó là một câu lạc bộ tư nhân với tên gọi Mar-a-Lago Club).

DT mua tòa chung cư tại số 106 Nam Công viên Trung tâm và ngay liền kề khách sạn Barbizon Plaza, về sau được ông sang sửa và đổi tên thành Trump Parc. Được xây dựng từ năm 1930, các căn hộ của khu chung cư đều được rao bán.

1987

DT xuất bản cuốn sách bán chạy đầu tiên của mình, *Trump: Nghệ thuật đàm phán*, NXB Random House.

1988

DT mua khách sạn Plaza tại đường 59 Đại lộ số 5 với mức giá 210 triệu đô la cho miếng đất và 180 triệu đô la cho tòa khách sạn và cơ sở vật chất, tổng cộng 390 triệu đô la.

Năm 1995, Trump bán khách sạn này với mức giá 325 triệu đô la, sau đó nó tiếp tục được bán lại với mức giá 675 triệu đô la vào năm 2004.

1989

DT mua lại hãng hàng không Eastern Air Lines với mức giá 365 triệu đô la và hình thành nên hãng hàng không Trump, bao gồm các chuyến bay ngắn giữa New York và Boston. Ông bán lại hãng máy bay này vào năm 1992 cho US Airways, công ty này chấm dứt hoạt động vào ngày 17 tháng 11 năm 2015, và hiện giờ trở thành một phần của American Airlines.

Cơ trưởng, cơ phó và ba giám đốc điều hành cấp cao, những người vận hành các sòng bạc của Trump, tử nạn trong tai nạn trực thăng khi trở về thành phố Atlantic.

DT khởi công xây dựng Trump Taj Mahal, một sòng bạc lớn, tại 1000 Boardwalk thành phố Atlantic, New Jersey.

1990

Thị trường bất động sản sụp đổ, ảnh hưởng lớn đến Tập đoàn Trump. Bằng quyết tâm mạnh mẽ và sự gan góc, Trump đã xoay sở

để vực lại tập đoàn.

DT mở sông bạc thứ ba của mình tại Atlantic, Trump Taj Mahal; Michael Jackson đã biểu diễn tại lễ khánh thành sông bạc này. DT tự đặt tên cho nó là “kỳ quan thứ tám của thế giới”.

Trump bán du thuyền mang tên *Trump Princess* của mình, với mức giá 110 triệu đô la, ông đã mua nó với mức giá 30 triệu đô la vào năm 1987 từ một vị vua ở Brunei.

1992

DT và Ivana Trump hoàn tất cuộc ly dị đầy tranh chấp và được công khai tuyên bố thông rộng rãi của họ, kết thúc cuộc hôn nhân 15 năm. Các khoản lợi từ hoạt động kinh doanh của Trump được bảo vệ nhờ những điều khoản trong bản hợp đồng trước hôn nhân của họ. (Ivana sau này đã phát triển nhãn hàng thời trang, trang sức riêng của bà, được quảng bá trên ti vi và các kênh mua sắm, ngoài ra bà cũng viết một vài cuốn sách.)

1993

DT cưới người vợ thứ hai, Marla Maples, cô đã sinh Tiffany Ariana Trump vào ngày 13 tháng 11 (tạp chí *People*, 7 tháng 8 năm 2015, cho biết rằng Tiffany theo học tại Pennsylvania, trường cũ của cha cô. Cô giữ cho bản thân không quá nổi bật, nhưng cô đã xuất hiện trong cuộc tranh luận đầu tiên của Đảng Cộng hòa trong một chương trình gây kết gia đình).

1994

DT trở thành đồng sở hữu một địa danh của thành phố New York, tòa Empire State Building. (Hãng tin A.P, ngày 8 tháng 7 năm 2004

giải thích rằng, “Việc này không tiêu tốn của Trump một xu. Để đổi lấy việc đã giúp dàn xếp vấn đề tài chính cho NS America, công ty đã mua tòa nhà này với giá 45 triệu đô la vào tháng 11, Trump lấy về hơn 50% cổ phần của tòa nhà.”)

DT và cộng sự người Nhật Bản của ông bán tòa Empire State Building cho người thuê tòa nhà này dài hạn với mức giá 57,5 triệu đô la.

1996

DT bỏ 10 triệu đô la để trở thành chủ sở hữu của Tổ chức Hoa hậu Hoàn vũ, nổi tiếng với các cuộc thi: Hoa hậu Hoàn vũ, Hoa hậu Hoa Kỳ, Hoa hậu Thiếu niên Mỹ.

1999

Donald ly dị Marla Maples.

Maples, trên tờ *New York Times*, ngày 14 tháng 11 năm 2012, đã trả lời phóng viên Judith Newman, “Về Donald, cô biết đây, tôi thấy một ánh sáng tích cực thực sự từ ông ấy. Tôi có thể nhìn thấy cái thiện, và chúng tôi có được sự kết nối này. Chỉ có điều ông ấy lại có tiền. Thành thật mà nói tiền cùng với quyền lực đã chen vào giữa con đường tình yêu của chúng tôi. Dù gì đi nữa, chúng cũng đã hủy hoại tình yêu.”

Quan điểm của Donald lại khác. Như ông đã giải thích trong cuốn *Trump: Nghệ thuật lợi ngược dòng* (1997), “Sự thật là thời gian trôi qua và con người thay đổi. Bạn có thể yêu say đắm khi mới cưới nhau, nhưng sau nhiều năm, bạn chẳng còn quan tâm đến việc sống cùng người đó một chút nào nữa.”

Cha của Donald, Fred Trump, qua đời.

DT tổ chức một ủy ban thăm dò để chuẩn bị cho cuộc tranh cử Tổng thống vào năm 2000 (ngày 7 tháng 10). Nhận ra rằng không thể giành chiến thắng với tư cách ứng viên độc lập, ông chuyển sang liên minh với Đảng Cộng hòa.

DT mở ra Trung tâm quản lý người mẫu Trump, giới thiệu những siêu mẫu.

DT, một thành viên Đảng Cộng hòa, lại chuyển sang liên minh với Đảng Độc lập của New York (một kiểu Đảng Cải cách của bang). Ông cân nhắc khởi động một chiến dịch tranh cử Tổng thống nhưng cảm thấy rằng một ứng viên Đảng Cải cách không thể nào giành chiến thắng, và quyết định không tranh cử. “Tôi hiểu điều này. Tôi hiểu những thời điểm thuận lợi và những thời điểm không thuận lợi. Ý tôi là, tại sao một chính trị gia lại có thể làm tốt hơn tôi?” (CNN.com/ALLPOLITICS, 25 tháng 10 năm 1999).

2001

DT đăng ký làm thành viên Đảng Cộng hòa. (Theo trang TheSmokingGun.com, ngày 6 tháng 8 năm 2015, lý lịch ghi danh tranh cử của Trump thay đổi theo từng năm: Tháng 7 năm 1979, Đảng Cộng hòa, tháng 10 năm 1999, Đảng Độc lập, tháng 8 năm 2001, Đảng Dân chủ, “Tôi không muốn tham gia vào một bữa tiệc”, và vào tháng 4 năm 2012, Đảng Cộng hòa)

DT hoàn tất thi công tòa nhà cao cấp, Tháp Thế giới Trump (Số 845 United Nations Plaza), với mức giá 325 triệu đô la.

2004

DT hợp tác với NBC trong vai trò người dẫn chương trình và trợ lý sản xuất của chương trình *Nhân viên tập sự*. Sau đó ông cùng Mark Burnett đồng sản xuất chương trình *Nhân viên tập sự nổi tiếng*. (Hai chương trình đều kéo dài 14 mùa phát sóng.)

DT nghiên cứu việc chạy đua vào ghế Tổng thống một lần nữa, lần này ông đặt cược vào Đảng Cộng hòa, nhưng cuối cùng lại quyết định không tranh cử.

Nhân viên tập sự được đề cử giải Emmy cho chương trình Giờ vàng nhưng không giành được giải. (Tiếp tục được đề cử vào các năm 2005, 2006 và 2009 nhưng không lần nào giành được giải.)

2005

DT cưới người vợ thứ ba, Melania Knauss, tại một nhà thờ Anh giáo ở thị trấn ven biển Bethesda tại Palm Beach, Florida, sau đó ông tổ chức một bữa tiệc chiêu đãi tại câu lạc bộ Mar-a-Lago của mình. Chi phí cho đám cưới vào khoảng 1 triệu đô la (22 tháng 1).

DT khánh thành Trường Đại học Trump (đổi tên thành Trường đào tạo Doanh nhân Trump vào năm 2010). Một phóng sự của CNN (Jeanne Sahadi và Karen McGowan, 24 tháng 7 năm 2015) báo cáo rằng trường này hứa “sẽ đào tạo cho sinh viên những kỹ năng đầu tư của những người tầm cỡ để trở nên giàu có trong lĩnh vực bất động sản.” DT hiện đang phải đối mặt với hai vụ kiện từ các cựu sinh viên và hội luật sư New York. Một vụ kiện, từ một sinh viên đã trả 36 nghìn đô la tiền học, nói rằng “Đại học Trump không làm đúng những lời hứa hẹn của mình về việc cung cấp một chương trình giáo dục hàng đầu.”

DT, cùng một hiệp hội những nhà đầu tư Hồng Kông, bán “một dãy các mảnh đất nối tiếp nhau hướng ra sông và ba tòa nhà ở

Thượng Bờ Tây với mức giá khoảng 1,8 tỷ đô la, trở thành vụ mua bán nhà đất lớn nhất lịch sử thành phố và là dấu hiệu mới nhất cho một thị trường nhà đất đang lên cơn sốt.” (“Tập đoàn Trump bán căn hộ ở khu Bờ Tây...,” Charles V.Bagli, tờ *New York Times*, ngày 1 tháng 6 năm 2005.)

2006

DT tranh cãi với Rosie O'Donnell, bạn dẫn với ông trong chương trình *Góc nhìn*, cô quả quyết rằng Trump “không phải là người-tự-thành-đạt” mà là “một tên bán hàng xảo trá trong bộ phim *Ngôi nhà nhỏ trên thảo nguyên*” và sau đó còn bới móc quá khứ hôn nhân của ông. Trump, người nổi tiếng với chiêu gây ông đập lưng ông, phản pháo với tạp chí *People* rằng, “Bạn không thể cứ nói những điều dối trá. Rosie sẽ phải hối hận vì những lời cô ta đã nói [rằng ông tuyên bố phá sản cá nhân, thực tế thì đó là phá sản doanh nghiệp]. Rất có thể tôi sẽ kiện cô ta ra tòa vì đã phát biểu những điều dối trá đó - và chuyện này sẽ rất vui đấy. Rosie là một kẻ thất bại. Một kẻ thất bại thực sự. Tôi nóng lòng kiếm được thật nhiều tiền từ cô bé Rosie béo quay.”

Melania Knauss sinh đứa con thứ năm cho DT, Barron William Trump, vào ngày 20 tháng 3.

DT mua đất ở Scotland, dự định xây một sân golf. Dự án này tốn 150 triệu đô la tiền thiết kế và thi công. Sân golf được khánh thành sau 7 năm, gần Aberdeen.

2007

DT nhận được một ngôi sao trên Đại lộ Danh vọng Hollywood nhờ chương trình *Nhân viên tập sự*.

2009

DT làm hồ sơ phá sản cho công ty thứ tư của mình do các sòng bạc và khách sạn ở Thành phố Atlantic của ông không thể chi trả các khoản nợ.

2010-2012

DT úp mở về khả năng tham gia tranh cử Tổng thống, dấy lên sự phân biệt chủng tộc về Barack Obama, người đang giành được rất nhiều sự chú ý. Ông quyết định không đứng ra tranh cử - ít nhất là tới thời điểm đó.

2015

DT chính thức công bố quyết định tranh cử Tổng thống trong đợt bầu cử năm 2016 tại Thập Trump (16 tháng 6). “Tôi đang chính thức chạy đua để lên chiếc ghế Tổng thống nước Mỹ.”

Trump trực tuyến

Để có thêm thông tin về Donald J.Trump, những nguồn tư liệu trực tuyến sau đây sẽ có ích:

1. www.donaldjtrump.com, một trang web chính trị dành riêng để phục vụ mục tiêu tranh cử Tổng thống của Trump, với thông tin được cập nhật, thư trình bày lập trường, và cả một cửa hàng online với các mặt hàng (mũ chơi bóng chày, nhãn dán, áo phông, v.v..) có in khẩu hiệu “Làm nước Mỹ vĩ đại thêm một lần nữa!”.
2. www.trump.co, một trang web về kinh doanh chỉ dành riêng để phục vụ những nhu cầu kinh doanh của ông, nhấn mạnh Tập đoàn Trump và tất cả những tài sản/dự án của tập đoàn.
3. www.facebook.com/DonaldTrump. “Đây là trang Facebook chính thức của Donald J.Trump.” Ngày 14 tháng 11 năm 2015, trang này nhận được 4.228.453 lượt thích.
4. <https://twitter.com/realDonaldTrump>. “Hồ sơ Twitter chính thức của Donald Trump.”
5. www.youtube.com/DonaldTrump. “Kênh Youtube chính thức của Donald Trump.”
6. www.nytimes.com, trang web của tờ *New York Times*, tờ báo quốc hương, và là nguồn tin độc lập đáng tin cậy nhất về Trump.
7. www.PolitiFact.com là một nhánh nhỏ của tờ *Tampa Bay Times*. Mô tả từ trang web: “PolitiFact là một trang web độc lập về kiểm tra thông tin, hướng tới việc mang lại cho bạn những sự thật đáng sau chính trị. Phóng viên và biên tập của PolitiFact kiểm tra độ tin

cây của những phát biểu từ Nhà Trắng, Quốc Hội, các ứng cử viên, những hội nhóm ủng hộ và nhiều nguồn khác, họ chấm điểm độ chính xác của các nguồn tin theo Thang-Đo-Độ-Tin-Cây. Mỗi lượt kiểm tra độ tin cậy đều bao gồm bản phân tích về vấn đề cần kiểm tra, một bản giải thích cho các luận điểm của chúng tôi và một danh sách các đường dẫn đến tất cả những nguồn tin của chúng tôi.”

Lưu ý: Trump chủ động mua tên miền các website, để đăng ký trước những cái tên then chốt - nhất là *www.donaldjtrump.com* và *www.trump.com*. “Con trai của Trump, Eric, đang giữ chức phó chủ tịch bộ phận mua lại và phát triển tại Tập đoàn Trump, nói rằng công ty đã giành được ‘hàng ngàn’ tên miền mỗi năm. Eric Trump cho rằng hoạt động này cũng là ‘việc kinh doanh thông thường’ của công ty. Anh nói rằng hơn 3.000 tên miền được đăng ký thông qua địa chỉ email của hiệp hội luật sư chỉ là một phần nhỏ trong số ‘hàng chục ngàn’ đường dẫn mà công ty sở hữu.” (“Donald Trump sở hữu hàng ngàn địa chỉ web bí mật”, Hunter Walker, BusinessInsider.com, 13 tháng 8 năm 2015.)

Phần cuối

“Việc Trump có thể chiến thắng trong cuộc bầu cử Đảng Cộng hòa không còn là điều không tưởng nữa - chưa chắc, nhưng không phải là không thể.”

“Bức diễn thuyết kỳ lạ của Trump” Ruth Marcus, *Washington Post*,
26 tháng 8 năm 2015

Khi Donald J. Trump công bố chiến dịch tranh cử Tổng thống của mình vào ngày 16 tháng 6 năm 2015, kêu gọi những phiếu bầu của Đảng Cộng hòa, những tiếng huýt sáo bắt đầu vang lên. Những người kỳ cựu trong Đảng Cộng hòa lên tiếng chế giễu, truyên thông có dịp đùa cợt thỏa thích, những chương trình hài đêm muộn trên ti vi khai thác triệt để điều này, nói rằng chẳng phải thứ gì lấp lánh cũng là vàng, và trò chuyện trên ti vi về khả năng thắng cử với sự hiểu biết của họ, và phán rằng Trump không phải, cũng giống như ông ta ở Tập đoàn Trump, là người có thể ngồi trên ngai vua - hoặc, trong trường hợp này, là người kế tiếp ngồi trong Phòng Bầu dục tại Washington DC, là Tổng thống Hoa Kỳ.

Nhưng theo lời trích dẫn từ cựu thống đốc New Jersey và thành viên đảng Cộng hòa Tom Kean Sr trên tờ *Washington Post* (21 tháng 8 năm 2015), trong một bài báo của Robert Costa và Philip Rucker, “Mọi người đều đánh giá cực kỳ thấp ông ta vào Ngày Đầu tiên. Nhưng là một người biết ông ta và cha ông ta - cả gia đình đó - tôi có thể cam đoan với bạn, đó là một sai lầm.”

“Không ai” Kean nói, “không ai có thể chỉ ra làm thế nào để đối phó với Trump.”

Đứng ngay giữa tâm bão truyền thông, Trump tham gia vào cuộc đua kéo dài, đập tắt vô số lời chỉ trích, và khiến những người ủng hộ vui mừng, những người đang tập hợp lại với những con số kỷ lục để nghe thông điệp của ông về cách ông lên kế hoạch đưa nước Mỹ trở nên vĩ đại như xưa.

Trump, có vẻ, có mặt khắp mọi nơi, để làm nản lòng các ứng cử viên Tổng thống còn lại, bất kể đảng phái nào, những người không thể có được một chút xíu sự chú ý nào từ truyền thông mà họ cực kỳ cần.

Trump, người trong quá khứ đã tạo ra những cú lừa lớn về việc tranh cử vào những vị trí quyền lực, giờ không còn là giả nữa; sự thật là ông đã có trái bóng và đang chạy thẳng về phía rổ, và chuẩn bị một cú úp rổ. Giờ là thời điểm để ông có những động thái của mình: Ông sẽ bước sang tuổi 70 vào ngày 14 tháng 6 năm 2016, và nếu thất bại trong cuộc bầu cử nội bộ đảng để trở thành ứng cử viên chính cho cuộc bầu cử năm 2016, nhiều khả năng ông sẽ không thể tranh cử nữa.

Chính là nó. Buổi diễn đã bắt đầu, và không ai có thể tạo ra được một buổi diễn lớn hơn, hay hơn và âm ỉ hơn Donald Trump. Ông to lớn hơn tất cả - thực tế, cần dùng một trong những từ yêu thích nhất của ông, *khổng lồ*. Trong những từ về Trump của tạp chí *Time*, tạp chí mà một lần nữa đưa hình ông lên trang bìa ngày 24 tháng 8 năm 2015, có đoạn: “Donald Đã Đổ Bộ. Hãy đối mặt với điều đó.”

Bức ảnh cho thấy Trump trong văn phòng của mình tại Tháp Trump, mặc một bộ vét doanh nhân, mang một chiếc găng tay da có một con đại bàng trắng đang đậu bên trên.

Những kẻ chỉ trích ông thì khóc lóc: Chơi xấu! Đó là sự sỉ nhục! Quá rõ ràng!

Trump chẳng quan tâm. Ông đã chọn chơi với sức nóng từ những lời chỉ trích qua bốn thập kỷ. Ông có thể chịu đựng chúng trong chiến dịch trở thành Tổng thống của mình.

Lời khuyên của tạp chí Time? “Hãy đối mặt với điều đó.”

HÃY ĐỐI MẶT VỚI ĐIỀU ĐÓ

Dù những người chỉ trích Trump không hề muốn “đối mặt với điều đó” - sự thật là, họ muốn ông rời bỏ căn phòng, nên phải nói là, ông đang hút hết oxy ra khỏi đó - và họ thích nhìn thấy một ứng cử viên Đảng Cộng hòa truyền thống hơn đứng ra tiên tuyến. Donald Trump đã xác định mục tiêu của mình, và ông đã tham gia cuộc đua đường dài. Ông sẽ giữ mình trong đoàn đua đủ lâu để có thể chiến thắng, lâu đến khi ông có được đủ số phiếu bầu và sự ủng hộ từ cử tri, những người mà ông tin rằng sẽ tập hợp về phía ông.

Như bài viết này đã nói, Trump đang dẫn trước trong cuộc bầu cử với một khoảng cách lớn, làm bối rối những kẻ chỉ trích ông. Như Robert Costa và Philip Rucker (“Các ứng cử viên Đảng Cộng hòa đang vật lộn với cơn lốc Trump”, 21 tháng 8 năm 2015) đã viết trên tờ *Washington Post*, “Những người ủng hộ cảm thấy bất lực. Những nhân vật thuộc Đảng Cộng hòa có rất ít động lực. Các ứng cử viên thì giống như những con ngựa bất kham. Các đặc vụ cấp cao của PAC nói rằng tấn công bằng truyền thông vào ông ta có thể phản tác dụng. Và tất cả mọi người đều đồng ý rằng yếu tố Trump trong chiến trường đầy hỗn loạn của các ứng cử viên này là rất khó dự đoán vì mọi hành động đều tiềm ẩn đầy rủi ro nguy hiểm.”

Sau cùng thì, chính trị là một hình thức kinh doanh mạo hiểm với phần thưởng lớn. Lần này, những phần thưởng không thể nào lớn hơn được nữa: Trump nhận thấy sự hỗn loạn và ảm đạm đang lơ mơ hiện ra ở đường chân trời - trừ khi có ai đó, tốt nhất là ông, lên nắm quyền. Đơn thuốc của ông: đây là “lúc để cứng rắn”, là “lúc để nghĩ lớn và táo bạo” và là lúc để thương lượng một vị trí quyền lực đối với các quốc gia khác bằng cách sử dụng “nghệ thuật đàm phán”. Chúng ta đã từng là một đất nước vĩ đại cách đây lâu lắm rồi, Trump nói, và chúng ta cần phải bật dậy - đây là thời điểm cho “nghệ thuật lợi ngược dòng”, đây là lúc để “nghĩ như nhà vô địch”.

Trump đã tung ra con át chủ bài trong cuộc đua vì như tạp chí *Time* (25 tháng 8 năm 2015) đã chỉ ra trong bài báo trên trang bìa, “Bạn chỉ cần nghe cái thông điệp về sự chán ghét đó, về hệ thống chính trị, những sai lầm và thất bại của nó, điều đưa Trump lên đứng đầu danh sách bầu cử của Đảng Cộng hòa.”

Người ngay thẳng cần những lời ngay thẳng, và đó là điều Trump mang lại. Đó là những lời nói khắc nghiệt, có phần tình cảm hơn là lý trí, và những thông điệp của ông đã hấp dẫn một số lượng lớn những người đang bất mãn với chính quyền, những người đã thực sự nói: Chúng tôi đã cho các nhà chính trị rất nhiều cơ hội, và họ cứ liên tục thất bại. Đất nước chúng ta đang rơi vào địa ngục của sự hỗn loạn. Chúng ta đã quên mất rằng vấn đề của nước Mỹ là kinh doanh, vậy sao thay vào đó không thử đưa lên một doanh nhân thành đạt?

Hãy nhìn kỹ vào bìa cuốn tạp chí *Time* với tấm hình chụp trực diện Trump. Đôi mắt của ông sắc như dao; cặp lông mày nhô ra; và ông không cười - ông không quắc mắt, nhưng đó là một sự biểu lộ thể hiện rằng ông đã chính thức khởi động nó đối với những nhà chính trị: Đó là khuôn mặt chiến tranh của Trump.

Như *Time* đã nhắc chúng ta: Hãy đối mặt với điều đó.

“Đây là những dòng cuối cùng: Bất cứ nhà lãnh đạo chính trị nào không dám đối mặt với tương lai sắp tới đều đang đặt nước Mỹ vào nguy hiểm. Chúng ta có một giấc mơ đưa đất nước trở thành đất nước vĩ đại nhất trong lịch sử. Đó là giấc mơ mà cha mẹ tôi đã mơ, giấc mơ mà họ đã biến thành sự thật trong gia đình tôi. Đó là giấc mơ đưa tôi lên đến đỉnh cao.”

- Donald Trump, *Nước Mỹ chúng ta xứng đáng có được*
(2000)

Nhà xuất bản Lao động

175 Giảng Võ - Đống Đa - Hà
Nội

Tel: (04) 3851 5380

Fax: (043) 851 5381

Website:

www.nxbldong.com.vn

**Công ty Cổ phần Sách Thái
Hà**

119 C5 Tô Hiệu - Cầu Giấy -
Hà Nội

Tel: (04) 3793 0480

Fax: (04) 6287 3238

Website: www.thaihabooks.com

Chịu trách nhiệm xuất bản: **Giám đốc - Tổng biên tập Võ
Thị Kim Thanh**

Biên tập: Nguyễn Thu Nga

Trình bày: Vi Xuân

Sửa bản in: Bùi Thu Hà

Thiết kế bìa: Cẩm Châu

TRUMP TALK: DONALD TRUMP IN HIS OWN WORDS

Copyright 2016 © George Beahm

Through arrangement with the Mendel Media Group LLC of New
York.

Bản quyền tiếng Việt © 2016, Công ty Cổ phần Sách Thái Hà

Cuốn sách được xuất bản theo hợp đồng bản quyền giữa Mendel
Media Group LLC of New York và Công ty Cổ phần Sách Thái Hà.

Không phần nào trong cuốn sách này được sao chép hoặc chuyển
sang bất cứ dạng thức hoặc phương tiện nào, dù là điện tử, in ấn,
ghi âm hay bất cứ hệ thống phục hồi và lưu trữ thông tin nào nếu
không có sự cho phép bằng văn bản của Công ty Cổ phần Sách Thái
Hà.

**Biên mục trên xuất bản phẩm của Thư viện Quốc gia Việt
Nam**

Beahm, George W.

Donald Trump - Trò lố' truyện thông hay bộ óc vĩ đại / George Beahm ; Hà

Tú Tùng Chi dịch. - H. : Lao động ; Công ty Sách Thái Hà, 2016. - 270tr. ; 21cm

Tên sách tiế'ng Anh: Trump Talk: Donald Trump in his own words

ISBN: 978-604-59-6606-8

1. Trump, Donald, 1946- , Doanh nhân 2. Mỹ 3. Quan điểm chính trị 4. Quan điểm xã hội 5. Tiểu sử

333.33092 - dc23

LDH0135p-CIP

In 2.000 cuố' n, khổ 13 x 20.5 cm tại Công ty Cổ phá' n In Bắ' c Sơn, địa chỉ: 262 đường Phúc Diễn, Nam Từ Liê' m, Hà Nội. Sô' đắ'ng ký KHXB: 2176-2016/CXBIPH/03-147/LĐ. Quyế' t địn' h xuấ' t bản sô' : 775/QĐ-NXBLĐ câ' p ngày 07/7/2016. In xong và nộ'p lưu chiế' u năm 2016.

1. Tựa gốc: Freakonomics. Sách được xuất bản lần đầu tiên vào năm 2005.
2. Những bài viết do Steven D. Levitt viết sẽ được ký hiệu là (SDL) ở dưới tựa đề bài viết. Còn nếu bài viết đó do Stephen J. Dubner viết sẽ được ký hiệu là (SJD). Riêng những bài viết của các tác giả khác sẽ ghi rõ tên tác giả.
3. Hai nhà kinh tế học Gary Becker và Yona Rubinstein đã tiến hành một nghiên cứu về nỗi sợ và phản ứng của người dân đối với nguy cơ khủng bố tại Mỹ và Israel. Theo nghiên cứu này, các cuộc tấn công khủng bố không mấy tác động đến nhu cầu đi xe buýt của những người thường xuyên đi xe buýt, cũng như tiền lương của các tài xế lái xe buýt.
4. Sự kiện Tiệc trà Boston diễn ra vào năm 1773. Những người biểu tình Mỹ đã phá hỏng chuyến tàu chở trà của công ty Đông Ấn trong nỗ lực phản đối Đạo luật về trà của quốc hội Anh quốc. Đạo luật trà bị phản đối vì người dân Mỹ cho rằng đạo luật này đã vi phạm các quyền của họ, họ chỉ có nghĩa vụ đóng thuế cho những người đại diện cho họ chứ không có nghĩa vụ đóng thuế cho quốc hội Anh.
5. Milton Friedman (1912-2006): Nhà kinh tế người Mỹ đạt giải Nobel cho những đóng góp về phân tích tiêu dùng, lịch sử và lý thuyết tiền tệ. Ông được coi là cha đẻ của trường phái trọng tiền (monetarism). Ông nhấn mạnh đến những ưu thế của thị trường tự do và những bất lợi từ sự can thiệp của nhà nước vào thị trường. Friedman được coi là nhà kinh tế có sức ảnh hưởng nhất trong nửa sau của thế kỷ XX.
6. Alpha Books mua bản quyền và xuất bản vào năm 2015.
7. ObamaCare là tên gọi tắt của đạo luật cải tổ y tế có tên đầy đủ: The Patient Protection and Affordable Care Act được ký thành luật vào ngày 23 tháng 3 năm 2010, hơn một năm sau khi tổng thống Obama nhận nhiệm kỳ. ObamaCare hướng tới mục đích cải tổ hệ thống y tế Hoa Kỳ bằng việc: giúp nhiều người Mỹ có khả năng hưởng chế độ chăm sóc sức khỏe hơn và cung cấp nhiều quyền lợi hơn trong dịch vụ chăm sóc sức khỏe.
8. Độ co giãn của cung biểu thị mức độ phản ứng của cung hàng hóa trước sự thay đổi trong mức giá hiện hành của chính hàng hóa đó (trong trường hợp này là lao động). Câu trên có nghĩa là nếu lương tăng 1% thì lượng

cung lao động sẽ tăng lên 2% và khi lượng cung tăng lên, mức độ độc quyền mua (tình trạng có nhiều người bán trong thị trường nhưng chỉ có một người mua) cũng tăng lên.

9. Thuốc gốc (generic medication/generic drug) là thuốc tương đương sinh học với biệt dược gốc về các tính chất dược động học và dược lực học, được sản xuất khi quyền sở hữu công nghiệp của biệt dược đã hết hạn, nhờ đó thường được bán với giá rẻ.

14. Tên đầy đủ là Planned Parenthood Federation of America, là một tổ chức phi lợi nhuận cung cấp các dịch vụ liên quan đến sức khỏe sinh sản.

15. NFL (National Football League) là tên gọi tắt tiếng Anh của Giải Bóng bầu dục Quốc gia Mỹ.

16. Một trang mạng xã hội cung cấp mạng lưới thông tin tương tác giữa người dùng với bạn bè của họ, cho phép người dùng tạo những hồ sơ cá nhân, viết blog, lập nhóm, tải hình ảnh lên, lưu trữ nhạc và video cho giới trẻ cũng như người dùng khác trên khắp thế giới.

17. Mick Jagger là một trong những huyền thoại của làng nhạc rock thế giới. Ông sinh ra, lớn lên và thành danh tại Anh, nhưng vì những rắc rối liên quan đến thuế nên đã phải bỏ ra nước ngoài từ năm 1971. Ông từng được nhạc sĩ Axl Rose gọi là “vận động viên vĩ đại nhất” vì những cống hiến không mệt mỏi đối với nền nhạc rock thế giới.

18. Khi nói độ co giãn của cung cầu kém tức là sự thay đổi giá cả của hàng hóa sẽ không ảnh hưởng nhiều đến cung cầu của hàng hóa đó.

19. Nguyên văn: Like the tail that wags the dog. Đây là một câu thành ngữ, có nghĩa là những bộ phận nhỏ, thiểu số (tail - cái đuôi) lại muốn kiểm soát toàn bộ, tổng thể (the dog - con chó).

20. Sáng thế ký hay Sách Sáng thế là sách mở đầu cho Cựu Ước nói riêng cũng như Kinh Thánh nói chung. Nội dung của Sáng thế ký nói về nguồn gốc của vũ trụ, nhân loại và đặc biệt là dân tộc Israel.

21. Đội bóng chày chuyên nghiệp của Mỹ.

22. Người bị bệnh động mạch vành ở trong tình trạng một hoặc nhiều nhánh động mạch cung cấp máu cho tim bị tắc nghẽn. Bác sĩ có thể chỉ định mổ bắc cầu nối để tim được cung cấp nhiều máu hơn.

23. Gallon là đơn vị đo lường thể tích của Mỹ. Một gallon tương đương khoảng 3,79 lít.
24. “Whoa Nellie” là câu khẩu ngữ của người Mỹ, dùng để ra lệnh cho con ngựa của họ dừng lại.
25. Diễn viên người Mỹ.
26. Diễn viên, đạo diễn, nhà quay phim kiêm biên kịch người Mỹ. Ông nổi tiếng với vai diễn Superman.
27. Được người hâm mộ gọi là Big Ben, sinh ngày 2/3/1980, là cầu thủ trung phong của đội bóng bầu dục Pittsburgh Steelers.
28. Nguyên văn: security theater, là từ dùng để chỉ những biện pháp an ninh có mục đích mang lại cho mọi người cảm giác an toàn, yên tâm nhưng không có hoặc có rất ít giá trị đảm bảo an ninh trên thực tế.
29. Là chữ viết tắt của New York Mercantile Exchange, tạm dịch: Sàn Giao dịch Hàng hóa New York.
30. Alpha Books mua bản quyền và xuất bản năm 2015.
31. Một kiểu chơi bài Tây, tiếng Việt gọi là xì tố.
32. Thuyết “thiên nga đen” là một phép ẩn dụ mô tả một sự kiện, một việc không ai nghĩ sẽ xảy ra nhưng vẫn có khả năng xảy ra.
33. Trong ngành máy tính, bot là thuật ngữ tiếng Anh dùng để chỉ các chương trình máy tính có chức năng tự động thực hiện một số nhiệm vụ nhất định.
34. Thư dây chuyền (chain letter) là lá thư mang thông điệp yêu cầu người nhận phải sao chép bức thư thành nhiều bản và chuyển cho càng nhiều người càng tốt.
35. Trận đấu tranh chức vô địch hằng năm của Giải Bóng bầu dục Quốc gia Mỹ NFL.
36. Giải Bóng rổ Nhà nghề Mỹ (National Basketball Association).
37. Giải Khúc côn cầu Quốc gia Mỹ (National Hockey League).
38. Là chữ viết tắt của Human Growth Hormone (hormone tăng trưởng nhân lực). Đây là chất làm phát triển cơ bắp, có tác dụng kích thích sự phát triển của các tế bào cơ bắp, kích thích sự hấp thu các axit amin và tổng hợp protein trong tế bào cơ bắp.

39. Từ viết tắt của Major League Baseball, tức Giải Bóng chày Chuyên nghiệp Mỹ.
40. 1,5 dặm tương đương với 2,41 km.
41. Xe hybrid là dòng xe hơi có khả năng sử dụng đến hai loại nhiên liệu khác nhau để hoạt động, ví dụ như điện và xăng.
42. Vịnh Guantanamo là một vịnh biển nằm ở phía Đông Cuba, là nơi có một trại giam khét tiếng của Mỹ.
43. Được biết đến ở Việt Nam với tựa đề Đường dây tội phạm.
44. SS là chữ viết tắt của từ tiếng Đức Schutzstaffel, có nghĩa là “đội cận vệ”. SS là lực lượng vũ trang giữ vai trò là đội cận vệ cho các lãnh đạo của Đức Quốc xã.
45. Chương trình nổi tiếng được yêu thích bởi giới trẻ ở Mỹ vì tính hài hước và châm biếm sâu sắc của nó đối với các vấn đề chính trị và các tin tức truyền thông không trung thực.
46. Ghép lại thành chữ tits, là từ lóng trong tiếng Anh để chỉ ngực của phụ nữ.
47. Bảng xếp hạng 500 công ty lớn nhất trên thị trường chứng khoán tại Mỹ, dựa trên giá trị vốn hóa thị trường (market capitalizations).
48. Tựa gốc: In Search For Excellence. Sách được Alpha Books mua bản quyền, dịch sang tiếng Việt và xuất bản vào năm 2011.
49. Roe vs. Wade là tên của một vụ án nổi tiếng trong lịch sử pháp luật Mỹ thế kỷ 20, trong đó Pháp viện Tối cao Hoa Kỳ đã ra phán quyết hợp thức hóa việc phá thai, làm vô hiệu hóa Luật cấm phá thai của Tiểu bang Texas.
50. Phẫu thuật bằng tia gamma, có nghĩa là ở đây giống như phẫu thuật cắt bỏ nhưng không phải dùng dao kéo thông thường mà dùng chùm tia gamma rất mạnh có năng lượng cao đưa vào để tiêu diệt khối u trong não.
51. Một loại máy thở giúp người dùng nhận được thêm không khí vào phổi.
52. Là một vở trong lời bài hát nổi tiếng Jet Song, từ bộ phim nhạc kịch West side story: “When you’re a Jet, you’re a Jet all the way.” Jet ở đây là tên gọi tắt của đội bóng bầu dục New York Jets.
53. Maersk Alabama là tên một con tàu vận tải container thuộc sở hữu của Hãng Vận tải Maersk Line. Năm 2009, tàu Maersk Alabama cùng thủy thủ

đoàn bị một toán cướp biển Somalia bắt giữ, sau đó được Hải quân Mỹ giải cứu. Hiện nay tàu đã đổi tên thành Maersk Andaman.

54. Nickel and dime là một thành ngữ, có thể được sử dụng như một động từ hoặc tính từ. Nickel là từ lóng chỉ đồng 5 xu, còn dime là từ lóng chỉ đồng 10 xu. Nếu là tính từ, thì nickel and dime có nghĩa là “bình thường, không quan trọng”, còn nếu là động từ thì có nghĩa là “thu của người khác những khoản tiền nhỏ nhưng thu nhiều lần, cộng lại thành một khoản đáng kể”. Trong tựa sách Nickel and dimed, thành ngữ này được dùng như một động từ.

55. Nguyên văn: Gifts make slaves, as whips make dogs.

56. Thịt các loài động vật được giết mổ theo nghi thức Hồi giáo.

57. Một loại rượu nổi tiếng.

58. Từ dùng để gọi nhóm tám trường đại học và viện đại học có truyền thống lâu đời và chất lượng hàng đầu tại Mỹ.

59. Nguyên văn: Shrimponomics.

60. Chuỗi nhà hàng với các món ăn hăng ngày ở Mỹ. Red Lobster là một điểm đến dành cho những người yêu thích đồ hải sản.

Vùng Duyên hải Vịnh Mexico nằm ở phía Nam nước Mỹ, tiếp giáp với vịnh Mexico. Vùng này bao gồm các tiểu bang Texas, Louisiana, Mississippi, Alabama và Florida. Quê hương của tác giả Grant Cardone nằm ở tiểu bang Louisiana.

Hiện tượng bất động sản tăng quá mức so với giá trị thật.

Trận tranh chức vô địch giải bóng bầu dục Mỹ NFL.

Đại Khủng Hoảng: Thời kỳ suy thoái kinh tế toàn cầu diễn ra từ năm 1929 đến hết các năm 1930 và lấn sang đầu thập niên 1940, bắt đầu sau sự sụp đổ của thị trường chứng khoán Phố Wall vào 29 tháng 10 năm 1929 (còn được biết đến như Thứ Ba Đen Tối). Nó bắt đầu ở Hoa Kỳ và nhanh chóng lan rộng ra toàn Châu Âu và mọi nơi trên thế giới, phá hủy cả các nước phát triển - BT.

Trường Suy Thoái: là một cuộc suy thoái về giá cả trên toàn cầu, bắt đầu từ năm 1873 và kéo dài cho tới tận năm 1896. Cuộc suy thoái có tác động nghiêm trọng tới nền kinh tế châu Âu và Mỹ, bắt nguồn từ sự sụp đổ của thị

trường chứng khoán Vienna vào ngày 8/5/1873. Chỉ tính riêng ở Mỹ, trong 6 năm (từ 1873 đến 1879) đã có khoảng 18.000 doanh nghiệp phá sản - BT. Tiêu sản: là tài sản chỉ dùng vào mục đích tiêu dùng đơn thuần, làm tăng chi phí mà mỗi cá nhân phải gánh, ví dụ như các khoản nợ vay tín dụng, các thiết bị tiêu tốn năng lượng mà chỉ dùng vào việc giải trí như xe hơi, điện thoại di động đắt tiền - BT.

IRA, Keogh hay 401(k) đều là tên gọi tắt của những chương trình tiết kiệm hưu trí khác nhau tại Mỹ - BT.

* Tên gốc là Think Big and Kick Ass in Business and Life, tên tiếng Việt lấy theo phiên bản của First News.

** Xem chú thích (1) của phần Ngài Trump. Hãy khiến nước Mỹ lại trở nên vĩ đại

(1) Khẩu hiệu chiến dịch tranh cử của Trump: Sử dụng lại khẩu hiệu của Ronald Reagan, khẩu hiệu tranh cử Tổng thống năm 2016 của Trump là “Làm nước Mỹ một lần nữa trở nên vĩ đại”. Ông đăng ký bản quyền thương hiệu cho khẩu hiệu này (hồ sơ ngày 19 tháng 11 năm 2012, đăng ký ngày 15 tháng 7 năm 2015, số đăng ký 4773272), để các chính trị gia khác không được dùng khẩu hiệu đó. Với nền móng của mình, các kế hoạch của ông cho chiến dịch “Làm nước Mỹ một lần nữa trở nên vĩ đại” có thể tìm được trong ba cuốn sách sau: The America We Deserve (tạm dịch: Nước Mỹ mà chúng ta xứng đáng) (Nhà xuất bản Renaissance, năm 2000), Time to Get Tough: Making America Again (tạm dịch: Đã đến lúc cứng rắn: làm nước Mỹ trở lại số 1) (Nhà xuất bản Regnery, năm 2011) và Crippled America: How to Make America Great Again (tạm dịch: Một nước Mỹ tàn tật: Làm thế nào để nước Mỹ một lần nữa trở nên vĩ đại) (Nhà xuất bản Threshold, tháng 11 năm 2015) ." id="1

(2) Tháp Trump: Tháp Trump được hoàn thành vào năm 1983. Tọa lạc ở giữa phố Đông 56 và 67 của thành phố New York, tòa tháp có tổng cộng 68 tầng: Tầng 1 đến 26 là khu văn phòng cao cấp, tầng 27 và 28 là khu văn phòng của Trump và các tầng từ 30 đến 68 là khu căn hộ cao cấp với lối vào riêng biệt. Tháp Trump cũng bao gồm một nhà hàng cao cấp, một quán café, một quán bar, một cửa hàng quà tặng và một cửa hàng bán lẻ. (Nguồn:

www.TrumpTowerNY.com). Trong cuốn: Trump: Nghệ thuật đàm phán (Nhà xuất bản Random, 1987), chương “Tháp Trump: Nơi Chúa hiển linh”, ông viết: “Chắc chắn, Tháp Trump không chỉ là một món hời khác mà tôi có. Tôi làm việc ở đó, sống ở đó và tôi có những tình cảm đặc biệt với nó. Và tôi có một cảm giác gắn bó mãnh liệt với nó đến mức tôi đã mua nó từ đối tác của mình, Equitable, vào năm 1986.” Hiện tại Trump đang nắm toàn bộ sở hữu tòa nhà. Tên ông được mạ vàng và gắn trước cửa ra vào tòa nhà.

* Obamacare là tên gọi tắt của đạo luật cải tổ y tế có tên đầy đủ: The Patient Protection and Affordable Care Act, được kí thành luật vào ngày 23 tháng 3 năm 2010, hơn một năm sau khi Tổng thống Obama nhận nhiệm kì. Đây là chương trình bảo hiểm sức khỏe BẮT BUỘC của Chính phủ Liên bang dành cho những gia đình, cá nhân có thu nhập thấp; các công ty phải mua bảo hiểm cho nhân viên đang làm việc tại công ty mình. Những ai đủ điều kiện theo Đạo luật mà không mua bảo hiểm thì có thể bị nộp phạt theo quy định của Sở Thuế vụ. (BT)

** Common Core là một tập hợp các tiêu chuẩn học tập cao về toán và văn học Anh được thiết kế để chuẩn bị tốt hơn cho các em học sinh lớp từ lớp K (nhà trẻ) đến lớp 12, giúp các em sau này thành công trong trường đại học, công việc và đời sống. (BT)

(3) Người Mexico nhập cư: Bài báo Họ phải ra đi của George Will trên tờ Washington Post số ra ngày 23 tháng 8 năm 2015, dẫn lời Trump như sau: “Họ, hiện nay có khoảng 11,3 triệu người nhập cư bất hợp pháp... có những đặc điểm: 88% đã ở đây từ 5 năm trở lên. 62% đã ở đây từ 10 năm trở lên, khoảng 45% sở hữu nhà riêng. Một nửa số trẻ sinh ra trên đất nước này và vì thế được công nhận là công dân Mỹ. Dara Lind của tạp chí Vox công bố: tối thiểu 4,5 triệu trẻ em được công nhận là công dân Mỹ có ít nhất bố hoặc mẹ là người nhập cư bất hợp pháp.” Nhưng George Will châm biếm nói rằng, với Trump, đã muốn là sẽ có cách: “Nhưng Trump muốn nước Mỹ nghĩ tới những điều lớn lao. Những chi phí khổng lồ của dự án Trump, nhiều thập kỷ với hàng trăm tỷ đô la, có thể sẽ ít đi nếu những người nhập cư được yêu cầu khâu một mảnh vải vàng vào móng để quảng cáo cho sự bị trục xuất của mình. Đó là một tiền lệ chưa có từ trước đến nay.”

(4) Khách sạn khủng bố: Theo trang PolitiFact.com (bài viết Donald Trump: ISIS đã xây một khách sạn ở Syria của tác giả Lauren Carroll ngày 16 tháng 6 năm 2015), “Sự thật ở đây là Nhà nước Hồi giáo tự xưng đã chiếm đóng một khách sạn sang trọng. Nhưng chúng không xây nó. Nó cũng không nằm trên đất Syria. Và nó cũng không hoạt động như một khách sạn thông thường. Chúng tôi không tìm được bằng chứng xác thực nào về việc Nhà nước Hồi giáo tự xưng vận hành một khách sạn ở Syria. Chúng tôi cũng đã cố liên lạc với phát ngôn viên của ông Trump nhưng không nhận được bất kỳ phản hồi nào. Tuy nhiên, vào tháng 5 năm nay, Nhà nước Hồi giáo tự xưng đã mở cửa lại một khách sạn 5 sao đã bị đóng cửa khi chúng chiếm đóng Mosul, một trong những thành phố lớn nhất ở Iraq... Nên chắc chắn rằng, Nhà nước Hồi giáo tự xưng đã không xây dựng khách sạn quốc tế Ninawa mà chỉ chiếm đóng nó. Và thực tế là khách sạn đó cũng chưa được đưa vào hoạt động. Theo thông tin từ báo chí, Nhà nước Hồi giáo sử dụng 262 phòng của khách sạn vào mục đích làm phòng ở cho các sỹ quan chỉ huy và có thể dùng làm nơi tổ chức tiệc cưới cho các thành viên của tổ chức.”

(5) Chi phí cho chiến tranh Iraq: Theo Reuters (trong bài Chiến tranh Iraq tiêu tốn của Mỹ hơn 2.000 tỷ đô la: một bài học của Daniel Trotta ra ngày 14 tháng 3 năm 2013), “Một nghiên cứu công bố hôm thứ Năm cho biết: nước Mỹ đã tiêu tốn 1.700 tỷ đô la cho chiến tranh tại Iraq, đồng thời họ cũng tốn thêm 490 tỷ đô nữa để hỗ trợ các cựu chiến binh, tổng mức tiêu tốn có thể lên tới hơn 6.000 tỷ đô trong suốt bốn thập kỷ nếu tính cả lãi.”

(6) Số lượng thương vong của Mỹ trong cuộc chiến tranh Iraq và Afghanistan: Trong một báo cáo, (Thương vong của Mỹ và đồng minh trong cuộc chiến Iraq và Afghanistan của Catherine Lutz thuộc Viện nghiên cứu quốc tế Watson, Đại học Brown, ngày 21 tháng 2 năm 2013), bà Lutz viết: “Bộ Quốc phòng Mỹ đã thực hiện rất nghiêm túc việc tính toán số lượng quân nhân chết tại Iraq và Afghanistan. Và tới ngày 14 tháng 2 năm 2013, con số này là 6.656 quân nhân.”

(7) ISIS đã thu giữ được một số lượng lớn xe Humvee trị giá 1 tỷ đô la Mỹ: Theo tờ The Guardian của Anh, bài viết ISIS đã thu được 2.300 xe Humvee

bọc thép từ lực lượng vũ trang Iraq tại thành phố Mosul (ngày 31 tháng 5 năm 2014) có ghi: “Thủ tướng Haider al-Abadi phát biểu trong buổi họp ngày Chủ nhật: Lực lượng vệ binh quốc gia Iraq vừa mất 2.300 xe Humvee bọc thép khi phía bắc thành phố Mosul bị tấn công bởi lực lượng Nhà nước Hồi giáo tự xưng”. Dựa trên các số liệu này, mỗi xe Humvee được trang bị đầy đủ có giá khoảng 579.000 đô la Mỹ, với tổng số 2.300 xe, con số thất thoát là 1,33 tỷ đô la Mỹ. Những phương tiện này đã bị lực lượng vũ trang Iraq bỏ lại và đang được sử dụng bởi ISIS. (Tờ báo cũng viết: “Chiến binh Hồi giáo đã chiếm được nhiều vũ khí đạn dược và các thiết bị khác trong khi các lực lượng chính phủ ở phía bắc Iraq tan rã và bỏ lại toàn bộ trang bị, thậm chí cả quân trang, khi tháo chạy. ISIS đã sử dụng các xe Humvee mà Mỹ viện trợ cho Iraq để thực hiện các cuộc tấn công và một số cuộc đánh bom tự sát sau đó.”)

(8) Tổng sản phẩm quốc nội của Mỹ: Cục Phân tích Kinh tế Mỹ (www.bea.gov/newsreleases/national/gdp/2015/gdp2q15_adv.htm) đã công bố một bản báo cáo vào ngày 30 tháng 7 năm 2015, trong đó viết: “Tổng sản phẩm quốc nội thực tế - giá trị sản xuất hàng hoá và dịch vụ tại Mỹ, đã điều chỉnh trượt giá - tăng trưởng với tốc độ 2,3%/năm trong Quý II năm 2015, dựa trên các phân tích bổ sung của Cục Phân tích Kinh tế. Trong quý thứ nhất, GDP đã tăng 0,6% (đã sửa đổi)”.

(9) Tình trạng thất nghiệp: Theo đài NPR, bài nói Tỷ lệ thất nghiệp không thay đổi mặc dù nền kinh tế tạo thêm được 215.000 việc làm phát ngày 7 tháng 8 năm 2015 nhấn mạnh: “Nền kinh tế Mỹ đã tạo thêm được 215.000 việc làm tháng trước, con số này đúng với dự báo của các nhà kinh tế. Tỷ lệ thất nghiệp vẫn giữ nguyên ở mức 5,3%”. Trang PolitiFact.com (bài viết ngày 16 tháng 6 năm 2015) đã thực hiện điều tra với những tuyên bố của ông Trump (nhà nghiên cứu Louis Jacobson, Angie Drobnic Holan biên tập) và hoàn toàn không đồng tình với những phát biểu này. Báo cáo của Trump được cho rằng đã tổng hợp cả số liệu thiếu việc làm dẫn tới con số thất nghiệp tăng lên. Tuy nhiên, cũng theo PolitiFact.com, “Dù bạn đang đặt niềm tin vào Trump, vẫn cần phải nói là ông ta thường làm việc không có căn cứ. Con số cao nhất mà chính phủ công bố về tỷ lệ thiếu việc làm là

10,8%, chỉ bằng một nửa con số công bố của Trump. Và nếu cố gắng nhanh và ầu hết mức để mở rộng phạm vi đánh giá này bằng cách thống kê cả các công dân Mỹ không được xét đến theo các thống kê tiêu chuẩn, con số cũng không thể nào vượt quá 16% - và đó là đã làm tròn lên rất nhiều. Con số này thấp hơn những gì Trump trích dẫn, do đó chúng tôi đánh giá những tuyên bố của Trump là sai.”

(10) Sự xuống cấp của kho vũ khí hạt nhân: Theo Los Angeles Times, bài Kho vũ khí hạt nhân ngày càng xuống cấp kéo theo chi phí vận hành bảo dưỡng tốn kém của tác giả Ralph Vartabedian và W.J. Hennigan, ngày 8 tháng 11 năm 2014 cho biết “Kho dự trữ vũ khí hạt nhân của chúng ta đã giảm 85% sau khi kết thúc Chiến tranh Lạnh cách đây 50 năm. Tuy nhiên, Bộ Năng lượng lại tiêu tốn cho số vũ khí còn lại số tiền gấp 9 lần giá trị của chúng. Kho vũ khí hạt nhân tiêu tốn 8,3 tỷ đô la Mỹ trong năm tài khóa hiện tại, tăng hơn 30% so với thập kỷ vừa qua.” Bài báo cũng dẫn lời Roger Logan (một nhà khoa học hạt nhân cấp cao công tác tại phòng thí nghiệm quốc gia Lawrence Livermore đã nghỉ hưu từ năm 2007): “Chúng ta không thu được những lợi ích tương ứng với những gì đang bỏ ra, chúng ta đang tiêu tốn nhiều hơn những gì chúng ta cần. Cả hệ thống này đã khiến chúng ta thất vọng.” Tờ báo cũng dẫn lời vị tướng Không lực 4 sao đã nghỉ hưu, nguyên tham mưu trưởng lực lượng không lực quốc gia, Norton A. Schwartz: “Nếu quá trình hiện đại hóa không được thực hiện đúng đắn, nhận thức của chúng ta về sức mạnh của nước Mỹ có nguy cơ là sai lầm – nói rộng ra, an ninh của đất nước này cũng sẽ bị đe dọa.”

(11) Tỷ lệ sử dụng Obamacare tiếp tục tăng: Theo Forbes, bài Tại sao tỷ lệ sử dụng Obamacare 2016 tăng mạnh? của tác giả Robert Laszewski, Viện chính sách Y tế và hợp tác chiến lược, Washington, D.C, ra ngày 10 tháng 6 năm 2015, ông Laszewski giải thích: “Thay vì tăng trưởng ở mức trung bình trong một năm nữa, tỷ lệ tăng cao bắt đầu.” Hội Texas Blue Cross đang đòi hỏi mức tăng “chỉ” 20%, Hội CareFirst Blue Cross ở Maryland đang lên kế hoạch với mức tăng 34% cho chương trình PPO và 26,7% cho chương trình HMO. Tại Oregon, trung tâm tư vấn Moda đang xin phép cho mức tăng 25,6% và trung tâm LifeWise là 38,5%. Ở Tennessee, Trung tâm Blue Cross

Blue Shield tăng 36,3%, trung tâm Humana là 15,8%. Ở Georgia, Humana đang yêu cầu mức tăng 19,44%. Tại bang Kansas, mức tăng là tối thiểu 38%. Còn ở bang Pennsylvania, Highmark yêu cầu mức tăng 39,65% và Geisinger xin tăng 58,4% cho chương trình HMO.

(12) Chi phí xây dựng website của chương trình Obamacare: Theo Bloomberg.com, “Đến thời điểm hiện tại, chi phí vận hành cho chương trình Obamacare đã được chính phủ chi tổng cộng là 2,1 tỷ đô la Mỹ, dựa trên các phân tích của Bloomberg với các hợp đồng liên quan tới dự án.” Theo Alex Wayne, bài viết ngày 24 tháng 9 năm 2014, “Trang web Obamacare đã tiêu tốn 2 tỷ đô la Mỹ, nghiên cứu cho hay.” Phải chú ý là website hiện tại đang hoạt động bình thường.

(13) Tỷ lệ bác sỹ tham gia chương trình Obamacare: Quỹ Bác sỹ quốc gia đã tiến hành điều tra với 20.000 bác sỹ và chỉ ra rằng “46% cho điểm chương trình Obamacare ở mức D hoặc F, trong khi đó 25% cho điểm ở mức A hoặc B.” (tham khảo bài “Có thực sự là các bác sỹ yêu thích chương trình Obamacare?” tác giả David Mills, trang Healthline.com. ngày 14 tháng 4 năm 2015.)

(14) Nghệ thuật đàm phán: Cuốn Trump: Nghệ thuật đàm phán đã lọt vào danh sách “Những cuốn sách bán chạy nhất” của tạp chí New York Times trong 51 tuần do nhà xuất bản Random House phát hành dưới dạng sách bìa cứng về kinh doanh. Tuần báo Publishers nhận xét: “Một tiểu sử cá nhân hấp dẫn, lời lẽ khoe khoang kiểu trẻ con nhưng dễ chấp nhận, cung cấp cho người đọc cái nhìn về quá trình xây dựng, phát triển và tài chính của bất động sản New York trong thời kỳ bùng nổ.” Tuần báo Publishers cũng ghi nhận con số 135.000 bản trong lần ra mắt. Library Journal viết: “Đây là một cuốn sách hấp dẫn và thật sự đáng kinh ngạc. Ở tuổi 41, Trump, hiện đang sống tại quận Queens, New York, người xây dựng các căn hộ cho người có thu nhập trung bình, cũng là người nắm trong tay một đế chế bất động sản lớn với giá trị lên tới hàng tỷ đô la Mỹ. Cuốn sách bao gồm hàng loạt các giao dịch và đầu tư mà hầu hết theo quan điểm của Trump là hoành tráng và cực kỳ thành công... Ông Trump có vẻ là một doanh nhân thông minh và phô trương.”

(15) Nợ nước ngoài: Trong một bài viết trên trang About.com với tựa đề “Thực sự, chúng ta nợ Trung Quốc bao nhiêu?” tác giả Tom Murse, không rõ ngày đăng tải, có đề cập: “Nợ công của Mỹ chiếm 46% tổng nợ của Mỹ, tương đương hơn 4.500 tỷ đô la Mỹ. Chủ nợ lớn nhất của Mỹ hiện nay là Trung Quốc, với con số nợ lên tới hơn 1.200 tỷ đô la Mỹ trên các khoản cho vay, trái phiếu, chứng khoán, theo Cục dự trữ liên bang Mỹ... Một chủ nợ lớn khác của Mỹ là Nhật Bản với số nợ là 912 tỷ đô la Mỹ, Vương Quốc Anh với 347 tỷ đô la Mỹ, Brazil với 211 tỷ đô la Mỹ, Đài Loan với 153 tỷ đô la Mỹ và Hong Kong với 122 tỷ đô la Mỹ.”

(16) Vụ Bowe Bergdahl: Tác giả Eric Schmitt và Charlie Savage của thời báo New York Times trong bài báo “Bowe Berdahl, binh sỹ Mỹ, đã được Taliban trả tự do trong một vụ trao đổi tù nhân” ra ngày 31 tháng 1 năm 2014 có viết: “Một quan chức chính quyền Obama đã thông báo vào hôm thứ Bảy như sau: Binh sỹ Mỹ duy nhất bị cầm tù bởi quân nổi dậy cách đây năm năm trong những cuộc xung đột tại Afghanistan, đã được bàn giao lại cho lực lượng quân đội Hoa Kỳ để đổi lại năm tù nhân của lực lượng Taliban đang bị giam tại nhà tù ở vịnh Guantanamo, Cuba... Năm tù nhân Taliban ở Guantanamo bao gồm hai chỉ huy quân sự cấp cao được cho là có liên quan đến các vụ sát hại người Mỹ và các đồng minh cũng như có liên quan đến việc giết hại hàng nghìn người Shiites tại Afgahnistan, đã bay khỏi Cuba.”

(17) Các đảo quân sự của Trung Quốc: Từ Washington Post ngày 1 tháng 7 năm 2015 có đăng bài “Quang cảnh Trung Quốc đẩy nhanh tiến độ xây dựng các đảo chiến lược tại thực địa” do tác giả Simon Denyer viết: “Dựa trên các ảnh vệ tinh mới chụp tuần này, các công trình của Trung Quốc có hình dáng khá giống các công trình quân sự trên các đảo mà Trung Quốc tuyên bố có chủ quyền ở biển Đông, đã dấy lên sự lo ngại của Mỹ và sự phản đối của các nước láng giềng của Trung Quốc tại khu vực châu Á...”

(18) Công ty Ford: “Công ty Ô tô Ford thông báo vào ngày thứ Sáu, sẽ chi 2,5 tỷ đô la Mỹ để xây dựng một nhà máy sản xuất động cơ tiết kiệm nhiên liệu thế hệ mới tại Mexico, nhà máy sẽ tạo ra 3.800 việc làm. Công đoàn đại diện cho công nhân sản xuất ô tô, cho biết, việc tạo công việc cho các

công nhân ở Mexico thay vì tạo thêm công ăn việc làm cho các công nhân ở Mỹ sẽ là nội dung chính trong buổi nói chuyện giữa Bộ Lao động Hoa Kỳ với Ford, General Motors và Fiat Chrysler Automobiles.” trích bài “Ford đầu tư 2,5 tỷ đô cho nhà máy ở Mexico khiến liên đoàn người lao động trong ngành ô tô tức giận” tác giả Luis Rojas và Bernie Woodall, trang Reuters.com, ngày 17 tháng 4 năm 2015.

(19) Nợ công của Mỹ: Trong bài “Mỗi người nộp thuế đang phải chịu bao nhiêu trong tổng số nợ của liên bang Mỹ” của tác giả Alan Joel, trang TaxPolitix.com, ngày 26 tháng 4 năm 2015 có viết “Nếu Washington không có những hành động kịp thời, liệu nợ công có trở thành một gánh nặng không thể kiểm soát được? Tôi tin rằng câu trả lời sẽ nằm đâu đó ở mức “chắc chắn” và “gần như chắc chắn”... Các bạn không thể tránh né các nguyên tắc của nền kinh tế. Nếu chúng ta tiếp tục vay nợ, nếu chúng ta bỏ qua các cảnh báo, nếu các quan chức công quyền cứ tiếp tục tình trạng như hiện nay, hậu quả là không thể tránh khỏi. Tôi chỉ mong nước Mỹ nhận ra trước khi quá muộn.”

(20) Dầu mỏ của Ả Rập Saudi: “Ả Rập Saudi đã bí mật tăng sản lượng dầu mỏ của nước này lên 9,8 triệu thùng, sản lượng cao nhất của nước này kể từ tháng 10 năm ngoái, với mong muốn giành lại thị phần trong cuộc chiến giá dầu với các giàn khoan đá phiến của Mỹ. Phát biểu trong một cuộc hội thảo tại Vương quốc Ả Rập Saudi, giám đốc điều hành công ty Saudi Aramco, công ty dầu khí quốc gia, ông Khalidal-Falih nói “Cung cầu và các quy tắc của kinh tế sẽ chi phối. Thị trường cần thời gian để tình trạng dư thừa hiện tại được giải quyết.”

(21) Tình hình Yemen: theo CBS News, bài “Khủng hoảng Yemen buộc Mỹ phải rút lui, Hội đồng bảo an Liên hợp quốc phải nhóm họp khẩn cấp” ngày 22 tháng 3 năm 2015, thông báo “Hội đồng bảo an phải tiến hành họp khẩn cấp để thảo luận về tình hình xấu đi của Yemen... Nỗi lo sợ bao trùm là Yemen, nước nghèo đói nhất trong các nước Ả Rập và mới được thống nhất trong thập kỷ 1990 sẽ có thể đi tới bờ vực của một cuộc nội chiến. Al-Qeada và những kẻ cực đoan chiếm 1/3 Iraq và Syria đối đầu với một nhóm phiến quân ISIS đã làm rối loạn thêm tình hình.”

(22) Jeb Bush và cuộc chiến Iraq: Trong cuộc tranh luận để giành một vị trí ứng cử vào vị trí Tổng thống của Đảng Cộng hòa, khi được Megyn Kelly hỏi về chiến tranh Iraq, cựu thống đốc bang Florida Jeb Bush đã nói: “Nếu biết tình thế hiện tại của chúng ta, với các thông tin tình báo sai lệch, cùng với việc không có các ưu tiên hàng đầu về an ninh khi chúng ta tấn công, đó là một sai lầm. Tôi sẽ không tham gia vào đó...” Trích lời ông Jeb Bush trong “Buổi tranh luận của Đảng Cộng hòa” phát trên sóng đài Fox News, ngày 6 tháng 8 năm 2015

(23) Chi phí giáo dục của học sinh, sinh viên Mỹ: “Liên bang Mỹ chi tiêu cho giáo dục hàng năm nhiều hơn bất kỳ quốc gia phát triển nào... Mặc dù chi tiêu nhiều hơn, nhưng học sinh, sinh viên của Mỹ lại xếp sau các đối thủ trong các cuộc thi quốc tế... Năm 2010, với mỗi học sinh phổ thông cơ sở, Mỹ đầu tư hơn 11.000 đô la Mỹ mỗi năm, với cấp phổ thông trung học, con số này là 12.000 đô la Mỹ. Đối với các cấp độ giáo dục sau phổ thông như đại học, dạy nghề, chính phủ Mỹ đã bỏ ra 15.171 đô la Mỹ mỗi năm cho mỗi sinh viên. Con số này lớn hơn bất kỳ nước nào được thống kê trong báo cáo”. Đây là tổng kết của trang CBSNews.com trong bài viết tiêu đề “Nền giáo dục Mỹ chi tiêu nhiều nhất thế giới” ra ngày 25 tháng 6 năm 2013. Bài viết có tổng kết từ thống kê của OECD năm 2013 từ cuốn “Giáo dục thế giới một cái nhìn tổng quát, Thống kê của OECD”, OECD phát hành. “Ở lĩnh vực toán học, Mỹ xếp hạng 35 trên tổng số 64 quốc gia và vùng lãnh thổ, trong lĩnh vực khoa học tự nhiên, là thứ 27 trên 64, dựa trên chương trình đánh giá học sinh, sinh viên quốc tế năm 2012.” Trích từ bài viết “Học sinh, sinh viên Mỹ tiến bộ chậm chạp trong toán và khoa học tự nhiên và không bắt kịp với mức độ chung của thế giới” tác giả Drew DeSilver, trang PewResearch.org, ngày 2 tháng 2 năm 2015.

(24) Việc làm trong các doanh nghiệp của Trump: CNN tổng hợp: “Các doanh nghiệp và tổ chức của ông Trump đã thuê 22.000 nhân công. Tuy nhiên, ông Trump cũng đang vận hành một loạt các công ty có số nhân công nhỏ hơn 500 người, có nghĩa là theo định nghĩa của chính phủ liên bang, ông ta đủ tiêu chuẩn là doanh nghiệp nhỏ.” Bài viết: “Kiểm tra sự thật: Có

thật Donald Trump là chủ doanh nghiệp nhỏ?” do phóng viên nhóm CNN Wire, trang CNNPolitics.com, ngày 5 tháng 10 năm 2012.

(25) Nợ công đang tăng: “Tuần trước, con số nợ cả nước đã đạt ngưỡng 18.000 tỷ đô la Mỹ. Con số này tương đương với mỗi gia đình Mỹ đang gánh 124.000 đô la Mỹ nợ công và tương đương 56.378 đô la trên mỗi công dân Mỹ. Mất 205 năm để đất nước này đạt mốc nợ công 1.000 tỷ vào năm 1981, nhưng chỉ mất 403 ngày để chúng ta nợ thêm 1.000 tỷ đô la Mỹ trong khoản nợ gần đây nhất. Năm ngoái, chính phủ Liên bang đã dành ra 430 tỷ đô la Mỹ chỉ để trả lãi cho các khoản vay... Con số này cho thấy lãi suất đã tăng lên mức 5%... Điều này có nghĩa là, chúng ta sẽ nợ thêm gần 1.000 tỷ đô la Mỹ nữa mỗi năm do chịu lãi. Con số này tương đương 2/3 số tiền chính phủ liên bang thu được hàng năm từ hoạt động thu thuế.” Trích từ bài viết “Nợ của nước Mỹ đã lên tới 18.000 tỷ đô la Mỹ”, trang InformationStation.org, ngày 5 tháng 12 năm 2014.

(26) John Kerry đua xe đạp: Ông John Kerry không tham gia một cuộc đua xe đạp. Theo tờ Guardian, Vương quốc Anh, Ông John Kerry bị gãy chân trong một tai nạn xe đạp ở gần Scoinzier nước Pháp vào Chủ Nhật, sau khi va chạm vào lề đường. Bài viết: “John Kerry bị gãy chân trong một tai nạn xe đạp...”.Trang TheGuardian.com, ngày 31 tháng 5 năm 2015.

(27) Chính sách nhập cư của Tổng thống Obama: Trong chương trình “Câu lạc bộ tranh luận”, tờ U.S News đặt câu hỏi: “Việc thực thi chính sách nhập cư của ông Obama có hợp pháp?” U.S News giải thích: “Trong bài phát biểu tối qua, Tổng thống Barack Obama thông báo một loạt các điều luật sẽ bảo vệ 5 triệu người không có giấy tờ tùy thân khỏi bị trục xuất. Ông nói “Việc đưa ra những điều luật này là hoàn toàn hợp pháp - cũng như các điều luật khác được đưa ra bởi các Tổng thống thuộc Đảng Cộng hòa cũng như Đảng Dân chủ trước tôi - Những điều đó sẽ làm cho chính sách nhập cư của chúng ta công bằng và đúng đắn hơn.” Theo kế hoạch của Tổng thống, một số lượng lớn người không có giấy tờ, bao gồm cả những người có con cái là công dân Mỹ hoặc cư dân hợp pháp, sẽ có cơ hội được cấp giấy phép lao động. Ông không mở rộng việc bảo vệ khỏi bị trục xuất của bố mẹ của các trẻ em đang được hưởng lợi từ chương trình trước đó của ông, được gọi là

chương trình ‘Dreaners’, là những người nhập cư bất hợp pháp khi còn nhỏ”. Bài “Việc thực thi chính sách nhập cư của Tổng thống Obama có hợp pháp?”, trang USNews.com, câu lạc bộ Tranh Luận, không rõ ngày.

(28) Hai tội phạm nguy hiểm trốn thoát: Richard Matt và David Sweat, dưới sự giúp đỡ của nhân viên nhà tù, đã trốn khỏi nhà tù Clinton Correctional Facility, quận Dannemora, thành phố New York, sau đó hai tên hướng lên phía bắc để vượt biên vào Canada. Matt sau đó bị bắn chết, Sweat cũng bị bắn nhưng may mắn vẫn sống sót. Cả hai đều bị kết tội giết người và được coi là cực kỳ nguy hiểm. Vụ đào tẩu đã làm dấy lên nỗi sợ hãi cho người dân ở khu vực lân cận khi một số lượng lớn cảnh sát truy lùng chúng.

(29) Sáng kiến Tiêu chuẩn giáo dục liên bang Core: Được xây dựng trên những tiêu chuẩn tốt nhất hiện có, Tiêu chuẩn giáo dục liên bang Core cung cấp cho học sinh, sinh viên những mục tiêu rõ ràng và nhất quán để chuẩn bị cho đại học, sự nghiệp và cuộc sống. Tiêu chuẩn chỉ rõ học sinh, sinh viên cần học những gì tương ứng với mỗi cấp học, qua đó các phụ huynh cùng giáo viên có thể hiểu và hỗ trợ con em mình trong quá trình học tập. Các tiêu chuẩn bao gồm: 1. Nghiên cứu và dựa trên các bằng chứng. 2. Rõ ràng, dễ hiểu và nhất quán. 3. Phù hợp với mong muốn của cấp độ đại học cũng như sự nghiệp sau này. 4. Dựa trên nội dung chặt chẽ và áp dụng các kiến thức thông qua các kỹ năng tư duy bậc cao. 5. Xây dựng dựa trên thể mạnh và những bài học của các tiêu chuẩn nhà nước hiện hành. 6. Dựa trên tiêu chuẩn của các nước tiên tiến hàng đầu để chuẩn bị cho học sinh, sinh viên thành công trong quá trình hội nhập toàn cầu. Tham khảo thêm tại CoreStandards.org

(30) Ông Trump tiến hành cải tạo tòa nhà Bưu điện cổ ở D.C: Từ New York Times viết: có khoảng 80 công ty tỏ ra quan tâm đến việc cải tạo tòa nhà, 10 công ty đã nộp hồ sơ thầu. Cuối cùng, “Tháng 8 vừa qua, đại diện công ty đã ký một hợp đồng 60 năm với Trump Organization để tiến hành cải tạo và biến tòa nhà mang tính biểu tượng này thành một khách sạn sang trọng.

Ông Trump đã tiến hành khởi công vào thứ Bảy, với số tiền chuyển giao là 200 triệu đô la Mỹ. Thỏa thuận cũng bao gồm khả năng thuê thêm 20 năm”, theo bài “Khoản đầu tư của ông Trump vào tòa nhà Bưu điện cổ ở

Washington”, tác giả Eugene L. Meyer, NYTimes.com, 27 tháng 5 năm 2014.

(31) Sự xuống cấp của sân bay LaGuardia: Tờ New York Times đăng tin: Thị trưởng New York Andrew M. Coumo phát biểu: “Sân bay LaGuardia sẽ được xây dựng mới, hoàn thành vào năm 2021”, đây là dự án “xây dựng mới lại toàn bộ sân bay”. Ông Joseph Sitt, nhân viên thiết kế của nhà thầu Global Gateway Alliance, phát biểu “một chiến thắng cho hơn 117 triệu hàng khách sử dụng sân bay của chúng ta mỗi năm, và cũng là chiến thắng cho nn kinh tế địa phương với hơn 50 triệu đô la Mỹ mang lại từ hoạt động của sân bay”. Bài viết “Sân bay LaGuardia được đại tu vào năm 2021, Cuomo và Biden phát biểu” tác giả Patrick MacGeehan, ngày 7 tháng 7 năm 2015.

1. National Rifle Association: Hiệp hội Súng trường Quốc gia
2. Merit system: quá trình đề bạt và tuyển dụng những người vào làm trong nhà nước dựa trên năng lực làm việc chứ không phải dựa trên các mối quan hệ.
3. Đạo luật được đưa ra trên quan điểm dựa trên kết quả của nghiên cứu khoa học cho rằng sau ít nhất 20 tuần kể từ khi thụ thai, thai nhi bắt đầu cảm nhận được và có phản ứng trước những kích thích gây đau, và do đó, việc cấm phá thai khi thai nhi đã được 20 tuần tuổi là cần thiết để bảo vệ những đứa trẻ chưa được sinh ra này, ngoại trừ những trường hợp mà mạng sống của người mẹ có nguy cơ gặp nguy hiểm hoặc thai nhi là kết quả của việc người mẹ là nạn nhân của tội phạm cưỡng/hiếp dâm (hay loạn luân đối với người chưa đủ 18 tuổi).
4. Một tổ chức phi lợi nhuận của Mỹ, cung cấp các dịch vụ chăm sóc sức khỏe trên toàn nước Mỹ và thế giới.
5. Flat tax: một hệ thống thuế áp dụng tỷ lệ duy nhất bất kể số tiền là bao nhiêu.
6. Công ty chuyên lập báo cáo thuế ở Bắc Mỹ, Úc, Brazil và Ấn Độ.
7. Hedge fund: loại quỹ đầu tư có tính đại chúng thấp và không bị quản chế quá chặt.

8. Private Equity Fund: loại quỹ đầu tư vào các công ty, các tổ chức kinh doanh với mục đích nắm giữ lợi ích kiểm soát, thường là trở thành cổ đông lớn, thậm chí cổ đông lớn nhất.

9. Democratic National Committee: Ủy ban Quốc gia Đảng Dân chủ.

10. Autism Spectrum Disorder: rối loạn phổ tự kỷ.

11. Một loại vắc-xin phòng chống bệnh sởi (measles), bệnh quai bị (mumps), và bệnh rubella.

12. Waterboarding: một hình thức tra tấn mà nạn nhân bị trói chặt, bị dội nước vào mặt, gây ngạt thở, khiến nạn nhân hít nước vào phổi, và có cảm giác như sắp chết đuối. (Theo Wikipedia)

1. Chương 11 của Luật Phá sản Mỹ được thông qua vào năm 1978 và có hiệu lực vào tháng 10/1979, khuyến khích các nhà đầu tư chấp nhận rủi ro cao, giúp nền kinh tế thích ứng với sự thay đổi theo thời đại và cho các nhà quản trị cơ hội để khắc phục những sai lầm trong quá khứ. Vì thế, khi một công ty nộp đơn xin phá sản theo chương 11, người ta còn gọi là xin bảo hộ phá sản, tức công ty được bảo hộ khỏi sức ép trả nợ.

Tên nhân vật đã được thay đổi.

Mary Oliver (sinh ngày 10 tháng 9, 1935) là nhà thơ người Mỹ. Bà từng giành giải thưởng Sách Quốc gia Mỹ và giải Pulitzer.

Hiếu nôm na là tâm lý bi quan.

S&P 500 (Standard & Poor's 500 Stock Index - Chỉ số cổ phiếu 500 của Standard & Poor) là một chỉ số cổ phiếu dựa trên cổ phiếu phổ thông của 500 công ty có vốn hóa thị trường lớn nhất. Chỉ số S&P 500 là một trong những chỉ số khách quan và được quan tâm nhất, rất nhiều nhà đầu tư coi đây là thước đo tốt nhất của thị trường chứng khoán Mỹ cũng như là một chỉ số chủ đạo của nền kinh tế.

Cuốn sách đã được Alpha Books mua bản quyền và xuất bản năm 2013.

Cuốn sách đã được Alpha Books mua bản quyền và xuất bản tại Việt Nam năm 2015.

Cuốn sách đã được Alpha Books mua bản quyền và xuất bản tại Việt Nam năm 2012.

Làm ít hơn sẽ tốt hơn.

Trao đổi đúng thông tin với đúng người vào đúng thời điểm.

Tốc độ và chất lượng của việc đưa ra quyết định.

1. Timbuktu là một thành phố cổ ở vùng Tombouctou, Mali.
2. Tina Turner là một ca sĩ, nhạc sĩ và diễn viên người Mỹ từng giành 8 giải Grammy, được mệnh danh là Nữ hoàng nhạc Rock.
3. Ca khúc có tựa đề I hope you dance.
4. Nhân vật chính trong phim 'Cuốn theo chiều gió', với câu nói nổi tiếng 'After all, tomorrow is another day.'
5. Một thương hiệu rau củ quả đông lạnh và đóng hộp của hãng General Mills.
6. Inner child: đứa trẻ bên trong tâm hồn chúng ta, hay còn gọi là “đứa trẻ nội tâm” - thuật ngữ này dùng để nói về một phần tâm hồn tràn đầy sức sống, năng động, sáng tạo và mãn nguyện trong sâu thẳm tâm hồn mỗi người.
7. Stedman Graham, bạn đời của Oprah Winfrey.
8. Sách Tiên tri Isaiah của Cựu Ước.
9. Jesse Jackson là một nhà lãnh đạo dân quyền người Mỹ gốc Phi.
10. Nguyên văn là “Down with dope, high with hope”.
11. Maya Angelou (1928 - 2014) là một nhà thơ người Mỹ, người viết hồi ký, diễn viên và là nhân vật quan trọng trong phong trào đấu tranh chống phân biệt chủng tộc và vì công bằng xã hội.
12. Ngày Chiến sĩ trận vong (Memorial Day) là ngày lễ tưởng niệm những quân nhân Mỹ đã tử nạn trong quân ngũ, diễn ra vào ngày thứ Hai cuối cùng trong tháng Năm.
13. Bệnh parvovirus, thường gọi tắt là parvo, một bệnh truyền nhiễm cực kỳ nguy hiểm, lây lan nhanh, dễ gây tử vong cho chó, nhất là chó con hay chó có hệ miễn dịch yếu.
14. Carolyn Marie Rodgers (1940 - 2010) là một nhà thơ Mỹ.
15. Bo Derek (Mary Cathleen Collins) là diễn viên phim truyền hình Mỹ, nhà sản xuất phim và người mẫu nổi tiếng những năm 80.
16. Barbra Streisand là một nhà sáng tác nhạc, nữ diễn viên điện ảnh, kịch, nhà sản xuất phim, đạo diễn phim và ca sĩ Mỹ, đồng thời cũng là nhà hoạt

động chính trị cấp tiến.

17. Ali McGraw là một ca sĩ, diễn viên, người mẫu Mỹ.

18. Beverly Johnson (1938 - 1992) là một người mẫu hàng đầu trong thập niên 1970.

19. Cybill Shepherd là một diễn viên, ca sĩ, người mẫu Mỹ.

20. Quincy Delight Jones, Jr. là nhà sản xuất thu âm, nhà soạn nhạc, và nghệ sĩ trumpet Mỹ.

21. Sidney Poitier là một diễn viên người Mỹ gốc Bahamas, đạo diễn, tác giả và nhà ngoại giao.

22. Tác giả của một tập thơ đã được phát hành ở Việt Nam dưới nhan đề Khúc hát trái tim.

23. Chứng loạn dưỡng cơ là bệnh di truyền của một loại bệnh teo cơ thường gặp ở các bé trai.

24. Bác sĩ Phil McGraw, được coi là bác sĩ thần kinh nổi tiếng nhất thế giới, ông có một chương trình trò chuyện truyền hình tên là Dr. Phil, phát sóng từ năm 2002. Ông giới thiệu các vấn đề tâm lý học một cách đơn giản và dễ hiểu đến đông đảo khán giả.

25. Từng là vợ của ông vua nhạc Rock n' Roll - Elvis Presley.

26. Robin McLaurin Williams (1951 - 2014) là diễn viên nổi tiếng của Mỹ.

27. Transcendental Meditation: Thiền siêu việt.

28. Ở Xứ Oz, trong tác phẩm của L. Frank Baum.

29. Hành hình kiểu Lin sơ (Lynch) là tục hành hình tàn ác nhất, gây bao nhiêu thống khổ về tinh thần và vật chất đối với người da đen châu Mỹ.

30. Vụ kiện vào năm 1951, Oliver Brown ở Topeka, bang Kansas đã khởi kiện ban giám hiệu của một trường học, nhân danh con gái 8 tuổi của ông. Ông muốn cho con vào học ở một trường da trắng gần nhà hơn, nhưng bị từ chối, và con ông buộc phải đến học ở một trường da đen xa hơn. Sau quá trình tranh tụng kéo dài, có sự tham gia của cả các nhà tâm lý học, Tòa án Tối cao đã phán quyết Oliver Brown thắng kiện vào năm 1954.

31. Loạt phim hài kịch tình huống (sitcoms).

32. Mary Tyler Moore là một diễn viên truyền hình Mỹ, nổi tiếng với loạt phim hài kịch tình huống.

33. 401k Plan: một quỹ hưu trí tư nhân, ra đời ở các nước phát triển như Mỹ, Nhật...

34. Marianne Williamson là một nhà tâm linh, tác giả best-seller, diễn giả và người sáng lập The Peace Alliance. Cô còn là người sáng lập dự án Angel Food - mang lại những suất ăn miễn phí cho người vô gia cư bị nhiễm HIV ở Los Angeles.